

PROVINCE OF WESTERN CAPE

PROVINSIE WES-KAAP

Provincial Gazette Extraordinary

6688

Monday, 18 January 2010

Buitengewone Provinsiale Koerant

6688

Maandag, 18 Januarie 2010

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuisblad by die Poskantoor Geregistreer

CONTENTS

(*Reprints are obtainable at Room 9-06, Provincial Building, 4 Dorp Street, Cape Town 8001.)

	Page
Local Authority	
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Caravan Parks	2
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Outdoor Advertising and Signage	14
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Public Amenities	52
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Public Nuisance	61
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Refuse Removal	80
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Stormwater	95
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Streets	104
Mossel Bay Municipality: By-Law relating to Traffic and Parking	118

INHOUD

(*Herdrukke is verkrygbaar by Kamer 9-06, Provinsiale-gebou, Dorpstraat 4, Kaapstad 8001.)

	Bladsy
Plaaslike Owerheid	
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Woonwaparke	7
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Buitereklame en Advertensietekens	32
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Openbare Geriewe	56
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Openbare Oorlaste	70
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Vullisverwydering	87
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Vloedwater	99
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Strate	110
Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake Verkeer en Parkering	125

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO CARAVAN PARKS

To provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of caravan parks in the area of jurisdiction of the Mossel Bay Municipality.

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

- (1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the English text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“**animal**” means any mammal, reptile, amphibian or fish;

“**camp**” or “**camping**” means to occupy any site by standing thereon with a caravan or vehicle or erecting thereon a tent or temporary structure and using such caravan, vehicle, tent or temporary structure for the purpose of temporary habitation and/or sleeping;

“**camper**” means the person to whom a camping permit was issued and camps in a camping area or caravan park;

“**camping permit**” means a document issued by the Municipality for the purposes contemplated by this By-law or the Municipality’s official receipt issued against payment of the prescribed camping charges in respect of the occupation of a caravan park;

“**caravan**” means any vehicle, self propelled or not, permanently fitted out for use by persons for living and sleeping purposes, whether or not such a vehicle is a trailer;

“**caravan park**” means any land used or intended to be used, whether permanently or temporary, for the accommodation of tents, caravans and mobile homes for the purpose of camping;

“**caretaker**” means the person appointed by the Municipality, or an owner, to perform any act, function of duty related to the provisions of this By-law or exercise any power in terms of this By-law and includes any employee of the Municipality, or owner, acting in the capacity as caretaker or acting in terms of a direction by or authority of the caretaker;

“**day visitor**” means a person using the facilities of a caravan park and amenities, but does not overnight there;

“**mobile home**” means a factory or otherwise assembled structure, whether self propelled or not, with the necessary service connections so as to allow it to be moved about on the site and designed to be utilised as a dwelling;

“**Municipality**” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“**notice, notice board or sign**” means official notice displayed at every entrance to or at a conspicuous place at or on a public amenity and in which the Municipality shall make known provisions and directions adopted by it in terms of this By-law.

“**nuisance**” means any act, omission or condition which is offensive, injurious or dangerous, which materially interferes with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of the persons in the caravan park or which adversely affects the safety of such persons and property;

“**owner**” means the person who obtained the written permission from the Municipality to permit camping on private land;

“**prescribed charges**” means the charges prescribed by the Municipality for entrance to and use of a caravan park and the amenities connected therewith;

“**responsible authority**” the authority or municipality responsible for the execution of environmental health and fire fighting functions within the area of jurisdiction of Mossel Bay Municipality;

“**site**” means the land set aside within a caravan park for the accommodation of a tent, caravan or mobile home and its towing vehicle;

“**tent**” means canvas or any fabric stretched over poles or any form of frame which serves as a foldable and transportable room, excluding a tent used by children for playing purposes;

“**vehicle**” as described in the National Road Traffic Act 1989 (Act 29 of 1989) and includes a trailer, caravan and an implement.

“**waters**” include rivers, streams, dams, reservoirs and furrows together with the banks thereof and any part of such waters.

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Community Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
(b) The Director may delegate in writing any power or duty granted to him in terms of this By-law to a competent official in his Directorate.

2. Application

- (1) Except for the provisions of sub-section (2) this By-law shall apply and be valid to all parks on public land in the area of jurisdiction of the Municipality.
- (2) This By-law shall not be applicable in respect of—
- (a) zoned agricultural land where caravans, tents or mobile homes are legally permitted for bona fide agricultural purposes;
 - (b) private property on which only one caravan or mobile home is temporary accommodated or is intended to be accommodated;
 - (c) private property on which more than two caravans, tents or mobile homes are temporary accommodated and occupied by persons for business, building or construction reasons, and sanitary and other arrangements affecting the public health as the responsible authority may consider necessary, are provided and the caravans, tents or mobile homes are accommodated only for a period and in numbers as the Municipality may approve.

3. Camping on land under control of the Municipality

- (1) No person shall on any municipal land or land under the control of the Municipality—
 - (a) camp without the written permission from the Municipality except on a site within the boundaries of a caravan park, and then only subject to the provisions of this By-law;
 - (b) erect a tent, have it erected or permit the erection thereof or park a caravan or mobile home, have it parked or permit it being parked, except on an approved site;
 - (c) camp on any land within a camping area or caravan park without being in possession of a valid camping permit.
- (2) Any person making use of a caravan park or any amenity therein, for whatever purpose, shall do so at his own risk and the Municipality shall, in the absence of proof of negligence on its part or any of its employees, not accept responsibility for the death of such person or injury, damage or loss suffered by such a person in the process.
- (3) Every camping area and caravan park shall have a plan which clearly indicates all the sites in the area.

4. Entrance fees and camping permits

- (1) A camper shall pay entrance, camping fees and a deposit, as determined from time to time by the Municipality.
- (2) Different entrance, camping fees and deposits may be determined in respect of campers of different ages, and for different amenities, and may exempt certain persons or groups of persons from the payment of an entrance fee, or grant concessions in respect of entrance fees payable;
- (3) Different entrance fees may be determined in respect of visitors of different ages and the municipality may charge a reduced rate or exempt certain persons or groups of persons from the payment of an entrance fee;
- (4) No camping permit shall be issued unless the prospective camper—
 - (a) duly completes the camping register and by means of his signature therein signifies as to the correctness of the information supplied, to submission by him and his camping party to the provisions of this By-law and all rules laid down in terms thereof and also to the reasonable instructions of the Caretaker or authorised official; and
 - (b) has paid the prescribed charges, in respect of the full period during which the site will be occupied, or deposits the required deposit.
- (5) A camping permit shall be valid only for the period stated therein and must be kept and produced upon request by an authorised person or the Caretaker.
- (6)
 - (a) No person shall, without the written consent of the Municipality, camp in a caravan park for a continuous period exceeding ninety days in any twelve month period.
 - (b) The Municipality may refuse such application for extension of the period, or grant it subject to such conditions and for such period as it may deem fit—
 - (i) but not for any period in excess of a further forty five days; or
 - (ii) as provided for in the Tariff List of the Municipality for specific cases.
 - (c) When the aforementioned period has, or periods have lapsed, a further four weeks must lapse before such camper will be re-allowed in a caravan park.
- (7) The occupier of a site must be the person whose name appears on the camping permit and he may not sublet, cede, dispose of, or in any way alienate his rights there under.

5. Reservation of sites

- (1) Reservation of sites shall only be considered upon receipt of a written application.
- (2) An amount equal to the full charges in respect of a site for the full period for which reservation is desired, or a deposit as may be determined, shall be payable before such reservation is confirmed.
- (3) Different dates may be determined:
 - (a) for the payment of a deposit and payment of the full account;
 - (b) the cancellation of bookings with unpaid deposits, or outstanding balances; and
 - (c) for the acceptance or refusal of a notice of cancellation.
- (4) The Municipality may determine if any or what percentage of the camping fee and/or deposit is repayable where any period or part of a period has not been or cannot be utilised.

6. Withdrawal or expiry of camping permit

- (1)
 - (a) A Caretaker appointed to control a caravan park or public amenity, may at any time enter upon any place, land, premises or building and conduct an investigation thereat in order to determine whether the provisions of this By-law are complied with.
 - (b) A Caretaker may confiscate liquor, drugs or any dangerous object, substance of matter which may endanger the safety of people and property in the caravan park, or which may be used to disrupt any proceedings at or spoil the enjoyment of the facility; but must return to the person that which was confiscated only if he may be legally in possession thereof, when he leaves the facility.
- (2) The Caretaker must, on receipt of a report from an authorised official, or on own initiative, investigate any complaint or contravention of or failure to comply with the provisions of this By-law, and may direct any camper and/or member of his camping party or visitor to leave the caravan park—
 - (a) if there is reasonable grounds to believe that such person has committed an offence, whether in terms of this By-law or the provision of any other Act;

- (b) or as a result of such conduct his presence in the camping area or caravan park is undesirable, endangered life and property or a serious nuisance; and
 - (c) that he fails to comply with the reasonable requests or instructions of the Caretaker or authorised official.
- (3) The audi alteram partem rule must be complied with and a written report, compiled during or just after the investigation, must be filed together with the relevant application forms of the camper.
- (4) In the circumstances set out in sub-section (2) the camper's camping permit shall be withdrawn and no money shall be refunded in respect of any unexpired period already paid for.
- (5) When a camper's camping permit expires on account of efflux of time or withdrawal, such a camper shall—
- (a) voluntarily and without delay vacate his site and leave it in a clean and tidy condition. He shall be responsible for the disposing of all rubbish and the filling of all holes and furrows made by him in the ground and should he fail to do so to the satisfaction of the caretaker, the Municipality may do so at his expense; and
 - (b) remove from such site and caravan park all property belonging to him and members of his camping party. Any such property remaining in the camping area or caravan park after the departure of the camper may be removed and kept in custody by the Caretaker at the cost and risk of the camper;
 - (c) the Municipality must, by written notice and by registered post, require the permit holder to claim the property, and such items shall become the Municipality's property to dispose thereof, if not claimed and removed within two months after such notice.

7. Camping areas and caravan parks

- (1) The Municipality may determine the maximum number of campers and visitors who may be present at a specific time in or at a caravan park or a site.
- (2) A caravan park is, subject to the provisions of this By-law, open to the public on the times determined by the Municipality; provided that different times may be determined in respect of different parks and amenities.
- (3) Only one caravan with not more than two side tents forming part thereof, is permitted per site on those sites set aside within a caravan park for the accommodation of caravans and mobile homes only.
- (4) Only three tents per site shall be permitted on those sites set aside within a camping area for the accommodation of tents only.
- (5) No camper shall camp on a site other than that assigned to him by the Caretaker or refuse to obey the reasonable instructions of such officer or to comply with the Caretaker's demands, as to the manner of making such camp. The Caretaker shall have absolute discretion in this regard and also with regard to the acceptability and sufficiency, or not, of any dwelling/sleeping accommodation, fencing, shelters, temporary structures, erections and the number and type of vehicle/s to be permitted on site.
- (6) Any camper may be instructed by the Caretaker at any time to move his camp to another site if the Caretaker considers such moving to be desirable in the public interest or for the sake of the safety of persons and/or property or for purposes of maintenance or executing urgent works.
- (7) Boats are allowed in the camping area only by prior arrangement with the Caretaker, at an approved tariff. Any boats stored in the camp must be clean and parked at owners risk.
- (8) As general rule, within the boundaries of a caravan park, pedestrians always have a right of way.
- (9) No camper shall—
- (a) use any site for any purpose other than a camping holiday and he shall in particular not carry on any trade or business thereon;
 - (b) on any site create a nuisance or permit the creation of a nuisance by any member of his camping party or any of his guests;
 - (c) fail to maintain his site in a clean and sanitary condition or fail to maintain thereon good order and decency, nor allow thereon anything which may interfere with the comfort and convenience of other campers of the general public;
 - (d) clean or wash or permit to be cleaned or washed braai, cooking and household utensils, pots, pans, crockery and cutlery, fish or vegetables or prepare or permit to be prepared food at any place other than that assigned for the purpose;
 - (e) wash or hang out or permit to be washed or hung out any household linen or clothes, except at the places assigned for the purpose;
 - (f) board or lodge any person for money or against any other compensation;
 - (g) bring in or keep any live animal or bird on a site except small cage birds in cages;
 - (h) kill or skin any animal or bird or any other living thing on or at a caravan park;
 - (i) fail to obey the reasonable instructions of the Caretaker in connection with the preservation of health, cleanliness, neatness and good order within the caravan park.
- (10) No person shall in a caravan park—
- (a) disturb, deface, damage, destroy or remove any movable or immovable property belonging to the Municipality, including information and direction signs, trees, bushes or vegetation;
 - (b) injure, kill, capture or disturb any animal or bird or damage, disturb or destroy the nest or eggs of any bird;
 - (c) proceed to or from any site except along the recognised roads;
 - (d) ride or drive a vehicle, motorbike, bicycle or tricycle in a manner which may, in the opinion of the caretaker, endanger the safety of any person, vehicle or property;
 - (e) park a vehicle on a site on which another person camps or in any road in such a manner as to cause an obstruction to another camper or traffic. The caretaker may whenever he or she considers it desirable in the interest of campers and/or the public, instruct any person to park his vehicle elsewhere or to remove it from the caravan park;

- (f) effect any repairs to or service to a vehicle, except where necessary for the purpose of removing such vehicle from the place where it was involved in an accident, break down or the washing of any vehicle or boat;
 - (g) hawk, sell, expose for sale or process any articles or goods or foodstuffs or other commodity;
 - (h) write, draw, affix or exhibit any profane, obscene or abusive word, matter, representation or character upon any premises or property or commit any act or use any language in such manner;
 - (i) do anything which may cause injury to persons or damage or destruction to property or use any fire fighting equipment or emergency equipment for any other than emergency use;
 - (j) behave in a disorderly or riotous manner;
 - (k) urinate or defecate or wash porta-potties except in a sanitary convenience specifically provided therefor;
 - (l) appear in a nude state or improperly dressed outside a dressing room, closet or in public;
 - (m) use or enter any sanitary convenience or change room provided for the opposite sex;
 - (n) deposit bottles, broken glass or rubbish except in the receptacles provided for that purpose;
 - (o) cause a nuisance;
 - (p) make, provide or reproduce any music in a manner which interferes with the comfort, convenience and peace of campers or the general public;
 - (q) make any fire except in the places assigned for that purpose, and open fires such as candles, paraffin lamps or stoves inside tents or caravans are forbidden;
 - (r) litter or burn rubbish or refuse;
 - (s) create a smoke nuisance;
 - (t) discharge a firearm, airgun or air pistol in a public amenity except—
 - (i) an employee or authorised official of the Municipality or a lifesaver, nature conservation officer or member of the South African Police Services in performing his official duties or other person with the Municipality's written consent;
 - (ii) in emergency cases for protection of life and property;
 - (iii) the firing of blank cartridges during approved organised competitions; or
 - (iv) to signal distress.
 - (u) use a catapult or bow and arrow;
 - (v) use fireworks, explosives or undertake blasting operations, except with written permission of the Municipality;
 - (w) climb over or creep through any gate or fence;
 - (x) solicit alms or gamble;
 - (y) pollute any waters;
 - (z) except with the permission of the Caretaker and in a manner approved by the Caretaker—
 - (i) make any electrical connection to his site or any other place within the caravan park;
 - (ii) be permitted more than one electrical connection to and from his site and only one supply conductor shall be permitted per site;
 - (iii) use an electrical connection to his site for purposes other than a camper's bona-fide camping needs.
 - (aa) obstruct any employee of the Municipality in the lawful execution of his duties;
 - (bb) refuse, upon being requested by the Caretaker or other authorised employee of the Municipality in the lawful execution of his duty—
 - (i) to produce the camping permit issued by the Municipality in connection with a caravan park, or
 - (ii) to furnish his site number or name and address.
 - (cc) without the prior written consent of the Caretaker—
 - (i) enter any area or building not open to the public;
 - (ii) present or hold any public entertainment, exhibition or performance;
 - (iii) collect any money or hold collections;
 - (iv) distribute any pamphlet, book, handbill or any printed or written matter;
 - (v) arrange, hold, attend or address any meeting, gathering or procession;
 - (vi) permit any organised dancing or celebration within the caravan park.
- (11) For the purpose of this By-law entertainment, gathering, procession, meeting or celebrations shall mean a procession or gathering of 12 or more persons. The consent contemplated shall be refused only if the Caretaker is of the opinion that—
- (a) it would give rise to a nuisance, public rioting, the disturbance of public peace, or the committing of an offence;
 - (b) it would be or is detrimental to the public or the users of or visitors to the caravan park or adjacent camping area; or
 - (c) it would be or is detrimental to the caravan park or adjacent public amenity.

(12) The Municipality may—

- (a) set up notices or signs for the control of a caravan park and the defining of the general matters which it may deem necessary or suitable to achieve the objects of this By-law, and
- (b) furthermore and without prejudice to the generality of its powers and authority—
 - (i) reserve the use of a caravan park or any portion/s thereof for a specific purpose;
 - (ii) prescribe the times when persons shall be allowed into or may or must leave a caravan park;
 - (iii) control, regulate or restrict the use of vehicles or take any action that it deemed necessary.

8. Day visitors

- (1) The Municipality may determine and limit the maximum number of day visitors who may be present in or at a caravan park or amenity.
- (2) The Municipality may charge entrance fees from day visitors to caravan parks and amenities.
- (3) Day visitors must adhere to the fixed times, as per notice, relating to the open and closing times for coming in and going out of caravan parks and amenities.
- (4) All the provisions that apply to campers in respect of caravan parks and amenities are also applicable to day visitors.

9. Camping on private land

- (1) Save as is stipulated in section 2(2), no person shall, without the prior written permission of the Municipality having been obtained, camp on private land or permit camping thereon, be it for profit or otherwise.
- (2) The Municipality may at its discretion, refuse any such application for permission or grant it, subject to the provisions of this By-law and any further conditions, specifications and standards which the Municipality may consider expedient or the provisions of any other act or regulations.
- (3) Minimum requirements that owners of private camping areas or caravan parks have to comply with, without prejudice to the provisions of the Scheme Regulations:
 - (a) Every owner of a private camping area or caravan park shall have a plan clearly indicating all the sites in the area and of which a copy shall be filed with the Municipality.
 - (b) Fireplaces must be provided and shall be so situated not to constitute a fire hazard.
 - (c) Adequate fire-fighting appliances must be available and must be kept in a working condition.
 - (d) The water supply and reticulation system must be adequate and approved by the Municipality.
 - (e) The electricity supply must be adequate and approved by the Municipality or its authorised agent.
 - (f) Adequate sanitary facilities, general safety and health standards as required by the responsible authority, must be provided and must be kept in a clean and working condition.
 - (g) Adequate and approved disposal system for sewerage effluent, kitchen and other waste water and any additional requirements for water, sewerage and stormwater services.
- (4) No person shall occupy a campsite or chalet in such a park for a period more than 5 (five) months, whether continuous or otherwise, in any period of 12 (twelve) months.
- (5) The Municipality may hold inspections or may have inspections held from time to time and may withdraw any permission granted, if the owner does not comply with all the provisions and the further conditions imposed by the Municipality at the time of approval, or the provisions of any other act, within a reasonable period after having been warned in writing to comply therewith.

10. Application of other By-law

The provisions of this By-law are in addition to and not in substitution for any provision in any other, regulation or act in which particular public amenities, caravan camps are regulated, and if a provision in this By-law is inconsistent with such provision, the most restrictive prescription shall be complied with.

11. Authentication and service of order, notice or other document

- (1) An order, notice or other document requiring authentication by the Municipality must be sufficiently signed.
- (2) Any notice or other document that is served on a person in terms of this By-law, is regarded as having been served when it is served in accordance with section 115(1) of the Local Government: Municipal System Act, Act 32 of 2000.
- (3) Service of a copy shall be deemed to be service of the original.
- (4) Any legal process is effectively and sufficiently served on the municipality when it is delivered to the Municipal Manager or a person in attendance at the Municipal Manager's office.

12. Exemptions

- (1) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the Municipality for exemption from any provision of this By-law.
- (2) The Municipality may grant or refuse an application for exemption or impose conditions and it may alter or cancel any exemption or condition in an exemption.

- (3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed under sub-section (2), however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the Municipality, the exemption lapses.
- (4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

13. Co-operation between municipalities

In an effort to achieve optimal service delivery in terms of this By-law, the municipality may enter into agreements with the District Municipality with which legislative and executive powers is shared, in respect of the following—

- (a) the practical arrangements with regard to the execution of the provisions of this By-law;
- (b) any other matter regarded necessary by the parties to achieve optimal service delivery.

14. Limitation of liability

The Municipality is not liable for any damages or loss caused by—

- (a) the exercise of any power or the performance of any duty in good faith under this By-law; or
- (b) the failure to exercise any power, or perform any function or duty in good faith under this By-law.

15. General

- (1) Any person who obstructs, hampers or handicaps an authorised official or any person in the execution of any power or the performance of any duty or function in terms of any provision of this By-law shall be guilty of an offence.
- (2) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.
- (3) No provision of this By-law shall affect any rights or obligations which are imposed on the Municipality as the body to whom the proprietary control in his area of jurisdiction is vested.

16. Penalties

Any person who contravenes or fails to comply with a provision of this By-law, a notice issued in terms of this By-law or a condition imposed under this By-law, furnishes a false statement, or false, incorrect or misleading information, shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—

- (a) a fine or imprisonment, or both such fine and such imprisonment;
- (b) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued, and
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention

17. Repeal of By-laws

- (1) The By-laws listed hereunder are hereby repealed:
 - (a) Mossel Bay Municipality: By-law relating to the Prohibition of Camping and Picnicking on Public Premises—PN 1076/1978 dated 20 October 1978.
 - (b) Mossel Bay Municipality: Standard By-law relating to Parks for Caravans and Mobile Homes—PN 185/1985 dated 15 March 1985.

18. Short title and commencement

This By-law shall be known as the By-law relating to Caravan Parks of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

18 January 2010

25739

MOSELBAAI MUNISIPALITEIT
VERORDENING INSAKE WOONWAPARKE

Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van woonwaparke in die regsgebied van die Mosselbaai Munisipaliteit te reguleer.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordbepaling

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“**dagbesoeker**” ’n persoon wat gebruik maak van die fasiliteite van die woonwaparke en geriewe, maar nie oornag nie;

“**dier**” enige soogdier, reptiel, amfibie of vis;

“**eienaar**” die persoon wie skriftelike toestemming van die Munisipaliteit ontvang het om kampering toe te laat op private grond;

“**kampeer**” of “om te kampeer” om enige perseel te okkupeer deur enige woonwa, motorvoertuig, of ander voertuig daarop te laat staan of enige tent of tydelike struktuur daarop op te rig en sodanige woonwa, motorvoertuig, of ander voertuig, tent of tydelike struktuur vir tydelike woon- en slaapdoeleindes te gebruik;

“**kampeerder**” die persoon aan wie ’n kampeerpermit uitgereik is en wat kampeer in of op ’n woonwapark;

“**kampeepermit**” ’n dokument uitgereik deur die Munisipaliteit vir die doel soos by hierdie Verordening beoog, of die Munisipaliteit se amptelike kwitansie uitgereik teen betaling van die voorgeskrewe kampeergeld, ten opsigte van die okkupering van ’n woonwapark;

“**kennisgewing of kennisgewingbord**” ’n amptelike kennisgewing deur die Munisipaliteit opgestel en wat by elke ingang, of ’n opsigtelike plek by die kampeergebied aangebring is en waarby die Munisipaliteit bepalings of voorskrifte wat hy ingevolge hierdie Verordening aangeneem het, bekend maak.

“**mobiele woning**” ’n fabrieks- of andersinds gemonteerde struktuur met die nodige diensaansluitings sodat dit op die perseel verskuifbaar is en sodanig ontwerp is dat dit as ’n woning gebruik kan word;

“**Munisipaliteit**” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“**oorlas**” enige handeling, versuim of toestand wat aanstootlik of nadelig of gevaarlik is of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak, gerief, vrede of rus van persone in ’n woonwapark of wat die veiligheid van sodanige persone of eiendom nadelig raak;

“**opsigter**” die persoon wat deur die Munisipaliteit, of ’n eienaar, aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met die bepalings van hierdie Verordening of om enige bevoegdheid uit te voer en sluit in enige werknemer van die Munisipaliteit, of eienaar, wat in die hoedanigheid as opsigter waarnaem of wat ingevolge ’n opdrag of magtiging van die opsigter namens die opsigter optree;

“**perseel**” die grond wat binne ’n woonwapark afgesonder is vir die akkommodasie van ’n tent, woonwa of mobiele woning met sy trekvoertuig;

“**tent**” ’n seil of materiaal gespan oor pale of raamwerk wat as opvoubare en vervoerbare vertrek dien, uitgesonderd ’n tent gebruik deur kinders vir speeldoeleindes;

“**voertuig**” soos omskryf in die Nasionale Padverkeerswet 1989 (Wet 29 van 1989) en ook ’n sleepwa, woonwa en ’n implement;

“**verantwoordelike owerheid**” die owerheid of munisipaliteit verantwoordelik vir die uitvoering van omgewingsgesondheidsfunksies en brandweer-funksies binne die regsgebied van Mosselbaai Munisipaliteit;

“**voorgeskrewe gelde**” die gelde wat deur die Munisipaliteit voorgeskryf word vir toegang tot en gebruik van ’n woonwapark en die fasiliteite wat daarmee gepaard gaan;

“**waters**” riviere, strome, damme, reservoires en vore, met inbegrip van dieoewers daarvan en enige gedeelte van sodanige waters;

“**woonwa**” enige voertuig wat permanent ingerig is vir gebruik deur persone vir woon- en slaapdoeleindes, ongeag of sodanige voertuig ’n sleepwa is of nie;

“**woonwapark**” enige grond wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word hetsy permanent of tydelik, vir die akkommodasie van tente, woonwaens en mobiele wonings met die doel om te kampeer.

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Gemeenskapsdienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan ’n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik deleger aan ’n bevoegde beampte in sy Direktoraat.

2. Toepassing

- (1) Behoudens sub-artikel (2) is hierdie Verordening van toepassing op alle parke geleë op openbare grond binne die regsgebied van die Munisipaliteit.
- (2) Hierdie Verordening is nie van toepassing ten opsigte van—
 - (a) gesoneerde landbougrond waar woonwaens, tente of mobiele wonings wettiglik toegelaat is vir bona fide landbou doeleindes;
 - (b) private eiendom waarop net een woonwa of mobiele woning geakkommodeer word of bedoel is om geakkommodeer te word.
 - (c) private eiendom waarop meer as twee woonwaens, tente of mobiele wonings tydelik geakkommodeer word deur persone vir sake, boubedrywighede of konstruksie doeleindes, en die sanitêre en ander reëlins rakende die gesondheid van die publiek wat die Munisipaliteit of bevoegde gesag nodig ag, verskaf word en die woonwaens, tente of mobiele wonings net vir ’n tydperk en deur getalle geakkommodeer word soos wat vooraf goedgekeur is.

3. Kampering op grond onder beheer van die Munisipaliteit

- (1) Niemand mag op Munisipale grond of enige grond onder beheer van die Munisipaliteit—
 - (a) kampeer nie sonder die vooraf skriftelike toestemming, behalwe op ’n perseel binne die grense van ’n woonwapark, en dan alleenlik onderworpe aan die bepalings van hierdie Verordening;
 - (b) behalwe in ’n goedgekeurde perseel, ’n tent oprig, laat oprig of toelaat dat sodanige tent opgerig word of ’n woonwa of mobiele woning parkeer, laat parkeer of toelaat dat dit parkeer word;
 - (c) niemand mag op enige grond binne ’n woonwapark kampeer, as so ’n persoon nie in besit van ’n geldige kampeepermit is nie.

- (2) Iedereen wat van 'n woonwapark of enige fasiliteit daarin gebruik maak vir welke doeleindes ook al, doen dit op eie risiko en by gebrek aan bewys van nalatigheid aan die kant van die Munisipaliteit of enige van sy werknemers, aanvaar die Munisipaliteit geen aanspreeklikheid vir sodanige persoon se dood of besering of skade of verlies wat so 'n persoon in die proses opdoen of ly nie.
- (3) Elke woonwapark moet oor 'n plan beskik wat al die persele binne die gebied duidelik aandui.

4. Toegangsgelde en kampeerpermitte

- (1) 'n Kampeerder betaal die toegangs- en kampeergelde en 'n deposito soos deur die Munisipaliteit van tyd tot tyd goedgekeur.
- (2) Verskillende toegangs- en kampeergelde en deposito's kan ten opsigte van kampeeders van verskillende ouderdomme en ten opsigte van verskillende geriewe, vasgestel word, en kan sekere persone of groepe persone teen 'n verminderde tarief toelaat of vrystel van betaling van toegangsgelde.
- (3) Verskillende toegangsgelde kan ten opsigte van besoekers van verskillende ouderdomme vasgestel word en die Munisipaliteit kan sekere persone of groepe persone teen 'n verminderde tarief toelaat of vrystel van die betaling van enige toegangsgelde.
- (4) 'n Kampeerpermit word nie uitgereik nie alvorens die voornemende kampeerder—
 - (a) die kampeerregister behoorlik ingevul het en deur sy handtekening daarin aan te bring, bevestig het dat die inligting wat verstrekk is korrek is, dat hy onderneem om hom en sy kampeergeselskap te onderwerp aan die bepalings van hierdie Verordening en alle reëls daarkragtens voorgeskryf asook aan die redelike opdragte van die Opsigter of gemagtigde beampte; en
 - (b) die voorgeskrewe gelde vir die volle tydperk, waarvoor die perseel geokkupeer gaan word, of 'n verlangde deposito betaal het.
- (5) 'n Kampeerpermit is net geldig vir die tydperk daarop aangedui en moet gehou en op aanvraag aan 'n gemagtigde persoon of die Opsigter getoon word.
- (6)
 - (a) Niemand mag, sonder die Munisipaliteit se skriftelike toestemming, vir 'n langer tydperk as negentig dae, ononderbroke in enige tydperk van twaalf maande in 'n woonwapark kampeer nie.
 - (b) Die Munisipaliteit kan so 'n aansoek om verlenging, weier of dit toestaan onderworpe aan die voorwaardes en vir die tydperk wat die Munisipaliteit dienstig ag—
 - (i) maar wat nie langer as 'n verdere vyf en veertig dae is nie; of
 - (ii) in bepaalde gevalle soos in die Tariewe Lys van die Munisipaliteit vasgestel.
 - (c) Na verstryking van voormelde tydperke moet daar minstens vier weke verloop, voordat sodanige kampeerder weer tot 'n woonwapark hertoegelaat word.
- (7) Die okkupeerder van 'n perseel moet die persoon wees wie se naam op die kampeerpermit verskyn en hy mag nie sy regte daarkragtens onderverhuur, sedeer, afstaan of op enige wyse vervreem nie.

5. Bespreking van persele

- (1) Die bespreking van persele word alleenlik oorweeg by ontvangs van 'n skriftelike aansoek.
- (2) 'n Bedrag gelyk aan die volle bedrag ten opsigte van 'n perseel vir die hele tydperk waarvoor bespreking verlang word, of 'n deposito, soos bepaal mag word, is betaalbaar voordat sodanige bespreking bekragtig word.
- (3) Verskillende datums mag bepaal word—
 - (a) vir die betaling van 'n deposito en betaling van die volle kampeerbedrag;
 - (b) die kansellasie van 'n bespreking by wanbetaling van 'n deposito of enige uitstaande bedrag; en
 - (c) die aanvaarding al dan nie van 'n kennisgewing van kansellasie.
- (4) Die Munisipaliteit mag bepaal of enige of welke persentasie gedeelte van die kampeergelde en/of deposito is terugbetaalbaar wanneer die volle of 'n gedeelte van die tydperk bespreek nie gebruik is of kan gebruik word nie.

6. Intrekking of verval van kampeerpermit

- (1)
 - (a) 'n Opsigter wat aangestel is om beheer oor 'n openbare park, 'n karavaanpark en openbare gerief uit te oefen, kan in 'n karavaanpark en openbare gerief te enige tyd enige plek, perseel, grond of gebou betree en ondersoek instel of die bepalings van hierdie Verordening na gekom word.
 - (b) 'n Opsigter kan beslag lê op drank, dwelmmiddels of gevaarlike voorwerp, enige middel of materiaal wat die veiligheid van mense en eiendom in die woonwapark in gevaar kan stel, of die verrigtinge by die gerief kan ontwrig of die genieting van die gerief kan belemmer; maar moet die goedere waarop beslag gelê is, wat sodanige kampeerder wettig mag besit, aan die persoon wanneer hy die woonwapark verlaat terugbesorg.
- (2) Die Opsigter moet, op ontvangs van 'n verslag vanaf 'n gemagtigde beampte, of op eie inisiatief enige klagte, oortreding of versuim om bepalings van hierdie Verordening na te kom ondersoek en kan enige kampeerder en/of lid van sy kampeergeselskap of besoeker gelas om die woonwapark onverwyld te verlaat, as daar—
 - (a) op redelike gronde geglo word dat sodanige persoon 'n misdryf gepleeg het, hetsy ingevolge hierdie Verordening of enige ander wetsbepaling;
 - (b) of dat weens sodanige gedrag sy verdere teenwoordigheid in die woonwapark onwenslik is, of 'n risiko inhou vir lewe of eiendom, of 'n ernstige oorlas skep; en
 - (c) dat hy versuim om die Opsigter of ander gemagtigde beampte se redelike versoeke of opdragte na te kom.
- (3) Die audi alteram partem reël moet nagekom word en 'n skriftelike verslag, opgestel gedurende of net na die ondersoek, moet by die relevante aansoekvorm van die kampeerder geliasseer word.

- (4) In die omstandighede in sub-artikel (2) vermeld, word die kampeerder se kampeerpermit ingetrek en word geen gelde ten opsigte van enige onverstreke tydperk waarvoor reeds betaal is, terugbetaal nie.
- (5) Wanneer 'n kampeerder se kampeerpermit weens tydsverloop of intrekking verval, moet so 'n kampeerder—
- sy perseel vrywilliglik en sonder versuim ontruim en dit in 'n skoon en netjiese toestand laat. Hy is verantwoordelik vir die wegdoen van alle vullis en die opvol van alle gate en vore wat hy in die grond gemaak het en indien hy dit nie ten genoë van die Opsigter doen nie, kan dit op sy koste deur die Munisipaliteit gedoen of laat doen word; en
 - al sy besittings en dié van sy kampeergeselskap vanaf sodanige perseel en die woonwapark verwyder. Enige sodanige besittings wat in die woonwapark agterbly nadat die kampeerder vertrek het, kan deur die Opsigter op koste en risiko van die kampeerder verwyder en in bewaring gehou word;
 - die Munisipaliteit moet, by wyse van 'n skriftelike kennisgewing wat per registreerde pos aan die permithouer gestuur word, vereis dat sodanige items opgeëis en afgehaal moet word en indien dit nie binne twee maande vanaf sodanige kennisgewing opgeëis en afgehaal word nie, word dit die Munisipaliteit se eiendom en kan daarvoor beskik word.

7. Kampeergebiede en woonwaparke

- Die Munisipaliteit kan die maksimum aantal voertuie, kampeerders en besoekers wat op 'n bepaalde tydstip in 'n woonwapark of perseel aanwesig mag wees, bepaal.
- Woonwaparke is, behoudens die bepaling van hierdie Verordening, oop vir die publiek op die tye wat die Munisipaliteit bepaal; met dien verstande dat verskillende tye vir verskillende parke en geriewe bepaal kan word.
- Net een woonwa, met hoogstens twee sytente wat deel daarvan uitmaak, per perseel word toegelaat op daardie persele wat binne 'n woonwapark afgesonder is vir die akkommodasie van woonwaens en mobiele wonings alleenlik.
- Hoogstens drie tente per perseel sal toegelaat word op daardie persele wat binne 'n kampeergebied afgesonder is vir die akkommodasie van tente alleenlik.
- Geen kampeerder mag, kampeer op 'n ander perseel as dié wat die Opsigter aan hom toewys nie, of weier om sodanige beampte se redelike opdragte uit te voer of die Opsigter se vereistes na te kom, wat betref die wyse waarop sodanige kamp opgeslaan moet word. Die Opsigter het in dié verband absolute diskresie en so ook wat betref die aanvaarbaarheid en genoegsaamheid, al dan nie, van enige woon/slaapakkommodasie, omheining, skerms, tydelike strukture, oprigtings en die getal en tipe voertuig wat op 'n perseel toegelaat word.
- Die Opsigter kan enige kampeerder te eniger tyd gelas om sy kamp na 'n ander perseel te verskuif as die Opsigter dit ag in die openbare belang te wees of ter wille van die veiligheid van persone en/of eiendom of ter uitvoering van instandhouding of dringende werke.
- Slegs met die vooraf goedkeuring van die Opsigter, word bote in die kampeergebied toegelaat na betaling van die voorgeskrewe tarief. Sodanige bote word toegelaat op eie risiko en moet skoon en gewas wees.
- Binne die grense van 'n woonwapark het voetgangers, as algemene reël, die reg van weg voor voertuie.
- Geen kampeerder mag—
 - enige perseel vir enige ander doel as kampering gebruik nie en in die besonder mag hy geen handel dryf of besigheid doen daarop nie;
 - op enige perseel 'n oorlas skep of toelaat dat dit daarop geskep word deur enige lid van sy kampeergeselskap of enige van sy gaste nie;
 - in gebreke bly om sy perseel in 'n skoon higiëniese toestand te hou of versuim om die goeie orde en welvoeglikheid daarop te handhaaf nie; ook mag hy niks daarop toelaat wat inbreuk kan maak op die gerief en gemak van ander kampeerders of die algemene publiek nie;
 - braai, kook, huisgereedskap, potte, panne, breekware en eetgerei, vis of groente skoonmaak, of gewas word, of dit toelaat, of voedsel voorberei of toelaat dat dit voorberei word op 'n ander plek as dié wat vir die doel aangewys is nie;
 - huishoudelike linnegoed of klere was en uithang of toelaat dat dit gewas of uitgehang word nie, behalwe ligte kledingstukke en benodighede wat nodig is vir die gerief van die individu, en dan alleenlik op die plekke wat vir die doel aangewys is;
 - aan enige persoon kos of losies verskaf vir geld of teen enige ander vergoeding nie;
 - enige lewendige dier of voël op 'n perseel inbring of aanhou nie behalwe klein kouvoëls in 'n kou;
 - enige dier of voël of enige ander lewendige ding in of by 'n woonwapark doodmaak of afslag nie;
 - in gebreke bly om die redelike opdragte van die Opsigter in verband met die beskerming van gesondheid en die handhawing van sindelikhed, nethed en die goeie orde binne die woonwapark te gehoorsaam nie.
- Niemand mag in 'n woonwapark—
 - enige roerende of onroerende eiendom van die Munisipaliteit, met inbegrip van kennisgewingborde, inligtingstekens, aanwysingsborde, bome, bosse of plantegroei versteur, ontsier, beskadig, vernietig of verwyder nie;
 - enige dier of voël beseer, doodmaak, vang of versteur of die nes of eiers van 'n voël beskadig, versteur of vernietig nie;
 - na of van enige perseel beweeg behalwe langs die erkende paaie nie;
 - in of op 'n voertuig, motorfiets, fiets, driewiel ry of dit bestuur op 'n wyse dat die veiligheid van enige persoon, voertuig of eiendom in gevaar kan stel nie;
 - 'n voertuig parkeer op 'n perseel waarop 'n ander persoon kampeer of in enige pad op so 'n wyse dat dit 'n versperring vir 'n ander kampeerder of verkeer kan veroorsaak nie. Die Opsigter kan te eniger tyd wanneer hy dit dienstig ag in belang van die kampeerders en/of die publiek, enige persoon gelas om sy voertuig elders te parkeer of om dit uit die woonwapark te verwyder;
 - 'n voertuig versien of enige herstelwerk doen, behalwe waar dit nodig is om sodanige voertuig te kan verwyder van die plek waar dit in 'n ongeluk betrokke was of onklaar geraak het, of die was van enige voertuig of boot doen nie;
 - enige artikels of goedere of voedsel of enige ander handelsware smous, verkoop, uitstal vir verkoop of verwerk nie;

- (h) enige godslasterlike, onwelvoeglike of beledigende woord, artikel, voorstelling of teken op enige perseel of eiendom skryf, teken, ophang of vertoon of sodanige taal besig of daad verrig nie;
- (i) enige handeling verrig waardeur enige persoon beseer of eiendom beskadig of verniel kan word nie of enige brandbestryding of noodtoerusting vir 'n ander doel as 'n noodtoestand, gebruik;
- (j) hom op 'n wanordelike of oproerige wyse gedra nie;
- (k) urineer of hom ontlast of 'n chemiese toilet was nie, behalwe in 'n sanitêre gerief wat vir die doel aangebring is;
- (l) in 'n naakte toestand of onbetaamlik geklee buite 'n kleedkamer, sanitêre gerief of in die openbaar verskyn nie;
- (m) enige sanitêre gerief of kleedkamer wat vir die teenoorgestelde geslag bedoel is, gebruik of binnegaan nie;
- (n) bottels, stukkende glas of vullis weggooi behalwe in die houers wat vir die doel voorsien is nie;
- (o) enige oorlas veroorsaak nie;
- (p) enige musiek maak, verskaf of voortbring op 'n wyse wat inbreuk maak op die gerief, gemak en rus van kampeerdere of van die algemene publiek nie;
- (q) 'n vuur maak nie, behalwe op die plekke wat vir die doel afgesonder is, en dat oop vure soos kerse, paraffienlampe/stofies binne tente en karavane verbode is;
- (r) rommel of vullis strooi of verbrand nie;
- (s) rookoorlaste veroorsaak nie;
- (t) 'n vuurwapen, windbuks of windpistool afvuur nie behalwe 'n gemagtigde beampte vir amptelike doeleindes—
- (i) 'n gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit, natuur-bewaringsbeampte, lid van die Suid-Afrikaanse Polisiediens of 'n lewensredder in die uitvoering van sy pligte of 'n ander persoon met skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;
- (ii) in gevalle van nood vir serfverdediging van lewe en eiendom;
- (iii) die afvuur van knaldoppies tydens georganiseerde kompetisies;
- (iv) om 'n noodsein te gee;
- (u) enige rekker of pyl en boog gebruik nie;
- (v) enige vuurwerk of springstof gebruik of skietwerk uitvoer, behalwe met vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;
- (w) deur of oor enige hek of heining kruip of klim nie;
- (x) om aalmoese bedel of dobbel nie;
- (y) enige waters besoedel nie;
- (z) behalwe met die toestemming van die Opsigter, en op die wyse wat die Opsigter goedkeur—
- (i) enige elektriese verbinding na of van sy perseel of enige ander plek binne die woonwapark maak nie;
- (ii) meer as een elektriese verbinding na sy perseel hê nie, en net een toevoerleiding per perseel word toegelaat;
- (iii) 'n elektriese verbinding na sy perseel vir ander doeleindes as 'n kampeerder se bona fide kampeerbehoefes gebruik nie.
- (aa) enige werknemer van die Munisipaliteit hinder by die wettige uitvoering van sy pligte nie;
- (bb) wanneer hy daartoe versoek word deur die Opsigter of ander gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit by die wettige uitvoering van sy pligte, weier om—
- (i) die kampeerpermit wat deur die Munisipaliteit uitgereik is in verband met die woonwapark te toon nie, of
- (ii) sy perseel nommer, of sy naam en adres te verstrek nie.
- (cc) sonder die vooraf toestemming van die Opsigter—
- (i) enige gebied betree of gebou binnegaan wat nie vir die publiek toeganklik is nie;
- (ii) enige openbare vermaaklikheid, uitstalling of uitvoering aanbied of hou nie;
- (iii) enige geld insamel of kollecte hou nie;
- (iv) enige pamflet, boek, strooibiljet of enige ander gedrukte of geskrewe stof versprei nie;
- (v) enige byeenkoms, vergadering of optog organiseer, hou of toespreek nie.
- (vi) georganiseerde dansery of feesviering binne die woonwapark hou of toelaat.
- (11) By die toepassing van hierdie Verordening beteken “openbare vermaaklikheid, byeenkoms of optog, vergadering of feesviering” 'n byeenkoms of optog van 12 of meer persone. Toestemming word slegs geweier indien die Opsigter van oordeel is dat—
- (a) dit aanleiding sal gee tot 'n oorlas, openbare oproer of rusverstoring of die pleeg van 'n misdryf;
- (b) dit skadelik is of kan wees vir die publiek of die gebruikers van of besoekers aan die woonwapark of aangrensende openbare gerief sal wees; of
- (c) dit skadelik is of kan wees vir die woonwapark of aangrensende openbare gerief sal wees.
- (12) Die Munisipaliteit kan—
- (a) kennisgewings of tekens aanbring vir die beheer oor 'n kampeergebied en woonwapark en die bepaling van die algemene sake wat hy nodig of geskik ag om die oogmerke van hierdie Verordening te bereik, en

- (b) voorts en sonder inkorting van die algemeenheid van sy magte en bevoegdhe—
 - (i) die gebruik van 'n kampeergebied of woonwapark of enige gedeelte daarvan vir 'n bepaalde doel afsonder;
 - (ii) die tye wanneer persone tot 'n kampeergebied of woonwapark toegelaat word of dit kan of moet verlaat, voorskryf;
 - (iii) die gebruik van voertuie beheer, reël of beperk, of die neem van enige ander optrede wat dit nodig mag ag.

8. Dagbesoekers

- (1) Die Munisipaliteit kan die maksimum getal dagbesoekers wat op 'n bepaalde tydstip in of by 'n woonwapark of gerief aanwesig mag wees, bepaal en beperk.
- (2) Die Munisipaliteit kan toegangsgelde van dagbesoekers aan woonwaparke of geriewe hef.
- (3) Dagbesoekers moet die tydsbepalings, soos per kennisgewing, ten opsigte van die oop- en toemaaktye vir die in- en uitgaan by woonwaparke of geriewe nakom.
- (4) Alle voorskrifte wat geld vir kampeeders ten opsigte van woonwaparke en geriewe, geld ook vir dagbesoekers.

9. Kampering op private grond

- (1) Uitgesonderd die bepaling van artikel 2(2), mag niemand sonder die Munisipaliteit se voorafverkreë skriftelike toestemming, op private grond kampeer of toelaat dat daarop gekampeer word nie, hetsy vir wins of andersins.
- (2) Die Munisipaliteit kan na goeëdoenke enige sodanige aansoek om toestemming weier of dit toestaan, onderworpe aan die bepaling van hierdie Verordening en enige verdere voorwaardes, spesifikasie en standaard wat die Munisipaliteit dienstig ag of die bepaling van ander wetgewing of regulasies.
- (3) Minimum vereistes wat deur die eienaar van 'n privaat woonwapark nagekom moet word, sonder inkorting van die voorskrifte van die Skema-regulasies:
 - (a) Elke eienaar van 'n privaat woonwapark moet oor 'n plan beskik wat al die persele in die gebied aandui en waarvan 'n afskrif by die Munisipaliteit geliasseer moet wees.
 - (b) Vuurmaakplekke moet verskaf word en so geleë wees dat dit nie 'n brandgevaar inhou nie.
 - (c) Voldoende brandblustoestelle moet beskikbaar wees en in 'n werkende toestand gehou word.
 - (d) Die watertoevoer en netwerkstelsel moet voldoende wees en deur die Munisipaliteit goedgekeur wees.
 - (e) Die elektrisiteitsvoorsiening moet deur die Munisipaliteit of sy gevolmagtigde agent goedgekeur wees.
 - (f) Voldoende sanitêre geriewe, algemene veiligheids- en gesondheids-standaarde soos deur die verantwoordelike owerheid vereis, moet verskaf, gehandhaaf en in skoon en werkende toestand gehou word.
 - (g) Behoorlike en goedgekeurde stelsels in die wegdoen van riool, kombuis en ander afvalwater, en enige ander vereistes vir water, riool en stormwater dienste.
- (4) Niemand mag in 'n kampeerplek of chalet in sodanige park vir 'n tydperk van langer as 5 (vyf) maande, hetsy onderbroke of andersins in enige tydperk van 12 (twaalf) maande okkupeer nie.
- (5) Die Munisipaliteit of verantwoordelike owerheid mag van tyd tot tyd inspeksie hou of laat hou en kan enige toestemming wat toegestaan is, intrek indien die eienaar versuim om aan al voorskrifte of die voorwaardes wat deur die Munisipaliteit voorgeskryf of bepaal is, of die bepaling van enige wetgewing na te kom, nadat die eienaar skriftelik in kennis gestel is om dit binne 'n redelike tyd na te kom.

10. Toepassing van ander Verordening

Hierdie Verordening is ter aanvulling van enige bepaling in enige ander regulasie of wetgewing ingevolge waarvan bepaalde openbare geriewe en karavaanparke gereguleer word en indien 'n bepaling in hierdie Verordening teenstrydig is met die bepaling van sodanige ander wetgewing, moet daar aan die mees beperkende voorskrif voldoen word.

11. Bekragtiging en diening van bevel, kennisgewings en ander dokumente

- (1) 'n Bevel, kennisgewing of ander dokumente wat bekragtiging van die Munisipaliteit vereis, moet behoorlik onderteken wees.
- (2) Enige kennisgewing of ander dokument wat op 'n persoon beteken word ingevolge hierdie Verordening, word geag beteken te wees indien dit beteken is ooreenkomstig artikel 115(1) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000.
- (3) Betekening van 'n afskrif sal geag wees betekening van die oorspronklike.
- (4) Enige regsproses is effektief en voldoende op die Munisipaliteit beteken wanneer dit afgelewer word by die Munisipale Bestuurder of 'n persoon aanwesig in die Munisipale Bestuurder se kantoor.

12. Vrystellings

- (1) Enige persoon mag by wyse van 'n skriftelike aansoek, waarin die redes volledig gegee word, by die Munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.
- (2) Die Munisipaliteit mag 'n aansoek om vrystelling goedkeur of weier, of voorwaardes oplê, en mag enige vrystelling of voorwaardes in 'n vrystelling, wysig of kanselleer.
- (3) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om aan alle voorwaardes opgelê ingevolge sub-artikel (2) te voldoen nie, en indien die aktiwiteit 'n aanvang neem voordat sodanige onderneming aan die Munisipaliteit voorgelê is, verstryk die vrystelling.

(4) Indien enige voorwaardes van 'n vrystelling nie nagekom word nie, verval die vrystelling onmiddelik.

13. Samewerking tussen munisipaliteite

Ten einde optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening te verseker, kan die Munisipaliteit ooreenkomste aangaan met die Distriks Munisipaliteit met wie wetgewende en uitvoerende gesag gedeel word ten opsigte van die volgende—

- (a) die praktiese reëlings met betrekking tot die uitvoering van die bepalings van hierdie Verordening;
- (b) enige ander aangeleentheid wat deur die betrokke partye nodig geag word om optimale dienslewering te verseker.

14. Beperking van aanspreeklikheid

Die Munisipaliteit is nie aanspreeklik nie vir enige skade of verlies wat veroorsaak is deur—

- (a) die uitoefening van enige bevoegdheid of die verrigting van enige plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening; of
- (b) die versuim om enige bevoegdheid uit te oefen of om enige funksie of plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening te verrig.

15. Algemeen

- (1) Niemand mag enige gemagtigde beampte of persoon in die uitoefening van enige bevoegdheid of die uitvoering van enige plig of funksie kragtens 'n bepaling van hierdie Verordening, dwarsboom, hinder of belemmer nie.
- (2) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (3) Geen bepaling van hierdie Verordening raak enige regte of verpligtinge wat aan die Munisipaliteit opgelê is as die liggaam aan wie die eiendomsreg en beheer binne sy regsgebied wettiglik berus, nie.

16. Strafbepaling

Enige persoon wat 'n bepaling of voorskrif van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, of 'n kennisgewing of voorwaarde in terme van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, 'n valse verklaring maak, of valse onjuiste of misleidende inligting verstrek, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—

- (a) 'n boete of gevangenisstraf, of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

17. Herroeping van Verordeninge

Die Verordeninge hieronder gelys word hiermee herroep:

- (a) Munisipaliteit Mosselbaai: Verordening insake die Verbod op Kampering en Piekniekhou op Openbare Persele—PK 1076/1978 gedateer 20 Oktober 1978.
- (b) Munisipaliteit Mosselbaai: StandaardVerordening insake Parke vir Woonwaens en Mobiele Wonings—PK 185/1985 gedateer 15 Maart 1985.

18. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Woonwaparke van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO OUTDOOR ADVERTISING AND SIGNAGE

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:-

1. Definitions

- (1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the English text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“advertising structure” means any physical structure built to display a sign;

“advertisement” means any representation of a word, name, letter, figure or object or an abbreviation of a word or name, or any symbol, or any light which is not intended solely for illumination or as a warning against any dangers and **“advertising”** has a similar meaning;

“aerial sign” means a sign that is displayed or performed in the air, including but not limited to balloons and blimps that can be viewed from within the Municipality’s area of jurisdiction;

“approval” means approval by the Municipality and **“approve”** has a corresponding meaning;

“areas of control” means those areas set out in Schedule 1 of the By-law; and which may be modified or amended from time to time, which amendments and modifications will be graphically depicted by way of maps as prepared by the Municipality;

“authorised official” an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto to perform any act, function or duly related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law; and **“official”** has a corresponding meaning;

“banner” means any material upon which a sign is displayed in such a manner as to be fully legible in windless conditions, attached to one or more ropes, poles or flagstuffs projecting vertically, horizontally or at an angle, or attached to buildings or special structures, but excludes banners carried as part of a procession. A flag which is not displayed on an approved flag pole shall for the purposes of this By-law be deemed to be a banner;

“billboard” means any screen or board which stands free and is larger than 4.5m² in total area; which is supported by, or consists of, a structure used, for the purpose of posting, displaying or exhibiting a sign;

“class 2 roads” means the roads which form the primary network for the urban areas as a whole and which are characterised by high volumes, restricted access and fairly high speeds;

“class 3 roads” means roads that distribute traffic between the principal residential, industrial and business districts of the town and which form the link between the primary network (class 2 roads) and the roads within residential areas;

“clear height”, in relation to a sign, means the vertical distance between the lowest edge of the sign and the natural level of the surrounding ground, footway or roadway immediately below the sign;

“commercial advertising” means any words, letters, logos, figures, symbols, pictures relating to the name of a business, trade, partnership, individual, or any information, recommendation or exhortation in respect of any particular goods manufactured or sold, or any particular services rendered or offered, or any event for commerce or entertainment, including sporting events;

“commercially sponsored sign” means a sign which advertises goods or services, but the erection of which has a secondary purpose, which is to promote or contribute to some recognized public or community goal or function;

“common boundary façade” means any façade of a building which is built abutting a rear or side boundary of an erf and which façade is blank, that is, having no architectural features, which includes windows;

“composite sign” means a single freestanding advertising structure for the display of more than one sign;

“consultant” means a suitably qualified independent person or company that acts on behalf of, or as an agent of, an applicant for approval of a sign in terms of this By-law;

“continuing offence” means an offence in terms of this By-law, which offence continues to exist after the expiry of the notice period referred to in a notice served in terms of this By-law;

“custom made design” means the design of any sign, which features special effects such as specialist character cut outs or shapes or three dimensional presentations or moving parts or a combination thereof, and which is uniquely designed or constructed for erection in a particular location;

“development board” means a sign displayed at premises upon which building operations are currently in progress and relating to any services being provided, work being done or goods being supplied in connection with such building operations, but excludes contract boards for building and civil engineering projects as required in terms of the National Building Regulations and Control Act, 1977 (Act 103 of 1977);

“display” means the display of a sign and includes the erection of any billboard, sign or structure intended solely or primarily for the support of a sign or billboard, and includes the display of a sign of a business, trade partnership or individual connected with the contents of the sign or sign, and **“displayed”** has a corresponding meaning;

“electronic sign” means a sign which has an electronically controlled, illuminated display surface which allows all, or a portion, of the sign to be changed or illuminated in different ways;

“Environmental Impact Assessment” (EIA) means an assessment carried out in accordance with the Municipality’s guidelines for outdoor advertising;

“estate agency” means a person who markets, sells or leases properties with or without buildings erected thereon and **“estate agent”** has a corresponding meaning;

“existing sign” means any sign previously approved by the Municipality;

“flat sign” means a sign which is affixed to, or painted directly onto a wall of a building but not onto or over windows or doors or architectural articulations and which at no point projects more than 250mm in front of the surface of such wall;

“freestanding sign” means any sign or group of signs contained or displayed on one freestanding structure which is not attached to a building

or to any structure or object not intended to be used for the primary purpose of advertising;

“gateway route” means a prominent route with an entrance to or exit from a specific part of the Municipality’s jurisdiction, consisting of man-made or natural features and creating a strong sense of arrival or departure and which is consistent with city planning or development framework plans or policy, and which may be geographically depicted by way of maps or listed by the Municipality;

“graphic” includes but is not limited to any component which contributes to the visual appearance or aesthetics of a sign, including its background;

“headline poster” means a temporary poster advertising the contents of a daily or weekly newspaper;

“height of a sign” is calculated by measuring the vertical distance between the uppermost and lowest parts of the advertising panel;

“Heritage Impact Assessment” (HIA) means a visual and contextual assessment of the impact that any proposed sign may have on the cultural heritage, whether built or recognised at the locality where the proposed sign will be displayed;

“internally illuminated sign” means an advertisement or structure used to display an advertisement which has been installed with electrical or other power and an artificial light source which is fully or partially enclosed within the structure or sign and which light is intended to illuminate the advertisement or a portion thereof;

“law” means any law, proclamation, ordinance, Act of Parliament or Provincial Legislature, or any other enactment having the force of law;

“locality bound advertising” means any sign displayed on a specific erf, premises or building and may include such a sign on municipal owned land, adjacent to, abutting on or within 5 meters of the aforementioned erf, premises or building, which sign refers to an activity, product, service or attraction, located, rendered or provided on or from that erf or those premises;

“loose portable sign” means a freestanding locality bound notice or advertising board placed or erected in the road reserve or in a public place;

“movable sign” means a sign not permanently fixed and not intended to remain fixed in one position, but does not include any moving part on a fixed permanent sign;

“Municipality” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“new sign” means any sign first displayed after the promulgation of this By-law;

“non-profit body” means a body established primarily to promote a community goal or benefit without direct or personal financial gain, and may include educational, sporting, medical, municipal departments, bodies as well as charities or community organizations;

“organ of state” means—

- (a) any department of state or administration in the national, provincial or local sphere of government;
- (b) any other functionary or institution—
 - (i) exercising a power or performing a function in terms of the Constitution or a provincial constitution; or
 - (ii) exercising a public power or performing a public function in terms of any other Legislation;

“overall height”, in relation to a sign, means the vertical distance between the uppermost edge of the sign and the finished level of the ground, footway or roadway immediately below the centre point of the sign;

“perimeter of an intersection” means the perimeter of the area embraced within the prolongation of the road reserve lines of two or more public roads that join one another at any angle, whether or not one such public road crosses the other;

“person” includes—

- (a) any organ of state;
- (b) any company incorporated or registered as such under any law; and
- (c) any body of persons, whether incorporated or not, functioning as a single entity for whatever purpose;

“poster” means temporary signs capable of being attached to the Municipal electrical light standards or pasted to fixed structures to advertise events or campaigns, including elections or referenda of limited duration and excluding signs advertising markets, exhibitions or events which are held on a regular basis;

“projected sign” means any sign projected by a laser projector, video projector, or other apparatus;

“projecting sign” means a sign which is affixed to a wall of a building and which at some point projects more than 250mm in front of the surface of such wall;

“public façade” means any façade of a building that has architectural articulations and which is visible to the public;

“public place” means any public road, public street, thoroughfare, bridge, subway, footway, foot pavement, footpath, sidewalk, (or similar pedestrian portion of a road reserve), lane, square, open space, garden, park or enclosed place vested in the Municipality, or other state authority or indicated as such on the Surveyor General’s records, or utilized by the public or zoned as such in terms of the applicable zoning scheme;

“public road” means public road as defined in the National Road Traffic Act, 1989 (Act 29 of 1989);

“road reserve” means the area contained within the statutory width of a road, and includes roadways, shoulders and sidewalks and the airspace above such roadways, shoulders and sidewalks and all other areas within the road reserve boundary;

“roadway” means that portion of a road, street or thoroughfare improved, constructed or intended for vehicular traffic as defined in the National Road Traffic Act, 1989 (Act 29 of 1989);

“roof sign” means a sign affixed to a roof of a building where the top edge of any point of that sign does not exceed the height of the roof plane to which it is affixed;

“scenic drive” means a road designated as such on an approved zoning scheme or from which landscapes or features of aesthetic or cultural

significance can be seen or viewed as designated by the Municipality;

“**security sign**” means an outdoor sign for neighborhood watch and similar schemes, and a sign containing the name, logo, address and telephone number of a security company contracted to protect, or security system installed to protect, the premises on which the sign is displayed;

“**service station facility sign**” means freestanding signs at petrol filling stations, roadside rest and service areas and includes service station pylon signs;

“**shop**” means a building used for retail trade or services;

“**sign**” means any object, product, replica, advertising structure, mural, device or board which is used to publicly display a sign or which is in itself a sign and includes a poster, billboard and an advertisement which is included in the architectural design of a building or structure;

“**signalized traffic intersection**” means an intersection controlled by traffic signals;

“**sky sign**” means a sign where the top edge of any point of that sign exceeds the height of the roof plane to which it is affixed;

“**sponsored sign**” means a sign, the primary purpose of which is not to advertise goods or services but which displays a graphic or content which promotes community or public awareness of a recognised public or community goal;

“**street name signs**” means pole-mounted, double-sided, internally illuminated or unilluminated signs displayed in combination with names of streets, not exceeding 1m²;

“**street furniture**” means public facilities and structures which are not intended primarily for advertising and includes but is not limited to seating benches, planters, bins, pole mounted bins, bus shelters, sidewalk clocks, drinking fountains, Telkom boxes, traffic signal controllers, electricity boxes, post boxes and telephone booths, but excludes road traffic signs, traffic signals, street lights or any other road-related structures;

“**temporary signs**” means signs which are displayed for a maximum period of 14 days, or such other period as may be approved by the Municipality;

“**thickness**”, in relation to a projecting sign, means the width of such sign measured parallel to the plane of the main wall to which such sign is affixed;

“**third-party advertising**” means the advertising of goods or services that are not made, procured, sold or delivered from the property on which the sign or sign advertising those goods or services is fixed or placed, and includes advertising which is not locality bound;

“**three dimensional sign**” means a sign containing more than 2 dimensions, including product replicas;

“**Traffic Impact Assessment**” (TIA) means a study carried out by a registered professional engineer with demonstrable experience in the field of traffic engineering that investigates the impact a proposed sign may have on vehicle, pedestrian, or cyclist safety and traffic operation, which study should recommend any mitigating measures that may be required as a result of that impact;

“**traffic sign**” means a road traffic sign as prescribed in the National Road Traffic Act, 1989, Act 29 of 1989;

“**traffic signal**” means a road traffic signal as prescribed in the National Road Traffic Act, 1989, Act 29 of 1989;

“**transit advertising**” means advertising by means of a movable sign which is capable of being transported by road either on or in conjunction with a motorized vehicle, including trailers primarily used for advertising;

“**transportation terminals**” means any area designated by the Municipality as such, where the formal interchange of modes of public transport takes place by the public, including, but not limited to designated railway stations, official taxi terminals and bus terminals;

“**urban edge line**” means a predetermined point to point boundary line as determined by the Municipality, which has as its purpose, the containment of urban development;

“**verandah**” includes a cantilevered canopy and sunblind;

“**window signs**” means signs which are temporarily or permanently painted on, or attached to the window-glass of a building;

“**zone**” means a land use zone as set out in the relevant zoning schemes or Town Planning Regulations as amended from time to time and applicable to any erf on which a sign is displayed or intended to be displayed and “**zoning**” has a corresponding meaning.

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Town and Regional Planning & Building Control is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
- (b) A Director may delegate any power or duty granted to him in terms of this By-law to a competent official in his Directorate or appointed agent.
- (c) A Municipal Manager may delegate any power granted to him in terms of this By-law.

2. Principles and objectives

The object of this By-law is to regulate outdoor advertising in the jurisdiction of the Mossel Bay Municipality in a manner that is sensitive to the environmental quality of different parts of Mossel Bay Municipality. It seeks to strike a balance between outdoor advertising opportunities and economic development on the one hand, and the conservation of visual-, tourist-, environmental- and heritage characteristics and traffic safety on the other hand. It further needs to ensure that outdoor advertising respects the integrity of any site on which it is displayed, and complements the character of the locality in which it is displayed; the By-law thus aims to provide a set of regulations governing the use of land and buildings for outdoor advertising and signage and for matters incidental thereto.

CHAPTER 1

3. Submission of applications

- (1) Other than those signs referred to in section 13(3) to 13(10), no person may display any advertisement or erect or use any sign for advertising purposes without the Municipality's approval in terms of this By-law and any other applicable legislation.
- (2) Every person intending to display a new sign or to alter or to add to an existing approved sign or submitting a signage plan in terms of a Site Development Plan proposal, must apply in writing to the Municipality which application must be accompanied by the following information in duplicate:
 - (a) a site plan, drawn to a scale of not less than 1:200, showing the following—
 - (i) the site on which it is proposed that the sign is to be erected or displayed;
 - (ii) the position of the sign and the building, if any, to which it is to be attached;
 - (iii) every building and the existing signs on the site;
 - (iv) existing and proposed landscaping, traffic signals and road traffic signs; and
 - (v) the positions, with dimensions, of the sign in relation to the boundaries of the site and the location of the streets abutting the site, together with its existing approved zoning conditions;
 - (b) a drawing, which complies with the requirements of the National Building and Regulations Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977), and is in sufficient detail to enable the Municipality to consider the appearance of the sign and all relevant construction detail, including a description of the materials of which the sign is to be constructed, the colors to be used, and whether or not the sign is to be illuminated; in the latter event, the plan must indicate whether or not the sign is an electronic sign and, if so, full details must be furnished;
- (3) The drawing referred to in sub-section (2)(b) must have detailed drawings of such sign to a scale of not less than 1:20 and a site plan indicating the position of the sign on the site to a scale of not less than 1:50;
- (4) If a sign is to be attached to or displayed on the wall or façade of a building, the Municipality may require the submission of an additional drawing, drawn to a scale of not less than 1:100, showing—
 - (a) an elevation of the building in color;
 - (b) the details and position of the proposed sign; and
 - (c) the details and the position of every existing sign on the building; alternatively the Municipality may require a colored print of or an artist's photographic- or computer generated impression of the building with the details of the proposed sign superimposed on such graphic and drawn as nearly as is practicable to the same scale as that of the graphic;
- (5) If the applicant is not the registered owner of the property on which the sign will be erected, he or she must obtain the consent of the registered owner of the land or building on which the sign is erected, indicating that person's knowledge of the application.
- (6) The Municipality may require the submission of any or all of the following studies or assessments—
 - (a) an Environmental Impact Assessment (either the 1st stage thereof; being the completion of an Environmental Checklist or in its entirety),
 - (b) a Heritage Impact Assessment; and
 - (c) a Traffic Impact Assessment.
- (7) If a community or portion thereof or a person will be affected by the proposed sign, it may require a public participation process prior to considering the approval.
- (8) The Municipality may require a signage master plan in respect of any development where the erection of numerous signs is proposed or the rationalisation of previously approved signs is required so as to allow it to consider a consistent design master plan prior to assessment of any individual sign.
- (9) The Municipality must notify the applicant of any additional requirements it has within 21 working days of the date of submission of the original application and payment of the application fee.

4. Charges and general factors in considering approval, amendments, conditions to approval

- (1) Every person who applies to the Municipality for approval in terms of this By-law must, on making application, pay to the Municipality an application fee as determined by the Municipality and no sign may be erected until such time as the application fees have been paid in full.
- (2) In considering an application for the display of an advertisement or the erection of a sign in terms of this By-law, or an amendment or condition attaching or to be attached to an approval, the Municipality may have regard to the following factors:
 - (a) The area of control in which the proposed sign is to be erected or displayed as set out in Schedule 1; provided that if a sign falls into more than one area of control or if a proposed site in one area of control may impact on an adjacent area of control, the Municipality shall be entitled to determine the area of control pertaining to that application;
 - (b) the locality or landscape and the advertising opportunities pertaining to that area of control;
 - (c) the number of signs already displayed or proposed to be displayed on the erf and in the area surrounding the erf concerned;
 - (d) the findings of any Traffic Impact Assessment, Environmental or Heritage Impact Assessment and public participation processes where applicable.
 - (e) locality bound signs must relate to the lawful use of a property provided that no such sign must be affixed to or placed on residential premises or portions thereof other than is permitted by or for home industries and legal temporary uses; and
 - (f) that no sign or advertisement may be designed or displayed that—
 - (i) will constitute a danger to any person or property;

- (ii) will display any material or graphic which, does not comply with the requirements of the Advertising Standards Authority of South Africa.
 - (iii) will be detrimental to the environment or amenity of the neighbourhood by reason of either its size, intensity, frequency, illumination, quality of design, material, proposed graphic or locality.
 - (iv) will obscure any other signs approved in terms of this By-law or its predecessor; and
 - (v) will be detrimental or otherwise negatively impact on the environment, whether artificial or natural.
- (3) Subject to any conditions in Schedule 16, all new signs or advertising structures approved under this By-law and any successive By-law, may remain on display uninterrupted until such time as they do not comply with the provisions of this By-law or any other applicable legislation.

5. Factors relating to specific signs, areas of control, and commercial sponsored signs

- (1) The Municipality may, in addition to the factors set out hereinabove, apply certain minimum standards to certain specific sign types and proposed localities when an application for approval is made in respect thereof and will apply certain specific criteria to applications for the erection of signs by non-profit bodies. These specific standards and criteria are set out as Schedules to this By-law. Schedule 1 to this By-law indicates the areas of control in which certain specific sign types may be permitted, subject always to approval in terms of this By-law and furthermore subject to any additional requirement pertaining to a specific sign type as set out in the following Schedules:
- (a) Schedule 1: Areas of control;
 - (b) Schedule 2: Billboards;
 - (c) Schedule 3: Locality bound freestanding and composite signs;
 - (d) Schedule 4: Signs attached to walls of buildings (flat and projecting signs);
 - (e) Schedule 5: Sky signs;
 - (f) Schedule 6: Roof signs;
 - (g) Schedule 7: Signs on a verandah, balcony, canopy, supporting columns, pillars and posts;
 - (h) Schedule 8: Signs on boundary walls, fences and construction sites;
 - (i) Schedule 9: Newspaper headline posters;
 - (j) Schedule 10: Banners, flags and balloons;
 - (k) Schedule 11: Posters;
 - (l) Schedule 12: Estate agent signs;
 - (m) Schedule 13: Loose portable signs;
 - (n) Schedule 14: Aerial signs;
 - (o) Schedule 15: Transit advertising;
 - (p) Schedule 16: Signs on municipal land or buildings; and
 - (q) Schedule 17: Signs by or for non-profit bodies.
- (2) The description of areas or routes in the said Schedule 1 should be read with the definitions as contained in the Municipality's Zoning Scheme Regulations.
- (3) The Municipality may grant an exemption from the terms of this By-law in respect of the sign types or areas of control set out in Schedules 10, 11 and 12 hereto having regard to—
- (a) the area of control where it is proposed to display the signs;
 - (b) nature of the event;
 - (c) duration of the erection or display of the sign;
 - (d) size of the proposed sign;
 - (e) any traffic, safety, environmental or heritage impact assessment; and
 - (f) the outcome of any public participation process.

CHAPTER 2

6. Standard conditions for approval

- (1) All signs and advertising structures must be properly erected and constructed of the requisite strength and must be secure and must comply with the requirements pertaining thereto of the National Building Regulations and Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977).
- (2) The applicant to whom approval has been granted and the owner of the property or building to which it is attached shall be jointly and severally liable for the maintenance thereof and must undertake at least one inspection per year thereof with a view to satisfying themselves as to the safety thereof.
- (3) Where any sign or advertising structure is vandalised or becomes torn or damaged or otherwise falls into a state of disrepair, and/or dilapidation the applicant to whom the approval has been granted and the owner of the fixture or property which or to which a sign is attached must within 7 working days of a notice in writing to do so, repair it.

- (4) All signs and their support structures must be constructed of incombustible, durable materials suited to the function, nature and permanence of the sign.
- (5) All glass used in a sign, other than glass used in illumination, must be safety glass of at least 3mm thick.
- (6) Glass panels used in a sign must not exceed 0.9m² in area, each panel being securely fixed in the body of the sign, structure or device independently of all other panels.
- (7) Every sign and its support structure must be kept in a state of good repair.
- (8) No sign may obstruct the opening and closing of any window or opening provided for ventilation of a building or obstruct any stairway or doorway or other means of exit from the building or prevent movement of people from one part of a roof to another.
- (9) No advertising structure may be closer to overhead electrical equipment than the minimum distance as prescribed in the Occupational Health and Safety Act, Act 85 of 1993.

7. Electrical requirements

- (1) All signs needing an electrical connection must preferably be supplied from the existing electrical supply on the erf where it is to be erected. If this is not possible, application for a metered electricity supply must be made to the relevant authority.
- (2) Every sign in connection with which electricity is used, must be provided with suitable capacitors to prevent interference with radio and television reception.
- (3) Each power cable and conduit containing electrical conductors in respect of a sign must be so positioned and fixed so that it is safe, unseen, inaccessible and child tamper proof and animal proof.
- (4) Each interior high-voltage installation that runs unattended (such as a window display) and each exterior high-voltage installation must have an acceptable type of fireman's switch in accordance with the requirements as stipulated in sections 6.7.2 and 7.5 of SANS 0142 1993 promulgated in terms of the Occupational Health and Safety Act.

8. Illumination requirements

- (1) The Municipality may approve an illuminated sign, provided that the provisions of this By-law are complied with and that such illumination does not constitute a road safety hazard or cause undue light spillage.
- (2) Signs may not be illuminated if no sign content is displayed.
- (3) Requirement for internal illumination or electronic signs—
 - (a) internally illuminated and electronic signs may only be displayed in areas of partial and minimum control and must be less than 2.1m². This size condition may be waived, up to a maximum size of 4.5m² in any such area upon receipt of an Environmental and Heritage Impact Assessment showing no detrimental impact will be caused by the proposed display, or to any larger size specified by the Municipality in an area designated by the Municipality as a district in which illuminated or electronic signs are to be encouraged;
 - (b) electronic signs may not have subliminal flashes; and
 - (c) prior to erection, the Municipality may require a Traffic Impact Assessment, Environmental and Heritage Impact Assessment to be conducted, the results of which must indicate that no detrimental impact on traffic is envisaged. In addition the Municipality may require subsequent traffic monitoring of any internally illuminated or electronic sign.
- (4) Requirements for external illumination—
 - (a) the light source emanating from floodlights must not be visible to traffic travelling in either direction;
 - (b) floodlights must not be positioned so as to create any undue light spillage beyond the surface area of the sign; and
 - (c) approved way leaves must be obtained from the Director: Electrotechnical Services prior to any excavations for the installation of signs. This also applies for signs to be erected in the vicinity of overhead power lines.

9. Road traffic safety requirements

- (1) Signs may not be erected in an area where they are an unacceptable distraction for drivers, which acceptability may be determined in terms of the guidelines laid down in the S.A. Road Traffic Signs Manual.
- (2) Electronic signs may not be permitted if they are visible from class 2 or 3 roads, gateway route or a scenic drive unless expressly approved in writing by the Municipality.
- (3) Advertising on bridges, towers, telecommunication masts, pylons or street poles shall not be permitted.
- (4) The graphic content of signs must not have the potential to be visually interpreted as a road traffic sign, due to any factor, including but not limited to the following—
 - (a) any stylised or pictorial presentation of a road traffic sign or traffic signal;
 - (b) any word, symbol, logo or other device used on a road traffic sign;
 - (c) use of combinations of colours specified for road traffic signs, in a manner likely to lead to confusion; and
 - (d) any reflectorised paint or material.
- (5) Signs may not be erected in an area where the traffic volume, the average following headway, or accident history requires a higher degree of awareness from drivers.
- (6) Signs may not be attached to or obscure a road traffic sign or traffic signal specifically provided for in the South African Road Traffic Signs Manual or the South African Development Community Road Traffic Signs Manual.
- (7) Signs may not be erected within the road reserve of any public road unless expressly approved by the Municipality.

- (8) When located at signalized traffic intersections, signs may not have the colours red or yellow or green as main colours and may not obscure or interfere with any road traffic sign or traffic signal.
- (9) Electronic signs shall not be permitted within 80 meters of the perimeter of a signalised traffic intersection.
- (10) Flashing or running messages or variable transition messages that have a message change interval of greater than 0,3 seconds or have transition effects between message changes shall not be permitted if viewable from a public road.
- (11) Static display, simple transition signs must display a complete frame for an information cycle length of not less than 60 seconds when visible from a signalised traffic intersection and 30 seconds at other locations.
- (12) All signs larger than 4.5m² erected adjacent to a public road or in a railway reserve intended to advertise to persons using class 2 and 3 roads must be spaced a minimum specified distance from any other sign or road traffic sign, such distance measured parallel to the centre line of the roadway, in accordance with the measurements set out in Table 1 below:

**TABLE 1:
LINEAR SPACING BETWEEN SIGNS**

Case	Spacing required when visible for traffic on a road with a speed of		
	≤ 60 km/h	61-80 km/h	81-120 km/h
Where a sign follows a road sign	120m	200m	300m
Where a sign follows a sign	250m	250m	300m
Where a sign precedes a road sign	40m	70m	100m

- (13) The abovementioned minimum distances specified in Table 1 above may be decreased by the Municipality if the sign falls within an area of minimum control, or in other areas of control on submission of a Traffic Impact Assessment motivating a reduction of this spacing to the satisfaction of the Municipality. The Municipality may prepare a list or map of designated areas in which the abovementioned spacing requirements shall not be applicable.

10. Legal requirements

All signs to be erected or displayed within the area of jurisdiction of the Municipality must, in addition to complying with this By-law, comply with all other applicable legislation, including any applicable Zoning Scheme Regulations or condition of approval of any departure from the applicable Zoning Scheme Regulations.

11. Approval

- (1) The Municipality may refuse any application or grant its approval subject to conditions relating to the erection or use of the sign and including a condition that the owner of any sign or billboard or the land or building on which it is erected or displayed, or both such owners or the person whose product or services are advertised, indemnify the Municipality against any consequences flowing from the erection, display or mere presence of such sign.
- (2) The Municipality may, at any time, withdraw an approval granted in terms of this By-law or its predecessor or amend any condition or impose a further condition in respect of such approval, if a sign or advertising structure—
 - (a) is in a state of disrepair and/or dilapidation;
 - (b) remains unused for more than 90 consecutive days;
 - (c) becomes redundant or obsolete;
 - (d) no longer complies with any provision of this By-law; or
 - (e) is substantially altered from the original approved application by way of either structure or graphic content.
- (3) Should an approved sign not be erected within 3 months from the date of approval or within such other time as is specified in the approval, such approval shall lapse, unless that period is extended in writing by the Municipality prior to such lapse.
- (4) In the event that the structure supporting such sign is intentionally demolished before the expiry of the approval period, the approval shall lapse and no further sign or supporting structure may be erected or re-erected without the Municipality's approval.
- (5) In notifying an applicant of the outcome of the application the Municipality must inform such applicant of his right to appeal in terms of section 12.

CHAPTER 3

GENERAL PROVISIONS

12. Appeal

A person whose rights are affected by a decision in terms of a delegated power may appeal against that decision by giving written notice of the appeal and the reasons therefor in terms of section 62 of the Local Government: Municipal Systems Act, Act 32 of 2000 to the Municipal Manager within 21 days of the date of the notification of the decision.

13. Signs for which Municipality's approval not required

- (1) Should any sign not comply with the conditions relative to each sign type listed below, an application in terms of section 3 will be required.
- (2) Subject to compliance with the conditions relative to each sign provided for in sub-sections (3) to (11), and any other applicable legislation, or condition imposed by the Municipality, no application for approval is required in terms of this By-law in respect of the signs provided for in sub-sections (3) to (11).

Development Boards

- (3) (a) Development boards shall be removed within seven (7) days when the building operations are complete or forthwith if the building operations are discontinued, or when the provisions of the services, the doing of the work, or the supply of the goods to which the sign relates has ceased.
- (b) The Municipality may order the removal of any such sign if the building operations have been substantially completed or discontinued or an Occupancy Certificate has been issued by the Municipality, or the provision of the services, the doing of the work or the supply of the goods to which it relates, has for all practical purposes ceased, and such signs may thereupon be forthwith removed but no later than 5 days after the date of the order for removal thereof.
- (c) If the premises on which building operations are in progress, are to be used wholly for residential purposes, only one development board may be displayed and such development board may not exceed 3m² in total area.
- (d) If the premises are not to be used wholly for residential purposes, no more than two development boards may be displayed and the aggregate area of both development boards may not exceed 5m² in total area;
- (e) If the signage, whether on freestanding boards, or flexible building covering material, include any other form of third party advertising, such sign must then comply with the provisions of Schedule 8 hereto and approval for the display thereof must first be obtained in terms of this By-law.

To Let/For Sale Signs

- (4) (a) Only the owner of the property may display one for sale or to let sign on his premises;
- (a) These include any sign not exceeding 400mm x 500mm in total area displayed at existing premises or at properties upon which a new building is being erected and relating to accommodation being offered to rent or purchase in the building; and
- (b) On condition that any such sign must be removed within 3 days from date of issue of the occupation certificate or conclusion of a contract.

On Premises Business Signs

- (5) These include any unilluminated sign not projecting over a public road and not exceeding 0.2m² in total area notifying only the types of trade, business, industry or profession lawfully conducted by any occupant or permanent resident of the premises to which it is attached, the name of such occupant, the type of activity, the address and telephone number of such premises and the hours of attendance (if any); provided that only one such sign per occupant may be displayed.

Window Signs

- (6) These include any locality bound signs which are temporarily or permanently painted on or attached to the window glass of a building used for commercial, office, industrial or entertainment purposes, or any other temporary or permanent sign which is displayed within 2 metres of any window or external opening through which it can be seen from the outside such a building, on condition that no window sign may exceed 4.5m² in an area of maximum control.

Signs incorporated in the face of a building

- (7) Any sign forming an integral part of the fabric of a building (but excluding a painted sign or a sign affixed in any manner onto the building), on condition that no such sign may exceed 0.2m² in total area.

Signs on Sports Fields

- (8) Except when visible from scenic drives, any sign erected around the perimeter of a sports field, to a maximum size of 2 x 1 meter each, provided further that larger signs which face inwards onto the field and are not visible from any other public place, may also be permitted.

Security Signs

- (9) Any security sign not projecting over a public road and not exceeding 0.2m² in total area indicating either that a security watch scheme is in operation or that a security company has been contracted to protect the premises on which the sign is displayed, on condition that—
- (a) only one such sign is displayed on any public road or each street frontage of such premises; and
- (b) the said sign displays only the name, logo, address and telephone number of a security company contracted to protect the premises on which the sign is displayed.

Sponsored, Commercially sponsored and Non-Profit Body Signs: less than 4.5m²

- (10) (a) Any such sign whether erected by or in connection with a non profit body or not; not exceeding 4.5m² in total area on condition that no more than 5% of the total surface area of the sign is used for third party advertising; and the sign is not illuminated, and furthermore provided that only one such sign may be permitted per erf.
- (b) Signs which comply with provisions of sub-section (a) may, when erected on municipal land, only be erected once agreement has been concluded with the Municipality, wherein the extent of the community or public benefit and the terms of the erection of the sign has been agreed.
- (c) All other sponsored signs are dealt with in Schedules 16 and 17.

Advertising on Vehicles

- (11) Signs painted or affixed directly onto the body of a motorised vehicle.

14. Disfigurement

No person may destroy, harm, damage or disfigure or deface the front or frontage of any street, road traffic sign, wall, fence, land, rock, tree or other natural feature, or the front or frontage or roof of any building or structure in any manner whatsoever during construction or through the display or use of a sign or the writing or painting of any sign, symbol, letters or numerals. Furthermore, no person may disfigure any sign legally displayed in terms of this By-law.

15. Damage to municipal property

No person may, in the course of erecting or removing any sign, or banner, cause damage to any tree, electric standard or service or other municipal installation or property and street furniture.

16. Entry and inspections

The Municipality shall be entitled, through its authorized officers, to enter into and upon any premises, at a reasonable time for the purpose of carrying out any inspection necessary for the proper administration and enforcement of the provisions of this By-law.

17. Offences

Any person who—

- (a) contravenes or fails to comply with any provision of this By-law or any of the standards and requirements contained in Schedules 2 to 17 of this By-law;
- (b) contravenes or fails to comply with any requirement set out in a notice, order or other document served on him in terms of this By-law;
- (c) contravenes or fails to comply with any condition imposed in terms of this By-Law;
- (d) knowingly makes a false statement in respect of any application in terms of this By-law or false, incorrect or misleading information, commits an offence and on conviction shall be liable to-
 - (i) a fine or imprisonment, or either such fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment and,
 - (ii) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
 - (iii) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention or failure.

18. Presumptions

Any person charged with an offence in terms of this By-law who is—

- (a) alone or jointly with any other person responsible for organising, or in control of any meeting, function or event, to which a sign or poster relates, shall be deemed, until the contrary is proved, to have knowingly displayed every unlawful sign or poster displayed in connection with such meeting, function or event or to have caused or allowed it to be so displayed;
- (b) the person whose name appears on an unlawful sign or whose product or services are advertised on such sign, shall be deemed, until the contrary is proved, to have displayed such sign, or to have caused or allowed it to be displayed unless the contrary is proved;
- (c) the owner of any land or building on which any unlawful sign was or is displayed, shall be deemed, until the contrary is proved, to have knowingly displayed such sign, or caused or allowed it to be displayed.

19. Enforcement and removal of signs

- (1) If any sign displayed is in contravention of this By-law, the Municipality may without prejudice to or in addition to the right to take legal steps or prosecute, to serve a notice on the owner or lessee of the sign, or the land owner or occupant on whose land the sign is erected or displayed, or person whose product or services are advertised, calling upon such person to remove such sign or carry out such alteration thereto or do such work as may be specified in such request or notice, within a time frame specified therein.
- (2) A notice served in terms of sub-section (1) may be withdrawn or varied by the Municipality, by agreement with the person so served, or failing such agreement, by the service of a further notice.
- (3) Should the Municipality's directives, as set out in the notice, not be carried out within the time period specified therein, the Municipality may, without further notice to the person upon whom the notice was served, remove or alter the sign or do such work as may be specified in such notice.
- (4) Any costs incurred by the Municipality in removing signs, or in doing alterations or other works required in terms of a notice, may be recovered from the person on whom the notice was served.
- (5) Notwithstanding any other clause in this By-law, if a sign is, or is reasonably considered to be an imminent danger to life or property, the Municipality itself may, after a minimum of six (6) hours prior notice carry out or arrange for the removal of such sign in event of the non-compliance with such notice.
- (6) Any costs incurred by the Municipality in carrying out or arranging for the removal of any sign may be recovered from the owner or lessee of the sign, or the landowner on whose land the sign was erected, or the person whose product or services were advertised, jointly and severally.
- (7) Unlawful or dangerous signs removed by the Municipality may be reclaimed from the Municipality on payment in full to it of any costs incurred by the Municipality in the removal of the said sign, as well as payment of the costs of any charges incurred in the storage of such sign.
- (8) Any unlawful signs removed by the Municipality and not reclaimed within two months of the date of removal may be disposed of or be sold by the Municipality to defray its removal or storage costs.

20. Service of notices

- (1) A notice, order or any other document issued by the Municipality in terms of this By-law is deemed to be duly issued if an official of the Municipality signed it.
- (2) Any notice or other document that is served on a person in terms of this By-law is regarded as having been duly served—

- (a) when it has been delivered to that person personally;
 - (b) when it has been left at that person's place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age of 16 years;
 - (c) when it has been posted by registered or certified mail to that person's known residential or business address in the Republic, and an acknowledgment of the posting thereof from the postal service is obtained;
 - (d) if that person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic in the manner provided by paragraphs (a), (b) or (c); or
 - (e) if that person's address and agent or representative in the Republic is unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the land or business premises to which it relates;
 - (f) in the event of a body corporate, when it has been delivered at the registered office of the business premises of the body corporate; or
 - (g) when it has been delivered, at the request of that person, to his or her e-mail address.
- (3) Service of a copy is deemed to be service of the original.
- (4) When any notice or other document is served on the owner, occupier, or holder of any property, or right in any property, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier, or holder of the property or right in question, and it is not necessary to name that person.

21. Liaison forums in community

- (1) The Municipality may establish liaison forums in a community for the purposes to—
 - (a) ensure the local community participation in the implementation and execution of this By-law; and
- (5) promoting local economic development and the conservation of visual, tourist, environmental and heritage characteristics of the Mossel Bay Municipal area;
- (2) A forum, or a person or persons contemplated in sub-section (2), may, on own initiative, submit an input to the Municipality for consideration.

22. Magistrate's court jurisdiction

A Magistrate's Court shall have jurisdiction, on the application of the Municipality, to make an order for the enforcement of any of the provisions of this By-law or of any approval, refusal or condition granted or applicable in terms hereof.

23. Exemptions

Notwithstanding the provisions of this By-law, the Municipality may, on written application, exempt any person or class of persons from any or all of the requirements of this By-law and in considering such exemption it may impose any conditions or requirements it deems appropriate.

24. Repeal of By-laws

This By-law repeals the By-laws listed below:

Proclamation Number	Date	Heading
593/1958	26/09/1958	Standard Regulations to advertising signs
847/1968	15/11/1968	Amendment
512/1977	15/04/1977	Distribution Handbills
562/1985	26/09/1986	Amendment
518/1992	09/10/1992	Amendment

25. Transitional arrangements

- (1) Anything done under or in terms of any provision repealed by this By-law shall be deemed to have been done under the corresponding provisions of this By-law and the repeal in section 24 shall not affect the validity of anything done under the By-law so repealed.
- (2) Anything done prior to promulgation of this By-law, which was not done in terms of a provision repealed in this By-law and was unlawful, shall in the event of such act or sign still not complying with the provisions of this By-law, be unlawful and the Municipality in such a case may take the necessary action in terms of section 19 hereof.
- (3) A period of grace of 12 months will be allowed from date of publication of this By-law in respect of all advertisements that do not comply.

26. Short title and commencement

These By-laws shall be known as the Outdoor Advertising and Signage By-law and commences on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

ANNEXURE 1 AREAS OF CONTROL

MAXIMUM CONTROL
Natural Area
Proclaimed, declared or zoned nature reserve and conservation areas
Protected natural environment

Game reserves
Proclaimed bird parks
Forestry areas
River corridors
1:100 Year Flood plains
Wetlands
Scenic Drives
Greening of city network
Specific areas or sites designated as maximum natural by way of a map prepared by the Municipality
MAXIMUM CONTROL
Rural Area (Outside urban edge)
Agricultural areas/zones
Horticultural areas
Rural small holdings
Large private open spaces (e.g. golf courses)
Scenic drives
Scenic landscapes
Scenic features
Municipal parks
Urban edge zones as defined in the Urban Edge Policy
Agricultural and horticultural areas and adjacent road and rail reserves
Specific areas or sites designated as maximum rural by way of a map prepared by the Municipality
MAXIMUM CONTROL
Urban Area (Within urban edge)
(a) Urban conservation areas
(b) Within areas of special significance
Declared Heritage sites (rural and natural)
Graded buildings and places
Residential zones and adjacent road and rail reserves
Mobility routes
Pedestrian malls and pedestrian squares
School sites and institutional zones
Scenic features
Scenic drives
Gateways
Public Open Spaces
Private Open Spaces
Urban small holdings
Intensive urban agriculture areas
Subsistence urban agriculture areas
1:100 Year flood plains
River corridors
Wetlands
Community facilities (excluding sports facilities and stadia)
Core flora conservation sites as identified by the National Botanical Institute
Special Business zones
Residential components of mixed use buildings
Specific areas or sites designated as maximum urban by way of a map prepared by the Municipality
PARTIAL CONTROL
Urban Area (Within urban edge)
(a) Central business districts
(b) Outside areas of special significance
Mixed use commercial and residential areas
Commercial ribbon development and activity corridors
Commercial and business districts and adjacent streets and rail reserves
Entertainment district or complexes with commercial zones
Sports fields and stadia
Undetermined zones (including railway reserves, transport use zones)
Specific areas or sites designated as partial control by way of a map prepared by the Municipality
MINIMUM CONTROL
Urban Area (Within urban edge)
Industrial zones

Designated transportation terminals
Designated areas within undetermined zones
Specific areas or sites designated as minimum control by way of a map prepared by the Municipality

SCHEDULE 2

BILLBOARDS

- (1) Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of Billboards, whether custom made or of standard design, is permitted only in areas of minimum and partial control. In addition Billboards must:
 - (a) if the proposed erf where the billboards are to be erected borders on class 2 and 3 roads the billboard may not be placed less than 5 metres from the property’s boundary line. If the proposed site of erection of a billboard has been designated as a gateway then no billboards will be permitted within such gateway;
 - (b) comply with the standard conditions of approval set out in this By-law;
 - (c) not encroach over the boundary lien of the property on which it is erected, whether such encroachment is aerial or on ground level;
 - (d) have a minimum clear height of 2.4m and a sign structure which does not exceed a maximum height of 7.5m above natural ground level;
 - (e) not exceed a maximum total size of 6 x 3m (18m²) provided that on any V-shaped structure, two such panels may be permitted;
 - (f) be displayed between the angles of 90° and 60° to the direction of oncoming traffic;
 - (g) be spaced a minimum distance apart as specified in section 9 of this By-law;
 - (h) if located at signalized traffic intersections: may not be erected or displayed within 50 meters of the perimeter of the intersection if unilluminated; and within 80 meters of the perimeter of the intersection if illuminated;
 - (i) if erected along the right hand side of a section of road, such that its graphics are visible to a driver traveling on the left hand side of the road, shall be deemed to have replaced the advertising opportunity that existed on the left hand side of the road;
 - (j) have a minimum letter or number height of 285mm.
- (2) The information content of a proposed advertisement will be measured in “bits”. In calculating the information content of a proposed advertisement, the bit weights shown in the table below must be used.
- (3) The total bits in a proposed advertisement may not exceed 15.
- (4) No tri face signs are allowed.

ELEMENTS OF THE ADVERTISEMENT		BITS PER ELEMENT
Words	up to 4 letters	0.5
	5-8 letters	1.0
	more than 8 letters	2.0
Numbers	up to 4 digits	0.5
	5-8 digits	1.0
	more than 8 digits	2.0
Logos, symbols and graphics	smaller than 9m ²	0.5
	between 9 and 18m ²	1.0
	between 18 and 27m ²	1.5
	larger than 27m ²	2.0

SCHEDULE 3

LOCALITY BOUND FREESTANDING AND COMPOSITE SIGNS

- (1) Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of Locality Bound freestanding and composite signs are permitted only in urban areas of maximum, partial and minimum control. In addition:
 - (a) Locality bound freestanding signs may only be permitted in the following instances:
 - (i) where business premises are set back 15 meters or more from the boundary of the road reserve; or
 - (ii) where it is not reasonably possible to affix appropriate signs to a building; or
 - (iii) where such a sign is necessary to allow the public to locate the entrance to business premises; or
 - (iv) where the existence of a freestanding composite sign may prevent the proliferation of signs.
- (2) Locality bound freestanding composite signs may not exceed 4,5 metres in height and in addition may not exceed 4.5m² in total area. This provision may be waived to a maximum height of 7,5 meters and a maximum total area of 10m² per side, having regard to the following factors:
 - (a) if such increase reduces the number of individual signs facing any one street boundary of the site, thereby minimising the visual impact on the surrounding environment;
 - (b) if more than two significant roads approach the site in question;
 - (c) the number of businesses which will be advertising on such sign;

- (d) the number of approach or exit routes to the site in question;
 - (e) the applicable zoning of the area surrounding the site in question.
- (3) Service Station freestanding signs must be locality bound and may only be erected or displayed at service stations adjacent to and directly accessible from the public road at which such a sign is directed and only one Service Station freestanding facility sign per street boundary may be permitted.
- (4) Service station freestanding signs may not exceed 7,5 meters in height and may not consist of more than eight advertising panels of 4,5m² each in total area. The provisions of this section may be waived to a maximum height of 16 meters and eight advertising panels not exceeding 6m² each in total area having regard to the factors mentioned in item 2 above. In areas of maximum control the maximum height is 4,5 meters and an area of 7.0m² on each side.

SCHEDULE 4

SIGNS ATTACHED TO WALLS OF BUILDINGS: FLAT AND PROJECTING SIGNS

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of flat and projecting signs are permitted in all areas of maximum, partial or minimum control. In addition, flat and projecting signs may:

- (1) not be allowed within 0,6 meters of the edge of a roadway nor may it extend to within 0.6 meters of the edge of a roadway;
- (2) not project in front of a wall more than 1,5 meters in the case of a sign which has a clear height of more than 7,5 meters or more than 1 meter in the case of any lesser clear height;
- (3) not project more than 250mm over a footway unless such sign has more than 2.4 meters clear height;
- (4) not obstruct the view from any window or any other external opening of any building and no portion of any such sign may obstruct the opening or closing of any window, door or any other openings
- (5) not exceed 54m² in total area and may not exceed one-quarter of the overall area of the surface to which they are affixed or painted whichever is the lesser. This size restriction may be waived on condition that:
 - (a) an Environmental Impact Assessment be submitted to the Municipality indicating no detrimental environmental impact is envisaged;
 - (b) if it is proposed to erect or projecting sign in a conservation area, a Heritage Impact Assessment be submitted indicating no detrimental impact in respect of Heritage resources is envisaged; and
 - (c) only graphics designed and created by a suitably qualified consultant be displayed on such sign;
- (6) be considered for approval on blank common boundary facades of non-residential buildings.
- (7) if the sign appears on public facades of any building—
 - (a) be so designed as to become an integral part of the building design; and
 - (b) when a third party sign, only be permitted if custom-made and subject to the requirements of 5(a) to (c) above.

SCHEDULE 5

SKY SIGNS

- (1) Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of sky signs whether custom made or of standard design, is permitted in areas of minimum control only. In addition, sky signs must:
 - (a) be limited to a maximum total size of 4.5m², provided that this size requirement may be waived up to a maximum of 18m² upon receipt of an Environmental Impact Assessment indicating no detrimental environmental impact is envisaged; and
 - (b) not obstruct the view from any other building.
- (2) Sky signs along the top edge of the roof of cultural, historic or architecturally significant buildings will only be permitted if they are locality bound, unilluminated and consist of individual cut-out letters or logos.
- (3) The information content of a proposed advertisement will be measured in “bits”. In calculating the information contents of a proposed advertisement, the bit weights shown in the table below should be used.
- (4) The total bits in a proposed advertisement may not exceed 15.

ELEMENTS OF THE ADVERTISEMENT	BITS PER ELEMENT
Words	up to 4 letters 0.5
	5—8 letters 1.0
	more than 8 letters 2.0
Numbers	up to 4 digits 0.5
	5—8 digits 1.0
	more than 8 digits 2.0
Logos, symbols and graphics	smaller the 9m ² 0.5
	between 9 and 18m ² 1.0
	between 18 and 27m ² 1.5
	larger than 27m ² 2.0

SCHEDULE 6**ROOF SIGNS**

- (1) Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of roof signs is permitted in all urban areas of control except areas zoned for residential purposes in areas of maximum control. In addition:
 - (a) The total area of any roof sign affixed flush onto or painted onto a roof of a building may not exceed one-quarter of the overall area of the roof to which it is affixed or painted.
 - (b) When attached to the bottom edge of a roof or vertically midway on the roof of a building, such sign may not exceed 1 metre in height and its total area may not exceed 25% of the roof area to which it is affixed.
- (2) It shall be permissible to affix a roof sign along the edge of a roof of a building, if such sign is composed of a single line of individual, cut-out letters, without visible bracing or support but may not be erected along more than two edges of such roof and may not exceed 3.6m² in total area (6 x 0,6m); with a maximum height of 1metre.

SCHEDULE 7**SIGNS ON A VERANDAH, BALCONY, CANOPY, SUPPORTING COLUMNS, PILLARS AND POSTS**

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of signs on a verandah, balcony, canopy, supporting columns, pillars and posts may be permitted in all areas of control on condition that they also comply with the following:

- (1) No such signs will be allowed on or over architectural features of buildings.
- (2) Such signs may be affixed flat onto or painted on a parapet wall, balustrade or railing of a verandah or balcony, and beam or fascia of a verandah or balcony.
- (3) The sign may not exceed 1m in height or project above or below or beyond either end of the surface to which it is affixed, or project more than 250mm in front of the surface to which it is affixed or project over a roadway or within 0,6 metres of the edge of the roadway.
- (4) Such signs may be affixed flat onto or painted on supporting columns, pillars and posts. In this regard, no sign may project more than 50mm in front of the surface to which it is affixed and may not extend beyond any of the extremities of such column, pillar or post. Signs affixed flat onto non-rectangular supporting structures must be curved to fit the form of such structure.
- (5) Only one sign per column, pillar or post will be allowed.
- (6) Such signs suspended below the roof of a verandah, canopy or the floor of a balcony may not exceed 1,8 meters in length or 600mm in height.
- (7) Every such sign must be at right angles to the building line.
- (8) No signs suspended under a canopy may extend beyond the external edge of the canopy or verandah to which it is attached.
- (9) All suspended signs must have a clear height of at least 2,4meters.
- (10) Such signs on the roof of a verandah, canopy or balcony, excluding the main roof of a building, must be composed of a single line of freestanding individual, cut-out silhouette letters without visible bracing or other visible means of support and may not be erected along more than two edges of such roof of a verandah or balcony.

SCHEDULE 8**SIGNS ON BOUNDARY WALLS AND FENCES AND ON CONSTRUCTION SITE HOARDINGS**

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of signs on boundary walls and fences is permitted only for locality bound signs in urban areas of maximum, minimum or partial control and in addition:

- (1) In urban areas of maximum and partial control, the Municipality may approve an application to affix a locality bound sign against a boundary wall only if the sign is indented into the wall or composed of individual, unilluminated cut-out letters or symbols fixed flat on such wall not projecting more than 50mm from the face of such wall.
- (2) In areas of minimum control, the Municipality may approve—
 - (a) an application to affix a locality bound sign flat onto a boundary wall only if it does not project more than 50mm from the face of such wall; and
 - (b) an application to affix a locality bound flat sign with a maximum size of 0.5m² onto the permanent fence of an erf.
- (3) Third party and locality bound advertising on construction site hoardings and fences must comply with the following conditions:
 - (a) any one sign may not exceed a vertical dimension of 3 meters and total area of 18m² and in the case of construction site cladding, the graphic must comply with the requirements of the Advertising Standards Association of South Africa.
 - (b) any such sign may not project more than 100mm in front of the hoarding or fence to which it is affixed;
 - (c) it may not be illuminated in areas of maximum and partial control; and
 - (d) advertising will not be allowed on construction site hoardings and fences within the cone of vision of motorists at signalised traffic intersections.

SCHEDULE 9 HEADLINE POSTERS

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of headline posters is permitted in all areas except natural and rural areas of maximum control. In addition:

- (1) Headline posters may not exceed 0.9m x 0.6m in area.
- (2) The commercial content of the poster may not exceed 20% of the area of the poster nor may such commercial lettering be larger than the main lettering in the remainder of the poster.
- (3) The posters may be attached to Municipal electrical light poles only where approved by the Municipality for the express purposes of these posters.
- (4) Poster may not be affixed to traffic signal poles, or other poles which carry road traffic signs, or poles erected for any other purpose, or any other street furniture, wall, fences, trees, rocks or other natural features.
- (5) Headline posters may not be pasted on municipal electric light poles but are to be mounted on board and affixed securely with stout string or plastic ties unless a permanent frame has been approved for this purpose.
- (6) Only one headline poster per pole, regardless of which newspaper group it is, will be permitted, and must be at a uniform height of approximately 2meters.
- (7) The number of posters as well as the designated areas for the display of headline posters as approved by the Municipality must be strictly adhered to.
- (8) All "special events" posters are to comply with the following:
 - (a) the name of the newspaper group, the "special event" and the date of the "special event" must appear on the posters in letters not less than 50mm in height;
 - (b) the special event posters may not be displayed more than 7 days before the date of the event and they must be removed within 24 hours after the date of the event shown on the poster.
- (9) Headline posters and fastenings are to be removed on a daily basis failing which the posters will be removed, at the newspaper group's expense, in accordance with the standard charges for removal of posters.
- (10) The Municipality may recover the costs of the removal of unauthorised posters, and the reinstatement of the surface from which such posters were removed, from the person responsible for the display of such posters or the newspaper group concerned.
- (11) The Municipality may remove any poster displayed in contravention of the abovementioned conditions.
- (12) Any poster not removed on a daily basis or a poster relating to a "special event" by due date referred to in item 8(b) may be removed by the Municipality.
- (13) The display of unauthorised posters is illegal and the Municipality may also remove such posters.
- (14) The Municipality may determine the costs involved for the removal of unauthorised posters..
- (15) Application must be made on an annual basis by each newspaper group for permission to display such posters subject to an annual fee per newspaper group.
- (16) A deposit per newspaper group who wishes to display posters must be paid annually against which a charge for the removal of any poster which contravenes the By-law will be levied. In the event of the above deposit being exhausted, permission to display such poster may be withdrawn until a further deposit is submitted to the Municipality.

SCHEDULE 10 POSTERS, BANNERS, FLAGS AND BALLOONS

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of posters, banners and flags other than those referred to in Schedule 11, or balloons is permitted in all areas, except areas of maximum control. In addition:

- (1) The display of posters, banners, flags and balloons is prohibited on any bridge or across any public road, and along any road designated by the Municipality, unless consent has been obtained from the Municipality.
- (2) Posters, banners, flags and balloons may not be attached so as to interfere with or constitute a danger to passing pedestrians of vehicular traffic.
- (3) No banner, or flag-type banner may be larger than 5m², and no flag may be larger than 2m²; provided further that no flagpole may exceed a relevant height restriction of the zoning of the premises, up to a maximum of 8m above natural ground level, measured directly below the pole;
- (4) No poster, banner, flag, or balloon may be displayed within 30 meters of any road traffic sign or traffic signal.
- (5) Posters, banners, flags, or balloons may not be affixed to trees, traffic signal poles, electrical or service authority distribution boxes, or other poles which carry road traffic signs, rock, other natural features, street furniture or other Municipal property.
- (6) Banners, flags, or balloons may not be affixed in such a way that they unfairly prejudice other businesses or organisations or obscure any approved existing signs.
- (7) Only one banner per premises will be permitted unless the Municipality's written permission is obtained for more than one.
- (8)
 - (i) A maximum of five flagpoles bearing national flags may be erected on the premises of an accommodation facility on a single residential erf;
 - (ii) Subject to the conditions laid down in paragraph 4, a maximum of three flags displaying the name, corporate symbol and nature of the premises on which it is displayed, may be allowed.

- (9) Posters, banners, flags and balloons not kept in a good condition may not be displayed and must be removed if notified in writing by the Municipality.

SCHEDULE 11

TEMPORARY POSTERS, BANNERS AND FLAGS ON PUBLIC ROADS AND PUBLIC PLACES

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of posters, banners and flags in public roads or public places, for the purpose of advertising specific events, is permitted in all areas of control except natural and rural areas of maximum control. In addition—

- (1) Approval for third party advertising on posters, banners, flags and balloons may only be granted for a function or event conducted for religious, educational, social welfare, animal welfare, sporting, civic or cultural purposes or for a function or event relating to a Municipal, Provincial or Parliamentary election or referendum.
- (2) The name of the host organisation, the date and venue must appear on the material in letters not less than 50mm in height.
- (3) Posters, banners and flags may only be erected to advertise the event and the name or emblem of a sponsor may not cover more than 20% of the surface of the material.
- (4) The Municipality may levy a tariff to cover the cost for the removal of material which have been erected without the approval of the Municipality given under the hand of an authorized official.
- (5) Posters, banners and flags may be displayed for a maximum period of fourteen days prior to the event and must be removed within 2 days from the date of the event or the last day thereof as applicable.
- (6) Posters with a maximum measurement of 80 cm x 50 cm must be mounted on a board and affixed securely with stout string or plastic fastening without damage caused to the poles. No securing material with a metal content is permitted.
- (7) Posters, banners and flags, excluding election posters and flags, may only be erected in the roads, or places as indicated by the Municipality and may not be erected in residential areas or on bridges. No political banners will be allowed.
- (8) Only one poster or flag per organisation may be erected on every second streetlight pole.
- (9) Posters and flags must be erected at a uniform height of approximately 2meters.
- (10) No posters, banners or flags may be affixed to trees, traffic signs, traffic signals, central ridges, existing advertising signs or any municipal buildings or over hydrant identification signs.
- (11) No posters, banners and flags may be displayed within 30 meters of any road traffic sign or traffic signal.
- (12) All materials used to affix the posters must be removed together with the posters.
- (13) The Municipality may remove any indecent or torn posters, banners or flags, or any posters, banners or flags which create a traffic hazard in the opinion of the Municipality
- (14) The Municipality is exempted from claims that may be instituted against the Municipality as a result of the display of posters, banners and flags.
- (15) The display of posters, banners and flags purely for commercial advertising is not permitted, provided that any poster, banner or flag which relates to a sport, the arts, or cultural event may be permitted, despite such posters, banners or flags containing commercial elements. The commercial element may not exceed 20% of the extent of the poster, banner or flag.
- (16) Organisations or persons who obtained approval to display posters or flags must pay a deposit as determined by the Municipality, which shall entitle that person to display the said poster or flag for a maximum period of 14 days, or such time as stipulated by the Municipality. No poster or flag may be displayed without such deposit having been paid.
- (17) The Municipality may remove or request the applicant to remove all posters or flags should any of the above conditions not be complied with.
- (18) Posters or flags that are not removed by the due date may be removed by the Municipality in which case the deposit paid in terms of item 15 will be forfeited to the Municipality.
- (19) Banners will be erected or removed by the Municipality at a rate as approved from time to time and the banner must comply with the specifications as laid down by the Municipality.

SCHEDULE 12

ESTATE AGENT SIGNS

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of estate agent show house only signs is permitted in all areas except natural areas of maximum control. Only estate agents registered with the Estate Agents Board will be allowed to erect show houses signs. Proof of registration must accompany the application. In addition:

- (1) "Show House" signs may be displayed only from 12h00 on Friday to 20h00 on Sundays.
- (2) Show house signs may not be affixed to trees, traffic signals, street poles or other poles which carry road traffic signs, walls, fences, rocks, other natural features or landscaped areas, street furniture, or other Municipal property, unless such other display is authorised by the Municipality in writing.
- (3) On each sign, the wording "On Show", "Show House", "Show Flat" or "Show Plot" with the Agency's name and directional arrow must be displayed as well as the date.
- (4) Show house signs may be displayed on stakes making use of a design approved by the Municipality. Estate Agent signs may not be displayed on concrete, premix or paved surfaces. It is not permissible for stakes to penetrate the ground deeper than 15cm.
- (5) Show house signs may not exceed 0.3m² in total area.
- (6) Not more than six estate agent directional signs will be permitted in total per show house, show plot or block of flats in which a show flat is on display. The definition of one sign will include the display of two signboards only when such boards are sandwiched back to back around

an electric light pole.

- (7) Show houses signs may not be displayed along Scenic Drives or on any bridge, public park or public open space.
- (8) Only one directional sign per show house/flat/plot may be displayed along class 2 or 3 roads, excluding roads referred to in item 7 above.
- (9) No sign may obscure a road traffic sign.
- (10) No sign may be erected on center islands.
- (11) No sign may be erected in such a way that any part of it is closer than 1.5m from a road verge.
- (12) Directional signs may be displayed along main routes only, being the shortest route from a main road to the property.
- (13) No signs may be erected on any tarred area of pavements.
- (14) No signs other than show house may be erected or displayed by Estate Agents.
- (15) Estate Agencies must apply annually for permission to display show house signs and approval may be subject to payment of an annual fee in accordance with the Municipality's Schedule of Tariffs.
- (16) A deposit may be required by the Municipality against which a charge for the removal of any sign which contravenes the By-law will be levied. In the event of the above deposit being exhausted, permission to display such signage may be withdrawn until a further deposit is paid to the Municipality.
- (17) Any Estate Agent sign unlawfully erected, or in contravention of the provisions of this Schedule, will be subject to a charge by the Municipality; in the event of the said sign not being removed, photographic evidence of the unlawful sign may be obtained by the Municipality prior to levying the said charge.

SCHEDULE 13

LOOSE PORTABLE SIGNS

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of loose portable signs is permitted in areas of minimum and partial control as well as designated areas within urban areas of maximum control. In addition:

- (1) Loose portable signs may not be placed in a road reserve or in public open spaces without the written permission of the Municipality.
- (2) The Municipality may remove and impound loose portable signs placed without permission in a road reserve or on Municipal property. Owners can recover their signs on payment of the prescribed fee as determined the Municipality which will be used to defray the cost of removal, storage and transportation.
- (3) The following criteria will apply in respect of an application in terms of item 1:
 - (a) that it does not pose a hazard in terms of safety to the public;
 - (b) that it does not obstruct or cause inconvenience to the public either by its physical size or location;
 - (c) that it does not unfairly prejudice other traders;
 - (d) that the loose portable sign or proposed number thereof does not detract from the amenity of the local streetscape or local environment;
 - (e) that it is intended solely to advertise the name of the business, goods or services for sale from the advertiser's premises;
 - (f) that the maximum dimensions of the proposed loose portable sign must be 1.2m (height) x 0.6m (width).
 - (g) that it may be placed directly in front of the advertiser's premises, provided that the above criteria are met; and
 - (h) that a minimum clear footway width of 1,8 meters must remain clear and 2,5 meters in the central business district and sidewalks with high pedestrian volumes.
- (4) The Municipality may demarcate areas within the road reserve or on municipal property where, during normal trading hours, applicants may then place the approved loose portable signs. The said signs must be removed outside normal trading hours and stored away from public view.
- (5) The Municipality may levy tariffs for displaying the loose portable signs, which tariffs shall be payable in advance for a maximum period of six months.
- (6) Applicants will be required to indemnify the Municipality against any claims from third parties that may arise, due to the placement of loose portable signs within the road reserve or on municipal property.
- (7) Notwithstanding the above, the Municipality may cause the removal or impoundment of the sign or signs should the applicant contravene any of the above conditions.

SCHEDULE 14

AERIAL SIGNS

Subject to approval in terms of this By-law, the erection display of aerial signs is permitted only in urban areas of partial or minimum control. In addition:

- (1) No aerial signs affixed to any building or structure may be flown at a height of more than 45 metres from the surface measured from ground level.
- (2) Aerial signs may not be flown above a public road.

SCHEDULE 15
TRANSIT ADVERTISING

Subject to approval in terms of this By-law, the erection or display of transit signs is permitted only in urban areas of partial or minimum control. In addition:

- (1) The parking of a transit sign which is visible from a public road or a public place for the purpose of third-party advertising is prohibited, except if it is displayed on a designated display site approved in terms of this By-law.
- (2) Transit signs parked on private property for the purpose of storage must be positioned in such a manner as not to be visible from a street or public place.
- (3) The advertising panel or portion of the vehicle used for transit advertising may not exceed a cumulative total of 18m² in areas of partial control, which size may be increased to a maximum size of 36m² in areas of minimum control.
- (4) The Municipality may designate sites in areas of partial and minimum control for transit advertising and may publish notices indicating such sites.
- (5) Notwithstanding any provisions of this By-law, the Municipality may, without prior notice remove any unauthorised transit signs from municipal property, and, in the case of unauthorised transit advertising on private property, the Municipality may serve a notice ordering the removal thereof in terms of this By-law.
- (6) Transit signs must be properly fixed to the ground at the parking location.

SCHEDULE 16
SIGNS ON MUNICIPAL LAND OR BUILDINGS

- (1) No sign may be displayed or erected on municipal land or buildings without the written permission of the Municipality.
- (2) The following specific conditions and criteria will apply to the signs mentioned in items (a) to (c) below:
 - (a) *Commercially sponsored signs other than those in section 13(10)*
Notwithstanding the area of control within which it is proposed to erect a commercially sponsored sign on municipal land or buildings, and subject to compliance with all other provisions of this By-law, the Municipality may consider a commercially sponsored sign for approval, subject to the following:
 - (i) community needs or goals must be identified or adopted by the Municipality and if such needs can be addressed either entirely or in part by the granting of concessions to particular persons for the erection of commercially sponsored signs, the Municipality may call for public input on such community needs or goals and the related advertising opportunity.
 - (ii) in order to identify such community needs or goals, the Municipality and other interested authorities must consult prior to proposals being invited, so as to establish conditions, criteria and constraints in respect of such advertising.
 - (iii) the Municipality's Supply Chain Management Policy will apply.
 - (iv) that any proposal be evaluated on the following factors:
 - (aa) the adherence to the principles of this By-law;
 - (bb) the design contribution;
 - (cc) the best community benefit offered;
 - (dd) the creativity and public safety;
 - (ee) the permanence of the contribution to the community goals or needs; and
 - (ff) the recovery cost over the period of the erection of the sign as opposed to the largest advertising opportunity or financial gain.
 - (v) when contributions in kind are to be recovered by the Municipality, a conversion thereof to a monetary contribution to the Municipality's income base will be assessed.
 - (vi) the Municipality, as landowner, reserves the right not to proceed with any proposal prior to final approval thereof and the call for invitations for proposals in any respect shall not be regarded as decision by the Municipality to proceed with the erection of a sign in respect of a specific site.
 - (vii) once accepted, any sign to be erected in terms of this schedule must be the subject matter of a written agreement between the Municipality as landowner and the person responsible for the erection of the sign.
 - (b) *Sponsored signs*
Notwithstanding the area of control within which it is proposed to erect such a sign on Municipal owned land or buildings and subject to compliance with all other provisions of the By-law, the Municipality may consider a sponsored sign for approval on condition that:
 - (i) written detail which clearly indicates the recognised community goals which will be promoted by the erection or display of the proposed sign;
 - (ii) signs with a political content will not be permitted;
 - (iii) no more than 5% of the total surface of the sign is used for third party advertising.
 - (iv) the maximum size of any such sign will be 6m x 3m; provided in the event of a V-shaped sign where the size may not exceed two panels of 6m x 3m each.
 - (v) applications for billboards to be erected in terms of this section comply with the requirements as set out in Schedule 2.
 - (vi) no sign erected in terms of this clause be located within 5 metres of a property's boundary line.

(c) *Non-profit body signs*

Notwithstanding the area of control within which it is proposed to erect a sign, and subject to compliance with all other provisions of this By-law, the Municipality may consider the erection of a sign by or for the benefit of a non-profit body subject to compliance with the requirements set out in Schedule 17 hereto.

SCHEDULE 17**SIGNS ERECTED BY OR FOR THE BENEFIT OF NON-PROFIT ORGANISATION**

- (1) Notwithstanding the area of control within which it is proposed to erect a sign by or for the benefit of a non-profit organisation, and subject to compliance with all other provisions of this By-law, the Municipality may consider such a sign for approval subject to the following:
- (a) written details from the host non-profit organisation regarding the nature and extent of the support to be received from the erection or display of the sign must be delivered to the Municipality together with the other information set out in section 3 of this By-law;
 - (b) the extent of involvement of previously disadvantaged communities, small businesses, job creation and empowerment will be considered in any proposal;
 - (c) that any proposal be evaluated on the following factors:
 - (i) the adherence to the principles or provisions of this By-law;
 - (ii) the design contribution;
 - (iii) the best community benefit offered;
 - (iv) the creativity and public safety; and
 - (v) the permanence of the contribution to the community goals or needs as opposed to the largest advertising opportunity or financial gain.
 - (d) in the event of it being proposed that the said sign will be erected on municipal property:
 - (i) the Municipality must evaluate the proposal;
 - (ii) the Municipality as landowner reserves the right not to proceed with any proposal prior to final approval thereof; and
 - (iii) if accepted, a written agreement between the Municipality, the person responsible for the erection of the sign and the non-profit body must be entered into.
 - (e) In addition the following conditions will apply:
 - (i) signs with a political content will not be permitted;
 - (ii) the maximum size of any such sign is 6m x 3m; provided in the event of a V-shaped sign being proposed, its maximum size will not exceed two panels of 6m x 3m each;
 - (iii) applications for billboards to be erected in terms of this section must comply with the requirements as set out in Schedule 2;
 - (iv) no sign erected in terms of this clause may be located within 5 meters of a property's boundary line;
 - (v) the name of the non-profit body must be displayed on the sign with a maximum 300mm lettering height;
 - (vi) all parties that may be affected by the erection or display of such sign must be given opportunity for their input;
 - (vii) the Municipality may require submission of impact assessment studies; and
 - (viii) no more than two individual signs of 6m x 3m each may be permitted, or alternatively one V-shaped sign with a maximum of two panels of 6m x 3m each on any one property. In addition, only one sign per street frontage will be permitted.

18 January 2010

25740

MOSELBAAI MUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE BUITERREKLAME EN ADVERTENSIE TEKENS**

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordomsrywings

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui ook die vroulike geslag in, sluit enkelvoudige woorde die meervoud in en andersom, geld die Engelse teks in die geval van 'n teenstrydigheid en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:—

“aanplakbord” enige vrystaande skerm of bord wat groter as 4.5m in totale omvang is; wat ondersteun word deur of uit 'n struktuur bestaan wat gebruik word vir die aanplak, vertoon of wys van 'n teken;

“advertensie” enige verteenwoordiging van 'n woord, naam, letter, syfer of voorwerp of 'n afskorting van 'n woord of naam, of enige simbool; of enige lig wat nie uitsluitlik vir verligting of as 'n waarskuwing teen enige gevare bedoel is nie en **“reklame”** het 'n soortgelyke betekenis;

“banier” enige materiaal waarop 'n teken op so 'n wyse vertoon word dat dit in windstil toestande ten volle leesbaar is, vasgeheg aan een of meer toue, pale of vlagpale wat vertikaal, horisontaal of teen 'n hoek uitsteek, of aan geboue of spesiale strukture bevestig is, maar sluit nie baniere in wat as deel van 'n optog gedra word nie. 'n Vlag wat nie op 'n goedgekeurde vlagpaal vertoon word nie, word vir die doeleindes van hierdie Verordening, 'n banier geag te wees;

“bestaande teken” enige teken wat voorheen deur die Munisipaliteit goedgekeur is;

- “beweegbare teken”** ’n teken wat nie permanent bevestig is nie en nie bedoel is om in een posisie bevestig te bly nie, maar sluit nie enige bewegende deel op ’n permanent bevestigde teken in nie;
- “dakteken”** ’n teken wat op die dak van ’n gebou aangebring is waar die boonste rand van enige punt van daardie teken nie die hoogte van die dakvlak waarop dit aangebring is, oorskry nie;
- “derdeparty reklame”** die reklame van goedere of dienste wat nie vervaardig, verkry, verkoop of afgelewer word vanaf die eiendom waarop die teken of teken wat daardie goedere of dienste adverteer, aangebring of geplaas is nie, en sluit reklame in wat nie liggingsgebonde is nie;
- “diensstasie fasiliteit teken”** ’n vrystaande teken by petrol vulstasies, rus- en diensplekke langs die pad en sluit diensstasie-piloon tekens in;
- “dikte”** met betrekking tot ’n uitsteekteken, die wydte van sodanige teken parallel gemeet met die vlak van die hoofmuur waarop sodanige teken aangebring is;
- “doelgemaakte ontwerp”** die ontwerp van enige teken met spesiale effekte soos spesialis karakteruitsnedes of figure of driedimensionele voorstellings of bewegende dele of ’n kombinasie daarvan, en wat uniek vir oprigting op ’n spesifieke plek ontwerp of gebou word;
- “driedimensionele teken”** ’n teken wat meer as 2 dimensies bevat, insluitende produk replikas;
- “eiendomsagentskap”** ’n persoon wat eiendomme bemark, verhuur of verkoop met of sonder geboue wat daarop operig is en **“eiendomsagent”** het ’n ooreenstemmende betekenis;
- “elektroniese teken”** ’n teken met ’n elektronies beheerde, verligte oppervlak wat toelaat dat die hele teken of ’n gedeelte daarvan op verskillende maniere verander of verlig kan word;
- “erfenisimpakbeoordeling”** (EIB) ’n visuele beoordeling van die impak wat enige voorgestelde teken op die kulturele erfenis kan hê, hetsy gebou of erken by die plek waar die voorgestelde teken vertoon sal word;
- “gebiede van beheer”** daardie gebiede wat in Bylae 1 van die Verordening uiteengesit word; en wat van tyd tot tyd verander of gewysig kan word, welke veranderinge en wysigings grafies uitgebeeld moet word by wyse van kaarte wat deur die Munisipaliteit saamgestel sal word;
- “geborgde teken”** ’n teken waarvan die primêre doel nie die advertering van goedere of dienste is nie maar wat ’n grafika of inhoud vertoon wat gemeenskaps- of openbare bewustheid van ’n erkende openbare- of gemeenskaps doelwit bevorder;
- “gemagtigde beampte”** ’n werknemer van die Munisipaliteit of ’n ander persoon wat aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer; en het **“beampte”** ’n ooreenstemmende betekenis.
- “gemeenskaplike grensfasade”** enige fasade van ’n gebou wat aangrensend aan die agterkant of sygrens van ’n erf gebou word en welke fasade blind is, naamlik dat dit geen argitektoniese kenmerke, insluitende vensters, het nie;
- “geprojekteerde teken”** enige teken wat deur ’n laserprojektor, videoprojektor of ander apparaat geprojekteer word;
- “gesinjaleerde verkeerskruising”** ’n kruising wat deur verkeerseine beheer word;
- “goedkeuring”** goedkeuring deur die Munisipaliteit en **“goedgekeur”** het ’n ooreenstemmende betekenis;
- “grafika”** sluit enige komponent in wat tot die visuele voorkoms of estetika van ’n teken bydra, insluitende die agtergrond daarvan, maar is nie daartoe beperk nie;
- “handelsreklame”** enige woorde, letters, logos, syfers, simbole, prentjies wat met die naam van ’n besigheid, bedryf, vennootskap of individu verband hou, of enige inligting, aanbeveling of waarskuwing ten opsigte van enige bepaalde goedere wat vervaardig of verkoop word, of enige bepaalde dienste wat gelewer of aangebied word, of enige gebeurtenis vir handel of vermaak, insluitende sportbyeenkomste;
- “hoofopskrif plakkaat”** ’n tydelike plakkaat wat die inhoud van ’n nuusblad of weeklikse koerant adverteer;
- “hoogte van ’n teken”** word bereken deur die vertikale afstand tussen die boonste en laagste gedeeltes van die reklame paneel te meet;
- “intern verligte teken”** ’n teken of struktuur wat gebruik word om ’n teken te vertoon wat van elektriese of ander krag voorsien is en ’n kunsmatige ligbron het wat ten volle of gedeeltelik in die struktuur of teken ingesluit is en welke lig bedoel is om die teken of ’n gedeelte daarvan te verlig;
- “kimteken”** ’n teken waarvan die boonste rand van enige punt daarvan die hoogte van die dakvlak waarop dit aangebring is, oorskry;
- “klas 2 paaie”** paaie wat die primêre netwerk vir die stedelike gebiede as geheel verskaf en wat gekenmerk word deur hoë volumes, beperkte toegang en redelike hoë spoed;
- “klas 3 paaie”** paaie wat verkeer versprei tussen die primêre residensiële- industriële en sakegebiede van die dorp en wat die skakel vorm tussen die primêre netwerk (klas 2 paaie) en die paaie binne residensiële gebiede;
- “kommersieel geborgde teken”** ’n teken wat goedere of dienste adverteer, maar waarvan die oprigting ’n tweede doel dien, naamlik om een of ander erkende openbare of gemeenskapsdoelwit- of funksie te bevorder of daartoe by te dra;
- “konsultant”** ’n paslik gekwalifiseerde onafhanklike persoon of maatskappy wat namens of as agent optree van ’n aansoeker om goedkeuring van ’n teken ingevolge hierdie Verordening;
- “liggingsgebonde reklame”** enige teken wat op ’n spesifieke erf, perseel of gebou vertoon word en kan ’n teken op grond in munisipale besit insluit wat naby, of aangrensend aan, of binne 5 meter vanaf die voorgenoemde erf, perseel of gebou is, welke teken na ’n aktiwiteit, produk, diens of attraksie verwys wat op of van daardie erf of daardie perseel verskaf of voorsien word;
- “los draagbare teken”** ’n vrystaande liggingsgebonde kennisgewing of reklamestruktuur wat in ’n padreserwe of openbare plek geplaas of operig word;
- “lugteken”** ’n teken wat in die lug vertoon of uitgevoer word, insluitende maar nie beperk nie tot ballonne en ballonskepe wat vanaf die Munisipaliteit se regsgebied gesien kan word;
- “Munisipaliteit”** die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;
- “nie-winsgewende liggaam”** ’n liggaam wat hoofsaaklik daargestel is om ’n gemeenskapsdoelwit of voordeel sonder direkte of persoonlike

finansiële wins te bevorder en kan opvoedkundige, sport-, mediese en munisipale departemente, liggame sowel as liefdadigheids- of gemeenskapsorganisasies insluit;

“nuwe teken” enige teken wat vir die eerste keer na die afkondiging van hierdie Verordening vertoon word;

“omgewingsimpakbeoordeling” (OIB) ’n beoordeling wat ingevolge die Munisipaliteit se riglyne vir buitereklaamte onderneem word;

“ontwikkelingsbord” ’n teken wat op ’n perseel vertoon word waar boubedrywighede aan die gang is en met betrekking tot enige dienste verskaf, werk onderneem of goedere wat in verband met sodanige boubedrywighede voorsien word, of verband hou, maar sluit nie kontrakborde vir gebou- en siviele ingenieursprojekte soos vereis ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) in nie;

“openbare plek” enige openbare pad, openbare straat, deurgang, brug, duikweg, looppad, sypaadjie, voetpad, voetgang (of soortgelyke voetgangergedeelte van ’n padreserwe), laan, plein, oopruimte, tuin, park of ingeslote plek wat by die Munisipaliteit of ander staatsowerheid berus, of as sodanig op die Landmeter-Generaal se rekords aangedui word, of deur die publiek gebruik word of as sodanig ingevolge die toepaslike soneringskema gesoneer is;

“openbare fasade” enige fasade van ’n gebou wat argitektoniese artikusies het en wat sigbaar is vir die publiek;

“openbare pad” ’n openbare pad soos omskryf in die Nasionale Padverkeerswet 1996 (Wet 93 van 1996);

“padreserwe” die gebied soos omskryf in die Nasionale Padverkeerswet 1996 (Wet 93 van 1996) en sluit in die lugruimte bokant sodanige rylvakke, skouers en sypaadjies en al die ander gebiede binne sodanige padreserwe;

“perimeter van ’n kruising” die perimeter van die gebied wat ingesluit word by die verlenging van die padreserwelyne van twee of meer openbare paaie wat met enige hoek by mekaar aansluit, hetsy sodanige openbare pad die ander een kruis al dan nie;

“persoon” ’n natuurlike persoon en sluit ook in—

- (a) enige staatsinstelling;
- (b) enige maatskappy wat as sodanig ingevolge enige wet ingelyf of geregistreer is; en
- (c) nige liggaam van persone, hetsy ingelyf al dan nie, wat as ’n enkelentiteit vir watter doel ook al funksioneer;

“plakkaat” enige tydelike tekens wat aan die Munisipaliteit se elektriese liggale geheg kan word of op vaste strukture opgeplak word om byeenkomste of veldtogte te adverteer, insluitende verkiesings of referendums van beperkte duur, maar nie tekens wat markte, uitstallings of byeenkomste adverteer wat op ’n gereelde grondslag gehou word nie;

“plat teken” ’n teken wat aan ’n muur van ’n gebou bevestig of direk daarop gevef is, maar nie op of oor vensters of deure of argitektoniese artikusies nie, en wat nêrens meer as 250mm voor die oppervlak van sodanige muur uitsteek nie;

“poortroete” ’n prominente roete met ’n ingang tot of uitgang van ’n spesifieke gedeelte van die Munisipaliteit se jurisdiksie, bestaande uit kunsmatige of natuurlike kenmerke wat ’n sterk sin van aankoms of vertrek skep en in ooreenstemming met stadsbeplannings- of ontwikkelingsraamwerkplanne beleid is en wat geografies uitgebeeld kan word by wyse van kaarte of gelys deur die Munisipaliteit;

“reklamestruktuur” enige fisiese struktuur wat ontwerp is om ’n teken te vertoon;

“ryvlak” daardie gedeelte van ’n pad, straat of deurgang wat verbeter of vir voertuig verkeer bedoel is soos omskryf in die Nasionale Padverkeerswet, 1996 (Wet 93 van 1996);

“samegestelde teken” ’n enkel vrystaande reklamestruktuur vir die vertoning van meer as een teken;

“sekuriteitsteken” ’n teken vir buurtwag- en soortgelyke skemas, en ’n teken wat die naam, logo, adres en telefoonnommer van ’n sekuriteitsmaatskappy bevat wat gekontrakteer is, of ’n sekuriteitstelsel wat geïnstalleer is om die perseel waarop die teken vertoon word, te beskerm;

“sone” ’n grondgebruiksone soos uiteengesit in die toepaslike soneringskema of skemaregulasies soos gewysig van tyd tot tyd en wat van toepassing is op enige erf waarop ’n teken vertoon word of waarskynlik vertoon sal word en **“sonering”** het ’n ooreenstemmende betekenis;

“staatsinstelling”—

- (a) enige staatsdepartement of administrasie in die nasionale, provinsiale of plaaslike sfeer van regering;
- (b) enige ander funksionaris of instelling—
 - (i) wat ingevolge die Grondwet of ’n provinsiale grondwet ’n bevoegdheid uitoefen of ’n funksie verrig; of
 - (ii) ingevolge enige ander wetgewing ’n openbare bevoegdheid uitoefen of ’n openbare funksie verrig;

“stadsgrens lyn” ’n vooraf bepaalde punt-tot-punt grenslyn soos deur die Munisipaliteit bepaal, met die doel om stedelike ontwikkeling te beperk;

“straatnaam tekens” tekens wat op ’n paal gemonteer en dubbelsydig is, intern verlig of onverligte tekens wat in kombinasie met name van strate vertoon word, en nie $1m^2$ oorskry nie;

“straat uitrusting” openbare fasiliteite en strukture wat nie hoofsaaklik vir reklame bedoel is nie en sluit sitbanke, planthouers, blikke, blikke wat aan ’n paal gemonteer is, bus-skuilings, sypaadjehorlosies, drinkspuite, Telkom-kaste, verkeersbeheerders, elektrisiteitskaste, posbusse en telefoonhokkies in, maar is nie daartoe beperk nie, met uitsluiting van padverkeerstekens, verkeerseine, straatligte of enige ander padverwante strukture;

“teken” enige voorwerp, produk, replika, reklamestruktuur, muurskildering, toestel of bord wat gebruik word om ’n teken in die openbaar te vertoon of wat op sigself ’n teken is en sluit ’n plakkaat, aanplakbord asook ’n teken wat in die argitektoniese ontwerp van ’n gebou of struktuur ingevoeg is, in;

“totale hoogte”, met betrekking tot ’n teken, die vertikale afstand tussen die boonste rand van die teken en die afgewerkte vlak van die grond, looppad of rypad onmiddellik onder die middelpunt van die teken;

“transitoreklame” reklame deur middel van ’n beweegbare teken wat padlangs op of tesame met ’n gemotoriseerde voertuig vervoer kan word, insluitende sleepwaens wat hoofsaaklik vir reklame gebruik word;

“**tydelike tekens**” tekens wat vir ’n maksimum tydperk van 14 dae vertoon word, of sodanige ander tydperk wat deur die Munisipaliteit goedgekeur mag word;

“**uitsigpad**” ’n pad wat as sodanig in ’n goedgekeurde soneringskema aangewys is of waarvandaan landskappe of kenmerke van estetiese of kulturele betekenis gesien of besigtig kan word, soos deur die Munisipaliteit aangewys;

“**uitsteekteken**” ’n teken wat aan ’n muur van ’n gebou bevestig word en wat by een of ander punt meer as 250mm voor die oppervlak van sodanige muur uitsteek;

“**vensterteken**” ’n teken wat tydelik of permanent op die vensterglas van ’n gebou geveerf of daaraan bevestig is;

“**veranda**” sluit ’n vrydraende sondak en sonblinding in;

“**verkeersein**” ’n padverkeersein soos bepaal in die Nasionale Padverkeerswet, 1996 (Wet 93 van 1996);

“**verkeersimpakbeoordeling**” (VIB) ’n studie wat deur ’n geregistreerde professionele ingenieur met bewysbare ondervinding op die gebied van verkeersingenieurswese onderneem is en wat die impak van ’n voorgestelde teken op voertuig-, voetganger-, fietsryersveiligheid en verkeersbedryf aandui, welke studie enige versagende maatreëls wat as gevolg van daardie impak vereis mag word, aanbeveel;

“**verkeersteken**” ’n padverkeersteken soos bepaal in die Nasionale Padverkeerswet 1998 (Wet 29 van 1998);

“**vertoon**” die vertoon van ’n teken en sluit die oprigting van enige aanplakbord, teken of struktuur in wat uitsluitlik of hoofsaaklik vir die ondersteuning van ’n teken of aanplakbord bedoel is, en sluit die vertoon van ’n teken van ’n besigheid, handelsvennootskap of individu in wat met die inhoud van die teken of die teken self verband hou en “**vertoning**” het ’n ooreenstemmende betekenis;

“**voertuig terminusse**” enige gebied wat deur die Munisipaliteit as sodanig aangewys is, waar die formele verwisseling van openbare vervoermeddele deur die publiek plaasvind, insluitende maar nie beperk nie tot aangewese spoorwegstasies, amptelike taxi- en bus terminusse;

“**voortdurende misdryf**” ’n misdryf ingevolge hierdie Verordening wat na die verstryking van die kennis tydperk wat ingevolge hierdie Verordening beteken is, voortduur;

“**vryhoogte**” met betrekking tot ’n teken, die vertikale afstand tussen die laagste rand van die teken en die natuurlike vlak van die omliggende grond, looppad of rypad onmiddellik onder die teken;

“**vrystaande teken**” enige teken of groep tekens wat op een vrystaande struktuur vertoon word of daarin vervat is, welke struktuur nie aan ’n gebou of enige ander struktuur of voorwerp wat nie vir die primêre doel van reklame beoog word, bevestig is nie;

“**wet**” enige wet, proklamasie, ordonnansie, Wet van Parlement of Provinsiale Wetgewer, of enige ander wetsvoorskrif wat regsrag het;

“**winkel**” ’n gebou wat vir kleinhandel of -dienste gebruik word.

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Stad- en Streekbeplanning en Boubeheer is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan ’n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik deleger aan ’n bevoegde beampte in sy Direkoraat.
- (c) ’n Munisipale Bestuurder kan enige bevoegdheid wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik deleger.

2. Beginsels en doelwitte

Die doel van hierdie Verordening is om buitereklaam in die regsgebied van Mosselbaai Munisipaliteit te reguleer op ’n wyse wat vir die omgewingsgehalte van die verskillende dele van Mosselbaai Munisipaliteit sensitief is. Die Verordening poog om ’n ewewig te vind tussen geleenthede vir buitereklaam en ekonomiese ontwikkeling aan die een kant, en die bewaring van visuele, toeriste-, omgewings- en erfeniskenmerke asook verkeers-veiligheid aan die ander kant. ’n Verdere doel van die Verordening is om te verseker dat buitereklaam die integriteit van enige terrein waarop dit vertoon word, respekteer, en die karakter van die plek waar dit vertoon word, aanvul; Die Verordening beoog dus om ’n stel regulasies daar te stel vir die regulering van die gebruik van grond en geboue vir buitereklaam en tekens en vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.

HOOFSTUK 1

3. Indiening van aansoeke

- (1) Behalwe vir die tekens bedoel in artikel 13(3) tot (10) hieronder, mag niemand enige advertensie vertoon of enige teken vir advertensiedoeleinde oprig of gebruik sonder die Munisipaliteit se goedkeuring ingevolge hierdie Verordening of enige ander toepaslike wetgewing nie.
- (2) Elkeen wat voornemens is om ’n nuwe teken te vertoon of ’n bestaande goedgekeurde teken te verander of iets daartoe by te voeg of ’n plan vir tekens ingevolge ’n terreinontwikkelingsplan indien, moet skriftelik by die Munisipaliteit aansoek doen, welke aansoek van die volgende inligting in tweevoud vergesel moet word—
 - (a) ’n terreinplan, geteken op ’n skaal van nie minder nie as 1:200, wat aantoon-
 - (i) die terrein waarop die teken opgerig of vertoon gaan word;
 - (ii) die posisie van die teken en die gebou, indien enige, waaraan dit bevestig gaan word;
 - (iii) elke gebou en bestaande tekens op die perseel;
 - (iv) huidige en voorgestelde terreinuitleg, verkeerseine en verkeers-tekens; en
 - (v) die ligging, met afmetings van die teken in verhouding tot die grense van die terrein en die ligging van die strate aangrensend aan die terrein, tesame met bestaande goedgekeurde sonerings-voorwaardes;
 - (b) ’n tekening wat aan die vereistes van die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) voldoen en voldoende besonderhede toon om die Munisipaliteit in staat te stel om die voorkoms van die teken en al die betrokke konstruksiebe-

sonderhede te oorweeg, insluitende 'n beskrywing van die materiaal waaruit die teken gemaak gaan word, die kleure wat gebruik gaan word, en of die teken verlig gaan word al dan nie; in laasgenoemde geval moet die plan aandui of die teken 'n elektroniese teken is of nie, en indien wel, moet volledige besonderhede verstrek word;

- (3) Die tekening bedoel in sub-artikel 2(b), moet gedetailleerde tekeninge van sodanige teken insluit op 'n skaal van nie minder nie as 1:20 en 'n terreinplan wat die posisie van die teken op die terrein aandui op 'n skaal van nie minder nie as 1:50;
- (4) Indien 'n teken aan die muur of fasade van 'n gebou bevestig of vertoon gaan word, kan die Munisipaliteit vereis dat 'n addisionele tekening, geteken op 'n skaal van nie minder nie as 1:100, ingedien word wat die volgende aantoon—
 - (a) 'n aansig van die gebou in kleur;
 - (b) die besonderhede en posisie van die voorgestelde teken; en
 - (c) die besonderhede en posisie van elke bestaande teken op die gebou; alternatiewelik kan die Munisipaliteit 'n kleur-afdruk of 'n kunstenaar se fotografiese of rekenaargegenereerde afdruk van die gebou vereis met die besonderhede van die voorgestelde teken wat op sodanige grafika gesuperponeer word en wat so na as wat prakties moontlik is op dieselfde skaal as dié van die grafika geteken is.
- (5) Indien die aansoeker nie die geregistreerde eienaar is van die eiendom waarop die teken opgerig is of opgerig staan te word nie, moet die aansoeker die toestemming verkry van die geregistreerde eienaar van die grond of gebou waarop die teken opgerig is of opgerig staan te word en bevestiging van daardie persoon se kennis van die aansoek.
- (6) Die Munisipaliteit kan vereis dat enige of almal van die volgende studies of beoordeling ingedien word:
 - (a) 'n Omgewingsimpakbeoordeling (óf die 1ste stadium daarvan; synde die voltooiing van 'n Omgewingsoorsiglys, óf in sy geheel);
 - (b) 'n Erfenisimpakbeoordeling; en
 - (c) 'n Verkeersimpakbeoordeling.
- (7) Indien 'n gemeenskap of gedeelte daarvan, of 'n persoon deur die voorgestelde teken geraak gaan word, kan 'n openbare deelnameproses voor die oorweging van goedkeuring vereis word.
- (8) Die Munisipaliteit mag 'n reklame meesterplan vereis ten opsigte van enige ontwikkeling waar die oprigting van verskeie tekens voorgestel word of waar die rasionalisering van voorheen goedgekeurde tekens vereis word om hom in staat te stel om 'n stelselmatige ontwerp meesterplan voor die beoordeling van enige afsonderlike teken te oorweeg.
- (9) Die Munisipaliteit moet die aansoeker binne 21 werksdae vanaf die datum waarop die oorspronklike aansoek ingedien en die aansoek gelde betaal is, in kennis stel van enige addisionele vereistes.

4. Gelde en algemene faktore by oorweging van goedkeuring, wysigings of voorwaardes van goedkeuring

- (1) Elkeen wat by die Munisipaliteit aansoek doen om goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, moet by aansoek die aansoekgeld aan die Munisipaliteit betaal wat deur die Munisipaliteit bepaal word en geen teken mag opgerig word alvorens die aansoekgeld ten volle betaal is nie.
- (2) Wanneer 'n aansoek vir die vertoning van 'n advertensie of die oprigting van 'n teken, of die wysiging van 'n goedkeuring of voorwaarde wat by 'n goedkeuring voorgeskryf is oorweeg word, kan die Munisipaliteit die volgende faktore in ag neem—
 - (a) die gebied van beheer waarin die voorgestelde teken opgerig of vertoon gaan word soos uiteengesit in Bylae 1; met dien verstande dat indien 'n teken in meer as een gebied van beheer val of indien 'n voorgestelde tekenterrein wat in een gebied van beheer geleë is 'n impak op 'n aanliggende gebied van beheer kan hê, die Munisipaliteit die reg sal hê om die gebied van beheer wat op daardie aansoek betrekking het, te bepaal;
 - (b) die ligging of landskap en die reklamegeleenthede wat op daardie gebied van beheer betrekking het;
 - (c) die aantal tekens wat reeds op die erf en in die omliggende gebied van die betrokke erf vertoon word of vertoon gaan word;
 - (d) die bevindings van enige Verkeersimpakbeoordeling, Omgewingsimpak- of Erfenisimpakbeoordeling en openbare deelnameproses waar van toepassing;
 - (e) dat liggingsgebonde tekens verband moet hou met die wettige gebruik van 'n eiendom dat geen sodanige teken op woonpersele of gedeeltes daarvan aanbring of daarop geplaas mag word nie behalwe soos deur of vir tuisnywerhede en wettige tydelike gebruike toegelaat word ; en
 - (f) dat geen teken of reklame so ontwerp of vertoon word dat—
 - (i) dit 'n gevaar vir enige persoon of eiendom inhou;
 - (ii) dit enige materiaal of grafika sal vertoon wat nie voldoen aan die vereistes van die Reklamestandaarde Owerheid van Suid Afrika nie;
 - (iii) dit nadelig is vir die omgewing of aantreklikheid van die buurt vanweë grootte, intensiteit, herhaling, verligting, gehalte van die ontwerp, materiaal, voorgestelde grafika of ligging nie;
 - (iv) dit enige ander tekens wat ingevolge hierdie Verordening of sy voorganger goedgekeur is, sal belemmer; en
 - (v) dit nadelig sal wees of andersins 'n nadelige impak op die omgewing sal hê, hetsy kunsmatig of natuurlik.
- (3) Onderhewig aan die voorwaardes vervat in Bylae 16, mag enige nuwe tekens of reklamestrukture goedgekeur ingevolge hierdie Verordening of enige daarop-volgende Verordening vertoon word vir solank dit voldoen aan die vereistes van hierdie Verordening of enige ander toepaslike wetgewing.

5. Faktore met betrekking tot spesifieke tekens, gebiede van beheer en kommersieël geborgde tekens

- (1) Die Munisipaliteit kan, benewens die faktore wat hierbo uiteengesit word, sekere minimumstandaarde op sekere spesifieke teken tipes en voorgestelde liggings toepas wanneer 'n aansoek om goedkeuring ten opsigte daarvan gedoen word en moet spesifieke kriteria op aansoeke vir die oprigting van tekens deur nie-winsgewende liggings toepas. Hierdie spesifieke standaarde en kriteria word as Bylaes tot hierdie Verordening uiteengesit. Bylae 1 tot hierdie Verordening dui die gebiede van beheer aan waarin spesifieke teken tipes toegelaat kan word, maar altyd

onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening en verder onderhewig aan enige addisionele vereiste wat betrekking het op 'n spesifieke teken tipe soos in die volgende Bylaes uiteengesit:

- (a) Bylae 1: Gebiede van Beheer;
 - (b) Bylae 2: Aanplakborde;
 - (c) Bylae 3: Liggingsgebonde vrystaande en samegestelde tekens;
 - (d) Bylae 4: Tekens wat op mure van geboue aangebring word (plat en uitsteektekens);
 - (e) Bylae 5: Kimtekens;
 - (f) Bylae 6: Daktekens;
 - (g) Bylae 7: Tekens op 'n veranda, balkon, sondak, op steunkolomme, pilare en pale;
 - (h) Bylae 8: Tekens op grens mure, heinings en bouterreine;
 - (i) Bylae 9: Plakkate met koerantopskrifte;
 - (j) Bylae 10: Baniere, vlae en ballonne;
 - (k) Bylae 11: Plakkate;
 - (l) Bylae 12: Eiendomsagent tekens;
 - (m) Bylae 13: Los draagbare tekens;
 - (n) Bylae 14: Lugtekens;
 - (o) Bylae 15: Transito-reklame;
 - (p) Bylae 16: Tekens op munisipale grond of geboue; en
 - (q) Bylae 17: Tekens deur of vir nie-winsgewende liggame;
- (2) Die beskrywing van gebiede of roetes in gemelde Bylae 1 moet saamgelees word met die definisies soos vervat in die Munisipaliteit se Soneringskema Regulasies.
- (3) Die Munisipaliteit kan 'n vrystelling van die voorwaardes van hierdie Verordening toestaan ten opsigte van die soorte tekens of gebiede van beheer soos uiteengesit in Bylaes 10, 11 en 12 hiervan met betrekking tot—
- (a) die gebied van beheer waar die teken(s) vertoon gaan word;
 - (b) die aard van die byeenkoms;
 - (c) die duur van die oprigting of vertoning van die teken;
 - (d) die grootte van die voorgestelde teken;
 - (e) enige verkeers- omgewings- of erfenisimpakbeoordeling; en
 - (f) die uitkomst van enige openbare deelnameproses.

HOOFSTUK 2

6. Standaardvoorwaardes vir goedkeuring

- (1) Alle tekens en reklamestrukture moet behoorlik gebou en opgerig word en van die vereiste sterkte wees, veilig wees en aan die vereistes van die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) wat daarop betrekking het, voldoen.
- (2) Die aansoeker aan wie goedkeuring verleen is en die eienaar van die eiendom of die gebou waarop dit aangebring word, is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die instandhouding daarvan en moet minstens een inspeksie daarvan per jaar onderneem met die oog daarop om hulle van die veiligheid daarvan te vergewis.
- (3) Waar enige teken of reklamestruktuur en skeur of beskadig raak of andersins gehawend word, moet die aansoeker aan wie goedkeuring verleen is en die eienaar van die toebehoorsel of eiendom waaraan of waarop 'n teken aangebring is, dit binne 7 werksdae vanaf 'n skriftelike kennisgewing om dit te doen, regmaak.
- (4) Alle tekens en hulle steunstrukture moet uit onbrandbare, duursame materiaal wat vir die funksie, aard en permanensie van die teken geskik is, gebou word.
- (5) Alle glas wat vir 'n teken gebruik word, behalwe glas wat vir verligting gebruik word, moet veiligheidsglas wees wat minstens 3mm dik is.
- (6) Glaspanele wat vir 'n teken gebruik word mag nie 0.9m² in oppervlakte oorskry nie, en elke paneel moet stewig aan die romp van die teken, struktuur of toestel los van al die ander panele bevestig word.
- (7) Elke teken en sy steunstruktuur moet in 'n goeie toestand gehou word.
- (8) Geen teken mag so geplaas word dat dit die oop- of toemaak van enige venster of opening wat vir ventilasie van 'n gebou voorsien word, belemmer nie, of enige trap of deur of ander uitgangsmiddel van die gebou belemmer nie, of die beweging van mense van een deel van 'n dak na 'n ander verhinder nie.
- (9) Geen reklamestruktuur mag nader as die minimum afstand wat voorgeskryf word aan oorhoofse elektriese toerusting wees nie soos beskryf in die Wet op Beroepsveiligheid en Gesondheid, Wet 85 van 1993.

7. Elektriese vereistes

- (1) Alle tekens wat 'n elektriese aansluiting benodig moet verkieslik vanaf die bestaande elektriese toevoer op die erf waarop dit opgerig gaan word, voorsien word. Indien dit nie moontlik is nie, moet daar by die betrokke owerheid om elektrisiteitstoevoer wat met 'n meter gemeet word, aansoek gedoen word.
- (2) Elke teken in verband waarmee elektrisiteit gebruik word, moet van gepaste kondensators voorsien word om sturing met radio- en televisie-ontvangs te voorkom.
- (3) Elke kragkabel en leipyp wat elektriese geleiers ten opsigte van 'n teken bevat, moet so geplaas word en so bevestig word dat dit veilig, onsigbaar, ontoeganklik en kinder- en diere veilig is.
- (4) Elke interne hoëspanningsinstallasie wat sonder toesig werk (soos 'n vensteruitstalling) en elke eksterne hoëspanningsinstallasie moet 'n aanvaarbare tipe brandweer skakelaar hê in ooreenstemming met die vereistes soos bepaal in artikel 6.7.2 en 7.5 van SANS 0142 1993, afgekondig ingevolge die Wet op Beroepsgeesondheid en Veiligheid.

8. Verligtingsvereistes

- (1) Die Munisipaliteit kan 'n verligte teken goedkeur; met dien verstande dat daar aan die bepalings van hierdie Verordening voldoen word en dat sodanige verligting nie 'n padveiligheidsgevaar uitmaak of oormatige ligverspilling veroorsaak nie.
- (2) Tekens mag nie verlig word as geen tekeninhoud vertoon word nie.
- (3) Vereistes vir interne verligting of elektroniese tekens:
 - (a) Interne verligte en elektroniese tekens mag slegs in gebiede van gedeeltelike en minimum beheer vertoon word en moet minder as 2.1m² wees; daar kan van die voorwaarde ten opsigte van die grootte tot 'n maksimum grootte van 4.5m² in enige sodanige gebied afgesien word by ontvangs van 'n Omgewings- en Erfenisimpakbeoordeling wat aandui dat geen nadelige impak deur die voorgestelde vertoning veroorsaak sal word nie, of tot enige ander grootte wat deur die Munisipaliteit gespesifiseer word in 'n gebied wat deur die Munisipaliteit as 'n gebied aangewys word waarin verligte of elektroniese tekens aangemoedig word.
 - (b) Elektroniese tekens mag nie subliminale flitse hê nie.
 - (c) Die Munisipaliteit kan voor die oprigting vereis dat 'n Verkeersimpakbeoordeling, Omgewingsimpakbeoordeling en Erfenis-impak beoordeling onderneem word, welke resultate moet aandui dat geen nadelige impak op verkeer verwag word nie. Daarbenewens kan die Munisipaliteit latere verkeersmonitering van enige intern verligte of elektroniese tekens vereis.
- (4) Vereistes vir eksterne verligting—
 - (a) die ligbron wat van spreiligte afkomstig is moet nie vir verkeersbeweging in ieder rigting sigbaar wees nie;
 - (b) spreiligte mag nie so geplaas word dat hulle enige oormatige ligverspilling verby die oppervlakte van die teken veroorsaak nie; en
 - (c) goedgekeurde gebruiksregte moet van die Direkteur: Elektrotegniese Dienste verkry word voordat enige uitgrawings vir die installering van tekens gedoen word. Dit is ook van toepassing op tekens wat in die omgewing van oorhoofse kragpale opgerig word.

9. Verkeersveiligheid vereistes

- (1) Tekens mag nie in 'n gebied opgerig word waar hulle 'n onaanvaarbare afleiding vir bestuurders is nie welke aanvaarbaarheid beoordeel mag word ingevolge die riglyne soos neergelê in die S.A. Handleiding vir Padverkeerstekens.
- (2) Elektroniese tekens word nie toegelaat waar hulle vanaf klas 2 of 3 paaie, 'n poort roete of uitsigpad sigbaar is tensy dit skriftelik deur die Munisipaliteit goedgekeur word nie.
- (3) Reklame op br-e, torings, telekommunikasie maste, pilone of straat pale sal nie toegelaat word nie.
- (4) Die grafiese inhoud van 'n teken moet nie die potensiaal hê om visueel as 'n padverkeersteken vertolk te word nie, vanweë enige faktor, insluitende maar nie beperk nie tot die volgende—
 - (a) enige gestileerde of prentuitbeelding van 'n padverkeersteken of verkeersein;
 - (b) enige woord, simbool, logo of ander toestel wat op 'n padverkeersteken gebruik word;
 - (c) die gebruik van kombinasies van kleure wat vir padverkeerstekens gespesifiseer is, op 'n manier wat waarskynlik tot verwarring sal lei; en
 - (d) enige weerkaatsende verf of materiaal;
- (5) Tekens mag nie in 'n gebied opgerig word waar die verkeersvolume, die gemiddelde volgafstand of ongeluksgegeskiedenis 'n hoër versigtigheidsgraad van bestuurders vereis nie.
- (6) Tekens mag nie aan 'n padverkeersteken of verkeersein waarvoor daar spesifiek in die Suid-Afrikaanse Padverkeerstekenhandleiding of die Suid-Afrikaanse Ontwikkelings-gemeenskap se padverkeerstekenhandleiding voorsiening gemaak word, aangebring word of dit belemmer nie.
- (7) Tekens mag nie binne 'n padreserwe van enige openbare pad opgerig word tensy dit deur die Munisipaliteit goedgekeur is nie.
- (8) Waar tekens by gesinjaleerde kruisings geplaas word, mag daar nie van die kleure rooi of geel of groen as die hoofkleur gebruik gemaak word nie en mag die tekens nie enige padverkeersteken of verkeersein belemmer nie.
- (9) Elektroniese tekens word nie binne 80m van die buiterand van 'n gesinjaleerde verkeerskruising toegelaat nie.
- (10) Flitsende of bewegende of veranderlike oorgangboodskappe met 'n boodskapsveranderingstussenpose van meer as 0,3 sekondes of wat oorgangseffekte tussen die verandering van boodskappe het, sal nie toegelaat word indien dit van 'n openbare pad sigbaar is nie.
- (11) Eenvoudige oorgangstekens met statiese vertonings moet 'n volledige raamwerk vir 'n inligting sikluslengte van nie minder nie as 60 sekondes vertoon wanneer dit van 'n gesinjaleerde verkeerskruising sigbaar is en 30 sekondes by ander liggings.

- (12) Alle tekens wat groter is as 4,5m² en langs 'n openbare pad of in 'n spoorwegreserwe opgerig word met die doel van reklame vir persone wat klas 2 en 3 paaie gebruik, moet 'n minimum gespesifiseerde afstand van enige ander teken of padverkeersteken gespasieer word, welke afstand parallel met die middellyn van die ryvlak in ooreenstemming met Tabel 1 hieronder, gemeet moet word:

TABEL 1
LINIERE RUIMTE TUSSEN TEKENS

Geval	Vereiste ruimte wanneer sigbaar vir verkeer op 'n pad met 'n spoed van		
	≤ 60 km/u	61-80 km/u	81-120 km/u
Waar 'n teken 'n padteken volg	120m	200m	300m
Waar 'n teken 'n teken volg	250m	250m	300m
Waar 'n teken 'n padteken voorafgaan	40m	70m	100m

- (13) Die minimum afstande wat in Tabel 1 hierbo gespesifiseer word, kan deur die Munisipaliteit verminder word indien die teken binne 'n gebied van minimum beheer val, of in ander gebiede van beheer by indiening van 'n Verkeersimpak-beoordeling wat 'n vermindering van hierdie spasiering motiveer tot bevrediging van die Munisipaliteit. Die Munisipaliteit mag 'n lys of kaart van aangewese gebiede voorberei waarin die bogenoemde spasieringsvereistes nie van toepassing is nie.

10. Wetlike vereistes

Alle tekens wat opgerig of binne die regsgebied van die Munisipaliteit vertoon gaan word moet benewens hierdie Verordening, aan alle ander toepaslike wetgewing voldoen, insluitende enige toepaslike Soneringskema Regulasies of goedkeurings-voorwaarde of enige afwyking van die toepaslike Soneringskema Regulasies.

11. Goedkeuring

- (1) Die Munisipaliteit kan enige aansoek weier of goedkeur onderhewig aan die voorwaardes wat met die oprigting of gebruik van die teken verband hou en insluitende 'n voorwaarde dat die eienaar van enige teken of aanplakbord van die grond of gebou waarop dit opgerig of vertoon word, of beide sodanige eienaar of die persoon wie se produk of dienste geadverteer word, die Munisipaliteit teen enige gevolge wat uit die oprigting, vertoning of blote teenwoordigheid van sodanige teken ontstaan, vrywaar.
- (2) Die Munisipaliteit kan te eniger tyd die goedkeuring wat ingevolge hierdie of 'n vorige Verordening verleen is, terugtrek of enige voorwaarde wysig of 'n verdere voorwaarde ten opsigte van sodanige goedkeuring oplê, indien 'n teken of reklamestruktuur—
 - (a) gehawend is;
 - (b) vir meer as 90 opeenvolgende dae nie gebruik word nie;
 - (c) oorbodig of uitgedien raak;
 - (d) nie meer aan enige bepaling van hierdie Verordening voldoen nie; of
 - (e) aansienlik van die oorspronklike goedkeuring afwyk wat óf die struktuur óf die grafiese inhoud daarvan betref.
- (3) Indien 'n teken nie binne 3 maande vanaf die datum van goedkeuring of binne sodanige ander tyd wat in die goedkeuring voorgeskryf word, opgerig word nie, verval die goedkeuring tensy daardie tydperk voor verstryking skriftelik deur die Munisipaliteit verleng word.
- (4) Indien die struktuur wat sodanige teken ondersteun, voor die verstryking van die goedkeuringstydperk afgebreek word, verval die goedkeuring en geen verdere teken of ondersteuningstruktuur mag opgerig word of heropgerig word sonder die Munisipaliteit se goedkeuring nie.
- (5) Wanneer 'n applikant van 'n besluit in kennis gestel word moet die applikant in kennis gestel word van sy reg tot appèl ingevolge artikel 12.

HOOFSTUK 3

ALGEMENE BEPALINGS

12. Appèl

Enigiemand wie se regte deur 'n besluit, geneem ingevolge gedelegeerde bevoegdheid, geraak word, kan ingevolge artikel 62 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000, teen sodanige besluit appelleer deur binne 21 dae van die datum van die kennisgewing van die besluit skriftelike kennis van die appèl en redes aan die Munisipale Bestuurder te gee.

13. Tekens waarvoor die Munisipaliteit se goedkeuring nie benodig word nie

- (1) Indien enige teken wat nie aan die voorwaardes met betrekking tot elke tekentipe wat hieronder gelys word, voldoen nie, word 'n aansoek ingevolge artikel 3 vereis.
- (2) Onderhewig aan die voorwaardes met betrekking tot elke tipe teken wat in sub-artikels (3) tot (11) gelys word, en enige ander toepaslike wetgewing, of voor-waarde wat deur die Munisipaliteit opgelê word, word geen aansoek om goedkeuring ingevolge hierdie Verordening ten opsigte van die tekens genoem in sub-artikels (3) tot (11) benodig nie.

Ontwikkelingsborde

- (3) (a) Ontwikkelingsborde moet binne 7 dae verwyder word wanneer bou-bedrywighede voltooi is of nadat boubedrywighede beëindig word, of wanneer die verskaffing van die dienste, die doen van die werk of die voorsiening van die goedere waarop die teken betrekking het, opgehou het;
- (b) Die Munisipaliteit kan die verwydering van enige sodanige tekens gelas indien die boubedrywighede naastenby voltooi of beëindig is of 'n bewoningstifikaat deur die Munisipaliteit uitgereik is, of die verskaffing van die dienste, die doen van die werk of die voorsiening van die goedere waarop dit betrekking het, vir alle praktiese doeleindes opgehou het, en sodanige tekens moet dan onmiddellik verwyder

word, maar nie later nie as 5 dae na die datum van die opdrag om dit te verwyder;

- (c) Indien die perseel waarop boubedrywighede aan die gang is, heeltemal vir woondoeleindes gebruik gaan word, mag slegs een ontwikkelingsbord vertoon word en sodanige ontwikkelingsbord mag nie 3m² in totale oppervlakte oorskry nie;
- (d) Indien die perseel nie heeltemal vir woondoeleindes gebruik gaan word nie, mag hoogstens twee ontwikkelingsborde opgerig word wat nie 5m² in totale oppervlakte oorskry nie;
- (e) Indien die teken, hetsy op vrystaande borde of buigsame gebou bedekkingsmateriaal, enige ander vorm van derdepartyreklame insluit, moet sodanige teken aan die bepalings van Bylae 8 voldoen en goedkeuring vir die vertoning daarvan moet eers ingevolge hierdie Verordening verkry word.

Te Huur/Te Koop- tekens

- (4) (a) Slegs die eenaar van eiendom, mag op sy perseel een teken van te koop of te huur aanbring;
- (b) Dit sluit enige teken in wat nie 400mm x 500mm in totale oppervlakte oorskry nie en wat vertoon word by die bestaande perseel of op eiendom waarop 'n nuwe gebou opgerig word, en wat met ruimte wat te huur of te koop in die gebou aangebied word, verband hou; en
- (c) op voorwaarde dat enige sodanige teken binne 3 dae na uitreiking van die okkupasiesertifikaat of sluiting van 'n kontrak verwyder word.

Besigheidstekens op die perseel

- (5) Hierdie teken sluit enige onverligte teken in wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en nie 0.2m² in totale oppervlakte oorskry nie en slegs die tipe handel, besigheid, nywerheid of beroep wat wettig onderneem word deur enige okkupeerder of permanente inwoner van die perseel waarop dit aangebied word, die naam van sodanige bewoner, die tipe aktiwiteit, die adres en telefoonnommer van sodanige perseel en die diensure (indien enige) bekend maak; met dien verstande dat slegs een sodanige teken per okkupeerder vertoon mag word.

Venstertekens

- (6) Hierdie tekens sluit enige liggingsgebonde tekens in wat tydelik of permanent op die vensterglas van 'n gebou wat vir kommersiële, kantoor-, nywerheids- of vermaaklikheidsdoeleindes gebruik word, gevef of bevestig is, of enige ander tydelike of permanente teken wat binne 2 meter van enige venster of eksterne opening vertoon word waardeur dit van die buitekant van sodanige gebou sigbaar is, op voorwaarde dat geen venster teken 4.5m² in 'n gebied van maksimum beheer mag oorskry nie.

Tekens wat deel vorm van die voorkant van 'n gebou

- (7) Enige teken wat 'n integrale deel van die materiaal van 'n gebou vorm (met uitsluiting van 'n gevefde teken of 'n teken wat op enige manier aan die gebou bevestig is), op voorwaarde dat geen sodanige teken 0.2m in totale oppervlakte mag oorskry nie.

Tekens op sportvelde

- (8) Behalwe wanneer dit vanaf uitsigpaaie sigbaar is, sal enige teken wat om die buiterand van 'n sportveld opgerig word, tot 'n maksimum grootte van 2 x 1 meter elk, toegelaat word, met dien verstande dat groter tekens waarvan die voorkant op die veld uitkyk, en nie van enige ander openbare plek sigbaar is nie, ook toegelaat word.

Sekuriteitstekens

- (9) Enige sekuriteitsteken wat nie oor 'n openbare pad uitsteek nie en nie 0.2m² in totale oppervlakte oorskry nie en wat aandui dat 'n sekuriteitswag skema in werking is of dat 'n sekuriteitsmaatskappy gekontraakteer is om die perseel waarop die teken vertoon word te beskerm, op voorwaarde dat—
 - (a) slegs een sodanige teken op enige openbare pad of elke straatfront van sodanig perseel vertoon word; en
 - (b) die genoemde tekens slegs die naam, logo, adres en telefoonnommer van 'n sekuriteitsmaatskappy vertoon wat gekontraakteer is om die perseel waarop die teken vertoon word, te beskerm.

Geborgde, kommersiële geborgde tekens en tekens van nie-winsgewende liggame, minder as 4.5m²

- (10) (a) Enige sodanige teken, hetsy dit deur of in verband met 'n nie-winsgewende liggaam opgerig word al dan nie, wat nie 4.5m² in totale oppervlakte oorskry nie, op voorwaarde dat nie meer as 5% van die totale oppervlakte van die teken vir derdepartyreklame gebruik word nie, en die teken nie verlig is nie en verder op voorwaarde dat slegs een sodanige teken per erf toegelaat word.
- (b) Advertisies wat aan die bepalings van sub-artikel (a) voldoen, moet wanneer dit op munisipale grond opgerig word, eers opgerig word wanneer 'n ooreenkoms met die Munisipaliteit aangegaan is waarin oor die omvang van die gemeenskaps- of openbare voordeel daarvan en oor die voorwaardes rakende die oprigting van die teken ooreengekom is.
- (c) Alle ander geborgde tekens word in Bylaes 16 en 17 behandel.

Advertisies op voertuie

- (11) Advertisies moet regstreeks op die bak van 'n gemotoriseerde voertuig gevef of bevestig word.

14. Ontsiering

Niemand mag die voorkant of front van enige straat, padverkeersteken, muur, heining, grond, rots, boom of ander natuurlike kenmerk, of die voorkant of front of dak van enige gebou of struktuur op enige wyse hoegenaamd gedurende konstruksie of deur die vertoning of gebruik van 'n teken of die skryf of verf van enige teken, simbool, letters of syfers, vernietig, skade aandoen, beskadig, skend of ontsier nie. Daarbenewens mag niemand enige teken wat wettiglik ingevolge hierdie Verordening vertoon word, ontsier nie.

15. Skade aan munisipale eiendom

Niemand mag met die oprigting of verwydering van enige teken of banier, skade aan enige boom, elektriese paal of diens of ander munisipale installasie of eiendom en straattoerusting veroorsaak nie.

16. Toegang en inspeksies

Die Munisipaliteit het die reg deur sy gemagtigde beamptes, om enige perseel op 'n redelike tyd te betree met die doel om enige inspeksie uit te voer wat vir die behoorlike bestuur en toepassing van die bepalings van hierdie Verordening nodig mag wees.

17. Misdrywe

Enigiemand wat—

- (a) enige bepaling van hierdie Verordening of die standaard en vereistes vervat in Bylaes 2 tot 17 van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen;
- (b) enige vereiste, wat in 'n kennisgewing, bevel of ander dokument uiteengesit is wat aan hom ingevolge hierdie Verordening beteken is, oortree of versuim om daaraan te voldoen;
- (c) enige voorwaarde wat ingevolge hierdie Verordening opgelê is, oortree of versuim om daaraan te voldoen; of
- (d) opsetlik 'n vals verklaring ten opsigte van enige aansoek ingevolge hierdie Verordening maak of 'n valse, onjuiste of misleidende inligting verstrek, pleeg 'n misdryf en is by skuldigbevinding strafbaar met-
 - (i) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf; en
 - (ii) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of óf sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, en
 - (iii) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

18. Vermoedens

Enigiemand wat ingevolge hierdie Verordening van 'n misdryf beskuldig word en—

- (a) alleen of gesamentlik met enige ander persoon vir die organisering van enige vergadering, funksie of byeenkoms waarmee 'n teken of plakkaat verband hou, verantwoordelik is of in beheer daarvan is, word, totdat die teendeel bewys word, geag elke onwettige teken of plakkaat wat in verband met sodanige vergadering, funksie of byeenkoms vertoon word, te vertoon of veroorsaak of toelaat dat dit so vertoon word;
- (b) die persoon is wie se naam op 'n onwettige teken verskyn of wie se produk of dienste op sodanige teken geadverteer word, word totdat die teendeel bewys word, geag sodanige teken te vertoon, of veroorsaak of toelaat dat dit vertoon word tensy die teendeel bewys word.
- (c) die eienaar is van enige grond of gebou waarop enige onwettige teken vertoon is of vertoon word, word totdat die teendeel bewys word, geag sodanige teken te vertoon, of veroorsaak of toelaat dat dit vertoon word.

19. Afdwinging en verwydering van tekens

- (1) Indien enige teken wat vertoon word strydig is met hierdie Verordening, kan die Munisipaliteit, sonder inkorting van sy bevoegdheid om met regstappe teen die oortreder op te tree, 'n kennisgewing aan die eienaar of huurder van die teken, of die grondeienaar op wie se grond die teken opgerig is of vertoon word, of die persoon wie se produk of dienste geadverteer word, beteken om binne 'n gespesifiseerde tydperk sodanige teken te verwyder of sodanige verandering daaraan aan te bring, of sodanige werk te doen wat in sodanige versoek of kennisgewing gespesifiseer word.
- (2) 'n Kennisgewing beteken ingevolge sub-artikel (1) kan deur die Munisipaliteit teruggetrek of verander word met toestemming van die persoon aan wie dit beteken is, of by versuim van sodanige toestemming, met die betekening van 'n verdere kennisgewing.
- (3) Indien die eise van die Munisipaliteit soos in die kennisgewing uiteengesit, nie binne die gespesifiseerde tydperk uitgevoer word nie, kan die Munisipaliteit sonder verdere kennis die teken verwyder of verander of sodanige werk doen wat in sodanige kennisgewing gespesifiseer is.
- (4) Enige koste wat deur die Munisipaliteit aangegaan is met die verwydering van tekens, of deur veranderinge of ander werk te doen wat ingevolge 'n kennisgewing vereis word, kan van die persoon aan wie die kennisgewing beteken is, verhaal word.
- (5) Ondanks enige bepalings van hierdie Verordening, indien 'n teken 'n dreigende gevaar vir lewe of eiendom is, of redelik beskou kan word om dit te wees, kan die Munisipaliteit self met minstens ses (6) ure vooraf kennisgewing, die verwydering van sodanige gevaarlike teken onderneem of reëlins daarvoor tref indien daar geen reaksie op die kennisgewing is nie.
- (6) Enige koste wat deur die Munisipaliteit vir die verwydering of reëlins vir die verwydering van enige teken aangegaan word, kan van die eienaar of huurder van die teken, of die grondeienaar op wie se grond die teken opgerig is, of die persoon wie se dienste geadverteer is, gesamentlik of afsonderlik verhaal word.
- (7) Onwettige of gevaarlike tekens wat deur die Munisipaliteit verwyder word, kan van die Munisipaliteit teruggeëis word by volle betaling van enige koste wat deur die Munisipaliteit met die verwydering van die genoemde teken aangegaan is, asook betaling van enige gelde wat vir die bewaring van sodanige teken opgehoop het.
- (8) Enige tekens wat deur die Munisipaliteit verwyder word en nie binne twee maande van die datum van verwydering teruggeëis word nie, kan deur die Munisipaliteit verkoop word om die verwyderings- of bewaringskoste te bestry, of kan mee weggedoen word.

20. Betekening van kennisgewings

- (1) 'n Kennisgewing, bevel, aanskrywing of ander dokument ingevolge hierdie Verordening word geag behoorlik onderteken te wees indien dit deur 'n amptenaar van die Munisipaliteit onderteken is.
- (2) Waar enige kennisgewing of ander dokument ingevolge hierdie Verordening aan enige persoon beteken moet word, word dit geag behoorlik beteken te wees indien—
 - (a) dit persoonlik aan hom of haar beteken is;

- (b) dit by sy woonadres of besigheidsadres in die RSA, aan enige persoon klaarblyklik bo die eiendom van 16jaar, gelaat is;
 - (c) dit met aangetekende of gesertifiseerde pos aan sodanige persoon se bekende woon- of besigheidsadres, gepos is en bewys van sodanige bestelling van die Poswese ontvang is;
 - (d) sodanige persoon se adres in die RSA onbekend is, dit beteken is aan sy verteenwoordiger of agent in die RSA op die wyses bedoel in sub-artikels (a), (b) of (c);
 - (e) sodanige persoon se adres of dié van sy agent of verteenwoordiger in die RSA onbekend is deur die plasing daarvan op 'n opsigtelike plek op die grond of perseel waarop dit van toepassing is;
 - (f) sodanige persoon 'n beslote korporasie is, dit afgelewer is by die geregistreerde kantoor besigheidsadres, daarvan; of
 - (g) dit op versoek van daardie persoon gestuur is aan sy of haar e-pos adres.
- (3) Betekening van 'n afskrif word geag betekening van die oorspronklike te wees.
- (4) Wanneer 'n kennisgewing of ander dokument op die eienaar, okkuperder, of houer van eiendom of die reg in enige eiendom beteken word, is dit voldoende indien sodanige persoon in die kennisgewing of dokument beskryf word as die eienaar, okkuperder of houer van die eiendom of reg in eiendom en hoef hy nie by name genoem te word nie.

21. Skakel forums in gemeenskappe

- (1) Die Munisipaliteit mag skakelforums in 'n gemeenskap stig vir die doel om—
- (a) gemeenskapsdeelname te verkry aan die ontwikkeling en uitvoering van die bepalings van hierdie Verordening ; en
 - (b) bevordering van ekonomiese ontwikkeling, en die bewaring van die visuele- toerisme-, omgewings- en erfenis eienskappe van die Mosselbaai Munisipale gebied.
- (2) 'n Forum, of enige persoon of persone mag uit eie beweging insette aan die Munisipaliteit voorlê vir oorweging.

22. Jurisdiksie van landdroshof

'n Landdroshof het jurisdiksie om by aansoek deur die Munisipaliteit, 'n bevel vir die toepassing van enige van die bepalings van hierdie Verordening te maak, of van enige goedkeuring, weiering of voorwaarde wat ingevolge daarvan verleen of van toepassing is.

23. Vrystellings

Nieteenstaande die bepalings van hierdie Verordening mag die Munisipaliteit, op skriftelike aansoek, enige persoon of klas persone vrystel van enige of al die bepalings van hierdie Verordening en tydens oorweging van sodanige aansoek om vrystelling kan enige voorwaardes of vereistes wat nodig geag word, opgelê word.

24. Herroeping van Verordeninge

Hierdie Verordening herroep die Verordening e hieronder gelys:

Proklamasie Nommer	Datum	Naam
593/1958	26/09/1958	Standaardregulasies insake advertensie tekens
847/1968	15/11/1968	Wysiging
512/1977	15/04/1977	Verspreiding van Strooibiljette
562/1985	26/09/1986	Wysiging
518/1992	09/10/1992	Wysiging

25. Oorgangsbepalings

- (1) Enigiets wat gedoen is ingevolge enige bepaling van 'n Verordening wat deur hierdie Verordening herroep word, sal geag word as gedoen te wees ingevolge die ooreenstemmende bepalings van hierdie Verordening en die herroeping in artikel 24 sal nie die geldigheid affekteer van enigiets wat gedoen is ingevolge die Verordening wat as sodanig herroep is nie.
- (2) Enigiets wat voor die afkondiging van hierdie Verordening gedoen is, wat nie ingevolge 'n bepaling gedoen is wat in hierdie Verordening herroep is nie, en onwettig was, sal in die geval waar sodanige daad of teken nie aan die bepalings van hierdie Verordening voldoen nie, onwettig wees en sal die Munisipaliteit geregtig wees om ingevolge die bepalings van artikel 19 hiervan op te tree.
- (3) 'n Grasie tydperk van 12 maande sal toegelaat word vanaf die datum van publikasie van hierdie Verordening ten opsigte van alle advertensies wat nie aan die bepalings van hierdie Verordening voldoen nie.

26. Kort titel en inwerkingtrede

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Buitereklame en Advertensietekens en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant

BYLAE 1
GEBIEDE VAN BEHEER

MAKSIMUM BEHEER
Natuurlike gebied
Geproklameerde, verklaarde of gesoneerde natuurreservate en bewaringsgebiede
Beskermd natuurlike omgewings
Wildreservate
Geproklameerde voëlparke
Bosbou gebiede
Rivier korridors
1:100 Jaar-vloed vlaktes
Moeraslande
Uitsigpaaie
Vergroening van stadnetwerk
Spesifieke gebiede of terreine aangewys as maksimum natuurlik by wyse van 'n kaart wat deur die Munisipaliteit voorberei is
MAKSIMUM BEHEER
Landelike gebied (Buite Stedelike grens)
Landbou gebiede/sones
Tuinboukundige gebiede
Landelike kleinhoewes
Groot private oop ruimtes (bv. gholfbane)
Uitsigpaaie
Natuurskoon
Landskapkenmerke
Munisipale Parke
Stedelike randsone of soos omskryf in die Stedelike Rand Beleid
Landbou- en Tuinboukundige gebiede en aangrensende pad- en spoorweg reserwes
Spesifieke gebiede of terreine wat as maksimum landelik aangewys is by wyse van 'n kaart wat deur die Munisipaliteit voorberei is
MAKSIMUM BEHEER
Stedelike gebied (Binne Stedelike grens)
(a) Stedelike bewaringsgebiede
(b) Binne gebiede van spesiale betekenis
Verklaarde Erfenisterreine (landelik en natuurlik)
Gegradeerde geboue en plekke
Residensiële sones en aangrensende pad- en spoorweg reserwes
Mobiliteit roetes
Voetganger deurloope en voetgangerpleine
Skool terreine en institusionele sones
Landskapkenmerke
Uitsigpaaie
Poorte
Openbare oopruimtes
Private Oopruimtes
Stedelike kleinhoewes
Intensiewe stedelike landbougebiede
Selfversorgende stedelike landbougebiede
1:100 Jaar vloedvlaktes
Rivier korridors
Moeraslande
Gemeenskapsfasiliteite (met uitsluiting van sportfasiliteite en stadions)
Kern flora bewaringsterreine soos deur die Nasionale Botaniese Instituut geïdentifiseer
Spesiale handelssone
Woonkomponente van gemengde gebruik geboue
Spesifieke gebiede of terreine wat as maksimum stedelik aangewys is by wyse van 'n kaart deur die Munisipaliteit voorberei
GEDEELTELIKE BEHEER
Stedelike Gebied (Binne Stedelike grens)
(a) Sentrale sake distrikte
(b) Buite gebiede van besondere betekenis
Gemengde gebruik handels- en residensiële gebiede
Handels strook ontwikkeling en aktiwiteitskorridors
Handels- en sake distrikte en aangrensende strate en spoorweg reserwes

Vermaaklikheid distrikte of komplekse met handel sones
Sportvelde en stadions
Onbepaalde sones (Insluitende spoorweg reserwes, vervoer gebruik sones)
Spesifieke gebiede of terreine aangewys as gedeeltelike beheer deur middel van 'n kaart wat deur die Munisipaliteit voorberei is
MINIMUM BEHEER
Stedelike Gebied (Binne Stedelike grens)
Nywerheidsone
Aangewese vervoerterminusse
Aangewese gebiede binne onbepaalde sones
Spesifieke gebiede of terreine aangewys as minimum beheer by wyse van 'n kaart wat deur die Munisipaliteit voorberei is

BYLAE 2

AANPLAKBORDE

- (1) Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van aanplakborde, hetsy doeltreffend of van 'n standaard ontwerp, slegs in gebiede van minimum en gedeeltelike beheer toegelaat. Daarbenewens moet aanplakborde aan die volgende vereistes voldoen—
 - (a) indien die voorgestelde erf waar die aanplakbord opgerig gaan word aan 'n klas 2 of 3 pad grens, mag die aanplakbord nie minder as 5 meter van die erf grens van die eiendom geplaas word nie. Indien die voorgestelde terrein waarop 'n aanplakbord opgerig gaan word as 'n poort aangewys is, word geen aanplakborde binne sodanige poort toegelaat nie.
 - (b) aan die standaardvoorwaardes vir goedkeuring wat in hierdie Verordening uiteengesit word, voldoen.
 - (c) nie die grenslyn van die eiendom waarop dit opgerig is, oorskry, hetsy sodanige oorskrydings in die lug of op grondvlak is nie.
 - (d) 'n minimum vryhoogte van 2.4m en 'n struktuur hê wat nie 'n maksimum hoogte van 7.5m bokant die natuurlike grondvlak oorskry nie.
 - (e) nie 'n maksimum totale grootte van 6m x 3m (18m²) oorskry nie, met dien verstande dat twee sodanige panele op enige V-vormige enkelstruktuur toegelaat word.
 - (f) tussen die hoeke van 90° en 60° tot die rigting van aankomende verkeer vertoon word.
 - (g) 'n minimum afstand van mekaar gespasieer word soos vereis in artikel 9 van hierdie Verordening .
 - (h) indien dit by gesinjaleerde verkeerskruisings geplaas word, mag dit nie binne 50m van die perimeter van die kruising opgerig of vertoon word indien dit nie verlig is nie; en nie binne 80m van die perimeter van die kruising indien dit verlig is nie.
 - (i) enige aanplakbord wat aan die regterkant van 'n gedeelte van 'n pad opgerig word sodat sy grafika van 'n bestuurder wat aan die linkerkant van die pad ry, sigbaar is, sal geag word die reklamegeleentheid wat aan die linkerkant van die pad bestaan het, te vervang.
 - (j) 'n minimum letter- of nommer hoogte van 285mm hê.
- (2) Die inligtingsinhoud van 'n voorgestelde teken sal in "bis" gemeet word. Wanneer die inligtingsinhoud van 'n voorgestelde teken bereken word, sal die bisgewigte wat in die onderstaande tabel getoon word, gebruik word.
- (3) Die totale bis in 'n voorgestelde teken mag nie 15 oorskry nie.
- (4) Geen driehoek aansigtekens is toelaatbaar nie.

Elemente van die teken		Bis per element
Woorde	tot en met 4 letters	0.5
	5-8 letters	1.0
	meer as 8 letters	2.0
Getalle	tot en met 4 syfers	0.5
	5-8 syfers	1.0
	meer as 8 syfers	2.0
Logos, simbole en grafika	kleiner as 9m ²	0.5
	tussen 9 en 18m ²	1.0
	tussen 18 en 27m ²	1.5
	groter as 27m ²	2.0

BYLAE 3

LIGGINGSGEBONDE VRYSTAANDE EN SAMEGESTELDE TEKENS

- (1) Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van liggingsgebonde vrystaande tekens slegs in stedelike gebiede van maksimum, gedeeltelike en minimum beheer toegelaat. Daarbenewens—
 - (a) word liggingsgebonde vrystaande tekens slegs in die volgende gevalle toegelaat:
 - (i) waar sakepersele 15 meter of meer van die grens van 'n padreserwe inspring;
 - (ii) waar dit nie redelikerwys moontlik is om gepaste tekens aan 'n gebou aan die bring nie;
 - (iii) waar sodanige teken nodig is sodat die publiek die ingang tot sakepersele kan vind; en
 - (iv) waar die bestaan van 'n vrystaande samegestelde teken die vermenigvuldiging van tekens sal verhinder.
- (2) Liggingsgebonde vrystaande samegestelde tekens mag nie 4,5 meter in hoogte oorskry nie en mag daarbenewens nie 4.5m² in totale

oppervlakte oorskry nie. Hierdie beperking kan verslap word tot 'n maksimum hoogte van 7,5 meter en 'n maksimum totale oppervlakte van 10m² per kant met inagneming van die volgende faktore—

- (a) indien sodanige verhoging die aantal afsonderlike tekens wat op enige afsonderlike straatgrens van die terrein uitkyk, verminder om sodoende die visuele impak op die omliggende omgewing te minimaliseer;
 - (b) indien meer as twee belangrike paaie die betrokke terrein nader;
 - (c) die aantal besighede wat op sodanige teken gaan adverteer;
 - (d) die aantal toegangs- of uitgangsroetes tot die betrokke terrein;
 - (e) die toepaslike sonering van die gebied rondom die betrokke terrein.
- (3) Diensstasie vrystaande tekens moet liggingsgebonde wees en mag slegs opgerig of vertoon word by diensstasies aangrensend aan en wat regstreeks van die openbare pad waar sodanige teken opgerig word, toeganklik is, en slegs een diensstasie vrystaande fasiliteit teken per straatgrens sal toegelaat word.
 - (4) Diensstasie vrystaande tekens mag nie 7,5 meter in hoogte oorskry nie en mag nie uit meer as agt teken panele van 4.5m² elk in totale oppervlakte bestaan die. Hierdie beperking kan verslap word tot 'n maksimum hoogte van 16m en agt teken panele wat nie 6m² elk in totale oppervlakte oorskry nie met inagneming van die faktore genoem in item 2 hierbo. In areas van maksimum beheer is die maksimum hoogte van 4,5 meter van toepassing en 'n oppervlakte van 7.0m² aan weerskante.

BYLAE 4

ADVERTENSIES WAT AAN MURE VAN GEBOUE BEVESTIG WORD: PLAT EN UITSTEEKTEKENS

Onderhewig aan goedkeuring in ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van plat en uitsteektekens in alle gebiede van maksimum, gedeeltelike of minimum beheer toegelaat. Daarbenewens, plat en uitsteektekens—

- (1) word nie binne 0,6 meter van die rand van 'n pad toegelaat nie en mag ook nie tot binne 0.6m van die rand van 'n pad uitsteek nie;
- (2) mag nie meer as 1,5 meter voor 'n muur uitsteek nie in die geval van 'n teken met 'n vryhoogte van meer as 7,5meter, of meer as 1m in die geval van enige vryhoogte wat minder is nie;
- (3) mag nie meer as 250mm oor 'n voetpad uitsteek nie tensy sodanige teken 'n vryhoogte van meer as 2,4 meter het nie;
- (4) mag nie die uitsig uit enige venster of enige ander eksterne opening van enige gebou belemmer nie en geen gedeelte van enige sodanige teken mag die oop- of toemaak van enige venster, deur of ander opening belemmer nie;
- (5) mag nie 54m² in totale oppervlakte oorskry nie en nie een kwart van die algehele oppervlakte waarop hulle aangebring of geverf is, oorskry nie, watter een ook al die minste is. Daar kan van hierdie grootte beperking afgesien word op voorwaarde dat—
 - (a) 'n omgewingsimpakbeoordeling aan die Munisipaliteit voorgelê word wat aandui dat geen nadelige omgewingsimpak verwag word nie;
 - (b) indien dit die voorneme is om 'n plat of uitsteekteken in 'n bewarings gebied op te rig, 'n erfenisimpakbeoordeling ingedien word wat aandui dat geen nadelige impak ten opsigte van erfenisbronne verwag word nie; en
 - (c) sodanige teken slegs grafika sal vertoon wat deur 'n paslik gekwalifiseerde konsultant ontwerp en geskep is.
- (6) Sal vir goedkeuring op oop gemeenskaplike grensfasades van nie-woon eiendomme oorweeg word.
- (7) Indien die teken op openbare fasades van enige gebou verskyn—
 - (a) so ontwerp sal wees dat dit 'n integrale deel van die ontwerp van die gebou word; en
 - (b) indien dit 'n derdepartyteken is, word dit slegs toegelaat indien dit doeltreffend is en onderhewig aan die vereistes van 5(a) tot (c) hierbo.

BYLAE 5

KIMTEKENS

- (1) Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van kimtekens, hetsy doeltreffend of van 'n standaard ontwerp, slegs in gebiede van minimum beheer toegelaat en daarbenewens moet kimtekens—
 - (a) tot 'n maksimum totale grootte van 4.5m² beperk word, met dien verstande dat daar van hierdie groottevereiste tot 'n maksimum van 18m² afgesien kan word by ontvangs van 'n omgewingsimpakbeoordeling wat aandui dat geen nadelige omgewingsimpak verwag word nie; en
 - (b) die uitsig van enige ander gebou nie belemmer word nie.
- (2) Word kimtekens langs die boonste rand van die dak van geboue van kulturele, historiese of argitektoniese belang slegs toegelaat indien dit liggingsgebonde, onverligte tekens is en uit afsonderlik uitgesnyde letters of logo's bestaan.
- (3) Word die inligtingsinhoud van 'n voorgestelde teken word in "bis" gemeet; wanneer die inligtingsinhoud van 'n voorgestelde teken bereken word, moet die bis gewigte wat in die bostaande tabel getoon word, gebruik word.

(4) Mag die totale bis in 'n voorgestelde teken nie 15 oorskry nie.

Elemente van die teken		Bis per element
Woorde	Tot en met 4 letters	0.5m
	5-8 letters	1.0
	meer as 8 letters	2.0
Getalle	Tot en met 4 syfers	0.5
	5-8 syfers	1.0
	meer as 8 syfers	2.0
Logos, simbole en grafika	kleiner as 9m ²	0.5
	tussen 9 en 18m ²	1.0
	tussen 18 en 27m ²	1.5
	groter as 27m ²	2.0

BYLAE 6

DAKTEKENS

- (1) Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van daktekens in alle stedelike gebiede van beheer toegelaat behalwe gebiede wat vir residensiële doeleindes in gebiede van maksimum beheer gesoneer is. Daarbenewens:
 - (a) Moet die totale oppervlakte van enige daktekens wat gelykvalkig op 'n dak van 'n gebou aangebring of daarop gevef is, nie een kwart van die algehele oppervlakte van die dak waarop dit aangebring of gevef is, oorskry nie.
 - (b) Wanneer dit aan die onderrand van 'n dak of vertikaal halfpad op die dak van 'n gebou bevestig word, mag sodanige teken nie 1 meter in hoogte oorskry nie en sy totale oppervlakte mag nie 25% van die dakoppervlakte waaraan dit bevestig is, oorskry nie.
- (2) Mag 'n dakteken langs die rand van 'n dak van 'n gebou bevestig word indien sodanige teken uit 'n enkel lyn van afsonderlik, uitgesnyde letters bestaan, sonder sigbare verspanning of ondersteuning maar dit mag nie langs meer as twee rande van sodanige dak opgerig word nie en mag nie 3.6m² in totale oppervlakte (6 x 0.6m) oorskry nie; met 'n maksimum hoogte van 1meter.

BYLAE 7

TEKENS OP 'N VERANDA, BALKON, SONDAK STEUNKOLOMME, PILARE EN PALE

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting en of vertoning van tekens op 'n veranda, balkon, sondak, steunkolomme, pilare en pale in alle gebiede van beheer toegelaat op voorwaarde dat hulle ook aan die volgende voorwaardes voldoen:

- (1) Geen sodanige teken word op of oor argitektoniese kenmerke van geboue toegelaat nie.
- (2) Sodanige tekens kan plat op 'n borswerings muur, balustrade of reling van 'n veranda of balkon, balk of fassie van 'n veranda of balkon aangebring of gevef word.
- (3) Die teken mag nie 1 meter in hoogte oorskry nie of bokant of onder elke end van die oppervlakte waarop dit aangebring is, uitsteek nie, of meer as 250mm voor die oppervlakte waarop dit aangebring is of oor 'n pad of binne 0.6m van die rand van 'n pad uitsteek nie.
- (4) Sodanige teken kan plat op steunkolomme, pilare en pale aangebring of gevef word. In hierdie verband mag geen teken meer as 50mm voor die oppervlakte waarop dit aangebring is, uitsteek nie en mag ook nie verby enige van die eindpunte van sodanige kolom, pilaar of paal uitsteek nie. Tekens wat plat op nie-reghoekige steunstrukture aangebring word, moet gerond wees om by die vorm van sodanige struktuur te pas.
- (5) Slegs een teken per kolom, pilaar of paal sal toegelaat word.
- (6) Sodanige teken wat onder die dak van 'n veranda, sondak of die vloer van 'n balkon opgehang word, mag nie 1,8 meter in lengte of 600mm in hoogte oorskry nie.
- (7) Elke sodanige teken moet reghoekig tot die boulyn wees.
- (8) Geen tekens wat onder 'n sondak opgehang word mag verby die eksterne rand van die sondak of veranda waaraan dit bevestig is, uitsteek nie.
- (9) Alle hangtekens moet 'n onbelemmerde hoogte van 2,4 meter hê.
- (10) Tekens op die dak van 'n veranda, sondak of balkon, met uitsondering van die hoofdak van 'n gebou, moet uit 'n enkellyn van vrystaande, afsonderlik uitgesnyde silhoeëtletters sonder sigbare verspanning of enige ander sigbare ondersteuningsmiddels bestaan en mag nie langs meer as twee rande van sodanige dak van 'n veranda of balkon opgerig word nie.

BYLAE 8

TEKENS OP GRENSMURE EN HEININGS EN OP BOUTERREIN SKUTTINGS

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting en of vertoning van tekens op grens mure en heinings slegs vir liggingsgebonde tekens in stedelike gebiede van maksimum, minimum of gedeeltelike beheer toegelaat en daarbenewens—

- (1) In stedelike gebiede van maksimum en gedeeltelike beheer, kan die Munisipaliteit 'n aansoek om 'n liggingsgebonde teken teen 'n grensmuur aan te bring, slegs goedkeur indien die teken in die muur ingekeep word of uit afsonderlike, onverligte, uitgesnyde letters of simbole bestaan wat plat op sodanige muur aangebring word en nie meer as 50mm van die voorkant van sodanige muur uitsteek nie.
- (2) In gebiede van minimum beheer, kan die Munisipaliteit die volgende goedkeur—
 - (a) 'n aansoek om 'n liggingsgebonde teken plat op 'n grensmuur aan te bring slegs indien dit nie meer as 50mm van die voorkant van sodanige muur uitsteek nie; en

- (b) 'n aansoek om 'n liggingsgebonde plat teken met 'n maksimum grootte van 0.5m² op die permanente heining van 'n erf aan te bring.
- (3) Moet derdeparty- en liggingsgebonde reklame op bouterreinskuttings en heinings aan die volgende voorwaardes voldoen—
- (a) enige afsonderlike teken mag nie 'n vertikale afmeting van 3 meter en 'n totale oppervlakte van 18m² oorskry nie en in die geval van konstruksieterrrein bedekking moet die grafika voldoen aan die vereistes van die Reklamestandaarde Vereniging van Suid Afrika.
- (b) enige sodanige teken mag nie meer as 100mm voor die skutting of heining waarop dit aangebring word, uitsteek nie;
- (c) dit mag nie in gebiede van maksimum en gedeeltelike beheer verlig word nie; en
- (d) geen reklame mag op bouterreinskuttings en heinings wat binne die gesigsveld van motoriste by gesinjaleerde kruisings is, opgerig word nie.

BYLAE 9

PLAKKATE MET HOOFOPSKRIFTE

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van plakkate met hoofopskrifte in alle gebiede behalwe natuurlike en landelike gebiede van maksimum beheer toegelaat. Daarbenewens:

- (1) Mag plakkate met hoofopskrifte nie 0.9m x 0.6m in oppervlakte oorskry nie.
- (2) Mag die kommersiële inhoud van die plakkaat nie 20% van die oppervlakte van die plakkaat oorskry nie en die kommersiële letters mag nie groter as die hoof letterwerk in die res van die plakkaat wees nie.
- (3) Mag die plakkate aan munisipale elektriese ligpale bevestig word slegs op die plekke wat deur die Munisipaliteit vir hierdie plakkate goedgekeur is.
- (4) Plakkate mag nie aan verkeerseinpale, of ander pale waarop verkeerstekens aangebring is of wat vir enige ander doel opgerig is of enige ander straatuitrusting, muur, heinings, bome, rotse of ander natuurlike verskynsels bevestig word nie.
- (5) Mag plakkate met hoofopskrifte nie op munisipale elektriese ligpale geplak word nie maar moet op 'n bord gemonteer word en met sterk tou of plastiese bind bande stewig vasgemaak word tensy 'n permanente raam vir hierdie doel goedgekeur is.
- (6) Word slegs een plakkaat met hoofopskrifte per paal toegelaat, ongeag watter koerant groep dit is, en moet op 'n eenvormige hoogte van ongeveer 2 meter wees.
- (7) Moet daar streng aan die aantal plakkate asook die aangewese gebiede vir die vertoning van plakkate met hoofopskrifte soos deur die Munisipaliteit goedgekeur, voldoen word.
- (8) Moet alle "spesiale gebeurtenis"- plakkate aan die volgende voldoen—
- (a) die naam van die koerant groep, die "spesiale gebeurtenis" en die datum van die "spesiale gebeurtenis" moet op die plakkate in letters wat nie minder as 50mm in hoogte is nie, verskyn.
- (b) die plakkate vir spesiale gebeurtenisse mag nie meer as 7 dae voor die datum van die gebeurtenis vertoon word nie en moet binne 24 uur van die datum van die gebeurtenis wat op die plakkaat verskyn, verwyder word.
- (9) Moet plakkate met hoofopskrifte en hulle hegstukke op 'n daaglikse grondslag verwyder word, by versuim waarvan die plakkate op die koerantgroep se koste in ooreenstemming met die standaardgeld vir die verwydering van plakkate verwyder sal word.
- (10) Kan die Munisipaliteit die koste vir die verwydering van ongemagtigde plakkate en die herstel van die oppervlakte waarvan sodanige plakkate verwyder is, van die persoon of persone wat vir die vertoning van sodanige plakkate verantwoordelik is, of die betrokke koerantgroep, verhaal.
- (11) Mag die Munisipaliteit enige plakkaat wat strydig met die bogenoemde voorwaardes vertoon word, verwyder.
- (12) Mag enige plakkaat wat nie op 'n daaglikse grondslag verwyder word nie of 'n plakkaat wat met 'n 'spesiale gebeurtenis' met die vervaldatum bedoel in item 8(b) verband hou, deur die Munisipaliteit verwyder word.
- (13) Is die vertoning van ongemagtigde plakkate onwettig en die Munisipaliteit mag sodanige plakkate verwyder.
- (14) Mag die Munisipaliteit die koste wat by die verwydering van ongemagtigde plakkate betrokke is, bepaal.
- (15) Moet aansoek om toestemming deur elke koerantgroep om sodanige plakkate te vertoon op 'n jaarlikse grondslag gedoen word onderhewig aan 'n jaarlikse geld per koerantgroep.
- (16) Moet elke koerantgroep wie plakkate wil aanbring jaarliks 'n deposito betaal waarteen 'n koste vir die verwydering van enige plakkaat wat strydig met die Verordening is, gehef sal word. In die geval waar die deposito verbruik is, moet toestemming om sodanige plakkaat te vertoon, teruggetrek word totdat 'n verdere deposito by die Munisipaliteit ingedien is.

BYLAE 10

PLAKKATE, BANIERE, VLAE EN BALLONNE

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van plakkate, baniere en vlae ander dan dié genoem in Bylae 11, of ballonne in alle gebiede toegelaat behalwe in gebiede van maksimum beheer. Daarbenewens:

- (1) Word die vertoning van plakkate, baniere, vlae en ballonne op enige brug of oor enige openbare pad verbied, en langs enige pad wat deur die Munisipaliteit aangewys word, tensy spesifieke toestemming van die Munisipaliteit verkry is.
- (2) Mag plakkate, baniere, vlae en ballonne nie so bevestig word dat dit verbygaande voetgangers of voertuigverkeer belemmer of 'n gevaar vir hulle inhou nie.
- (3) Mag geen banier, of vlag-tipe banier groter as 5m² wees nie en mag geen vlag groter wees as 2m² nie; verder mag geen vlagpaal die toepaslike hoogtebeperking van die sonering van die perseel oorskry nie tot 'n maksimumhoogte van 8 meter bo die natuurlike grondvlak, gemeet direk onder die vlagpaal. nie.
- (4) Mag geen plakkaat, banier, vlag of ballon binne 30 meter van enige padverkeersteken of verkeersein vertoon word nie.

- (5) Mag plakkate, baniere, vlae en ballonne nie aan bome, verkeerseinpale, elektriese of diensowerheidsdistribusiekaste, of ander pale wat verkeerstekens dra, rotse, ander natuurlike verskynsels, straat uitrusting of ander Munisipale eiendom bevestig word nie.
- (6) Mag plakkate, baniere, vlae en ballonne nie op so 'n wyse bevestig word dat hulle ander besighede of organisasies op 'n onregverdige wyse sal benadeel of enige goedgekeurde bestaande advertensies sal belemmer nie.
- (7) Sal slegs een banier per perseel toegelaat word tensy die Munisipaliteit se skriftelike toestemming vir meer as een banier verkry word.
- (8)
 - (i) 'n Maksimum van 5 vlagpale bevattende nasionale vlae mag opgerig word op die perseel van 'n verblyfonderneming op 'n enkelresidensiële perseel;
 - (ii) Onderhewig aan die bepaling van paragraaf 4 mag 'n maksimum van drie vlae vertoon word waarop die naam, korporatiewe simbool of die aard van die besigheid op die perseel waarop dit vertoon word, aangedui word.
- (9) Plakkate, baniere, vlae en balonne wat in 'n toestand van verval is mag nie vertoon word nie en moet op kennisgewing van die Munisipaliteit verwyder word.

BYLAE 11

TYDELIKE PLAKKATE, BANIERE EN VLAE IN OPENBARE PAAIE EN OPENBARE PLEKKE

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening word die oprigting of vertoning van plakkate, baniere of vlae in openbare paaie en plekke in alle gebiede van beheer toegelaat vir die doel om spesifieke funksies of byeenkomste te adverteer, behalwe in natuurlike en landelike gebiede van maksimum beheer. Daarbenewens

- (1) Sal goedkeuring vir derdeparty reklame op plakkate, baniere, vlae en ballonne slegs vir 'n funksie of byeenkoms vir godsdienstige, opvoedkundige, maatskaplike welsyns-, dierewelsyns-, sport-, burgerlike en kulturele doeleindes verleen word, of aan 'n funksie of byeenkoms wat met 'n Munisipale, Provinsiale of Parlementêre verkiesing of referendum verband hou.
- (2) Moet die naam van die gasheer organisasie, die datum en plek van die funksie in letters van nie minder nie as 50mm in hoogte op die materiaal verskyn.
- (3) Plakkate, baniere en vlae mag slegs opgerig word om die byeenkoms te adverteer en die naam of embleem van die borg mag nie meer as 20% van die oppervlakte van die materiaal beslaan nie.
- (4) Die Munisipaliteit mag 'n tarief hef om die koste te dek vir die verwydering van materiaal wat sonder die goedkeuring van die Munisipaliteit onder die hand van 'n gemagtigde amptenaar uitgereik is.
- (5) Plakkate, baniere en vlae mag nie meer as 14 dae voor die datum van die funksie/byeenkoms vertoon word nie en moet binne 2 dae vanaf die datum van die funksie of die laaste dag daarvan, soos van toepassing, verwyder word.
- (6) Plakkate met 'n maksimum afmeting van 80 cm x 50 cm moet op 'n bord gemonteer word en met sterk tou of plastiese bindstukke stewig vasgemaak word en op so 'n wyse vasgemaak word dat dit nie die pale waaraan dit geheg word beskadig nie. Geen bind materiaal met 'n metaal inhoud word toegelaat nie.
- (7) Plakkate, baniere en vlae uitgesonderd verkiesingsplakkate en vlae, mag slegs in die strate of plekke soos deur die Munisipaliteit aangedui, aangebring word en mag nie in residensiële gebiede en op br-e aangebring word nie. Geen politieke baniere word toegelaat nie.
- (8) Slegs een plakkaat per organisasie mag teen elke tweede straatlig paal opgerig word.
- (9) Plakkate moet op 'n eenvormige hoogte van ongeveer 2m opgerig word.
- (10) Geen plakkate, baniere of vlae mag op bome, middelmannetjies, verkeerstekens, verkeerseine, bestaande advertensie tekens of teen enige ander munisipale eiendom of oor brandkraan-aanduidings tekens aangebring word nie.
- (11) Geen plakkaat, banier of vlag mag binne 30 meter van enige padverkeerstekens of verkeersein vertoon word nie.
- (12) Alle heg materiaal moet saam met die plakkaat verwyder word.
- (13) Die Munisipaliteit mag enige aanstootlike of stukkende plakkate, baniere of vlae en wat in die mening van die Munisipaliteit verkeersgevaar veroorsaak, verwyder.
- (14) Die Munisipaliteit word gevrywaar teen enige eise wat as gevolg van die vertoon van plakkate, baniere of vlae ingestel mag word.
- (15) Die vertoning van plakkate, baniere en vlae uitsluitlik vir kommersiële reklame word nie toegelaat nie, met dien verstande dat plakkate, baniere en vlae wat met 'n sport, die kunste of 'n kulturele gebeurtenis verband hou, toegelaat kan word ten spyte daarvan dat dit 'n kommersiële element bevat. Die kommersiële element mag nie 20% van die oppervlakte van die plakkate, baniere of vlae oorskry nie.
- (16) Organisasies of persone wat goedkeuring verkry het om plakkate of vlae op te rig moet 'n deposito betaal soos deur die Munisipaliteit bepaal, wat die persoon die reg gee om die plakkate vir 'n maksimum van 14 dae of sodanige ander tydperk wat deur die Munisipaliteit bepaal word, te vertoon. Geen plakkaat of vlag mag sonder dat sodanige deposito betaal is vertoon word nie.
- (17) Die Munisipaliteit mag alle plakkate, baniere en vlae verwyder of die applikant versoek om dit te verwyder indien die bogenoemde voorwaardes nie aan voldoen word nie.
- (18) Plakkate, baniere of vlae wat nie teen die vervaldatum verwyder is nie, mag deur die Munisipaliteit verwyder word met verbeuring van die deposito betaal.
- (19) Baniere sal deur die Munisipaliteit opgerig en verwyder word teen betaling van tariewe soos van tyd tot tyd goedgekeur, en die banier moet aan die spesifikasies voldoen soos deur die Munisipaliteit voorgeskryf.

BYLAE 12

EIENDOMSAGENT TEKENS

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van slegs skouhuistekens van eiendomsagente in alle gebiede behalwe natuurlike gebiede van maksimum beheer toegelaat. Slegs eiendomsagente wat geregistreer is by die Raad van Eiendomsagente sal toegelaat word om skouhuis tekens op te rig. Bewys van registrasie moet die aansoek vergesel. Daarbenewens:

- (1) Mag “skouhuistekens” slegs van 12:00 op Vrydag tot 20:00 op Sondag vertoon word.
- (2) Mag skouhuistekens nie aan bome, verkeerseinpale, straat pale of ander pale wat verkeerstekens dra, mure, heinings, rotse, ander natuurlike verskynsels of verfraaide gebiede, straatuitrusting of ander munisipale eiendom bevestig word tensy sodanige ander vertoning skriftelike deur die Munisipaliteit gemagtig word.
- (3) Moet die bewoording “Op Skou”, “Toon huis”, ”Toon woonstel” of ”Toon erf” met die agentskap se naam en rigtingpyltjie op elke teken vertoon word sowel as die datum.
- (4) Kan tekens op penne vertoon word deur ’n ontwerp te gebruik wat deur die Munisipaliteit goedgekeur is. Skouhuistekens mag nie op beton-, voormengsel- of geplaveide oppervlakte vertoon word nie. Die penne mag nie dieper as 15cm in die grond ingedryf word nie.
- (5) Mag skouhuistekens nie 0.3m² in totale oppervlakte oorskry nie.
- (6) Word nie meer as ses eiendomsagent rigtingaanwysers per toonhuis, toonerf of woonstelblok waarin ’n toon woonstel vertoon word, toegelaat nie. Die definisie van een teken sluit die vertoning van twee tekenborde in slegs wanneer sodanige borde met hulle rugkante teen mekaar bevestig is.
- (7) Mag skouhuistekens nie langs uitsigpaaie of enige brug, in ’n openbare park of openbare oopruimte vertoon word nie.
- (8) Mag slegs een rigtingsteken per toonhuis/-woonstel/-erf langs klas 2 of 3 paaie vertoon word, met uitsluiting van paaie bedoel in item 7 hierbo.
- (9) Mag geen skouhuistekens ’n padverkeerstekens belemmer nie.
- (10) Mag geen skouhuistekens op middeleilande vertoon word nie.
- (11) Mag geen skouhuistekens op so ’n wyse opgerig word dat enige gedeelte daarvan nader as 1.5m van ’n straatrand is nie.
- (12) Moet rigtingaanwyser slegs langs hoofroetes vertoon word wat die kortste roete van ’n hoofweg na die eiendom is.
- (13) Mag geen eiendomsagent tekens op enige geteerde gedeeltes van sypaadjies opgerig word nie.
- (14) Mag geen tekens anders as skouhuis deur eiendomsagente of agentskappe opgerig of vertoon word nie.
- (15) Moet elke eiendomsagentskap op ’n jaarlikse grondslag aansoek doen om toestemming om eiendomsagent tekens te vertoon en goedkeuring is onderhewig aan betaling van ’n jaarlikse geld ooreenkomstig die Munisipaliteit se Skedule van Tariewe.
- (16) Die Munisipaliteit mag ’n deposito vereis waarteen die koste vir die verwydering van enige teken wat strydig met die Verordening is, gehef sal word. In die geval waar die genoemde deposito verbruik is sal toestemming om sodanige teken te vertoon, teruggetrek word totdat ’n verdere deposito aan die Munisipaliteit betaal is.
- (17) Is enige eiendomsagent teken wat onwettig of in stryd met die bepaling van hierdie Bylae opgerig word, onderhewig aan ’n koste heffing deur die Munisipaliteit; in geval die teken nie verwyder word nie, mag fotografiese bewys van die onwettige teken deur die Munisipaliteit verkry word alvorens die bedoelde koste gehef word.

BYLAE 13

LOS DRAAGBARE TEKENS

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van los draagbare tekens in gebiede van minimum en gedeeltelike beheer asook aangewese gebiede binne stedelike gebiede van maksimum beheer toegelaat. Daarbenewens:

- (1) Mag los draagbare tekens nie op of in ’n padreserwe, sypaadjie of in openbare oopruimtes sonder die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit toegelaat word nie.
- (2) Kan die Munisipaliteit los draagbare tekens wat sonder die Munisipaliteit se goedkeuring op of in ’n padreserwe, sypaadjie of op eiendom in die Munisipaliteit se besit geplaas word, verwyder en daarop beslag lê. Eienaars kan hulle tekens by betaling van die voorgeskrewe fooi soos deur die Munisipaliteit bepaal terugkry, welke bedrag gebruik sal word om die koste van verwydering, bewaring en vervoer te dek.
- (3) Die volgende kriteria sal van toepassing wees ten opsigte ’n aansoek ingevolge item 1—
 - (a) dit nie ’n gevaar ten opsigte van veiligheid vir die publiek inhou nie;
 - (b) dit nie die publiek vanweë die fisiese grootte of die ligging van die teken, belemmer of verontrief nie;
 - (c) dit nie ander handelaars onregverdig benadeel nie;
 - (d) dit, of die voorgestelde aantal daarvan, nie aan die aantreklikheid van die plaaslike straatlandskap of plaaslike omgewing afbreuk doen nie;
 - (e) dit alleenlik gebruik word om die naam van die besigheid, goedere of dienste te koop vanaf die adverteerder se perseel, te adverteer.
 - (f) die maksimum afmetings daarvan 1.2m (hoog) x 0.6m (wyd) is;
 - (g) dit direk voor die adverteerder se perseel geplaas word, met dien verstande dat daar aan die bogenoemde kriteria voldoen word; en
 - (h) ’n minimum onbelemmerde looppad wydte van 1,8 meter aangrensend aan die teken oop gehou word en 2,5 meter in die sentrale sakekern en sypaadjies met hoë voetganger volume.
- (4) Kan die Munisipaliteit gebiede in die padreserwe, sypaadjie of op munisipale eiendom afbaken vir los draagbare tekens, waar aansoekers dan die goedgekeurde los draagbare tekens gedurende gewone handelsure kan plaas. Die teken moet buite die gewone handelsure verwyder word en bewaar word waar dit nie deur die publiek gesien kan word nie.
- (5) Kan die Munisipaliteit tariewe hef vir die vertoning van los draagbare tekens, welke tariewe vooruit betaalbaar sal wees vir ’n maksimum tydperk van ses maande.
- (6) Moet aansoekers die Munisipaliteit teen enige eise vir derde partye wat weens die plasing van los draagbare tekens in die padreserwe of op munisipale eiendom mag ontstaan, vrywaar.
- (7) Ondanks die bogenoemde, kan die Munisipaliteit los draagbare teken(s) verwyder en daarop beslag lê indien die aansoeker enige van die bogenoemde voorwaardes oortree.

BYLAE 14
LUGTEKENS

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van lugtekens slegs in stedelike gebiede van gedeeltelike of minimum beheer toegelaat. Daarbenewens:

- (1) Mag geen lugtekens wat aan enige gebou of struktuur bevestig is teen 'n hoogte van meer as 45m van die oppervlakte wat vanaf die grondvlak gemeet word, vertoon word nie.
- (2) Mag lugtekens nie bokant 'n openbare pad vertoon word nie.

BYLAE 15
TRANSITO—REKLAME

Onderhewig aan goedkeuring ingevolge hierdie Verordening, word die oprigting of vertoning van transitoreklame slegs in stedelike gebiede van gedeeltelike of minimum beheer toegelaat. Daarbenewens:

- (1) Word die parkering van 'n transitoteken wat van 'n openbare pad of 'n openbare plek vir die doel van derdeparty reklame sigbaar is, verbied behalwe indien dit op 'n aangewese reklameterrein vertoon word wat ingevolge hierdie Verordening goedgekeur is.
- (2) Moet transitotekens wat op private eiendom vir stoordoeleindes geparkeer word, so geplaas word dat dit nie van 'n straat of openbare plek sigbaar is nie.
- (3) Mag die tekenpaneel of gedeelte van die voertuig wat vir transitoreklame gebruik word nie 'n kumulatiewe totaal van 18m² in gebiede van gedeeltelike beheer oorskry nie, welke grootte tot 'n maksimum grootte van 36m² in gebiede van minimum beheer verhoog kan word.
- (4) Kan die Munisipaliteit terreine in gebiede van gedeeltelike en minimum beheer vir transitoreklame aanwys en sodanige terreine adverteer.
- (5) Ondanks enige bepalings van hierdie Verordening, kan die Munisipaliteit sonder vooraf kennisgewing enige ongemagtigde transitotekens van munisipale eiendom verwyder, en in die geval van ongemagtigde transitoreklame op private eiendom, kan die Munisipaliteit ingevolge hierdie Verordening 'n kennisgewing vir die verwydering beteken.
- (6) Moet transitotekens op die grond by die plek waar dit geparkeer word, veilig geheg word.

BYLAE 16
TEKENS OP MUNISIPALE GROND OF GEBOUE

- (1) Geen teken mag op grond in munisipale besit opgerig word sonder die toestemming van die Munisipaliteit nie.
- (2) Die volgende spesifieke voorwaardes en kriteria sal geld ten opsigte van tekens soos vermeld in (a) tot (c) hieronder:
 - (a) *Kommersieel geborgde tekens, behalwe dié bedoel in artikel 13(10)*
Nieteenstaande die gebied van beheer waarin daar beoog word om 'n kommersieel geborgde teken op munisipale grond op te rig, en onderhewig aan die nakoming van al die ander bepalings van hierdie Verordening, kan die Munisipaliteit 'n kommersieel geborgde teken vir goedkeuring onderhewig aan die volgende oorweeg—
 - (i) openbare of gemeenskaplike behoeftes of doelwitte moet deur die Munisipaliteit geïdentifiseer word of aanvaar word en indien sodanige behoeftes geheel en al of gedeeltelik aangespreek kan word deur vergunnings aan spesifieke persone vir die oprigting van kommersieel geborgde tekens toe te staan, kan die Munisipaliteit publieke insette vir sodanige openbare of gemeenskapsbehoefte of doelwitte en die reklamegeleentheid wat daarmee verband hou, aanvra;
 - (ii) ten einde sodanige openbare of gemeenskapsbehoefte of doelwitte te identifiseer, sal die Munisipaliteit of ander belangstellende owerhede geraadpleeg word voordat die voorstelle aangevra word, ten einde die voorwaardes, kriteria en beperkings ten opsigte van sodanige reklame te bepaal;
 - (iii) die Munisipaliteit se verkrygingsbeleid sal toegepas word;
 - (iv) dat enige voorstel op die volgende basis beoordeel word—
 - (aa) voldoening aan die beginsels van hierdie Verordening nagekom word;
 - (bb) die ontwerpbydrae;
 - (cc) die beste gemeenskapsvoordeel wat dit bied;
 - (dd) die kreatiwiteit en openbare veiligheid;
 - (ee) die permanensie van die bydrae tot die gemeenskapsdoelwit of behoefte; en
 - (ff) die verhalingskoste oor die oprigtingstydperk van die teken in teenstelling met die grootste reklamegeleentheid of finansiële voordeel.
 - (v) wanneer bydraes in goedere deur die Munisipaliteit verhaal moet word, sal 'n omrekening daarvan tot 'n geldelike bydrae tot die Munisipaliteit se inkomstebasis bepaal word;
 - (vi) die Munisipaliteit as grondeenaar, behou die reg om nie met enige voorstel voor die finale goedkeuring daarvan voort te gaan nie en die uitnodiging vir voorstelle, in enige opsig, sal nie as 'n besluit deur die Munisipaliteit beskou word om met die oprigting van 'n teken ten opsigte van 'n spesifieke terrein voort te gaan nie;
 - (vii) wanneer dit aanvaar is, moet enige teken wat ingevolge hierdie Bylae opgerig gaan word, die onderwerp wees van 'n skriftelike ooreenkoms tussen die Munisipaliteit as grondeenaar en die persoon wat vir die oprigting van die teken verantwoordelik is.
 - (b) *Geborgde Tekens*
Nieteenstaande die gebied van beheer waarin sodanige teken op grond in munisipale besit opgerig gaan word en onderhewig aan voldoening aan al die ander bepalings van die Verordening, kan die Munisipaliteit 'n geborgde teken vir goedkeuring oorweeg op voorwaarde dat—

- (i) skriftelike besonderhede verstrek word wat die erkende gemeenskapsdoelwit wat deur die oprigting of vertoning van die voorgestelde teken bevorder sal word, duidelik aandui;
 - (ii) tekens met 'n politieke inhoud nie toegelaat sal word nie;
 - (iii) nie meer as 5% van die totale oppervlakte van die teken vir derdepartyreklame gebruik word nie;
 - (iv) die maksimum grootte van enige sodanige teken 6m x 3m is, met dien verstande dat waar 'n V-vormige teken voorgestel word sy maksimum grootte nie twee panele van 6m x 3m elk sal oorskry nie;
 - (v) aansoek vir die oprigting van aanplakborde ingevolge hierdie item aan die vereistes soos in Bylae 2 uiteengesit, voldoen;
 - (vi) geen teken wat ingevolge hierdie item opgerig word binne 5 meter van 'n eiendom se grenslyne geleë is nie.
- (c) *Nie-winsgewende organisasie tekens*
 Nieteenstaande die gebied van beheer waarin 'n teken opgerig gaan word en onderhewig aan voldoening aan al die ander bepalings van hierdie Verordening, kan die Munisipaliteit die oprigting van 'n teken deur of ten bate van 'n nie-winsgewende liggaam oorweeg onderhewig aan nakoming van die vereistes wat in Bylae 17 hiervan uiteengesit word.

BYLAE 17

TEKENS WAT DEUR OF TEN BATE VAN NIE-WINSGEWENDE LIGGAME OPPERIG WORD

- (1) Nieteenstaande die gebied van beheer waarin 'n teken deur of ten bate van 'n nie-winsgewende liggaam opgerig gaan word, en onderhewig aan voldoening aan al die ander bepalings van hierdie Verordening, kan die Munisipaliteit sodanige teken vir goedkeuring oorweeg onderhewig aan die volgende—
- (a) skriftelike besonderhede van die gasheer nie-winsgewende liggaam rakende die aard en omvang van die ondersteuning wat na aanleiding van die oprigting of vertoning van die teken ontvang sal word, aan die Munisipaliteit verstrek word tesame met die ander inligting wat in gemelde artikel 3 van die Verordening uiteengesit word;
 - (b) die omvang van betrokkenheid van voorheen benadeelde gemeenskappe, klein sake, werkskepping en bemagtiging by enige voorstel in ag geneem word;
 - (c) dat enige voorstel op die volgende basis beoordeel word—
 - (i) voldoening aan die beginsels van hierdie Verordening;
 - (ii) die ontwerpbydrae;
 - (iii) die beste gemeenskapsvoordeel wat dit bied;
 - (iv) die kreatiwiteit en openbare veiligheid; en
 - (v) die permanensie van die bydrae tot die gemeenskapsdoelwit of behoefte in teenstelling met die grootste reklame geleentheid of finansiële voordeel.
 - (d) indien daar voorgestel word dat die genoemde teken op munisipale grond opgerig moet word—
 - (i) moet die Munisipaliteit die voorstel oorweeg;
 - (ii) behou die Munisipaliteit as grondeienaar die reg om nie met enige voorstel voor die finale goedkeuring daarvan voort te gaan nie;
 - (iii) indien dit aanvaar is, moet 'n skriftelike ooreenkoms tussen die Munisipaliteit, die persoon wat vir die oprigting van die teken verantwoordelik is en die nie-winsgewende liggaam aangegaan word;
 - (e) Daarbenewens is die volgende voorwaardes van toepassing—
 - (i) tekens met 'n politieke inhoud sal die toegelaat word nie;
 - (ii) die maksimum grootte van enige sodanige teken is 6m x 3m, met dien verstande dat waar 'n V-vormige teken voorgestel word sy maksimum grootte nie twee panele van 6m x 3m elk oorskry nie;
 - (iii) aansoek vir die oprigting van aanplakborde ingevolge hierdie item moet aan die vereistes soos uiteengesit in Bylae 2 voldoen;
 - (iv) geen teken wat ingevolge hierdie item opgerig word mag binne 5 meter van 'n eiendom se grenslyne geleë wees nie;
 - (v) die naam van die nie-winsgewende liggaam moet op die teken met 'n maksimum letterhoogte van 300mm vertoon word;
 - (vi) al die partye wat deur die oprigting of vertoning van sodanige teken geraak word, moet geleentheid gegee word om insette te lewer;
 - (vii) die Munisipaliteit kan vereis dat 'n omgewingsimpakbeoordeling of verkeers impak- of erfenisimpakbeoordeling ooreenkomstig sy riglyne daarvoor, ingedien moet word; en
 - (viii) nie meer as twee afsonderlike tekens van 6m x 3m elk sal toegelaat word nie, of anders, een V-vormige teken met 'n maksimum grootte van twee panele van 6m x 3m elk op enige spesifieke eiendom. Daarbenewens sal slegs een teken per straat voorkant toegelaat word.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO PUBLIC AMENITIES

To promote the achievement of a safe and peaceful environment, and to provide for procedures, methods and practices to regulate the use and management of public amenities.

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

(1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the Afrikaans text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“**official**” an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto to perform any act, function or duty related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law.

“**notice**” means official notice displayed at every entrance to or at a conspicuous place at or on a public amenity and in which the Municipality shall make known provisions and directions adopted by it in terms of this By-law;

“**Municipality**” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“**public amenities**” means—

- (a) any public open space, commonage, square, camping site, swimming bath, river, public resort, recreation site, nature reserve, zoological, botanical or other garden, park or hiking trail which is the property of the Municipality, including any portion thereof and any facility or apparatus therein or thereon;
- (b) any building, structures, hall, room, or office including any part thereof and any facility or apparatus therein, which is the property of, or is possessed, controlled or leased by the Municipality and to which the general public has access, whether on payment of admission fees or not; but excluding:
 - (i) any public road or street;
 - (ii) any public amenity contemplated in paragraph (a) and (b), if it is lawfully controlled and managed in terms of an agreement by a person other than the Municipality; and
 - (iii) any public amenity hired from the Municipality.

“**special event**” means a parade, procession, race, concert, show, exhibition, festival, ceremony, film shoot, photographic shoot or similar event, which requires, for that purpose, exclusive use of or a part of the public amenity as described in (a) of the definition;

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Community Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
- (b) The Director may delegate in writing any power or duty granted to him in terms of this By-law to a competent official in his Directorate.

2. Maximum number of visitors

- (1) The Municipality may determine the maximum number of visitors who may be present at a specific time upon, in or at a public amenity or special event, on condition that different numbers be determined for different public amenities.
- (2) Depending on circumstances the number contemplated in sub-section (1) may be made known by the Municipality by means of a notice.

3. Admission to a public amenity

- (1) A public amenity is, subject to the provisions of this By-law or conditions that may be determined, open to the public on the times determined by the Municipality; provided that different times may be determined in respect of different public amenities.
- (2) The Municipality may restrict access to any public amenity or to any part of a public amenity for a specified period of time to undertake any activity or for any purpose which the Municipality reasonably considers necessary or appropriate to achieve the purposes of this By-law.
- (3) No visitor shall enter or leave a public amenity at a place other than that indicated for that purpose.

4. Entrance fees

- (1) A visitor to a public amenity shall pay entrance fees, fees or deposits determined from time to time by the Municipality.
- (2) Different entrance fees may be determined in respect of special events or visitors of different ages to a public amenity and the Municipality may charge a reduced rate or exempt certain groups of persons from the payment of an entrance fee.
- (3) The Municipality may determine if any or what percentage of the fee contemplated in sub-section (1) is repayable to the visitor where any period or portion of a period has not been or cannot be utilised.

5. Nuisances

No person shall perform or permit any of the following acts in, at or upon a public amenity—

- (a) the use of language or the performance of any other act which disturbs the good order;
- (b) the shoot with a bow and arrow or the use of sling-shots or catapults;

- (c) the burning of rubble or refuse;
- (d) the causing of unpleasant or offensive smells;
- (e) the production of smoke nuisances;
- (f) the causing of disturbances by fighting, shouting, arguing, singing or the playing of musical instruments; or by the use of loudspeakers, radio reception devices, television sets, or similar equipment;
- (g) begging or the offering of services;
- (h) dump, drop or place any refuse, rubble, material or any object or thing or permit it to be done, except in a container provided for that purpose in or at the amenity;
- (i) in any other manner cause a nuisance, obstruction, disturbance or annoyance to the public;
- (j) discharge a firearm, airgun or air pistol in a public amenity except—
 - (i) an employee or authorised official of the Municipality or a lifesaver or nature conservation officer, member of the South African Police Service in performing his official duties or other person with the Municipality's written consent;
 - (ii) in emergency cases for protection of life and property;
 - (iii) the firing of blank cartridges during approved organised competitions; or
 - (iv) to signal distress.
- (k) use explosives or undertake blasting operations, except with the prior written permission of the Municipality.

6. Structures

No person shall, without the written consent of the Municipality having first been obtained, erect or establish in or on a public amenity any structure, shelter or anything similar, except the parking of a caravan or tent erected for camping purposes on a site specifically set aside therefor by notice.

7. Liquor and food

- (1) No person shall, contrary to a provision of a notice, bring into a public amenity any alcoholic, or any other liquor, or any other food of whatever nature.
- (2) A Caretaker of official may confiscate liquor or drugs or any dangerous object, substance or matter which may endanger the safety of people in the caravan park, or which may be used to disrupt any proceedings at or spoil the enjoyment of the facility; but must return to the person that which was confiscated, if such person may legally possess such matter or object, when he leaves the facility.
- (3) No person who is drunk, or under the influence of liquor or drugs, may enter or remain in a public amenity, and such person will not be admitted to a public amenity.

8. Animals

No person shall bring any live animal, bird, fish or poultry into a public amenity, except in accordance with the directions of the Municipality, or with prior written consent; provided that different directions may so be determined in respect of different public amenities and different types of animals.

9. Use of public amenities

- (1) No person shall without the consent of the Municipality or contrary to any condition which the Municipality may impose when granting such consent in, at or upon a public amenity—
 - (a) arrange or present any public entertainment;
 - (b) collect money or any other goods for charity or any other purpose from the general public;
 - (c) display or distribute any pamphlet, placard, painting, book, handbill or any other printed, written or painted work;
 - (d) arrange, hold or address any meeting;
 - (e) arrange or hold a public gathering or procession, exhibition or performance;
 - (f) conduct any trade, occupation or business;
 - (g) display, sell, or rent out or present for sale or rent any wares or articles;
 - (h) hold an auction;
 - (i) tell fortunes for compensation.
- (2) For the purposes of this By-law "entertainment, meeting, public gathering or procession" shall mean a procession or gathering of 12 or more persons or which is not regulated by National or Provincial or Municipal legislation.

10. Safety and order

No person shall in, at or on a public amenity—

- (a) damage or disfigure such amenity;
- (b) use or try to use anything for any purpose other than that for which it is designated or determined;

- (c) light a fire or prepare food, except at a place indicated for that purpose by notice;
- (d) throw away any burning or smoldering object;
- (e) throw or roll down any rock, stone or object from any mountain, koppie, slope, dune, building or embankment;
- (f) pull out, pick or damage any tree, plant, shrub, vegetation or flower;
- (g) behave himself or herself in an improper, indecent, unruly, violent or unbecoming manner;
- (h) cause a nuisance or disturbance;
- (i) effects any repairs or service a vehicle, except where necessary for the purpose of removing such vehicle from the place where it was involved in an accident or break down, or the cleaning, washing or polishing of any vehicle;
- (j) walk, stand, sit or lie in a flower bed;
- (k) kill, hurt, follow, disturb, ill-treat or catch any animal, bird or fish or displace, disturb, destroy or remove any bird nests or eggs;
- (l) dig or remove soil, clay, sand, gravel or boulders;
- (m) walk, stand sit or lie on grass contrary to the provisions of a notice;
- (n) lie on a bench or seating-place or use it in such a manner that other users or potential users find it impossible to make use thereof;
- (o) play or sit on play park equipment except if the person concerned is a child under the age of 15 years;
- (p) swim, walk or play in a fish-pond, fountain, stream or pond;
- (q) launch or use any craft on inland water, river or adjacent sea, unless at a place authorised by way of a notice.

11. Water

No person may misuse, pollute or contaminate any water source, water supply, or adjacent sea or waste water in or at any public amenity.

12. Laundry and crockery

No person may in or at a public amenity wash any crockery or laundry or hang out clothes, except at places built therefor or indicated by notice for that purpose.

13. Vehicles

- (1) No person may bring into a public amenity any truck, bus, motorcar, motor cycle, motor tricycle, bicycle or any other vehicle, craft or airplane, whether driven by mechanical, animal, natural or human power, except in accordance with the directions of the Municipality; provided that different directions may be determined for different amenities and for different vehicles, craft or airplanes.
- (2) The Municipality may limit the number of vehicles envisaged in sub-section (1) to enter any public amenity.
- (3) The Municipality determines the speed limit applicable in a public amenity.
- (4) The provisions of sub-sections (1)-(3) do not apply to an emergency vehicle used in an emergency.

14. Games

No game of any nature whatsoever shall be played or conducted in or on a public amenity by any person or persons in a manner that causes annoyance, or materially interfere with the ordinary comfort, convenience, peace or endangers public safety.

15. Application for a special event permit

- (1) No person may undertake a special event, except in terms of a permit issued in terms of sub-section (5).
- (2) An application for permission to hold a special event in a public amenity must be at least 30 days prior to the proposed date of the special event, submitted to the Municipality.
- (3) The time period referred to in sub-section (2) may, on good cause shown, be reduced by the Municipality.
- (4) An application in terms of sub-section (2) must contain the following information—
 - (a) the name and full contact details of the applicant, including name, postal address, telephone and fax numbers and e-mail address, if available;
 - (b) the nature, purpose and duration of the special event;
 - (c) the intended route or area proposed to be used for purposes of the special event;
 - (d) any other permission or exemption required in terms of this By-law, another By-law or legislation; and
 - (e) any other information that may be needed.
- (5) The Municipality may refuse or grant an application to hold a special event, and impose conditions requirements and restrictions it deems fit.
- (6) Subject to any permit conditions imposed by the Municipality, the holder of a special events permit has the right to use the area of public amenity specified in the permit to the exclusion of any other person during the period specified in the permit.

16. Authentication and service of order, notice or other document

- (1) An order, notice or other document requiring authentication by the Municipality must be sufficiently signed.
- (2) Any notice or other document that is served on a person in terms of this By-law, is regarded as having been served when it is served in accordance with section 115(1) of the Local Government: Municipal System Act, Act 32 of 2000.
- (3) Service of a copy shall be deemed to be service of the original.

17. Exemptions

- (1) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the Municipality for exemption from any provision of this By-law.
- (2) The Municipality may grant or refuse an application for exemption or impose conditions and it may alter or cancel any exemption or condition in an exemption.
- (3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed under sub-section (2), however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the Municipality, the exemption lapses.
- (4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

18. Entering into agreements

- (1) The Council may enter into a written agreement with any organ of state, local community or organization to provide for—
 - (a) the co-operative development of any public amenity; or
 - (b) the co-operative management of any public amenity; and
 - (c) the regulation of human or other activities within a public amenity.
- (2) The Municipality must monitor the effectiveness of any agreement entered into in terms of sub-section (1), in achieving the purposes for which it was entered into and may cancel the agreement after giving reasonable notice to the other party if the Municipality has reason to believe that the agreement is not effective, or is inhibiting the attainment of the purpose of this By-law.

19. Co-operation between municipalities

In an effort to achieve optimal service delivery in terms of this By-law, the Municipality may enter into agreements with any person, organisation or the District Municipality with which legislative and executive powers are shared, in respect of the following—

- (a) the practical arrangements with regard to the execution of the provisions of this By-law;
- (b) the recovery of costs and expenses related to any action in terms of this By-law;
- (c) any other matter regarded necessary by the parties to achieve optimal service delivery in terms of this By-law.

20. Limitation of liability

The Municipality is not liable for any damages or loss caused by—

- (a) the exercise of any power or the performance of any duty in good faith under this By-law; or
- (b) the failure to exercise any power, or perform any function or duty in good faith under this By-law.

21. General

- (1) Any person who deliberately obstructs, hampers or handicaps any caretaker or official in the execution of any power or the performance of any duty or function in terms of any provision of this By-law shall be guilty of an offence.
- (2) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.
- (3) No provision of this By-law shall affect any rights or obligations which are imposed on the Municipality as the body to whom the proprietary control in his area of jurisdiction is vested.

22. Penalties

Any person who contravenes or fails to comply with a provision of this By-law, a notice issued in terms of this By-law or a condition imposed under this By-law, furnish a false statement or gives false or misleading information, shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—

- (1) a fine or imprisonment, or either such fine or such imprisonment or such imprisonment or both such fine and such imprisonment;
- (2) in the case of a continuing offence, an additional fine or an additional period of imprisonment or either such additional fine or such additional imprisonment or both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
- (3) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention.

23. Repeal of By-laws

- (1) The By-laws listed hereunder are hereby repealed:
 - (a) Standard Regulations Relating to Municipal Parks—PN 103/1952 dated 22 February 1952.

- (b) Municipalities: Amendments to the Standard Regulations relating to Municipal Parks—PN 783/1952—dated 24 October 1952.
- (c) Administration: House of Assembly—Department of Local Government, Housing and Works: Standard Public Amenities By-laws—PN 599/1990 dated 14 September 1990.
- (d) Standard Public Amenities By-law—PN 829/1990 dated 20 December 1990.
- (e) Mossel Bay Municipality: Amendment to the Standard Public Amenities By-law—PN 575/1992 dated 6 November 1992.
- (f) Great Brak River Municipality: Standard Public Amenities By-law—PN 484/1991 dated 28 June 1991.

24.. Short title and commencement

This By-law shall be known as the Public Amenities By-law of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

18 January 2010

25741

MOSELBAAI MUNISIPALITEIT VERORDENING INSAKE OPENBARE GERIEWE

Om die verwesenliking van 'n veilige en rustige omgewing te bevorder en om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik en bestuur van openbare geriewe te reguleer.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordomskrywing

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“**beampte**” ’n werknemer van die Munisipaliteit of ’n ander persoon wat aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer;

“**kennisgewing**” ’n amptelike kennisgewing deur die Munisipaliteit opgestel en wat vertoon word by elke ingang tot of op ’n opsigtelike plek in, by of op ’n openbare gerief waardeur die Munisipaliteit bepalings of voorskrifte wat hy ingevolge hierdie Verordening aangeneem het, bekend maak;

“**Munisipaliteit**” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“**openbare gerief**”—

- (a) enige openbare ruimte, dorpsgrond, plein, kampeerterrein, swembad-terrein, rivier, openbare oord, ontspanningsgrond, natuureservaat, diere-, botaniese- of ander tuin, park, speelpark, sportterrein of wandelpad, met inbegrip van enige gedeelte daarvan en enige fasiliteit of apparaat daarin of daarop;
- (b) enige gebou, struktuur, saal, kamer of kantoor met inbegrip van enige gedeelte daarvan en enige fasiliteit of apparaat daarin, wat die eiendom is van, of in besit, beheer word of gehuur word deur die Munisipaliteit en waartoe die algemene publiek toegang het, hetsy teen betaling van toegangsgelde al dan nie; maar uitgesonderd—
 - (i) enige publieke pad of straat;
 - (ii) enige openbare gerief in paragrawe (a) en (b) bedoel, indien dit wettiglik ingevolge ’n ooreenkoms deur ’n ander persoon as die munisipaliteit beheer en bestuur word; en
 - (iii) enige openbare gerief wat van die Munisipaliteit gehuur word.

“**spesiale geleentheid**” beteken ’n parade, optog, wedren, konsert, skou, uitstalling, fees, seremonie, filmopname, fotografiese opname of soortgelyke geleenthede, wat vir daardie doel, uitsluitlik die gebruik van die geheel of van ’n deel van ’n openbare gerief soos in deel (a) van die omskrywing bedoel vereis;

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Gemeenskapsdienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan ’n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik delegeer aan ’n bevoegde beampte in sy Direkoraat.

2. Maksimum getal besoekers

- (1) Die Munisipaliteit kan die maksimum getal besoekers wat op ’n bepaalde tydstip op, in of by ’n openbare gerief of spesiale geleentheid aanwesig mag wees, bepaal; met dien verstande dat verskillende getalle aldus vir verskillende openbare geriewe bepaal kan word.
- (2) Die getalle in sub-artikel (1) bedoel, kan afhangende van omstandighede, deur die Munisipaliteit by wyse van ’n kennisgewing bekend gemaak word.

3. Toegang tot ’n openbare gerief

- (1) ’n Openbare gerief is, behoudens die bepalings van hierdie Verordening en voorwaardes wat bepaal mag word, oop vir die publiek op die tye wat die Munisipaliteit bepaal; met dien verstande dat verskillende tye vir verskillende openbare geriewe vasgestel kan word.

- (2) Die Munisipaliteit mag toegang tot enige openbare gerief of enige deel van 'n openbare gerief vir 'n bepaalde tydperk beperk, om enige aktiwiteit of doel te onderneem wat die Munisipaliteit redelikerwys nodig ag of aanwend om die doeleindes van hierdie Verordening te verwesenlik.
- (3) Geen besoeker mag 'n openbare gerief binnegaan of verlaat op 'n ander plek as dié wat vir daardie doel aangedui is nie.

4. Toegangsgelde

- (1) 'n Besoeker aan 'n openbare gerief betaal die toegangsgelde, fooie of deposito's wat van tyd tot tyd deur die Munisipaliteit vasgestel word.
- (2) Verskillende toegangsgelde kan aldus vir spesiale geleenthede of ten opsigte van besoekers van verskillende ouderdomme aan 'n openbare gerief vasgestel word en die Munisipaliteit kan sekere groepe persone teen 'n verminderde tarief toelaat of vrystel van die betaling van enige toegangsgelde.
- (3) Die Munisipaliteit mag bepaal of enige of welke gedeelte van die toegangsgelde in sub-artikel (1) betaal, is terug betaalbaar aan 'n besoeker wanneer die tyd of gedeelte van die tydperk in 'n openbare gerief nie gebruik is of kan gebruik word nie.

5. Oorlaste

Geen persoon mag in, by of op 'n openbare gerief enigeen van die volgende handelinge verrig of toelaat dat dit verrig word nie—

- (a) die gebruik van taal of die verrigting van enige ander handeling wat daarop bereken is om die goeie orde te versteur;
- (b) die gebruik van pyl en boog, rekkers, slingervelle of katapulte;
- (c) die brand van rommel of vullis;
- (d) die veroorsaking van onaangename of aanstootlike reuke;
- (e) die verwekking van rookoorlaste;
- (f) die veroorsaking van steurings deur bakleery, geskree, getwis of gesing of die speel van musiekinstrumente, of die gebruik van luidsprekers, radio-ontvangstoestelle, televisiestelle of soortgelyke toerusting;
- (g) te bedel of die aanbied van dienste; of
- (h) enige vullis, afvalstof, materiaal of enige stof of ding stort, laat val of neersit of toelaat dat dit gedoen word, behalwe in 'n houer wat vir daardie doel in of op die gerief verskaf is;
- (i) op enige ander wyse 'n oorlast, belemmering, stoornis of ergernis vir die publiek veroorsaak;
- (j) 'n vuurwapen, windbuks of windpistool afvuur in 'n openbare gerief nie behalwe—
 - (i) 'n gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit, natuur-bewaringsbeampte, lid van die Suid-Afrikaanse Polisiediens of 'n lewensredder in die uitvoering van sy pligte of 'n ander persoon met skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;
 - (ii) in gevalle van nood vir selfverdediging van lewe en eiendom;
 - (iii) die afvuur van knaldoppies tydens georganiseerde kompetisies;
 - (iv) om 'n noodsein te gee;
- (k) springstowwe gebruik of skietwerk uitvoer nie, behalwe met vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit.

6. Strukture

Geen persoon mag sonder die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit enige struktuur, skerm of enigiets anders, behalwe die parkering van 'n woonwa of tent wat vir kampeerdoeleindes opgerig is op 'n terrein wat spesifiek by kennisgewing daarvoor afgesonder is, in of op 'n openbare gerief oprig of aanbring nie.

7. Drank en voedsel

- (1) Geen persoon mag in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing enige alkoholiese of enige ander drank of enige voedsel van welke aard ookal in 'n openbare gerief inbring nie.
- (2) 'n Opsigter of 'n beampte kan beslag lê op drank en verdowingsmiddels of enige gevaarlike voorwerp, middel of materiaal wat die veiligheid van mense in die openbare gerief in gevaar kan stel, of die verrigtinge by die gerief kan ontwrig of die genieting van die gerief kan belemmer; maar moet die goedere waarop beslag gelê is en wat sodanige persoon wettiglik mag besit, terugbesorg aan die persoon wanneer hy die gerief verlaat.
- (3) Geen persoon wat dronk, of onder die invloed van drank of 'n dwelmmiddel verkeer mag 'n openbare gerief binne gaan of daarin wees nie, en geen sodanige persoon sal ook toegang verleen word nie.

8. Diere

Geen persoon mag enige lewendige dier, voël, vis of pluimvee in 'n openbare gerief inbring nie behalwe ooreenkomstig voorskrifte van die Munisipaliteit, of met vooraf skriftelike toestemming; met dien verstande dat verskillende voorskrifte vir verskillende openbare geriewe en verskillende diere bepaal kan word.

9. Gebruik van openbare geriewe

- (1) Geen persoon mag sonder die toestemming van die Munisipaliteit, of in stryd met enige voorwaardes wat die Munisipaliteit by die verlening van sodanige toestemming mag oplê, in, op of by 'n openbare gerief—

- (a) 'n openbare vermaaklikheid reël of aanbied nie;
 - (b) geld of enige ander goedere vir liefdadigheid of enige ander doel van die algemene publiek insamel nie;
 - (c) enige pamflet, plakkaat, skildery, boek, strooibiljet of enige ander gedrukte, geskrewe of geskilderde werk vertoon of versprei nie;
 - (d) enige vergadering reël, hou of toespreek nie;
 - (e) 'n openbare byeenkoms of optog, uitstalling of uitvoering reël of hou nie;
 - (f) enige ambag, beroep of besigheid bedryf nie;
 - (g) enige ware of artikels uitstal, verkoop of verhuur of te koop of te huur aanbied nie;
 - (h) 'n veiling hou nie;
 - (i) teen vergoeding waarsêery beoefen nie.
- (2) By die toepassing van hierdie Verordening beteken “vermaaklikheid, vergadering, openbare byeenkoms of optog” 'n byeenkoms of optog van 12 of meer persone of wat nie deur Nasionale, Provinsiale of Munisipale wetgewing gereël word nie.

10. Veiligheid en orde

- (1) Geen persoon mag, in, by of op 'n openbare gerief—
- (a) enige gerief beskadig of ontsier nie;
 - (b) enige gerief gebruik of poog om dit te gebruik vir 'n ander doel as waarvoor dit bestem of by kennisgewing bepaal is nie;
 - (c) 'n vuur aansteek of voedsel voorberei nie, behalwe op 'n plek wat vir daardie doel aangedui is;
 - (d) enige brandende of smeulende voorwerp weggooi nie;
 - (e) enige rots, klip of voorwerp van enige berg, koppie, skuinste, krans, duin of wal of 'n gebou gooi of afrol nie;
 - (f) enige boom, plant, struik, gewas of blom uittrek, pluk of beskadig nie;
 - (g) hom/haar op 'n onbehoorlike, onfatsoenlike, oproerige, gewelddadige of onbetaamlike wyse gedra nie;
 - (h) 'n steurnis of oorlas veroorsaak nie;
 - (i) 'n voertuig versien of herstel nie, behalwe waar dit nodig is om sodanige voertuig te kan verwysder van die plek waar dit in 'n ongeluk betrokke was, of onklaar geraak het, of die voertuig skoonmaak, was of politoer nie;
 - (j) in 'n blombedding loop, staan, sit of lê nie;
 - (k) enige dier, voël of vis doodmaak, beseer, agtervolg, pla, mishandel of vang of 'n voël nes of eiers verplaas, versteur, vernietig of verwyder nie;
 - (l) klei, grond, sand, gruis of klippe grawe of verwyder nie;
 - (m) in stryd met 'n bepaling van 'n kennisgewing op gras loop, staan, sit of lê nie;
 - (n) op 'n bank of sitplek lê of dit op so 'n wyse gebruik dat ander gebruikers of voornemende gebruikers dit onmoontlik vind om daarvan gebruik te maak nie;
 - (o) op speelparktoerusting speel of sit nie behalwe in die geval van 'n kind onder die ouderdom van 15 jaar;
 - (p) in 'n visdam, spuitfontein, stroom of vyver swem, loop, of speel nie;
 - (q) 'n vaartuig te water laat of gebruik in binnelandse water, rivier of aangrensende see, tensy by 'n plek gemagtig deur 'n kennisgewing.

11. Water

Geen persoon mag in of by enige openbare gerief enige aangrensende waterbron, watertoevoer of see misbruik, besmet of besoedel, of water vermors nie.

12. Wasgoed en skottelgoed

Geen persoon mag in of by enige openbare gerief, of enige skottelgoed of wasgoed was of klere uithang nie, behalwe op plekke wat vir daardie doel ingerig of aangedui is.

13. Voertuie

- (1) Geen persoon mag enige vragmotor, bus, motorkar, motorfiets, motordriewiel, fiets of enige ander soort voertuig, vaartuig of vliegtuig hetsy by wyse van meganiese, dierlike, natuurlike of menslike krag aangedryf, in 'n openbare gerief inbring nie, behalwe ooreenkomstig die voorskrifte van die Munisipaliteit; met dien verstande dat verskillende voorskrifte vir verskillende openbare geriewe ten opsigte van verskillende voertuie, vaartuie of vliegtuie bepaal mag word;
- (2) Die Munisipaliteit mag beperkings plaas op die toegang van of getalle van voertuie in sub-artikel (1) bedoel.
- (3) Die Munisipaliteit bepaal die snelheidsgrens wat van toepassing is in 'n openbare gerief;
- (4) Die bepalings van sub-artikel (1)-(3) is nie van toepassing op 'n noodvoertuig wat in 'n noodgeval optree nie.

14. Spele

Geen spel van welke aard ook al mag in of op 'n openbare gerief gespeel of bedryf word deur enige persoon of persone nie op 'n wyse tot ergernis of oorlas, of wesenlike inbreuk maak op die gewone gemak en vrede of wat openbare veiligheid bedreig.

15. Aansoek vir 'n spesiale geleentheid permit

- (1) Geen persoon mag 'n spesiale geleentheid onderneem behalwe ooreenkomstig 'n permit uitgereik ooreenkomstig sub-artikel (5).
- (2) 'n Aansoek om toestemming om 'n spesiale geleentheid in 'n openbare gerief aan te bied moet ten minste 30 dae voor die voorgenome datum van die spesiale geleentheid aan die Munisipaliteit voorgelê word.
- (3) Die tydperk waarna in sub-artikel (2) verwys word mag, om goeie redes vermeld, deur die Munisipaliteit verminder word.
- (4) 'n Aansoek ooreenkomstig sub-artikel (2) moet die volgende inligting bevat—
 - (a) die name en volledige besonderhede van die applikant, met insluiting van name, posadres, telefoonnommer en faksnommer en e-pos adres, indien beskikbaar;
 - (b) die aard, doel en tydperk van die spesiale geleentheid;
 - (c) die voorgenome roete of voorgestelde gebied wat vir doeleindes van die spesiale geleentheid gebruik sal word;
 - (d) enige ander toestemming of vrystelling vereis in terme van hierdie of 'n ander Verordening of Wetgewing; en
 - (e) enige ander inligting wat benodig mag word.
- (5) Die Munisipaliteit mag 'n aansoek om 'n spesiale aangeleentheid weier of goedkeur en voorwaardes, vereistes of beperkings oplê wat dit nodig ag.
- (6) Onderworpe aan enige bepaalde permitvoorwaardes deur die Munisipaliteit opgelê, besit die houer van 'n spesiale geleentheidspermit die reg om die area of openbare gerief gespesifiseer in die permit, tot die uitsluiting van enige ander persoon gedurende die tydperk aangedui in die permit, te gebruik.

16. Bekragtiging en diening van bevel, kennisgewings en ander dokumente

- (1) 'n Bevel, kennisgewing of ander dokumente wat bekragtiging van die Munisipaliteit vereis, moet behoorlik onderteken wees.
- (2) Enige kennisgewing of ander dokument wat op 'n persoon beteken word ingevolge hierdie Verordening, word geag beteken te wees indien dit beteken is ooreenkomstig artikel 115(1) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelselwet, Wet 32 van 2000.
- (3) Betekening van 'n afskrif sal geag wees betekening van die oorspronklike.

17. Vrystellings

- (1) Enige persoon mag by wyse van 'n skriftelike aansoek, waarin die redes volledig gegee word, by die Munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.
- (2) Die Munisipaliteit mag 'n aansoek om vrystelling goedkeur of weier, of voorwaardes oplê, en mag enige vrystelling of voorwaardes in 'n vrystelling, wysig of kanselleer.
- (3) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om aan alle voorwaardes opgelê ingevolge sub-artikel (2) te voldoen nie, en indien die aktiwiteit 'n aanvang neem voordat sodanige onderneming aan die Munisipaliteit voorgelê is, verval die vrystelling.
- (4) Indien enige voorwaardes van 'n vrystelling nie nagekom word nie, verval die vrystelling onmiddellik.

18. Aangaan van ooreenkomste

- (1) Die Munisipaliteit mag 'n skriftelike ooreenkoms met enige orgaan van die staat, plaaslike gemeenskap of organisasie aangaan om voorsiening te maak vir—
 - (a) die korporatiewe ontwikkeling van enige openbare gerief; of
 - (b) die korporatiewe bestuur van enige openbare gerief; en
 - (c) die regulering van menslike of ander aktiwiteite binne 'n openbare gerief.
- (2) Die Munisipaliteit moet die doeltreffendheid van enige ooreenkoms aangegaan ooreenkomstig sub-artikel (1) monitor ter bereiking van die doeleindes waarvoor dit aangegaan is en mag die ooreenkoms kanselleer na verstrekking van 'n redelike kennisgewing aan die ander party indien die Munisipaliteit rede het om te glo dat die ooreenkoms nie effektief is nie, of die bereiking van die doel van hierdie Verordening stuit.

19. Samewerking tussen munisipaliteite

Ten einde optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening te verseker, kan die Munisipaliteit ooreenkomste aangaan met enige persoon, organisasie en die Distriks Munisipaliteit met wie wetgewende en uitvoerende gesag gedeel word ten opsigte van die volgende—

- (a) die praktiese reëlings met betrekking tot die uitvoering van die bepalings van hierdie Verordening;
- (b) die verhalings van kostes en uitgawes met betrekking tot enige handeling ingevolge hierdie Verordening;
- (c) enige ander aangeleentheid wat deur die betrokke partye nodig geag word om optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening te verseker.

20. Beperking van aanspreeklikheid

Die Munisipaliteit is nie aanspreeklik nie vir enige skade of verlies wat veroorsaak is deur—

- (a) die uitoefening van enige bevoegdheid of die verrigting van enige plig te goeder trou ingevolge ingevolge hierdie Verordening; of
- (b) die versuim om enige bevoegdheid uit te oefen of om enige funksie of plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening te verrig.

21. Algemeen

- (1) Niemand mag enige opsigter of beampte in die uitoefening van enige bevoegdheid of die uitvoering van enige plig of funksie kragtens 'n bepaling van hierdie Verordening, dwarsboom, hinder of belemmer nie.
- (2) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (3) Geen bepaling van hierdie Verordening raak enige regte of verpligtinge wat aan die Munisipaliteit opgelê is as die liggaam aan wie die eiendomsreg en beheer binne sy regsgebied wettiglik berus, nie.

22. Strafbepalings

Enige persoon wat 'n bepaling of voorskrif van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, of 'n kennisgewing of voorwaarde in terme van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, of 'n valse verklaring aflê of valse of misleidende inligting verskaf, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—

- (1) 'n boete of gevangenisstraf, óf sodanige boete of sodanige gevangenisstraf óf beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (2) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf, of sodanige addisionele boete of sodanige addisionele gevangenisstraf, óf beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
- (3) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

23. Herroeping van Verordeninge

- (1) Die Verordeninge hieronder gelys word hiermee herroep:
 - (a) Standaardregulasies insake Munisipale Parke—PK 103/1952 gedateer 22 Februarie 1952.
 - (b) Munisipaliteite: Wysiging van die Standaardregulasies insake Munisipale Parke—PK 783/1952 gedateer 24 Oktober 1952.
 - (c) Administrasie: Volksraad—Departement van Plaaslike Bestuur, Behuising en Werke: Standaard Verordeninge betreffende Openbare Geriewe—PK 599/1990 gedateer 14 September 1990.
 - (d) Standaard Verordening betreffende Openbare Geriewe—PK 829/1990 gedateer 20 Desember 1990.
 - (e) Munisipaliteit Mosselbaai: Wysiging van die Standaard Verordening betreffende Openbare Geriewe—PK 575/1992 gedateer 6 November 1992.
 - (f) Munisipaliteit Groot Brakrivier: Wysiging van die Standaard Verordening betreffende Openbare Geriewe—PK 484/1991 gedateer 28 Junie 1991.

24. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Openbare Geriewe van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO PUBLIC NUISANCES

To provide for procedures, methods and practices to regulate the prevention of public nuisances in the area of jurisdiction of the Mossel Bay Municipality.

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

(1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the English text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“**animals**” means any tame or wild mammal, reptile, amphibia, fish, insect or bird;

“**authorised officer**” an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto to perform any act, function or duly related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law; and “**officer**” has a corresponding meaning;

“**cattery**” means any establishment where cats are bred or boarded;

“**director**” means the person appointed as the head of a Directorate and includes an acting Director;

“**District Municipality**” means the Eden District Municipality;

“**farm animal**” means animals connected as associated in general with farming activities, like pigs, horses, donkeys, poultry;

“**kennel**” means any establishment that has as its business the breeding, training or boarding of dogs and includes pounds whether operated by the State or otherwise;

“**manager**” means the person appointed by the Municipality as the head of the Section: Parks and Horticultural Services of the Municipality, or his duly authorised representative or any other municipal official authorised by the Director: Community Services;

“**Municipality**” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“**noise nuisance**” means any sound which disturbs or impairs or may disturb or may impair the convenience or peace of any person;

“**nuisance**” means any act, omission or condition on any street, place or premises, including any building, structure, plant, growth or animal thereon, which, whether realised or potential, is offensive, annoying, injurious or dangerous or materially disrupts or interferes with the ordinary comfort, convenience, peace or quietness of the public or which adversely affects the safety or health of the public or places the public in any danger;

“**owner**”—

- (a) in relation to an animal, includes the person having the possession, charge, custody or control of such animal;
- (b) in relation to property and to a public nuisance as contemplated in this By-law—
 - (i) the person or persons in whom from time to time shall be vested the legal title to any immovable property;
 - (ii) in any case where a property is subject to a registered lease, the lessee of such property;
 - (iii) in cases where the person in whom the legal title is vested is insolvent or deceased, or is of unsound mind or whose estate has been assigned for the benefit of his creditors, the person in whom the administration of the property is vested as trustee, executor, curator or assignee, or administrator;
 - (iv) in cases where the owner as above described is absent, the agent or person receiving the rent of the property in question;
 - (v) in any case where the property is beneficially occupied under a servitude or right similar thereto, the occupier of such property.

“**pet**” means an animal, insect or bird which is kept in a household and which is normally and in general associated with human beings, and which is kept for companionship or pleasure but not for trade or breeding purposes; but excludes game reptiles and farm animals;

“**pet parlour**” means an establishment where pets are groomed;

“**petshop**” means an establishment where pets are kept for trading purposes;

“**premises**” means—

- (a) land or a portion of land, whether or not a building or structure has been constructed or erected on such land or portion thereof; or
- (b) a building, structure or tent and the land on which it is situated and includes any vehicle, carriage or vessel;

“**public place**” means any square, building, park, recreation ground or open space which—

- (a) is vested in the Municipality;
- (b) the public has the right to use; or
- (c) is shown on a registered general plan of a township and which has been provided or reserved for the use of the public or the owners of erven in such township;

“**street**” means any road, street, sidewalk or thoroughfare or any other place (whether a thoroughfare or not) which is commonly used by the public or any section thereof or to which the public or any section thereof has a right of access, and includes—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare;
- (b) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare; and
- (c) any other work or object forming part of or connected with or belonging to such road, street or thoroughfare;

“**structure**” means any structure regardless the design, shape or material made of, that is used for human residence or business purposes or the keeping, enclosing or sheltering of animals.

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Community Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law or parts thereof.
- (b) The Director in (a) above may delegate these powers and duties to any other Director under whose functional duties such may fall, to act accordingly.
- (c) A Director may delegate any power or duty granted to him to any competent official in his Directorate.

2. Application of By-law

- (1) The provisions of sections 7, 18 to 20, 25 to 29 are not applicable to—
 - (a) premises or land which is zoned for agricultural purposes and on which bona-fide farming activities are pursued full time, excluding agricultural smallholdings where municipal services are rendered; or
 - (b) premise or land identified by the municipality where the keeping of animals or the operation of pet parlours, pet shops or catteries and kennels is permitted and indicated as such in an approved spatial development framework and zoning scheme.
- (2) A person who keeps animals on premises contemplated in subsection (1), is not exempt from the provisions of any other By-laws of the appropriate municipality or legislation with regard to the inception or bringing about of a public nuisance.

GENERAL PROVISIONS RELATING TO PUBLIC NUISANCES

3. Buildings, structures, premises, built and vacant land, businesses and business premises

- (1) No person shall—
 - (a) do work on any premises or use any building or land in such a way that it depreciate or disfigure such premises, or nearby buildings or land, or interfere with the convenience or comfort of people, or become a source of danger to any person or the environment. Should the Municipality be of the opinion that this provision is being disregarded, the Municipality may instruct that such work or use be discontinued forthwith and that the previous or an acceptable condition be reinstated;
 - (b) allow the fencing of any premises to fall into a state of disrepair or to become unsightly or dilapidated;
 - (c) allow any building or structure or any portion thereof on any premises to fall into a dilapidated, neglected or unsightly state, or fail to maintain the roof-water disposal system, pipes, sewers, drains, water fittings, waste water fittings, water closet fittings and all other appurtenances forming part of or attached to any building or structure in good and sound repair, or that it cause a nuisance or fail to maintain the walls of any building or structure free from dampness and in a clean and acceptable state;
 - (d) allow any stand to be overgrown with bush, weeds, grass or vegetation, except protected and cultivated trees, flowers, shrubs that is maintained in a garden, to such an extent that, in the opinion of the Municipality, it may be used as a shelter by vagrants, wild animals or vermin or may threaten the public health or the safety of the community or may cause or promote the starting or spreading of fires or depreciate or disfigure any nearby building or land or become a nuisance to other people;
 - (e) allow buildings, structures, premises or vacant land to be invaded by or to become a home or a shelter for squatters for undesirable elements;
 - (f) allow buildings, structures, premises or vacant land to become a depository for waste material, refuse or other offensive or dangerous materials or liquids;
 - (g) subject to the provisions of the Town Planning Scheme Regulations, carry on any trade, business or profession on any premises in the municipal area which causes, or be a source or become a source of discomfort or annoyance to other people or may in the opinion of the Municipality become a nuisance;
 - (h) use or cause or permit to be used any stoep and/or veranda of any shop or business premises or vacant land adjoining such shop or business premises for the purpose of storing, stacking, displaying, keeping, selling or offering for sale any goods, articles or merchandise, without the prior written consent of the Municipality;
 - (i) use or cause or permit any shop or business premises or vacant land adjoining such shop or business premises or any portion thereof which is open or visible to the public, for the purpose of storing, stacking, dumping, disposing, or keeping any waste material, refuse, cartons, crates, containers, objects, or other articles which disfigure or depreciate such building or become a nuisance;
 - (j) enclose or cause or permit the enclosing of any stoep or veranda of any shop or business premises by means of movable or immovable structures, objects, articles or devices otherwise than by such means as prior approved by the Municipality;
 - (k) advertise wares or services in any street or public place by means of any megaphone, loudspeaker, or similar device or by insistent shouting, striking of gongs, blowing of horns or ringing of bells in such manner as to constitute a public nuisance;
 - (l) allow a light to be installed on the inside or outside on any premises that will shine directly onto any other premises or street which will negatively impact on traffic; provided that this does not apply to any illumination which merely causes an increase in ambient light beyond the property boundary;
 - (m) exceed or fail to comply with the limitations and conditions determined by the Municipality in terms of town planning legislation;
 - (n) with exclusion of an industrial zoned premises, allow the frequency of deliveries, the loading and unloading of goods, the calling of persons or the frequency of arrival, departure or parking of vehicles attached to the activities on the premises, to cause a disturbance or nuisance.

4. Behaviour and conduct

- (1) No person shall—
- (a) cause or allow the disturbance of the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of other people by the utilisation or use of malfunctioning or defect electrical appliances, machinery, appliances or similar equipment;
 - (b) be foul, misuse or damage a toilet provided in a public building or public place;
 - (c) at any time during the day or night disturb the convenience, quietness or public peace in any public or private place or premises or a street by making unseemly noises or by shouting, insistent hooting, loud wrangling or quarrelling, or by collecting a crowd or by organising any demonstration or by fighting or challenging to fight, or by striking with or brandishing or using in a threatening manner any stick, object or other weapon in such manner that it endangers humans or property or by any other riotous, violent or unseemly behaviour at any time of the day or night, or by loitering in any street or public place or by gathering in crowds on pavements without any obvious reason;
 - (d) in or upon any property or premises disturb the convenience, quietness or public peace in the neighbourhood of such premises by making therein or thereon or permit any singing or playing therein or thereon a musical instrument or use or permit to be used any musical instruments, radios, television sets or the like or any loudspeaker or other device for the reproduction or amplification of sound, in such manner or at such a time or in such circumstances that the sound thereof is audible beyond the boundaries of such property or premises and materially interfere with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of other people;
 - (e) bathe or wash himself or any animal or clothing or any other article or thing in any public stream, pool, fountain or water trough or at any public hydrant, or at any place which has not been set aside by the Municipality for that purpose;
 - (f) in any street or public place use any abusive or threatening language or commit any act which may breach or cause a breach of the peace;
 - (g) in any street or public place wash, clean or service any building material, -machinery, apparatus or object or mix or prepare any paint, liquids, concrete or cement;
 - (h) in any street or public place feed a wild animal for instance a rock-rabbit, apes or monkeys; except avifauna;
 - (i) by an action directly or indirectly or by negligence allow that a nuisance be created or continued.

5. Firearms

To prevent or restrict noise nuisance, nuisance, disturbance or risks no person shall—

- (a) discharge a firearm, airgun or air pistol in a street, public or private place or premises except—
 - (i) an employee or authorised official of the Municipality or a lifesaver or nature conservation officer in performing his official duties, member of the SA Police Services or other person with the Municipality's written consent;
 - (ii) in emergency cases for protection of life and property;
 - (iii) the firing of blank cartridges during approved organised competitions; or
 - (iv) to signal distress;
- (b) use explosives or undertake blasting operations, except with the prior written permission of the Municipality;
- (c) use a crossbow, bow and arrow or catty in any street, road or public space; except on private premises.

6. Pedestrian and vehicular traffic

- (1) No person shall—
- (a) push, park, left behind after use or accumulate trolleys or similar devices in such a manner that it impeded or poses a risk for pedestrian and vehicular traffic;
 - (b) walk or stand in groups in such a manner that pedestrian or vehicular traffic is impeded;
 - (c) offer services, goods or articles for sale from the side of the road in such a manner that pedestrian or vehicular traffic is impeded or the attention of drivers of vehicles is distracted;

7. Overgrown Premises

- (1) No owner or resident of any erf shall—
- (a) permit such erf or any portion thereof to be overgrown with trees, bushes, weeds, grass or any other vegetation to such an extent that it causes a public nuisance and/or is obnoxious and/or is unsightly or poses a fire risk;
 - (b) where any such erf or portion thereof has been planted with trees, shrubs, vegetables, flowers or grass, permit the erf in question to become so overgrown with cultivated vegetation and/or so neglected that it causes a public nuisance and/or is obnoxious and/or unsightly;
 - (c) permit any erf or portion thereof whether with natural or cultivated vegetation to be so overgrown that it is aesthetically unacceptable.
- (2) In the event of any contravention of the provisions of subsection 7(1) the Municipality will be entitled to address to the owner or resident of such erf per registered post, a notice informing such owner or resident of such contravention and requiring such owner or resident to comply with this By-law or Fire Safety Regulations within a period of thirty days after the date on which the aforesaid notice was posted to the owner or resident.
- (3) If any owner or resident, to whom a notice has been addressed fails to comply with the requirements of such notice within the period stipulated in such notice, the Municipality may in terms of its authority to prosecute, and without any further notice to such person and with any other assistance or any advisors which may be required, forthwith enter upon such erf and take all reasonable steps and incur such costs to remove the public nuisance.

- (4) The Municipality will be entitled to claim all reasonable and fair costs incurred in the removal of the public nuisance from the owner or resident of the erf.
- (5) If the public nuisance on any such erf is caused by vegetation which has been proclaimed as a protected tree, group of trees, woodland or species in terms of section 12 of the National Forestry Act, No 84 of 1989 or any other related legislation, the owner or resident will be obliged, where applicable, to obtain the necessary licence to remove, prune or chop down such vegetation at his own cost.
- (6) If the removal of such public nuisance will result in an activity which will most likely result in a negative effect on the environment in terms of the regulations published in terms of the National Environmental Management Act, Act No 107 of 1998 and also activities identified in terms of the Outeniqua Sensitive Coastal Area Regulations, 1996, (R879, R881 of 31 May 1996) which require a permit, such permit must be obtained by the owner or resident of such erf at their own cost.

8. General

- (1) Notwithstanding the provisions of any other By-law no person shall—
 - (a) deposit, leave, spill, drop or place any fruit or vegetable or their peels, whole or broken bottles, glass, plastic bottles, plastic bags, paper, cartons, cigarette or cigar stub or refuse or thing which is offensive or likely to cause annoyance, danger or injury to persons in or on any premises, street or public place;
 - (b) carry or convey, or cause or permit to be carried or conveyed through or in any street or public place, any objectionable material or thing, liquid or solid, which is or may become offensive or dangerous or injurious to health, unless such objectionable material or thing is covered with a suitable material to prevent the creation of any nuisance;
 - (c) accumulate, dump, store or deposit any article or thing of whatsoever nature, which in the opinion of the Municipality is waste material or likely to constitute an obstruction in any street, public place or built-up or vacant premises or land;
 - (d) permit the carcass of any animal, which died on his premises, or elsewhere on municipal property, that is his property or in his charge, to remain unburied or shall bury a carcass in an illegal place;
 - (e) operate any device which interferes with radio and television reception.
- (2) In the event of a contravention, the Municipality may in its discretion, issue a notice on the owner or occupier or the alleged offender to terminate within a prescribed period, the action or to abate the nuisance created. In the event of non-compliance with such order and without prejudice to or in addition to the Municipality's right to prosecute, the Municipality may take the necessary steps to remove the cause or source of the nuisance and any costs incurred in connection therewith shall be recoverable from the person responsible for the nuisance or the owner or occupier or the premises on which the nuisance originates or is being continued.

9. Light Nuisances

- (1) No person shall—
 - (a) use any light of intense illuminations; or
 - (b) display any flashing light, whether or not the frequency of intermittent alterations thereof disturbs the occupants of any nearby premises or is a source of nuisance to the public.
- (2) Notwithstanding any provisions of this By-law or of any authorisation, where an electric advertisement, light of intense illumination or animated advertisement sign, after displaying or erection become a nuisance to the occupants of any other premises, the Municipality may by notice to the person given the authorisation to erect such light, require the light to be altered in such manner, or limited to such hours of operation as may be specified in such notice or, where necessary be removed.

10. Bill-sticking

Where any bill or other like thing has been attached to or placed on any premises or any premises has been in any way defaced whether by the use of chalk, ink or paint or by any other means whatsoever and such defacement, bill or the like is visible from a street or public place, the Municipality may serve a notice on the owner and/or occupier of the premises concerned, requiring him to remedy the eyesore in the manner set out in such notice.

11. Litter

- (1) No person shall throw, discarded or deposited any litter at a local facility or in a public facility or in a public place or street, other than receptacles provided for the purpose.
- (2) No person shall without the prior permission of the Municipality, distribute or cause, allow, permit or suffer to be distributed any brochures, handbills, pamphlets, notices, or the like, in any public place.

12. Soil Hazards

No person on any premises shall excavate or remove soil or other material or cause, allow, permit or suffer the excavation or removal of soil or other material in a position in relation to a boundary of the premises with other premises or a public place, so as to or to be likely to remove lateral support from those premises or that public place or to create a source of danger to any person or damage to that property or place.

13. Wind Hazards

No owner, resident or person is allowed to erect any shed, cover, sign, pole or any other appliance, structure or object on, to or over any building, which will cause a hazardous situation, resulted from a strong wind or weather condition, without ensuring that the attachment's weight is safely and secure balanced and evenly distributed on or to the structure of the building by a sufficient foundation or support by cables, strays, brackets, pillars or any other restraining measures.

14. Water Sources

- (1) Save for any other prescription, no person shall—
 - (a) deposit or discharged or cause, allow, permit or suffer to be deposited or discharged any litter, refuse, night soil, industrial waste or liquid or other matter which may cause pollution of any nature on a portion of the catchment area; or
 - (b) pollute or cause, allow, permit or suffer the pollution of any canal, spring or subterranean water; or
 - (c) cause, allow, permit or suffer any solid, liquid or gaseous substance other than stormwater to enter any river, stream or natural water source or any other public water, whether ordinarily dry or otherwise;
 - (d) pollute or cause, allow, permit or suffer any water in any potable water supply system to be polluted, or become unsuitable for drinking by human beings;
 - (e) take or use or cause to be taken or used for domestic purposes any water from any furrow, dam or other supplies, which is or is likely to be polluted.

15. Waste Water

- (1) No person shall discharged or cause, allow, permit the discharge or entry into any road, drain, natural or constructed watercourse river, stream, onto the sea-shore, of water or any substance—
 - (a) which contains any constituents in concentrations which can create a nuisance on the beaches or in the sea, or which may endanger the safety of any person, animal or property or have an adverse effect on bathing areas or other recreational areas;
 - (b) which contains any floating material;
 - (c) containing any materials capable of creating frothing in the sea; or
 - (d) containing any standard domestic effluent.
- (2) No owner or occupier of any premises shall cause, allow, any contaminated water or any other hazardous liquid, to run or flow from any premises into any public or private road or allow any such liquid to run or flow into any premises of another.

16. Offensive action

- (1) No person shall—
 - (a) display or cause, allow or permit to be displayed any material at anything which is immoral, indecent, obscene, offensive or illegal and such material is clearly visible to the general public outside of any such premises; or
 - (b) build, draw, print, write or otherwise produce any immoral, indecent or offensive figure, letter, picture, word or other representation or matter and such representation or matter is visible to the general public outside of any such premises.

17. Airconditioning Appliances

No owner or occupier of a building or a portion of a building, who has installed therein or who maintains and operates therein an air conditioning appliances, shall fail to ensure that such appliance is so installed maintained and operated as to preclude—

- (a) the generation of noise, smell or vibration which constitutes a nuisance to the public, including any other occupier of that building and any occupier of premises in the neighbourhood; or
- (b) the discharged or generation of condensate onto a public thoroughfare or public place or street, so as to be a source of danger or nuisance to the public.

THE KEEPING OF ANIMALS**18. Permission to keep animals**

- (1) No person shall keep or permit to be kept on any premises or property any animals, excluding bees and pets, without the prior written permit issued by the Manager; unless the premises is in terms of an applicable town planning scheme zoned to allows the use appropriation for the keeping of such animals.
- (2)
 - (a) For the purpose of managing the keeping of animals on premises, the Municipality may determine the kind, number and sex of animals that may be kept and the areas within which the keeping of such animals shall be prohibited.
 - (b) No poultry that are likely to cause a noise nuisance, will be permitted, and no application for the keeping of roasters, geese, turkeys and peacocks will be entertained.
- (3) Permits issued will only be valid for the specific property in respect of which the application was made and will not be transferable, which will only be valid for a maximum period of two years after date of issue.
 - (a) The Municipal Manager is authorised to cancel such permit, after considering a report from the Manager or responsible authority and the comments of the permit holder, if he considers it as a public health hazard or a nuisance and necessary in the interest of the abutting neighbours or persons residing in the vicinity of the permit holder's property, or to other animals or poultry.
 - (b) The Manager may, subject to compliance with the provisions of this By-law, issue a new permit if the Manager is satisfied that the reasons for the cancellation no longer exist and that there is no reason why a new permit should not be issued.
- (4) An application fee for new applications and for every amendment or extension to the original permit will apply, as determined by the Municipality from time to time.

Plans for structures and management

- (5) An application in terms of sub-section 18(1), to keep animals must be accompanied—
- (a) by a detailed site plan indicating all existing or proposed structures and fences on the premises for which the permit is required;
 - (b) the comments of the owners or occupants of surrounding premises;
 - (c) detailed plans and specifications of structures in which it is proposed to keep the animals;
 - (d) where possible, an exposition of the numbers, kinds, sizes and gender of the animals.
- (6) All structures in which animals are kept shall be suitably screened from any street to the satisfaction of the Manager.

19. Wavering of requirements and withdrawal of permits

Notwithstanding the aforementioned provisions, the Manager may after considering conditions particular to the property and on condition that no objection is received from adjoining neighbours, waive any or all of the requirements of this part and impose other conditions if appropriate and may further withdraw any authorisation in terms of section 18(1) if any of the conditions therein are not adhered to.

20. Validity of permits

- (a) All permits, authorisations and concessions to keep animals that are in existence on the date of promulgation of this By-law and that do not comply with the provisions of this By-law, and/or have not been approved by the Municipality, must within a period of nine months of the date of promulgation, be brought in compliance with this By-law by means of a written application.
- (b) In terms of the provisions of the Municipal Systems Act, Act 32 of 2000, the provisions of sub-section (a) must be brought under the attention of the public twice by means of a notice.

21. Duties of owner or keeper of animal

The owner of an animal or the keeper thereof—

- (a) may not cause or allow an animal to interfere with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of other people cause damage or pose a danger to other people or animals;
- (b) must at all times maintain the premises on which an animal is kept, and all appurtenances in good repair and in a clean and neat condition so as to prevent the occurrence of a public nuisance, with adequate shelter, water and food;
- (c) may not leave or allow any animal to be on a public road or any section thereof or leave such animal in a place where it may stray into such section of a public road, or roamed uncontrolled.

22. Animals kept in an unsatisfactory manner

- (1) Whenever, in the opinion of the Manager, animals kept on any premises, whether or not such premises have been approved under this or other By-law, are a public nuisance, the Manager may by written notice require the owner or occupier of such premises, within a period to be stated in such notice but not less than 24 hours after the date of such notice, to remove the cause of and to abate such nuisance and to carry out such work or take such steps as the Manager may deem necessary for the said purpose, or any fair condition that may be imposed.
- (2) Any activities required in terms of such notice will be for such owners own account, and failing to comply with such a notice, the Manager may take or see to that steps required be taken and recover the costs thereof from such owner.

23. Impoundment of animals

- (1) The Municipality may impound or have an animal impounded or act as determined in article 22(1) when such animal—
 - (a) dangerous or ferocious;
 - (b) found at large in a weakened or neglected state on any premises or in a street or public place and appears to be ownerless or abandoned by its owner or keeper; or
 - (c) injured or diseased to such an extent that it would be humane to do so.

24. Hawking of animals

- (1) No person may hawk an animal—
 - (a) in a street or public place; or
 - (b) in or from a movable structure or vehicle.

25. Permission to keep bees

- (1) To manage or restrict a nuisance, disturbance or risk no person may not keep bees on premises within the area of jurisdiction of the Municipality, except in terms of a permit, on application issued by the Manager.
- (2) Application for a permit must be made in writing which must be signed by the applicant or his agent who has been duly authorised in writing to do so, and must be submitted to the Manager.
- (3) (a) The Manager must on receipt of an application for a permit establish all the relevant facts, and may, if necessary, inspect the premises where the bees will be kept.

- (b) The application must indicate reasonable proof—
 - (i) that the keeping of bees on the premises will not constitute a nuisance or danger to human or animal life;
 - (ii) that the conditions contemplated in sub-section (7)(a) will be met; and
 - (iii) that the written comments of the neighbours are attached.
- (4) (a) The manager must within 30 days of receipt of a fully motivated application for a permit, consider the application.
- (b) If the application is refused, the Manager must inform the applicant accordingly, and must on request provide the applicant with written reasons for doing so.
- (c) (i) If the application is granted, the Manager must on payment, subject to sub-paragraph (ii), by the applicant to the Municipality of the prescribed fee, issue the permit to the applicant and include the particulars in a record of permits issued.
- (ii) No fee is payable if the bees are kept in observation bee-hives for experimental or educational purposes only.

Duration of permit

- (5) (a) A permit issued under sub-section (4)(c) is valid up to the first ensuing 30th of June following the date of its issue.
- (b) A permit holder may, at least one month before the expiry of the permit, apply in writing to the Manager for the renewal of the permit.
- (c) The Manager may renew the permit on a yearly basis if he is satisfied that the permit holder complies with sub-section (7)(a) and has paid to the Municipality the prescribed renewal fee, unless the bees are kept in observation bee-hives for experimental or educational purposes only.
- (6) (a) The Manager may at any time by notice served on a permit holder rescind the permit if there is convincing evidence, which on request has not been rebutted by the permit holder, that the permit holder does not comply with a provision of sub-section (7)(a) or that the keeping of the bees constitute a public nuisance or a danger to human or animal life.
- (b) A permit holder is not on account of the rescission of the permit under paragraph (a) entitled to a refund of any part of the fee paid in terms of sub-section (4)(c)(i) or sub-section (5)(c).

Conditions of permit

- (7) (a) A permit to keep bees is subject to the conditions—
 - (i) that the bees must be kept in a bee-hive made of solid and weatherproof material and built in such a manner that the honeycombs may be formed in frames that can be separated and removed from the bee-hive;
 - (ii) that the bee-hive must be kept at least 100 metres from any residence, business premises or place where animals or birds are kept;
 - (iii) that the bee-hive must be surrounded by a wire fence, hedge or wall of at least 1,5 metres high and which is at least 2 metres from any part of the bee-hive; and
 - (iv) that the permit holder must display a notice board approved by the Manager, in the three official languages of the Western Cape that bees are kept on the premise.
- (b) The Manager may at any time inspect the premises concerned to ascertain whether the conditions of the permit are complied with.

Removal or destruction of bees

- (8) (a) If a person keeps bees on premises without a permit or contrary to a condition contemplated in sub-section (7)(a), the Manager may serve a notice on the owner or occupant of the premises, to the effect that the bees must within the period stated in the notice be destroyed or removed to premises where they may be kept legally, otherwise they will be destroyed or removed by the Manager and the cost related thereto will be recovered from such owner or occupant.
- (b) If the owner or occupant fails to comply with a notice contemplated in sub-section (1), the Manager may authorise the destruction or removal of the bees and recover the costs related thereto from the owner or occupant concerned.
- (c) If the keeping of bees on premises constitutes an immediate and serious danger to human life, the Manager may authorise the destruction or removal of the bees, without prior notice to the owner or occupant concerned, and recover the costs related thereto from such owner or occupant.
- (d) For the purpose of this section the owner or occupant of premises is also deemed to keep bees or destroy it immediately that have naturally settled on the premises concerned.

Service of notices

- (9) A notice contemplated in this section 25 is regarded to have been duly served if it has been handed over to the permit holder or the owner or occupant concerned or to a member of his household, or to a person at his residence or place of employment, who is ostensibly over the age of 16 years.

PROVISIONS RELATING TO KEEPING OF CATS

26. Number of cats

- (1) No person may keep on any premises a cat or cats in such a manner so as to cause any nuisance or annoyance to other people.
- (2) The Municipality may impose conditions for and restrictions on the number of cats that may be kept on a premise.

27. Breeders of cats

- (1) A breeder of cats who wishes to keep more than two cats must obtain permission from the Municipality.
- (2) An application in terms of sub-section (1) must contain an exposition of the race, gender and number of cats applied for.

- (3) Plans and specifications of structures in which it is proposed to keep the cats as well as a site plan indicating all existing or proposed structures and fences on the premises for which the permit is required, must accompany the application.

28. Conditions and restrictions

The Managers consent may be granted subject to such conditions and restrictions as the Municipality, or the Responsible Authority, may deem fit to impose, or may refuse permission.

29. Withdrawal of permission

- (1) Where a person contravenes or fails to adhere to a condition or restriction, the Responsible Authority or Municipal Manager may, after hearing that person, withdraw its consent and may order the removal of animals from the premises for care, safekeeping or disposal by an animal welfare organisation or pound.
- (2) Any costs incurred for the removal and safekeeping of animals contemplated in sub-section (1), shall be recovered from the owner or keeper of such animals.

30. Transitional provisions

A person who, at the commencement of this By-law, owns a larger number of animals than the number prescribed in this By-law, may continue to keep such larger number of animals—

- (a) but may not replace any animal in excess of that number should one or more of the animals die or be disposed of, unless permission is obtained from the Manager for exceeding that number; or
- (b) until the expiry date of his permission to keep animals.

DOG KENNELS, CATTERIES, PET SHOPS AND PET PARLOURS

31. Permission to operate

- (1) No kennel, cattery, pet shop or pet parlour may be operated without the permission of the Manager on behalf of the Municipality, which permission may be subject to conditions.
- (2) Application for permission must be done in the form prescribed by the Municipality and or responsible authority.
- (3) The person operating a kennel, cattery, pet shop or pet parlour may not conduct the business in such a manner so as to cause any nuisance or annoyance to other people.

CO-OPERATION BETWEEN MUNICIPALITIES

32. Service Delivery Arrangements

- (1) In an effort to achieve optimal service delivery in terms of this By-law, the Municipality may enter into agreements with the District Municipality with which legislative and executive powers is shared, in respect of—
 - (a) the practical arrangements with regard to the execution of the provisions of this By-law;
 - (b) the imposition and enforcement of conditions with regard to any application in terms of this By-law, in so far as such conditions pertain to the functions and powers performed by the District Municipality;
 - (c) any other matter regarded necessary by the parties to achieve optimal service delivery in terms of this By-law or other prescriptions.

GENERAL PROVISIONS

33. Right of entry and inspection

- (1) Any duly authorised person is authorised to inspect any premises within the municipal area in order to determine whether there is compliance with the provisions of this By-law.
- (2) When entering a premise in terms of sub-section (1), the authorised person must on request by any person, identify himself by producing written proof of authorisation.
- (3) The authorised person may be accompanied by a person reasonably required to assist in conducting the inspection.
- (3) A person commits an offence if he or she—
 - (a) hinders or interferes with an official in the execution of his or her official duties;
 - (b) falsely professes to be an official;
 - (c) furnishes false or misleading information when complying with a request of an official; or
 - (d) fails to comply with a request of an official.

34. Exemptions

- (1) Any person may in writing apply to the Municipality for exemption from any provision of this By-law.
- (2) The Municipality may—
 - (a) grant an exemption in writing and set and determine the period for which such exemption is granted;
 - (b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or
 - (c) refuse to grant an exemption.
- (3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with the conditions imposed by the municipality, however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.
- (4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.
- (5) Where any action takes place with the consent of the Municipality and any conditions, requirements or restrictions of approval are ignored or not fully comply with or complaints are received the Municipality may take action against the offender and/or institute legal proceedings.

35. Service of documents and process

- (1) Whenever a notice, order, demand or other document is authorised or required to be served on a person in terms of this By-law, it shall be deemed to have been effectively and sufficiently served on such person—
 - (a) when it has been delivered to him personally;
 - (b) when it has been left at his place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age of sixteen years;
 - (c) when it has been posted by registered or certified mail to his last known residential or businesses address in the Republic and an acknowledgment of the posting thereof is produced;
 - (d) if his address in the Republic is unknown, when it has been served on his agent or representative in the Republic in the manner provided by paragraph (a), (b) or (c); or
 - (e) if his address and agent in the Republic are unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the immovable property (if any) to which it relates.
- (2) When any notice, order, demand or other document as aforesaid is authorised or required to be served on a person by reason of his being or having been the owner or occupier of or holding some other right in respect of immovable property, it shall not be necessary to name him but it shall be sufficient if he is therein described as the owner, occupier or holder of such immovable property or other right, as the case may be.

36. Limitation of liability

- (1) The Municipality is not liable for any damages or loss caused by—
 - (a) the exercise of any power or the performance of any duty in good faith under these By-laws; or
 - (b) the failure to exercise any power, or perform any function or duty in good faith under these By-laws.

37. Penalties

- (1) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.
- (2) Any person who fails to give or refuses access to any authorised employee or representative of the Municipality if he requests entrance on any land or premises, or who furnishes a false statement, or gives false or misleading information knowing it to be false or misleading, and any person who contravenes or fails to comply with any other provision of this By-law shall be guilty of an offence and liable upon conviction to—
 - (a) fine or imprisonment, or to both such fine and such imprisonment and;
 - (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment for each day on which such offence is continued; and
 - (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention or failure.

38. Repeal of By-laws

- (1) The By-laws listed hereunder are hereby repealed:
 - (a) Mossel Bay Municipality: Regulations for the Prevention and Suppression of Nuisances—PN 84/1972 dated 28 January 1972.
 - (b) Hartenbos Municipality: By-law relating to the Prevention and Suppression of Nuisances—PN 83/1984 dated 16 March 1984
 - (c) Mossel Bay Municipality: By-law to the Control of Shopping Trolleys—PN 748/1990 dated 30 November 1990.
 - (d) Mossel Bay Municipality: Additional Regulations Relating to the Keeping of Poultry—PN 724/1963 dated 1 November 1963.
 - (e) Mossel Bay Municipality: Standard By-law relating to the Keep of Animals—PN 485/1990 dated 27 July 1990.

39. Short title and commencement

This By-law shall be known as the By-law relating to Public Nuisances of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

18 January 2010

25742

MOSELBAAI MUNISIPALITEIT VERORDENING INSAKE OPENBARE OORLASTE

Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om openbare oorlaste in die regsgebied van die Mosselbaai Munisipaliteit te reguleer.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordomskrywing

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“**bestuurder**” beteken 'n persoon aangestel deur die Munisipaliteit as die hoof van die Afdeling: Parke en Tuinboudienste van die Munisipaliteit of sy behoorlike gevolmagtigde verteenwoordiger of 'n ander munisipale beampte gemagtig deur die Direkteur: Gemeenskapsdienste;

“**dier**” enige mak of wilde soogdier, reptiel, amfibie, vis, insek of voël;

“**direkteur**” beteken die persoon aangestel as die hoof van 'n Direkoraat, en sluit 'n waanemende Direkteur in;

“**Distriks Munisipaliteit**” die Eden Distriks Munisipaliteit;

“**eienaar**”—

- (a) met betrekking tot 'n dier, ook iemand wat in besit is van of belas is met die sorg, bewaring of beheer van 'n dier;
- (b) met betrekking tot openbare oorlaste—
 - (i) die persoon of persone in wie se naam die vaste eiendom van tyd tot tyd geregistreer is;
 - (ii) in enige geval waar 'n eiendom aan 'n huur ooreenkoms onderworpe is, die huurder van so 'n eiendom;
 - (iii) in gevalle wat die persoon in wie se naam dit geregistreer is insolvent is of afgestorwe is, of nie by sy volle verstand is nie of wie se boedel toegewys is vir die wins van sy krediteure, die persoon in wie die administrasie van die eiendom gevestig is as trustee, eksekuteur, kurator, administrateur of gevolmagtigde;
 - (iv) in gevalle waar die eienaar soos hierbo beskryf afwesig is, die agent of persoon wat die huur van die ter sake eiendom ontvang;
 - (v) in enige geval waar die eiendom voordelig bewoon word onder 'n serwituut of soortgelyke reg die bewoner van so 'n eiendom;

“**gemagtigde beampte**” 'n werknemer van die Munisipaliteit of 'n ander persoon wat aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer; en het “**beampte**” 'n ooreenstemmende betekenis;

“**geraasoorlas**” enige klank wat die gerief, rus of stilte van enige persoon versteur of aantas of kan versteur of aantas;

“**hondeherberg**” enige inrigting waarvan die besigheid die teel, aanhou of afrigting van honde is uitgesluitend skutte hetsy dit deur staatsorgaan of andersins bedryf word;

“**kattery**” enige inrigting waar katte geteel of aangehou word;

“**Munisipaliteit**” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“**oorlas**” enige handeling, versuim of toestand op 'n straat, plek of perseel met inbegrip van enige gebou, struktuur, plant, gewas of dier daarop wat daadwerklik of potensieel aanstootlik, ergerlik, hinderlik, gevaarlik, skadelik of nadelig is, of wat steurend is of inbreukmaak op die gewone gemak, gerief, rus, of stilte van die publiek wesenlik belemmer of wat die veiligheid of gesondheid van die publiek nadelig raak of in gevaar stel;

“**openbare plek**” enige plein, gebou, park, ontspanningsoord of oop terrein wat—

- (a) by die Munisipaliteit berus;
- (b) die publiek die reg het om te gebruik; of
- (c) getoon word op 'n geregistreerde algemene plan van 'n dorpsgebied en wat verskaf is vir of gereserveer is vir die gebruik van die publiek of die eienaars van erwe in sodanige dorpsgebied;

“**perseel**”—

- (a) grond of 'n gedeelte grond hetsy 'n gebou of struktuur op sodanige grond of gedeelte grond gebou of opgerig is; of
- (b) 'n gebou, struktuur of tent saam met die grond waarop dit staan en sluit dit in enige voertuig, rytuig of vaartuig;

“**plaasdier**” diere wat normaalweg verband hou en geassosieer word met boerdery bedrywighede, bv. varke, perde, donkies, pluimvee;

“**straat**” enige pad, straat, sypaadje of deurgang of enige ander plek (hetsy 'n deurgang al dan nie) wat algemeen gebruik word deur die publiek of enige gedeelte daarvan of waartoe die publiek of 'n deel daarvan die reg van toegang het, en ook—

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige brug, pont of drif waaroor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop; en
- (c) enige ander werk of voorwerp wat 'n deel uitmaak van of verbind is met of behoort tot daardie pad, straat of deurgang;

“struktuur” enige struktuur van watter aard, vorm of materiaal wat gebruik word vir bewoning, of besigheidsdoeleindes, deur mense of die aanhou of skutting van of skuiling vir diere;

“troeteldier” enige dier wat van nature normaalweg en in die algemeen geassosieer word met die mens en as 'n huisdier in die huishouding aangehou word vir kameraadskap en plesier en nie vir aanteel of ekonomiese redes; en sluit dit wild, reptiele en plaasdiere uit;

“troeteldiersalon” 'n onderneming waar troeteldiere versorg word;

“troeteldierwinkel” 'n onderneming waar troeteldiere aangehou word vir handelsdoeleindes;

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Gemeenskapsdienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur in (a) hierbo kan van sodanige bevoegdheid en pligte wat funksioneel onder andere Direkteure val aan hulle deleger vir uitvoering.
- (c) 'n Direkteur kan enige bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, deleger aan enige bevoegde beamppte binne sy Direktoraat.

2. Toepassing

- (1) Die bepalings van artikels 7, 18 tot 20, 25 tot 29 is nie van toepassing op—
 - (a) 'n perseel of grond wat vir landboudoeleindes gesoneer is en waarop voltyds bona-fide boerdery aktiwiteite bedryf word, maar uitgesluit landbou kleinhoewes waar munisipale dienste gelewer word; of
 - (b) 'n perseel of grond wat deur die Munisipaliteit geïdentifiseer is waar die aanhou van diere of die bedryf van troeteldiersalonne, troeteldiersalonne, troeteldierwinkels, of honde- en katteherberge toelaatbaar is en as sodanige aangedui word in 'n goedgekeurde ruimtelike ontwikkelingsraamwerk of soneringskema;
- (2) 'n persoon wie diere aanhou op persele soos bedoel in sub-artikel (1), word nie vrygestel van die bepalings van enige ander Verordeninge van die Munisipaliteit of wetgewing met betrekking tot die ontstaan of veroorsaking van 'n openbare oorlas nie;

ALGEMENE BEPALINGS INSAKE OPENBARE OORLASTE

3. Geboue, strukture, persele, bebou en onbeboude grond, besighede en besigheidspersele

- (1) Niemand mag—
 - (a) werk op enige perseel uitvoer of enige gebou of gronde op so 'n wyse gebruik dat sodanige perseel of gebou of naby geleë persele of geboue in waarde verminder, of dit ontsier of inbreuk maak op die gerief of gemak van die mense of om 'n bron van gevaar vir enige persoon of die omgewing te word nie. Indien die Munisipaliteit van mening is dat hierdie bepaling verontagsaam word, kan hy gelas dat sodanige werk of gebruik onmiddellik gestaak word en tot die vorige of 'n aanvaarbare toestand herstel word;
 - (b) toelaat dat die omheining van enige perseel in 'n vervalle, gevaarlike, onooglike of verwaarloosde toestand raak nie;
 - (c) toelaat dat 'n gebou of struktuur of enige gedeelte daarvan op enige perseel in 'n vervalle, gevaarlike, verwaarloosde of onooglike toestand raak nie, of in gebreke bly om die dakwaterwegdoenstelsel, pype, vuilriole, riole, water-, afvalwater- en spoelklosettoerusting en alle ander toebehore wat deel uitmaak van of bevestig is aan enige gebou of struktuur, in 'n goeie en heel toestand te hou, of dat dit 'n oorlas skep of in gebreke bly om die mure van enige gebou of struktuur vogvry, skoon en in 'n aanvaarbare toestand te hou nie;
 - (d) toelaat dat enige perseel met bosse, onkruid, gras of enige ander plantegroei, uitgesonderd beskermde en gekweekte bome, blomme struik, wat in 'n tuin in stand gehou word, begroei word in so 'n mate dat dit na die mening van die Munisipaliteit gebruik kan word as 'n skuilplek vir rondlopers, wilde diere of dat dit die gesondheid of veiligheid van die gemeenskap kan bedreig of die ontstaan of verspreiding van brande kan meebring of bevorder of enige naby geleë perseel of geboue in waarde verminder, ontsier of tot 'n oorlas van ander mense is;
 - (e) toelaat dat strukture, geboue, persele of onbeboude grond beset word deur of 'n tuiste of 'n skuiling vir plakkers of vir ongewenste elemente bied nie;
 - (f) toelaat dat strukture, geboue, persele of onbeboude grond 'n stortplek vir afvalmateriaal, vullis of ander aanstootlike of gevaarlike materiaal of vloeiwater word nie;
 - (g) behoudens die bepalings van die Munisipale Skemaregulasies, enige handel, besigheid of beroep uitoefen op enige perseel in die munisipale gebied wat 'n bron van ongerief of ergernis vir ander mense is, of wat na die mening van die Munisipaliteit 'n oorlas kan word nie;
 - (h) enige stoep en/of veranda van enige winkel of besigheidsperseel of onbeboude grond wat aan sodanige winkel of besigheidsperseel grens, gebruik of laat gebruik of toelaat dat dit gebruik word vir die doel om enige goedere, artikels of handelsware op te berg, op te stapel, uit te stal, te hou, te verkoop of vir verkoop aan te bied sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit nie;
 - (i) enige winkel of besigheidsperseel of onbeboude grond wat aan sodanige winkel of besigheidsperseel grens of enige gedeelte daarvan wat vir die publiek toeganklik of sigbaar is, gebruik of laat gebruik of toelaat dat dit gebruik word vir die doel om enige afvalmateriaal, vullis, kratte, kartondose, hours, voorwerp of ander artikels op te berg, op te stapel, te stort, weg te doen of te hou nie;
 - (j) enige stoep of veranda van enige winkel of besigheidsperseel deur middel van los of vaste strukture, voorwerpe, artikels of toestelle toemaak of laat toemaak of toelaat dat dit daardeur toegemaak word nie, of wat sodanige gebou ontsier of in waarde laat verminder, of 'n oorlas skep nie;

- (k) ware of dienste in of op 'n straat of openbare plek adverteer deur middel van 'n megafoon, luidspreker of dergelike toestel of deur aanhoudend te skreeu, op 'n ghong te slaan, toeters te druk of klokke te lui op so 'n wyse dat dit 'n openbare oorlas uitmaak nie;
- (l) 'n lig binne of buite enige perseel so monteer dat dit direk op enige ander perseel, of in enige straat, wat die voertuig verkeer daarop beïnvloed, skyn nie; met dien verstande dat dit nie van toepassing is op beligting wat bloot 'n vermeerdering van omringende lig buite die erfgrens veroorsaak nie;
- (m) die beperkings en voorwaardes wat deur die Munisipaliteit ten opsigte van die bepalings van stadsbeplanningswetgewing opgelê word, oorskry of nie nakom nie;
- (n) toelaat dat herhaaldelike aflewerings, die op- en aflaai van goedere, die besoek van persone of die herhaaldelike aankoms, vertrek of parkering van voertuie wat aan aktiwiteite op die perseel verbonde is, met uitsluiting van 'n personeel wat vir nywerheidsdoeleindes soneer is, 'n steurnis of oorlas veroorsaak nie.

4. Gedrag en optrede

Niemand mag—

- (a) veroorsaak of toelaat dat die gewone gerief, gemak, vrede en rus van ander mense versteur word deur die gebruik of aanwending van wan-funksionerende of defekte elektriese toebehore of masjinerie, toestelle of soortgelyke toebehore nie;
- (b) 'n openbare toilet of 'n toilet wat in 'n openbare gebou of openbare plek voorsien is, bemors, misbruik of beskadig nie;
- (c) te eniger tyd gedurende die dag of nag die stilte, rus en openbare vrede in 'n openbare of private plek of perseel of in 'n straat versteur deur geluide te maak of deur te skreeu, aanhoudend te toeter, deur luid te twis of rusie te maak, of deur 'n skare byeen te bring, of deur 'n betoging te reël, of deur bakleiery of 'n uitdaging tot 'n bakleiery, of deur met 'n stok of ander voorwerp of wapen, te slaan of dit te swaai of op 'n dreigende wyse te gebruik wat mense of eiendom in gevaar stel, of deur enige ander oproerige, gewelddadige of onbetaamlike gedrag, of deur op sypaadjies te vergader of saam te drom sonder enige oënskynlike rede of doel nie;
- (d) in of op enige eiendom of perseel die stilte, rus of openbare vrede in die omgewing van sodanige perseel versteur deur of toelaat dat daarin of daarop te sing, of daarin of daarop 'n musiekinstrument bespeel of 'n musiekinstrument, radio, televisie of dergelike toestel of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank, gebruik of toelaat dat dit gebruik word op so 'n wyse of op so 'n tyd of in sulke omstandighede dat die klank daarvan hoorbaar is buite die grense van sodanige eiendom of perseel en die gewone gerief, gemak, vrede en rus van ander mense versteur nie;
- (e) in 'n openbare stroom, rivier, dam, fontein of watersloot baai of hom of 'n dier of kledingstuk of 'n ander artikel of ding daarin, of by 'n openbare brandkraan of op 'n plek wat nie deur die Munisipaliteit vir enige sodanige doel afgesonder is, was nie;
- (f) in enige straat of openbare plek beledigende of dreigende taal besig of iets doen wat die vrede versteur of kan versteur nie;
- (g) in enige straat of openbare plek boumateriaal of masjinerie of enige toestel of voorwerp was, diens of herstel of enige verf, vloeistof of konkreet of sement meng of aanmaak nie;
- (h) in enige straat of openbare plek 'n wilde dier soos 'n dassie, aap of bobbejaan voer of kos gee of dit toelaat nie; behalwe die voëlbevolking;
- (i) deur 'n handeling, regstreeks of onregstreeks, of deur nalatigheid, toelaat dat 'n openbare oorlas ontstaan of voortgesit word nie;

5. Vuurwapens en springstof

Om enige geraasoorlas, oorlas of steurnis of inherente gevaar te voorkom of te beperk, mag niemand—

- (a) 'n vuurwapen, windbuks of windpistool afvuur in 'n straat, openbare of privaat plek of perseel nie behalwe—
 - (i) 'n gemagtigde werknemer van die Munisipaliteit, natuur-bewaringsbeampte of 'n lewensredder in die uitvoering van sy pligte of 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie of ander persoon met skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;
 - (ii) in gevalle van nood vir selfverdediging van lewe en eiendom;
 - (iii) die afvuur van knaldoppies tydens georganiseerde kompetisies;
 - (iv) om 'n noodsein te gee;
- (b) springstowwe gebruik of skietwerk uitvoer nie, behalwe met vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;
- (c) 'n kruisboog, pyl-en-boog of rekker in enige straat, pad of openbare plek gebruik of toelaat dat dit gebruik word; met uitsluiting van 'n private perseel.

6. Voetganger- en voertuigverkeer

Niemand mag—

- (a) winkelrollies of soortgelyke apparate op so 'n wyse stoot, parkeer, agterlaat na gebruik of versamel dat voetganger- en voertuigverkeer daardeur belemmer of in gevaar stel sal word;
- (b) in groepe loop of staan op so 'n wyse dat voetgangerverkeer daardeur belemmer word;
- (c) goedere of dienste of artikels te koop aanbied vanaf die kant van die straat op so 'n wyse aanbied dat die voetganger- of voertuigverkeer belemmer word of die aandag van voertuig bestuurders afgetrek word;

7. Oorgroei Persele

(1) Geen eienaar of bewoner van enige eiendom mag—

- (a) toelaat dat enige eiendom of enige gedeelte daarvan oorgroei word met bome, bosse, onkruid of gras of ander plantegroei tot die mate dat dit 'n openbare oorlas word of veroorsaak en/of dit aanstootlik en/of onooglik word nie;

- (b) waar bome struik, groente, blomme of gras of enige sodanige eiendom of gedeelte daarvan geplant is, toelaat dat die gemelde eiendom sodanig deur die aangeplante plantegroei oorgroei word en/of verwaarloos word dat dit 'n openbare oorlas word of veroorsaak en/of aanstootlik en/of onooglik word nie of 'n brandgevaar inhou;
 - (c) toelaat dat enige eiendom of gedeelte daarvan hetsy deur natuurlike of aangeplante plantegroei sodanig oorgroei word dat dit esteties onaanvaarbaar is nie.
- (2) In geval van enige oortreding van artikel 7(1) kan die Munisipaliteit 'n skriftelike kennisgewing per geregistreerde pos aan die eienaar of bewoner van 'n eiendom ten opsigte waarvan die oortreding plaasvind of plaasgevind het beteken en waarin gemelde eienaar of bewoner van sodanige oortreding in kennis gestel word en daar van sodanige eienaar of bewoner vereis word om die openbare oorlas te verwyder en aan die bepalings van hierdie Verordening of die Brandveiligheids Regulasies te voldoen binne 'n tydperk van dertig dae vanaf datum van aflewering of versending van sodanige kennisgewing.
 - (3) Indien enige eienaar of bewoner aan wie 'n kennisgewing gerig is, in gebreke bly om aan die vereistes van sodanige kennisgewing te voldoen binne die tydperk in sodanige kennisgewing bepaal, is die Munisipaliteit geregtig om, benewens sy bevoegdheid om enige kriminele vervolging in te stel, sonder enige verdere kennisgewing aan sodanige eienaar of bewoner en tesame met enige ander hulp of adviseurs wat hy mag benodig, onmiddellik toegang tot die eiendom te verkry en all redelike stappe te neem en koste aan te gaan om die openbare oorlas, te verwyder.
 - (4) Die Munisipaliteit sal geregtig wees om die redelike en billike koste aldus veroorsaak en teweeg gebring deur die verwydering van die openbare oorlas, van die eienaar of bewoner te verhaal.
 - (5) Indien die openbare oorlas op enige eiendom veroorsaak word deur plantegroei wat beskerm word kragtens 'n verklaring tot beskermde boom, groep bome, boomveld of 'n spesie in terme van artikel 12 van die Nasionale Wet op Bosse, Nr 84 van 1989 of enige ander soortgelyke wetgewing, sal die eienaar of bewoner verplig wees, waar toepaslik, om die nodige lisensie en/of permit te bekom tot die verwydering, snoei, afkap of afsaag van sodanige plantegroei sover nodig, op eie koste.
 - (6) By die verwydering van enige openbare oorlas wat sal neerkom op 'n handeling wat waarskynlik 'n nadelige invloed sal hê op die omgewing soos bepaal deur die regulasies uitgevaardig kragtens die bepalings van die van Nasionale Omgewingsbestuurswet, Wet 107 van 1998 en ook ten opsigte van handeling geïdentifiseer met betrekking tot die Outeniqua Sensitiewe Kusgebied Regulasies, 1996, (R879, R881 van 31 Mei 1996) moet enige permit aldus vereis, verkry word deur die eienaar of bewoner van die eiendom op eie koste.

8. Algemeen

- (1) Ondanks die bepalings van enige ander Verordening mag niemand—
 - (a) enige vrugte of groente of die skille daarvan, heel of gebreekte bottels, glas, plastiekbottels, plastieksakke, papier, kartonne, sigaret- of sigaar stompies of vullis of ding wat aanstootlik is of waarskynlik ergernis, gevaar of besering sal veroorsaak aan persone in of op enige perseel, straat of openbare plek stort, laat bly, uitgooi, neergooi of plaas nie;
 - (b) enige materiaal of ding, vloeibaar of vaste stof, wat aanstootlik of gevaarlik is of kan word, deur of in 'n straat of openbare plek dra of vervoer of laat dra of vervoer of toelaat dat dit daardeur of daarin gedra of vervoer word nie, tensy sodanige aanstootlike materiaal of ding met geskikte materiaal bedek is om te voorkom dat 'n openbare oorlas ontstaan;
 - (c) enige voorwerp of ding van watter aard ook al wat na die mening van die Munisipaliteit afvalmateriaal is, of waarskynlik 'n versperring sal uitmaak op enige straat, openbare plek of beboude of onbeboude perseel, ophoop, stort, opberg of plaas nie;
 - (d) die karkas van 'n dier wat op sy eiendom, aan hom behoort of onder sy beheer is en wat op sy perseel of elders in die munisipale gebied gevrek het, onbegrawe laat bly of op 'n onwettige plek begrawe of mee wegdoen nie;
 - (e) enige apparaat gebruik wat radio- en televisiesteurings veroorsaak nie.
- (2) Waar daar 'n oortreding plaasvind kan die Munisipaliteit na goeddunke 'n kennisgewing op die eienaar of okkupeerder of beweerde oortreder beteken om binne 'n bepaalde tyd voorgeskryf die handeling te staak of die oorlas uit die weg te ruim. By versuim om aan sodanige kennisgewing gevolg te gee en sonder inkorting van of bykomende tot die Munisipaliteit se reg om vervolging in te stel, kan die Munisipaliteit alle nodige maatreëls tref om die oorsaak of bron van sodanige oorlas te verwyder en enige koste in verband daarmee aangegaan is deur die Munisipaliteit verhaalbaar op die persoon wat verantwoordelik is vir die oorlas of die eienaar of okkupeerder van die perseel waarop die oorlas ontstaan of voortgesit word.

9. Lig Oorlaste

- (1) Geen persoon mag—
 - (a) enige lig van 'n intense beligting; of
 - (b) enige flitsende lig aanbring, waarvan die reëlmaat van tussenpose afwisseling al dan nie, die bewoners van enige naby geleë eiendom steur of 'n bron van oorlas is nie.
- (2) Nieteenstaande enige bepalings van hierdie Verordening of van enige ander toestemming verleen, waar 'n elektriese advertensie, 'n lig van intense beligting of bewegende tekenprent, advertensieteken na vertoning of oprigting, 'n oorlas vir die bewoners van enige naby geleë eiendom is, mag die Munisipaliteit, deur kennisgewing aan die persoon aan wie toestemming verleen is om sodanige teken of lig op te rig, vereis dat die lig sodanig verander word op so 'n wyse, of beperk te word tot sodanige ure van gebruik soos neergelê in die kennisgewing, of waar nodig, dit te verwyder.

10. Plakkaat aanhegting

Waar enige plakkaat of enigiets soortgelyk geheg word aan of geplaas is op enige eiendom, of eiendom op enige wyse geskend is deur die gebruik van kryt, ink, verf of deur enige ander metode hoegenaamd en sodanige skending, plakkaat of iets soortgelyk sigbaar is vanaf 'n openbare plek of straat, mag die Munisipaliteit 'n kennisgewing op die eienaar en/of bewoner van die betrokke eiendom beteken en vereis dat hy die skending herstel op 'n wyse soos in die kennisgewing uiteengesit.

11. Rommel

- (1) Niemand mag rommel strooi, stort of plaas by 'n plaaslike fasiliteit of in 'n publieke gerief of 'n openbare plek of straat, anders as in houers voorsien vir daardie doel.
- (2) Niemand mag, enige brosjure, strooibiljette, pamflette, kennisgewings of iets soortgelyk in enige openbare plek versprei, toelaat, of daartoe bydrae, sonder die vooraf toestemming van die Munisipaliteit.

12. Grond Gevare

Niemand mag op enige eiendom grond of enige ander material uitgrawe, veroorsaak, toelaat, toestem, of daartoe bydrae, in 'n bepaalde plek in verhouding tot 'n grens van die betrokke eiendom met 'n ander eiendom, of 'n openbare plek, ten einde, of die

moontlikheid skep dat die laterale ondersteuning van sodanige eiendomme of daardie openbare plek verwyder of in gevaar gestel word, of om 'n bron van gevaar te skep of skade te veroorsaak vir enige persoon of daardie gebou of plek.

13. Wind Gevare

Geen eenaar, bewoner of persoon mag enige afdak, skerm, tekens, pale of enige ander toestel, struktuur of voorwerp wat 'n gevaartoestand kan skep as gevolg van sterk wind of weerstoestande, aan, op of oor enige gebou heg, oprig of installeer sonder om te verseker dat dit veilig en behoorlik geanker is en die gewig of lading behoorlik versprei is in of na die struktuur van die gebou, met ondersteunende hulp van voldoende fondasies, ankers, kables, stutte of ander beperkende middels nie.

14. Water Bronne

Behoudens enige ander voorskrif, mag niemand—

- (a) enige rommel, vullis, nagvuil, industriële afval of vloeistof, of ander materiaal wat besoedeling van enige aard mag veroorsaak op 'n gedeelte van 'n water opvanggebied stort, laat of loslaat of daartoe bydrae;
- (b) besoedeling veroorsaak, toelaat of bydrae tot die besoedeling van enige kanaal, fontein of onderaardse water;
- (c) veroorsaak, toelaat of daartoe bydrae dat enige vaste stof, vloeistof of gasagtige stof, anders as stormwater, om enige rivier, stroom of natuurlike waterbron of enige ander openbare water, hetsy gewoonlik droog of andersins, binne te vloei nie;
- (d) besoedel of veroorsaak, toelaat of daartoe bydrae dat water in enige drinkwatervoorsieningstelsel besoedel word, of ongeskik te raak vir menslike gebruik; of
- (e) enige water neem of gebruik vir huishoudelike doeleindes vanuit enige voor, dam of ander voorrade, wat wel of vermoedelik besoedel is.

15. Afval Water

- (1) Niemand mag die vrystelling van water, of van enige stowwe veroorsaak, toelaat of tot die vrystelling bydrae, in enige pad, afvoersloot, natuurlike of geboude waterloop, rivier, stroom, tot op die seekus—
 - (a) wat enige bestandele in konsentrasies bevat wat 'n oorlas op die strande of in die see kan skep, of wat 'n ongunstige uitwerking op mense, diere of die swemgebiede of ander ontspanningsareas mag veroorsaak;
 - (b) wat enige drywende materiaal bevat;
 - (c) enige materiaal bevat wat skuim in die see kan skep; of
 - (d) enige standaard huishoudelike uitvloeisel bevat.
- (2) Geen eenaar of bewoner van enige eiendom mag toelaat dat enige besoedelde water of enige ander gevaarlike vloeistof vanaf daardie eiendom, in enige publieke of private pad in te loop of te vloei nie, of dit toe te laat om te loop of af te vloei op die eiendom van 'n ander nie.

16. Aanstootlike handeling

- (1) Niemand mag—
 - (a) enige materiaal op of aan enige gebou vertoon of toe te laat om vertoon te word, waarop enigiets vertoon word wat onsedelik onweloweglik, obseen, aanstootlik of onwettig is en sodanige materiaal vir die algemene publiek vanaf buite enige sodanige eiendom sigbaar is; of
 - (b) enige onsedelike, onweloweglike of aanstootlike figure, letters, prente, woorde of ander voorstelling of aangeleentheid bou, teken, druk, skryf of andersins produseer wat vir die algemene publiek vanaf buite enige sodanige eiendom sigbaar is.

17. Lugversorgingstoestelle

- (1) Geen eenaar of okkupeerder van 'n gebou of deel van 'n gebou, wat daarin enige lugversorgingstoestelle aangebring het, onderhou en bedryf, mag toelaat dat sodanige toestelle so geïnstalleer, onderhou of bedryf word dat—
 - (a) die opwekking van geraas, reuk en vibrasie wat 'n oorlas vir die publiek veroorsaak, met insluiting van enige ander bewoner van daardie gebou en enige bewoner van eiendomme in die omgewing; of
 - (b) die vrystelling van of opwekking van kondensasie op 'n publieke deurgang of publieke plek, 'n bron van gevaar, 'n steurnis of oorlas vir die publiek sal veroorsaak.

DIE AANHOU VAN DIERE

18. Toestemming om diere aan te hou

- (1) Niemand mag, sonder die vooraf skriftelike permit uitgereik deur die Bestuurder, enige diere, met die uitsondering van bye en troeteldiere, op enige perseel of eiendom aanhou of toelaat dat dit daarop aangehou word nie; tensy so 'n eiendom ingevolge 'n toepaslike dorpsaanlegskema gesoneer is wat die gebruiksaanwending vir die aanhou van diere toelaat.
- (2) (a) Ten einde die aanhou van diere op persele te bestuur kan die Munisipaliteit die getal, soorte en geslag diere wat aangehou mag word, bepaal asook die gebiede waarbinne die aanhou van sodanige diere verbied word.
 (b) Pluimvee wat moontlik 'n geraas oorlas kan veroorsaak, sal nie toegelaat word nie en geen aansoeke vir hoenderhane, ganse, kalkoene en poue sal oorweeg word nie.
- (3) 'n Permit moet slegs vir die bepaalde perseel wees waarvoor aansoek gedoen is, sal nie oordraagbaar wees nie en mag slegs vir 'n geldigheidstydperk van maksimum twee jaar uitgereik word.
 (a) Die Munisipale Bestuurder het die bevoegdheid om sodanige permit in te trek, na oorweging van 'n verslag van die Bestuurder of Verantwoordelike Owerheid en kommentaar van die permithouer, as hy dit as 'n openbare gesondheidsrisiko of 'n oorlas en noodsaaklik in belang van die aangrensende bewoners en eienaars of persone wat in die nabye omgewing woonagtig is of vir ander diere of pluimvee, beskou.
 (b) Die Bestuurder kan 'n nuwe permit uitreik vir die aanhou van diere, onderhewig aan die bepalings van hierdie Verordening, as hy oortuig is dat die redes vir die intrekking van die toestemming bestaan nie meer nie en dat daar nie enige ander rede vir weiering bestaan nie.
- (4) 'n Aansoekfooi is vir elke aansoek, of wysiging of hernuwing daarvan, betaalbaar, soos deur die Munisipaliteit van tyd tot tyd bepaal.

Planne vir strukture en bestuur

- (5) 'n Aansoek in artikel 18(1) beoog om toestemming moet vergesel gaan van—
 (a) 'n gedetailleerde terreinplan waarop alle bestaande en voorgestelde strukture en heinings op die perseel, waarvoor die permit benodig word, aangedui word;
 (b) die kommentaar van die bewoners of eienaars van omliggende erwe;
 (c) gedetailleerde planne en spesifikasies ten opsigte van alle strukture waarin diere gehuisves gaan word;
 (d) waar moontlik, 'n uiteensetting van die getal, soorte, grootte en geslag van diere.
- (6) Alle strukture waarin diere aangehou word, moet tot die bevrediging van die Bestuurder toepaslik afgeskerm word van enige straat.

19. Opskorting of intrekking van permitte

Nieteenstaande bogemelde bepalings mag die Bestuurder, na oorweging van voorwaardes ten opsigte van die eiendom en op voorwaarde dat geen beswaar van aangrensende bure ontvang is nie, enige of alle vereistes van hierdie gedeelte opskort en ander voorwaardes instel, indien toepaslik, en kan hy enige magtiging ingevolge artikel 18(1) intrek indien daar nie voldoen word aan enige voorwaardes daarin neergelê nie.

20. Geldigheid van permitte

- (a) Alle permitte, magtiging en konsessies om diere aan te hou wat bestaan op die datum van afkondiging van hierdie Verordening en wat nie voldoen aan die voorwaardes van hierdie Verordening nie, en/of wat nie deur die Munisipaliteit goedgekeur is nie, moet binne 'n tydperk van nege maande na datum van afkondiging, deur middel van skriftelike aansoek in ooreenstemming met hierdie Verordening gebring word.
- (b) Die bepalings van sub-artikel (a) moet minstens twee maal per kennisgewing onder die aandag van inwoners gebring word ooreenkomstig die bepalings van die Munisipale Stelselwet, Wet 32 van 2000.

21. Pligte van die bewaarder van diere

Die eienaar van 'n dier of die persoon in beheer daarvan—

- (a) mag nie veroorsaak of toelaat dat 'n dier die gewone gerief, gemak, vrede en rus van ander mense versteur nie, skade veroorsaak aan of 'n gevaar skep vir eiendom, mense of diere;
- (b) moet ten alle tye die perseel waarop 'n dier aangehou word en alle gepaardgaande toebehore skoon en in goeie en netjiese toestand te hou om te voorkom dat 'n openbare oorlas ontstaan, met voldoende skuiling, water en kos;
- (c) mag nie veroorsaak of toelaat dat 'n dier op 'n openbare pad of gedeelte daarvan kom nie of op 'n plek gelaat word waarvandaan dit kan afdwaal tot 'n openbare pad, of loslopend gelaat word sonder toesig.

22. Diere wat op 'n onbevredigende wyse aangehou word

- (1) Wanneer ookal, na die mening van die Bestuurder, diere wat op enige perseel aangehou word, ongeag of sodanige perseel kragtens hierdie of 'n ander Verordening goedgekeur is of nie, 'n openbare oorlas is, kan by wyse van 'n skriftelike kennisgewing die eienaar of okkuperder van sodanige perseel aansê om binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing aangedui moet word, wat nie minder as 24 uur na datum van kennisgewing is, die oorsaak van sodanige oorlas te verwyder, en om die werk te verrig of die stappe te neem wat die Bestuurder vir genoemde doel nodig ag of enige billike voorwaarde wat gestel word, nakom.
- (2) Enige optrede ingevolge die kennisgewing, is vir die koste van die eienaar en hy versuim tot nakoming van die vereistes, kan die Bestuurder self sodanige stappe doen of laat doen en die kostes van die eienaar verhaal.

23. Skut van diere

- (1) Die Munisipaliteit mag 'n dier skut of laat skut, of optree soos bepaal in artikel 22(1), wanneer die dier—
- gevaarlik of boosaardig is;
 - in 'n verswakte of verwaarloosde toestand loslopend gevind word op enige perseel, in 'n straat of openbare plek en klaarblyklik sonder eienaar is of deur sy eienaar of bewaarder verlaat is; of
 - sodanig beseer of siek is dat dit menslik sou wees om dit te doen.

24. Smous met diere

Geen persoon mag met 'n dier smous—

- in 'n straat of openbare plek nie; of
- in of vanaf 'n mobiele struktuur of 'n voertuig nie.

25. Toestemming om bye aan te hou

- (1) Om 'n oorlas, steurnis of gevaar te bestuur/beperk mag 'n persoon nie bye op 'n perseel binne die Munisipale regsgebied aanhou nie, behalwe ooreekomstig 'n permit uitgereik deur die Bestuurder.
- (2) Aansoek om 'n permit moet skriftelik ingedien word, onderteken deur die aansoeker of sy agent wat behoorlik skriftelik daartoe gemagtig is, en moet aan die Bestuurder voorgelê word.
- (3) (a) By ontvangs van 'n aansoek om 'n permit moet die Bestuurder al die toepaslike feite vasstel en mag, indien nodig, die perseel inspekteur waar die bye aangehou sal word.
- (b) Die aansoek moet op redelike gronde aandui—
- dat die aanhou van bye op die perseel nie 'n oorlas of gevaar vir menslike en dierelewe sal inhou nie;
 - dat die voorwaardes soos in sub-artikel 7(a) bepaal nagekom sal kan word; en
 - moet die skriftelike kommentaar van die aangrensende bure aangeheg wees.
- (4) (a) Die Bestuurder moet binne 30 dae na ontvangs van 'n volledige gemotiveerde aansoek om 'n permit 'n beslissing daaroor neem.
- (b) Indien die aansoek van die hand gewys is moet die Bestuurder die aansoeker dienooreenkomstig meedeel en moet op versoek die aansoeker voorsien met skriftelike redes daarvoor.
- (c) (i) Indien die aansoek toegestaan is moet die Bestuurder onderworpe aan sub-paragraaf (ii), by betaling van die voorgeskrewe bedrag deur die aansoeker aan die Munisipaliteit, die permit aan die aansoeker uitreik en die besonderhede aanteken in die register van permitte uitgereik.
- (ii) Geen fooi is betaalbaar indien die bye in besigtigings korwe gehou word slegs vir eksperimentele en opvoedkundige doeleindes nie.

Duur van permit

- (5) (a) 'n Permit uitgereik ooreekomstig sub-artikel (4)(c) is geldig tot die eerste daaropvolgende 30ste van Junie wat volg op die datum van uitreiking.
- (b) 'n Permithouer mag, ten minste een maand voor die verstykking van die permit, skriftelik aan die Bestuurder aansoek doen vir hernuwing van die permit.
- (c) Die Bestuurder kan die permit, op 'n jaarlikse basis, hernuwe indien hy of sy tevrede is dat die permithouer aan sub-artikel 7(a) voldoen en die voorgeskrewe fooi aan die Munisipaliteit betaal het, tensy die bye aangehou word in waarnemings byekorwe slegs vir eksperimentele of opvoedkundige doeleindes.
- (6) (a) Die Bestuurder mag te eniger tyd deur kennisgewing bedien op 'n permithouer, die permit herroep indien daar oortuigende bevestiging is dat, wat op aansoek nie deur die permithouer weerlê is nie, dat die permithouer nie voldoen aan 'n bepaling van sub-artikel 7(a) nie of dat die aanhou van die bye 'n openbare oorlas of gevaar vir menslike en dierelewe inhou.
- (b) 'n Permithouer is nie op grond van die herroeping van die permit onder paragraaf (a) geregtig op 'n terugbetaling van enige gedeelte van die fooi betaal ooreekomstig sub-artikel (4)(c)(i) of sub-artikel (5)(c) nie.

Voorwaardes van permit

- (7) (a) 'n Permit om bye aan te hou is onderworpe aan die voorwaardes—
- dat die bye aangehou moet word in 'n byekorf vervaardig uit soliede waterdigte materiaal en gebou op so 'n wyse dat die heuningkoeke in rame gevorm kan word wat geskei en uit die byekorf verwyder kan word;
 - dat die byekorf gehou word 'n minimum van 100 meter van enige woning, sake perseel of plek waar diere of voëls aangehou word;
 - dat die byekorwe deur 'n draad heining, plant heining of muur van ten minste 1.5 meter hoog omring word en wat ten minste 2 meter van enige deel van die byekorf geleë is; en
 - dat die permithouer 'n kennisgewingbord aanbring, deur die Bestuurder goedgekeur en in die drie amptelike tale van die Wes-Kaap, aandui dat bye op die perseel aangehou word.
- (b) Die Bestuurder mag te enige redelike tyd, die betrokke perseel inspekteer om vas te stel of die voorwaardes van die permit nagekom word.

Verwydering of vernietiging van bye

- (8) (a) Indien 'n persoon bye aanhou sonder 'n permit of teenstryding met 'n voorwaarde vervat in sub-artikel 7(a), mag die Bestuurder 'n kennisgewing op die eienaar of bewoner van die perseel bedien, tot dien effek dat die bye binne 'n tydperk aangedui in die kennisgewing vernietig of verwyder word na persele waar hulle wettiglik aangehou mag word, andersins sal hulle vernietig of verwyder word deur die

Bestuurder en die koste verbonde daaraan sal van sodanige eienaar of bewoner verhaal word.

- (b) Indien die eienaar of bewoner nalaat om te voldoen aan die kennisgewing vervat in sub-artikel (a), mag die Bestuurder die bye laat vernietig of verwyder en die koste daaraan verbonde van die betrokke eienaar of bewoner verhaal.
- (c) Indien die aanhou van bye op persele 'n onmiddellike dreigende en ernstige gevaar vir menselewe inhou, mag die Bestuurder die bye laat vernietig of verwyder, sonder vooraf kennisgewing aan die betrokke eienaar of bewoner en die koste daaraan verbonde van sodanige eienaar of bewoner verhaal.
- (d) Vir die doeleindes van hierdie artikel word van die eienaar of bewoner van die perseel ook verwag om bye aan te hou of onverwyld te vernietig wat natuurlik op die betrokke perseel vestig.

Bediening van kennisgewing

- (9) 'n Kennisgewing soos bedoel in hierdie artikel 25 word geag as behoorlik bedien indien dit oorhandig is aan die permithouer òf die betrokke eienaar òf bewoner òf sy huishouding, òf aan 'n persoon by sy woning of plek van indienseneming, wat oënskynlik oor die ouderdom van 16 jaar is.

BEPALINGS MET BETREKKING TOT DIE AANHOU VAN KATTE

26. Getal katte

- (1) Niemand mag op enige perseel 'n kat of katte aanhou wat 'n openbare oorlas of ongerief vir ander mense is nie.
- (2) Die Munisipaliteit kan voorwaardes bepaal en beperkings oplê op die aantal katte wat op 'n perseel aangehou mag word.

27. Telers van katte

- (1) 'n Teler van katte wat meer as twee katte wil aanhou moet die toestemming van die Bestuurder verkry.
- (2) 'n Aansoek vir die toestemming moet 'n uiteensetting bevat van die ras, geslag en getal katte waarvoor aansoek gedoen word.
- (3) Planne en spesifikasies ten opsigte van alle strukture waarin katte gehuisves gaan word asook 'n terrein plan waarop alle bestaande en voorgestelde strukture en heinings op die perseel aangedui word, moet die aansoek vergesek.

28. Voorwaardes en beperkings

Die Bestuurder se toestemming kan toegestaan word onderhewig aan sodanige voorwaardes en beperkings as wat die Munisipaliteit of die Verantwoordelike Owerheid mag nodig ag om op te lê, of toestemming kan geweier word.

29. Terugtrek van toestemming

- (1) Waar 'n persoon enige voorwaarde of beperkingoortree of versuim om daaraan te voldoen, sal die Verantwoordelike Owerheid, of die Munisipale Bestuurder, geregtig wees om nadat die persoon aangehoor is, sy toestemming terug te trek en die diere van die perseel te laat verwyder vir veilige bewaring of beskikking deur 'n diere-welnsorganisasie of skut.
- (2) Enige koste wat aangegaan is vir die verwydering en veilige bewaring van diere bedoel in sub-artikel (1) kan van die eienaar of persoon in beheer van sodanige diere verhaal word.

30. Oorgangsbepalings

'n Persoon wat tydens die inwerkingtreëding van hierdie Verordening meer diere aanhou as wat ingevolge hierdie Verordening voorgeskryf word, mag voortgaan om sodanige groter getal diere aan te hou—

- (a) maar mag nie sonder die toestemming van die Munisipaliteit enige van sodanige groter aantal diere vervang wanneer een of meer daarvan te sterwe kom of weggemaak word nie; of
- (b) tot wanneer sy bestaande toestemming vir die aanhou van die diere verval.

HONDEHERGBERGE, KATTERYE, TROETELDIERSALONNE EN TROETEL-DIERWINKELS

31. Toestemming

- (1) Geen hondeherberg, kattery, troeteldiersalon of troeteldierwinkel mag bedryf word sonder die toestemming van die Bestuurder nie, welke goedkeuring aan voorwaardes onderworpe mag wees.
- (2) Aansoeke vir goedkeuring moet gedoen word op die wyse deur die Munisipaliteit en of die Verantwoordelike Owerheid voorgeskryf.
- (3) 'n Persoon wat 'n hondeherberg, kattery, troeteldiersalon of troeteldierwinkel bedryf mag nie toelaat dat die besigheid op so 'n wyse bedryf word dat dit 'n openbare oorlas of ongerief vir ander mense is nie.

SAMEWERKING TUSSEN MUNISIPALITEITE

32. Diensleweringsreëlings

- (1) Ten einde optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening te verseker, kan die Munisipaliteit ooreenkomste aangaan met die Distriks Munisipaliteit met wie wetgewende en uitvoerende gesag gedeel word ten opsigte van—

- (a) die praktiese reëlings met betrekking tot die uitvoering van die bepalings van hierdie Verordening;
- (b) die stel en afdwing van voorwaardes met betrekking tot enige aansoek ingevolge hierdie Verordening vir sover sodanige voorwaardes betrekking het op die funksies en bevoegdhede deur die Distriks Munisipaliteit uitgeoefen;
- (c) enige ander aangeleentheid wat deur die betrokke partye nodig geag word om optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening of ander voorskrifte te verseker.

ALGEMENE BEPALINGS

33. Reg van toegang en inspeksie

- (1) Enige behoorlik gemagtigde persoon is gemagtig om enige perseel binne die munisipale gebied te inspekteer ten einde te bepaal of daar aan die bepalings van die Verordening voldoen word.
- (2) Wanneer 'n perseel ingevolge sub-artikel (1) binnegegaan word, moet die gemagtigde persoon op versoek van enige persoon, homself identifiseer deur 'n geskrewe bewys van magtiging te toon.
- (3) Die gemagtigde persoon mag vergesel word van 'n persoon van wie dit redelikerwys verwag word om te help in die uitvoer van die inspeksie.
- (3) 'n Persoon pleeg 'n misdryf indien hy—
 - (a) 'n beampte verhinder om sy amptelike pligte uit te voer, of daarmee inmeng;
 - (b) valslik beweer dat hy 'n beampte is;
 - (c) valse of misleidende inligting verstrek wanneer hy aan 'n versoek van 'n beampte voldoen; of
 - (d) versuim om aan 'n versoek van 'n beampte te voldoen.

34. Vrystellings

- (1) Enigiemand mag skriftelik by die Munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.
- (2) Die Munisipaliteit mag—
 - (a) skriftelik vrystelling verleen en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen word, bepaal en vasstel;
 - (b) enige vrystelling of voorwaarde in 'n vrystelling wysig of kanselleer; of
 - (c) weier om vrystelling toe te staan.
- (3) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om te voldoen aan die voorwaardes wat deur die munisipaliteit opgelê word nie; met dien verstande verder dat indien die aansoeker met die betrokke aktiwiteit begin voordat sodanige onderneming aan die Munisipaliteit voorgelê is, die vrystelling verval.
- (4) Indien daar nie aan 'n voorwaarde van 'n vrystelling voldoen is nie, verval die vrystelling onmiddelik.
- (5) Waar enige handeling met die toestemming van die Munisipaliteit geskied en enige voorwaardes, vereistes of beperkings wat tydens goedkeuring gestel is verontagsaam word of nie volledig nagekom word nie, of klagtes ontvang word, kan die Munisipaliteit na goeddunke teen die oortreders optree en/of regstappe neem.

35. Bediening van dokumente en geregtelike stappe

- (1) Wanneer enige kennisgewing, bevel, aanskrywing of ander dokument gemagtig is of nodig is om bedien te word op 'n persoon ingevolge hierdie Verordening, word dit geag effektief en na behore aan sodanige persoon beteken te wees—
 - (a) wanneer dit persoonlik aan hom afgelewer is;
 - (b) wanneer dit by sy plek van inwoning of besigheid in die Republiek gelaat is by 'n persoon wat duidelik ouer as sestien jaar is;
 - (c) wanneer dit gepos is per geregistreerde of gesertifiseerde pos aan sy laaste bekende woon- of besigheidsadres in die Republiek en 'n erkenning van die versending verskaf word;
 - (d) indien sy adres in die Republiek onbekend is, wanneer dit aan sy agent of verteenwoordiger in die Republiek bedien is op so 'n manier soos bepaal deur paragraaf (a), (b) of (c); of
 - (e) indien sy adres en agent in die Republiek onbekend is, wanneer dit opsigtelik vertoon word op die vaste eiendom, indien enige, waarop dit betrekking het.
- (2) Wanneer enige kennisgewing, bevel, aanskrywing of ander dokument soos die voorgenoemde gemagtig is of bedien moet word aan 'n persoon omdat hy die eienaar of bewoner is of was of 'n ander reg hou met betrekking tot vaste eiendom, sal dit nie nodig wees om hom by name te noem nie, maar sal dit voldoende wees as hy daarin beskryf word as die eienaar, bewoner of houer van sodanige vaste eiendom of ander reg, wat ook al die geval mag wees.

36. Beperking van aanspreeklikheid

Die Munisipaliteit is nie aanspreeklik nie vir enige skade of verlies wat veroorsaak is deur—

- (a) die uitoefening van enige bevoegdheid of die verrigting van enige plig te goeder trou ingevolge ingevolge hierdie Verordening; of
- (b) die versuim om enige bevoegdheid uit te oefen of om enige funksie of plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening te verrig.

37. Strafbepaling

- (1) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (2) Iemand wat versuim of weier om toegang te verleen aan 'n behoorlik gemagtigde verteenwoordiger of werknemer van die Munisipaliteit indien hy toegang tot grond of 'n perseel versoek, of 'n valse verklaring aflê of vals of misleidende inligting verstrek, welwetende dat dit vals of misleidend is en iedereen wat enige ander bepaling van hierdie Verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n straf van—
 - (a) 'n boete of gevangenisstraf, of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf, met 'n addisionele boete, of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

38. Herroeping van Verordeninge

- (1) Die Verordeninge hieronder gelys word hiermee herroep:
 - (a) Munisipaliteit Mosselbaai: Regulasies vir die Voorkoming en onderdrukking van Oorlaste—PK 84/1972 gedateer 28 Januarie 1972.
 - (b) Munisipaliteit Hartenbos: Verordening insake die Voorkoming en Bekamping van Oorlaste—PK 83/1984 gedateer 16 Maart 1984.
 - (c) Mosselbaai Munisipaliteit: Verordening insake die Beheer oor Inkoopwaentjies—PK 748/1990 gedateer 30 November 1990.
 - (d) Mosselbaai Munisipaliteit: Addisionele Regulasies insake die Aanhou van Pluimvee—PK 724/1963 gedateer 1 November 1963.
 - (e) Mosselbaai Munisipaliteit: StandaardVerordening insake die Aanhou van Diere—PK 485/1990 gedateer 27 Julie 1990.

39. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Openbare Oorlaste van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO REFUSE REMOVAL

To provide for procedures, methods and practices to regulate the dumping of refuse and the removal thereof.

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

(1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, unless the context otherwise indicates—

“authorised official” means an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto to perform any act, function or duty related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law; and “official” has a corresponding meaning;

“bin-liner” means a plastic bag, as prescribed by the Mossel Bay Municipality, which shall be placed inside the container;

“builders refuse” means any waste or refuse resulting from or generated by the construction, renovation or demolition of a building, other structure or works;

“bulky refuse” means any refuse, other than industrial refuse, which emanates from any premises and which by virtue of its mass, shape, size or quantity cannot be conveniently accumulated in or removed by a container with a bin liner;

“business premises” also trade premises or any premises zoned for other purposes than single residential purposes, agricultural purposes or undetermined in terms of a zoning scheme, but includes single residential premises where commercial activities are allowed in terms of an approval granted by the Mossel Bay Municipality;

“charge” means the fees, charges or tariffs as determined from time to time by the Council of the Mossel Bay Municipality;

“domestic refuse” means any refuse or waste normally emanating from or incidental to, the normal occupation of a dwelling, flat, hotel, boarding-house, restaurant, guest house, hospital, school, café, shop, old age home or office but shall not include stones, soil, gravel, bricks, waste liquids, night soil, garden refuse, hazardous waste or industrial, builder’s or trade refuse;

“disposal site” means an land fill management site where dumping is allowed as officially determined and designated;

“garden refuse” means any refuse which is generated as a result of normal gardening activities such as grass cuttings, leaves, plants, flowers, weeds and other similar light matter, but exclude bulk refuse;

“hazardous waste” means and include dangerous waste, health care waste, asbestos, motor oils, lubricants, toxic and chemical substances and any refuse, waste, matter, poison or liquid waste or substance by the inherent toxicological characteristics thereof which is or may have a significant effect on or be hazardous or harmful to the environment, to persons or to living organisms or which may cause pollution or which, in the opinion of the Director: Civil Services, constitute hazardous waste or specified in terms of specific legislation;

“health care waste” means waste generated by a hospital, clinic, nursing home, doctor’s offices, medical laboratory, research facility, dental practitioner, medical practitioner, traditional healer, traditional surgeon and veterinarian or any other place where health care waste are generated and which are infectious or potentially infectious, and includes—

- (a) microbial wastes including cultures and stocks of infectious wastes and associated biological that can cause disease in humans;
- (b) human blood and blood products, including serum, plasma and other blood components;
- (c) pathological wastes of human origin, including tissues, organs and body parts removed during surgery of autopsy;
- (d) contaminated animal wastes including animal carcasses, body parts and bedding which have been exposed to infectious agents during medical research, pharmaceutical testing or production of biological;
- (e) isolation wastes associated with animals or human beings known to be infected with highly communicable diseases; and
- (f) contaminated and uncontaminated sharps, including clinical items which can cause a cut or puncture or injection, such as needles, syringes, blades and microscope slides;
- (g) used medical equipment and other medical material which is capable or is reasonably likely to be capable of causing or spreading disease or causing or spreading infection, such as used surgical dressings, swabs, blood bags, laboratory waste, blood collection tubes, colostomy- and other catheter-bags, gloves, drip bags, administration dines and tongue depressors;
- (h) pharmaceutical products which has become outdated or contaminated or have been stored improperly or are no longer required such as human and animal vaccines, medicine and drugs;
- (i) genotoxic chemical waste and radio isotopes from experimental or diagnostic work or any other source;
- (j) chemical waste: includes discarded solid, liquid and gaseous chemicals;
- (k) waste with heavy metals: includes, but is not limited to mercury waste form thermometers, blood-pressure gauges, residues from dentistry, cadium waste from discarded batteries, reinforced wood panels used in radiation proofing, and drugs containing arsenic;
- (l) pressurised container waste: includes pressurised cylinders and cartridges used in health care facilities to store gases.

“industrial refuse” means any refuse generated as a result of manufacturing, maintenance, production and dismantling activities and include hazardous refuse;

“land” means also any building or structure erected thereon and includes the premises;

“Municipality” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“new building” means—

- (a) a building erected after the date of commencement of this By-law,
- (b) a building which had been demolished, burnt or partly or completely destroyed and is re-constructed of which the re-construction started after the commencement of this By-law,
- (c) a building to which additions are being made, whether by addition of an extra storey or an enlargement which will increase the cubic space of the building,
- (d) a building structurally converted for a purpose which differs from that of which it has been approved for;

“nuisance” means any act, omission or condition which is in the opinion of Municipality detrimental health or offensive or injurious or which materially interfere with the ordinary comfort or convenience of the residents or the public or adversely affects safety of the residents or the public or which disturbs the tranquillity of the neighbourhood and does nuisance also include any object or anything which is unsightly or is aesthetically an acceptable to the neighbourhood;

“occupier” means owner, any lessee or other person without regard to the title under which he controls and occupies or who controls and otherwise uses the property, provided that where any premises is occupied by more than one lessee or several unrelated persons, or where any premises is not occupied, the owner of such premises shall be regarded as the occupier thereof;

“owner” the person in whom the legal title to the premises is vested, occupier, householder, director of a company, member of a close corporation, homeowners association, corporate body or the person or entity in control of any premises, or any person who obtains a benefit from the premises or is entitled thereto and includes the person administering an estate as curator, executor, proxy, trustee or administrator of a person in whom the legal title in immovable property is vested and who is insolvent, dead or of unsound mind;

“pavement” means that portion of a street between the road surface of the roadway and the boundary lines of adjacent properties or buildings which is intended for the use of pedestrians;

“person” also includes any legal person, voluntary association, body corporate developer, board, state department or controlling entity;

“public place” any square, street, thoroughfare, bridge, pathway, side walk, alley, open area, garden, park or any open area in the area of jurisdiction of Municipality;

“refuse” means domestic, garden, office or trade refuse and also includes garden refuse, paper, carton, plastic and other or similar material. In the case of industries only the refuse specifically or generally described by the Municipality, but explicitly exclude fluids, burning material, hazardous, healthcare and bulk waste, building rubble, ground or stones;

“refuse container” a plastic bag as supplied by or approved by the Municipality;

“residential premises” means any premises other than business or church premises, unless otherwise stated or approved, but include business premises that are designed in such a way that a part or parts of it used or can be used for residential purposes;

“responsible authority” means the Eden District Municipality or any national or provincial department that may in terms of its powers and functions impose provisions, conditions or restrictions in respect of waste management;

“sidewalk” means that portion of a street between the outer boundary of the roadway and the boundary lines of adjacent properties or buildings which is intended for the use of pedestrians;

“trade refuse” means any trade material or trade waste as determined by the Municipality and agreed to by the owner or occupier;

“treatment facility” means any site or premises—

- (a) used to accumulate health care risk waste for the purpose of storage, recovery, treatment, reprocessing, recycling or sorting of that waste; and
- (b) permitted so to be used by virtue of section 80(4) or 81 of the National Environmental Management: Waste Act 2008 or in terms of a waste management licence under section 49 of that Act;

“special event” means a parade, procession, race, concert, show, exhibition, festival, ceremony, film shoot, or any other similar event of a sporting, cultural, or recreational nature which requires, for the purpose, exclusive use of the whole or a part of a premises;

“waste” means any substance, whether or not that substance can be reduced, re-used, recycled and recovered—

- (a) that is surplus, unwanted, rejected, discarded, abandoned or disposed of;
- (b) for which the generator has no further use of for the purposes of production;
- (c) that must be treated or disposed of; or
- (d) that is identified as a waste by the National Minister by notice in the Gazette, and includes waste generated by the mining, medical or any other sector, but excludes any by-product and any portion of waste that has been re-used, recycled or recovered;

“waste generator” means a household, trade or business entity, industrial, construction or any other organisation or entity, or the owner, inhabitant(s), occupant(s), employees of which generate waste and includes sorters of waste such as recycling or waste minimisation groups, scrap dealers and buy-back centres;

“waste management officer” means an officer so appointed in terms of this By-law, or as required by national or provincial legislation; and any word or expression when used in this By-law to which a meaning has been assigned in the Act shall have that meaning.

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Community Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
- (b) The Director may delegate any power or duty granted to him in terms of this By-law to any competent official in his Directorate.

2. Application

- (1) This By-law shall apply on all premises either situated on private-, or public property and be valid in the area of jurisdiction of the Municipality in so far as it is applicable and not inconsistent with or excluded by any other Act, and shall apply until it is amended. In the case of a dispute

between the different texts, the English text shall be decisive.

- (2) (a) The provisions of this By-law do not derogate from the provisions of any other legislation which provides for the removal or disposal of specific types of refuse or waste as defined in that legislation.
- (b) In the event of any conflict between any section of this By-law and legislation or standards, of the Responsible Authority, that legislation or standards shall prevail.
- (3) This By-law binds any organ of state, visitor or tourist.
- (4) In any case where the occupier of a property is not also the owner, the Municipality may hold the owner himself, instead of the occupier, liable for compliance with the provisions of this By-law.

3. Compulsory use of service and charges

- (1) In areas where the Municipality renders a refuse removal service, no one except the Municipality, or a person authorised by the Municipality may remove any refuse, excluding garden refuse, from any premises or dispose thereof.
- (2) Each owner, excluding the owners of rural areas and small holdings for as long as such a service is not provided, must make use of the service provided by the Municipality for the removal or disposal of refuse, in respect of refuse originating from such premises.
- (3) (a) The Municipality shall fix from time to time the charges payable to it for the removal or disposal of refuse and waste and dumping or depositing of refuse and waste at the dumping site and all the requirements that goes therewith.
- (b) The charges as fixed by the Municipality shall be due and payable by the occupier of the premises who is supplied with the refuse removal service or failing which, by the owner of the premises;
- (c) The charges due shall be payable and recoverable in terms of the Credit Control and Debt Collection policy adopted by the Municipality.
- (4) (a) Different categories of refuse removal users may be determined and the Municipality may differentiate between geographical areas when providing types of waste management services.
- (b) The Municipality may levy a separate fixed monthly refuse removal charge and apply it to different categories of consumers, as set out in the applicable tariffs, as approved by the Municipality in each annual budget.
- (5) Qualifying consumers may apply for an indigent rebate on domestic refuse removal and the Municipality may grant such rebates to different categories of users subject to the conditions as set out in the Policy and tariffs approved by the Municipality.
- (6) The Municipality may require any person or category of persons who transports waste for gain to—
 - (a) register with the Waste Management Officer of the Municipality; and
 - (b) furnish such information as is specified or as the Waste Management Officer may reasonable require.

4. Refuse and waste removal services, conditions, sorting and recovery

- (1) The Municipality provides refuse and waste removal services, either by itself, or by means of private contractors, municipal entities or community based service providers; unless the Municipality does not provide a waste removal service for the type of waste to be disposed of, use shall be made of a prescribed or accredited service provider.
- (2) Owners of premises where a body corporate is in existence, commercial premises and agricultural premises are responsible for making independent arrangements for the removal of refuse and waste, but may, in areas where the Municipality provides a refuse and waste removal service, apply to the Municipality to enter into an agreement for the removal or refuse or waste by the Municipality.
- (3) Municipality may in respect of the approval—
 - (a) in terms of town planning legislation of new developments, redevelopments and subdivisions;
 - (b) of building plans for new buildings submitted in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act, Act 107 of 1977, require—
 - (i) that provision be made for the storage, handling, safeguarding and disposal of refuse and waste including builders rubble;
 - (ii) that new business and manufacturing premises and industries submit operational plans for refuse and waste minimisation, recycling, reuse, sorting and recovery; and
 - (iii) that on completion of the project the operational plans contemplated in sub-paragraph (ii), be implemented when required by the Municipality.
- (4) The Municipality may require waste generators—
 - (a) to separate waste into different kinds and nature of waste;
 - (b) to avoid the generation of waste or where it cannot be avoided to minimise the toxicity and amounts of waste generated;
 - (c) to separate and recover waste with the aim of re-use, recycling and the minimising of waste and its impacts and to store the recyclable waste separately from non recyclable waste. In the case of industrial waste they must ensure that the waste is separated into liquids, components and materials that can be treated for recycling or reuse;
 - (d) to provide enclosed secure bin yards at accessible positions to accommodate refuse storage and the removal thereof, to the standards and specifications required by the Director: Community Services;
 - (e) in the case of industrial waste, to submit an Integrated Waste Management Plan to the Municipality and comply with the terms and conditions set out by the Municipality for the generation, minimisation, storage, recycling, collection and prescribed disposal of such waste.
- (5) When the Municipality provides a refuse removal service, the occupier of the premises shall grant the municipality access to such premises for collecting and removing refuse and shall ensure that nothing obstruct or hinders the refuse collections in rendering of such service.

- (6) Should the Municipality be impeded from the handling or collection of refuse due to topographical reasons or layout factors and the removal of refuse is likely to result in damage or injury to property or any person, the Municipality may require the occupier to do such alterations necessary or effect the precautionary measures, and the Municipality may suspend the occupier to indemnify it in writing in respect of any such damage or injury or any claims, where after the service will be resumed.
- (7) The Municipality has the right to limit the provisions of general waste collection services, if there is a failure by the waste generator to comply with the provisions of such services; unless the limitation poses a risk to health or the environment. The necessary action against any transgressor may in terms of this By-law or any other applicable legislation be instituted.

5. Domestic refuse removal

- (1) The Municipality must render a service for the disposal of domestic refuse, subject to the conditions, inclusive the provisions of section 4(4)(a)-(d), as may be determined by the Municipality.
- (2) Nobody may without the written consent of the Municipality bury domestic refuse into any soil, with the exception of garden refuse.
- (3) Nobody may deposit any other material in a refuse container except domestic refuse.
- (4) The occupier of the premises shall not allow refuse to accumulate on a premises or create a dangerous situation or health risk.

6. Accumulation and removal of domestic refuse

- (1) The Municipality may, generally or in particular, issue instructions to occupiers on the manner in which or the arrangements according to which refuse or refuse bags shall be placed in containers, be removed therefrom, be tied and thereafter be placed on the sidewalk in front of the property or on a designated place.
- (2) No material, including hazardous material or any waste liquid which, by reason of its mass or other property is likely to render such bin liners of containers too difficult for the refuse removers to handle or carry or create a danger or health or physical risk, shall be placed in such bin liners or containers.
- (3) The containers or bin liners, or both, shall be removed by the Municipality at such intervals as the Municipality may deem necessary, only if such containers or bin liners, or both, have been put at the prescribed places as provided by the Municipality.
- (4) An occupier or lessee of municipal property or privately owned land to which the general public has access, must ensure—
 - (a) that sufficient containers or places are provided to contain litter that is discarded by the public; and
 - (b) when required, manage the waste by sorting and recovery for re-use, and recycling;
 - (c) that the litter and waste is disposed of without delay, before it becomes a nuisance, a ground for complaints or negatively impact on the environment.

7. Garden refuse

- (1) If it has sufficient capacity available, the Municipality may in its discretion and on application from the occupier of property, remove low volume garden refuse there from at the cost of the occupier and in a manner and prescribed volume as may be determined.
- (2) Garden refuse must be removed from property where it accumulates according to any arrangements which the owner or occupier of such property desires to make, provided that, should any accumulation of garden refuse not be removed and should such accumulation in the opinion of the Municipality constitute a nuisance, any risk or fire hazard, the Municipality may order such owner or occupier by written notice to remove such accumulation within a specified period.
- (3) By failure to comply with a notice in terms of sub-section (2) the Municipality may, without prejudice to its powers to take legal action against the offender, take the necessary steps to implement such notice at the expense of the offender.

8. Removal of hazardous, health care waste, bulky and industrial refuse

- (1) The occupier or, in the case of premises occupied by more than one person, the owner of premises on which—
 - (a) bulky, trade or industrial refuse is generated shall ensure that such refuse is disposed of in terms of this By-law or other legislation within a reasonable period after the generation thereof;
 - (b) hazardous, health care waste or hazardous industrial waste is generated must dispose of such waste as prescribed by the Responsible Authority.
- (2)
 - (a) Hazardous, health care waste, bulky and hazardous industrial refuse shall, once it has been removed from the premises on which it was generated, be disposed of at a treatment or disposal facility or deposited on a landfill site, designated by the Authorised Authority as a treatment or disposal site.
 - (b) A person transporting the waste must ensure—
 - (i) that the facility or place to which the waste is transported is authorised to accept such waste prior to offloading the waste from the vehicle; and
 - (ii) must obtain written continuation that the waste has been accepted, such document to be kept for a period of three years for record purposes.

9. Builders rubble

- (1)
 - (a) Builders rubble which may have originated or accumulated in the course of the construction, alteration, renovation or demolition of any structure or works shall be removed from the property concerned according to suitable arrangements to be made by the owner of such property and the provisions of the National Building Regulations and Standards Act, Act 107 of 1977 is applicable.
 - (b) If there is any undue delay in the removal of such refuse after the completion of the works involved, the Municipality may, except the

institution of legal steps, direct by written notice to such owner, that the refuse be removed within a specified time and by failing to comply the Municipality may dispose of the waste and recover cost from the owner.

- (c) Builders rubble may only be disposed of at an approved waste dump.
 - (d) The owner of the property may be required to provide the building control officer at the final inspections with proof that it has disposed of the full mass of the building rubble at an accredited waste disposal facility for that category of waste prior to an occupancy certificate or any final approval being granted.
- (2) The Municipality does not accept any responsibility for the removal of waste determined in section 8 and 9.

10. Trade refuse

- (1) The Municipality may enter into an agreement with the occupier of any premises for the removal of trade refuse by the Municipality at a charge fixed by the Municipality.
- (2) It shall be the duty of every licensee or occupier of a shop or trade premises to ensure that the pavement in front of or abutting the premises is kept clean and free of refuse or material originating from such premises or resulting from the delivery of goods to such premises.

11. Disposal sites

- (1) The Municipality may—
 - (a) set aside any disposal site or any part of a disposal site where only a particular kind of refuse may be deposited or dumped;
 - (b) limit the type or size of vehicle from which waste may be dumped or deposited;
 - (c) limit the quantity of waste in general, or the quantity of a particular type of waste, which may be dumped or deposited at any disposal site;
 - (d) require that any waste to be dumped or deposited at a disposal site—
 - (i) shall be dumped or deposited at a particular place or in a specified manner only or that it be treated, wrapped or packaged in a specific manner before being dumped or deposited;
 - (ii) that specified waste be separated into different kinds and nature, to be separated and recover or minimised, and to store the recyclable waste from non-recyclable waste.
- (2) The Municipality shall determine the days when and hours during which dumping may take place at any disposal site.
- (3) (a) Requirements imposed in terms of this By-law may be indicated to the public by means of an appropriate notice erected at the entrance of the disposal site concerned, or as per written notice available at the disposal site.
(b) Any instruction issued by an official of the Municipality or a person acting on behalf of the Municipality in charge of access control at the disposal site, shall be strictly complied with.
- (4) Every person who enters into a disposal site or other facility provided by the Municipality in respect of waste management, must comply to the instructions for use and conditions of entry.

12. Ownership of refuse

All refuse removed by the Municipality and all refuse on disposal sites controlled by the Municipality shall be the property of the Municipality, and no person who is not duly authorised by the Municipality to do so shall remove or interfere with such refuse.

13. Abandoned objects

Anything other than a vehicle deemed to have been left or abandoned anywhere in terms of The National Road Traffic Act, Act 29 of 1989, which is, in the light of such factors as the place where it is found, the period it has been lying at such place and the nature and condition thereof, reasonably regarded by the Municipality as having been abandoned, may be removed and disposed of by the Municipality as it may deem fit.

14. Event waste

- (1) Any person who is directly or indirectly involved with the organisation, management or presenter of a special event in open air which is to take place, on private or public property and/or owns or controls such premises at which a special event is to take place, including sport stadia and conference centres, must submit—
 - (a) a waste management plan at least fifteen (15) working days before the event to the Municipality in the standard form, in respect of the storage, collection, recycling and disposal of waste at and after such event and comply with the terms and conditions set out by the Municipality; and
 - (b) this must also include a costing sheet of the waste management and the organiser, management or owner will be liable to pay the cost of same.
- (2) The person referred to in sub-section (1) shall either himself or contract with an accredited service provider for the collection and disposal of such event waste to a waste disposal facility and provide proof of this to the Municipality as part of its management plan.
- (3) Should such person fail or neglect—
 - (a) to provide the Municipality with the waste management plan; or
 - (b) to obtain such waste management services prior to the event in question; or

- (c) should there be waste left, at the place where the event has been held or the surrounding area as a result of the event, the Municipality may arrange for the collection, cleanup, recycling and disposal of the event waste, the cost of such services shall be payable by the event organiser, presenter, owner or occupier of the land.
- (4) The Municipality may levy and recover fees, charges or tariffs, and require the payment of a reasonable deposit for the processing of the application, supervising and/or removal of the waste and all the requirements that goes therewith.

15. Emergencies requiring the management of waste

- (1) If in the opinion of the Director: Community Services, there is an emergency requiring the management or any kind of waste, the Municipality may call upon the occupier of the property/waste generator to manage same within a stipulated period to the Municipality's satisfaction, or in a case of immediate emergency, may arrange for this management, including clearing and cleaning of debris and pollution effects, transporting and disposing of the waste at a waste disposal facility licensed for the specific type of waste generated.
- (2) The Municipality may, in a case of default, also arrange, manage, and co-ordinate the rehabilitation and repair of any infra-structure, buildings, equipment or natural environment in this process. The cost of such management, rehabilitation and repair, including all costs incurred in the utilisation of the Municipality's resources, equipment and materials shall be for the account of the person responsible for the emergency.
- (3) If such emergencies are created by an act of God and there is funding for same the Municipality will deal with such emergency in such manner as the circumstances may allow and depending on available funding, or aid and assistance from the Responsible Authority.

16. Liability

- (1) Where anything has been removed and disposed of by the Municipality, the person responsible shall be liable to pay the Municipality the charge fixed by it for such removal and disposal.
- (2) For the purposes of sub-section (1), the person responsible shall be—
 - (a) the owner of the object, including any person who is entitled to be in possession of the object by virtue of a hire-purchase agreement or an agreement of lease at the time when it was abandoned or put in the place from which it was so removed, unless he can prove that he was not involved in and did not know of its being put in such place; or
 - (b) any person by whom the object was put in the place aforesaid; or
 - (c) any person in the position of control or authority who knowingly permitted the object to be put in the said place.

17. Service Delivery Arrangements

- (1) In an effort to achieve optimal service delivery in terms of this By-law, the Municipality may enter into agreements with any organ of state or other institution in respect of the following—
 - (a) the practical arrangements with regard to the execution of the provisions of this By-law;
 - (b) the imposition and enforcement of conditions with regard to any application in terms of this By-law;
 - (c) mechanisms for execution of powers of functions in terms of this By-law or the matters on which have been agreed;
 - (d) any other matter regarded necessary by the parties to achieve optimal service delivery in terms of this By-law or other prescriptions.

18. Right of entry and inspection

- (1) Any authorised person is authorised to inspect any land or premises within the municipal area in order to determine whether there is compliance with the provisions of this By-law.
- (2) When entering premises in terms of sub-section (1), the authorised person must on request by any person, identify himself by producing written proof of authorisation.
- (3) The authorised person may be accompanied by a person reasonably required to assist in conducting the inspection.
- (4) A person commits an offence if he—
 - (a) hinders or interferes with an official in the execution of his official duties;
 - (b) falsely professes to be an official;
 - (c) furnishes false or misleading information when complying with a request of an official; or
 - (d) fails to comply with a request of an official.

19. Exemptions

- (1) Any person may in writing apply to the municipality for exemption from any provision of this By-law that falls within the powers of the Municipality.
- (2) The Municipality may—
 - (a) grant an exemption in writing and set and determine the period for which such exemption is granted;
 - (b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or
 - (c) refuse to grant an exemption.
- (3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with the conditions imposed by the municipality, however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.

- (4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

20. Service of documents and process

- (1) Whenever a notice, order, demand or other document is authorised or required to be served on a person in terms of this By-law, it shall be deemed to have been effectively and sufficiently served on such person—
- (a) when it has been delivered to him personally;
 - (b) when it has been left at his place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age or sixteen years;
 - (c) when it has been posted by registered or certified mail to his last known residential or business address in the Republic and an acknowledgment of the posting thereof is produced;
 - (d) if his address in the Republic is unknown, when it has been served on his agent or representative in the Republic in the manner provided by sub-sections (1)(a), (b) or (c); or
 - (e) if his address and agent in the Republic are unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the immovable property (if any) to which it relates;
 - (f) in the event of a body corporate, when it has been delivered at the registered office of the business premises of the body corporate; or
 - (g) when it has been delivered, at the request of that person, to his e-mail address.
- (2) Service of a copy is deemed to be service of the original.
- (3) When any notice, order, demand or other document as aforesaid is authorised or required to be served on a person by reason of his being or having been the owner or occupier of or holding some other right in respect of immovable property, it shall not be necessary to name him but it shall be sufficient if he is therein described as the owner, occupier or holder of such immovable property or other right, as the case may be.

21. Limitation of liability

- (1) The Municipality is not liable for any damages or loss caused by—
- (a) the exercise of any power or the performance of any duty in good faith under these By-laws; or
 - (b) the failure to exercise any power, or perform any function or duty in good faith under these By-laws.

22. Liaison forums in community

- (1) The Municipality may establish one or more liaison forums in the community for the purposes of obtaining community participation with regard to the matters dealt with in this By-law.
- (2) A liaison forum or any person may on own initiative submit an input to the Municipality for consideration.

23. Offences and penalties

- (1) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.
- (2) Any person who contravenes any provisions of this By-law or fails or refuses to comply with, carry out or execute any order or notice issued or a condition imposed by the Municipality in accordance with this By-law, shall be guilty of an offence and on conviction be liable to—
- (a) a fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment;
 - (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
 - (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the Court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention or failure.
- (3) The Court may, when considering sentence, take into account the following:
- (a) That a convicted person delayed in complying with or failed to comply with the terms of notices or directions given to that person under this By-law.
 - (b) That person obtained a financial advantage or was to obtain a financial advantage as a result of the commission of the offence.
 - (c) The severity of the offence in terms of its impact or potential impact on health, wellbeing, public safety and the environment, and the extent of the measures for the removal thereof and the rehabilitation of the area.

24. Domicilium citandi

For the purpose of the service of any notice, order or other document upon any consumer in terms of this By-law, the address registered for such consumer in the books of the Municipality shall be deemed to be his domicilium citandi, unless otherwise shown in any formal document.

25. Repeal

The provision of all the former By-laws relating to refuse removal and disposal are hereby repealed.

26. Transitional provisions

- (1) All actions performed and contraventions committed, proceedings imposed or pending, in terms of any repealed By-law shall not be affected by such repeal and all licences issued and actions performed in accordance with a repealed By-law shall be valid and regarded to be executed and issued in terms of this By-law.
- (2) Any approvals given in accordance with previous By-laws will be valid in respect of the premises for which were granted and in respect of the person to whom they were granted, but cannot be transferred.
- (3) The Municipality may amend any existing waste removal or cleansing services, after a process of public notification, and comment, and provided the amendment is practical, cost effective and has its objective the prevention of the proliferation of waste, the minimisation of waste and/or the reduction of waste to be removed.

27. Short title and commencement

This By-law shall be known as the By-law relating to Refuse Removal of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

18 January 2010

25743

MOSELBAAI MUNISIPALITEIT VERORDENING INSAKE VULLISVERWYDERING

Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die storting en die verwydering van vullis te reguleer.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordbepaling

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui ook die vroulike geslag in, sluit enkelvoudige woorde die meervoud daarvan in en andersom, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“afval” enige stof, hetsy daardie stof gereduseer, hergebruik, hersikleur of herwin kan word—

- (a) wat oortollig, ongewens, verwerp, weggegooi, verlaat of beskik is;
- (b) waarvoor die genereerder geen verdere gebruik het nie vir die doel van produksie;
- (c) wat behandel of beskik moet word; of
- (d) wat deur die Nasionale Minister by kennisgewing in die Staatskoerant as ’n afval geïdentifiseer is;

en ook afval gegenereer deur die mynbou-, mediese of enige ander sektor, maar nie enige nuwe produk en enige deel van afval wat hergebruik, hersikleur of herwin is nie;

“afvalbestuursbeampte” ’n beampte wat as sodanig ingevolge dié Verordening aangestel is, of wat ingevolge nasionale of provinsiale wetgewing vereis word;

“afvalgenereerder” ’n huishouding, handels- of sake-entiteit, industrie, konstruksie of enige ander organisasie, entiteit of die eienaars, inwoner(s), bewoner(s), werknemers wat afval genereer, met inbegrip van sorteerders van afval soos hersirkulerings- of afvalminimaliseringsgroepe, skroothandelaars en terugkoop-sentrums;

“behandelingsfasiliteit” ’n terrein of perseel—

- (a) wat gebruik word om gesondheidsrisiko-afval op te gaar met die doel om daardie afval te berg, te herwin, te behandel, te herprosesseer, te hersikleur of te sorteer; en
- (b) wat toegelaat word om aldus gebruik te word kragtens artikel 80(4) of 81 van die National Environmental Management: Waste Act, 2008, of ingevolge ’n afvalbestuurslisensie ingevolge artikel 49 van daardie Wet;

“bou afval” enige vullis of afval wat veroorsaak word deur of ontstaan uit die bou, opknapping of sloping van ’n gebou of ander struktuur of werke;

“eienaar” die persoon in wie titel van die perseel regtens gevestig is, huurder, okkupeerder, bewoner, direkteur van ’n maatskappy, lid van ’n beslote korporasie, die huiseienaarsvereniging, bestuursliggaam of sodanige persoon of entiteit in beheer van enige perseel, of enige persoon wat ’n voordeel daaruit verkry of daarop geregtig is en sluit in ’n kurator, eksekuteur, trustee of administrateur van ’n persoon in wie die regstitel van onroerende eiendom gesetel is en wie insolvent, dood of geestesversteurd is;

“eiendom” elke individuele eiendom of deel van ’n eiendom soos aangedui in die waardasielys van Mosselbaai Munisipaliteit en dit sluit ook in elke eiendom wat nie op die waardasielys verskyn nie, maar geleë is binne die regsgebied van Mosselbaai Munisipaliteit en afsonderlik geokkupeer word;

“gelde” die gelde, kostes of tariewe wat van tyd tot tyd deur die Raad van die Mosselbaai Munisipaliteit vasgestel word;

“gemagtigde beampte” ’n werknemer van die Munisipaliteit of ’n ander persoon wat aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer; en het “beampte” ’n ooreenstemmende betekenis;

“gevaarhoudende afval” ook gevaarlike afval, gesondheidsorg afval, asbes, motorolies, smeermiddels, toksiese en chemiese stowwe, en enige vullis, afval, materiaal, gif en afval vloeistowwe of stof wat vanweë die toksikologiese eienskappe wesentlik gevaarlik of nadelig vir die omgewing, persone of ander lewende organismes is of mag wees of besoedeling kan veroorsaak of wat, na die mening van die Direkteur: Siviële Dienste, gevaar houdende afval uitmaak of soos deur spesifieke wetgewing bepaal;

“gesondheidsorgafval” afval voortgebring deur ’n hospitaal, kliniek, verpleeginrigting, dokterskwartiere, mediese laboratorium, navorsingsfasiliteit, tandarts, mediese praktisyn, tradisionele geneser, tradisionele chirurg en veearts of enige ander plek waar gesondheidsorgafval voortgebring word en wat aansteeklik of potensieel aansteeklik is, insluitende—

- (a) mikrobiese afvalstowwe wat insluit afvalstowwe wat kwekings en voorrade van aansteeklike afvalstowwe en verwante biologiese elemente bevat wat siekte in mense kan veroorsaak;
- (b) menslike bloed en bloedprodukte, insluitende serum, plasma en ander bloed bestanddele;
- (c) patologiese afvalstowwe van menslike oorsprong, insluitende weefsels, organe en liggaamsdele verwyder deur middel van chirurgie of outopsie;
- (d) besoedelde diere-afvalstowwe insluitende dierkarkasse, liggaamsdele en beddegoed wat blootgestel was aan aansteeklike stowwe gedurende mediese navorsing, farmaseutiese toetsing of produksie van biologiese elemente;
- (e) geïsoleerde afvalstowwe geassosieer met diere of mense wat met hoogs aansteeklike siektes besmet is;
- (f) besmette en onbesmette skerp voorwerpe, insluitende kliniese items wat ’n sny of prik of deurboring kan veroorsaak, soos naalde, spuitnaalde, lemme en mikroskoopkyfies;
- (g) gebruikte mediese toerusting en ander mediese materiaal wat in staat is of redelikerwys in staat kan wees om siekte te veroorsaak of te versprei of infeksie te veroorsaak of versprei, soos gebruikte chirurgiese verbande, watte, bloedsakke, laboratoriumafval, bloedversameling-buise, kolostomie- en katetersakke, handskoene, drupsakke, toe-dieningsapparaat en tongspatels;
- (h) farmaseutiese produkte wat verouderd of besmet geraak het of onbehoorlik geberg is on nie lange benodig word nie, soos mens- en diere entstowwe, medisyne en verdowingsmiddels;
 - (i) genotoksiese chemiese afval en radio-isotope van eksperimentele en diagnostiese werk of enige ander bron;
- (j) chemiese afval: dit sluit in weggooi- vaste, vloeibare en gasagtige chemikalieë;
- (k) afval met swaarmetaal: dit sluit in, maar is nie daartoe beperk nie, kwikafval van thermometers, bloeddrukmeters, residu’s van tandheelkunde, kadmium-afval van weggooibatterye, versterkte houtpanele wat vir bestralings beveiliging gebruik word, en geneesmiddels wat arsen bevat;
- (l) drukhouerafval: sluit druksilinder en -patrone in wat in gesondheid-sorg-fasiliteite gebruik word om gasse te bewaar;

“grond” ook enige gebou of struktuur daarop opgerig en sluit dit ook die perseel in;

“handelsvullis” enige handelsmateriaal of -afval soos deur die Mosselbaai Munisipaliteit bepaal en met die eienaar of okkupeerder ooreengekom word;

“huysvullis” enige vullis of afval wat normaalweg afkomstig is van of in verband staan met die gewone okkupasie van ’n woning, woonstel, hotel, losieshuis, hospitaal, skool, kafee, winkel, ouetehuis of kantoor maar omvat dit nie klippe, grond, gruis, bakstene, afvalvloeistof, nagvuil of tuinvullis, gevaarlike afval of industriële-, bedryfs-, bouers- of handelsvullis nie;

“industriële afval” bedryfsafval of enige afval wat ontstaan vanweë vervaardigings- of industriële prosesse, instandhouding-, produksie- en demonteerbedrywighede en sluit gevaarlike afval in;

“massa afval” enige afval, uitgesonderd industriële afval, wat afkomstig is van enige perseel en wat vanweë die massa, vorm, grootte of hoeveelheid, moeilik in ’n houer met ’n plastiekvoering opgegaar of daaruit verwyder kan word;

“Munisipaliteit” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“nuwe gebou” beteken—

- (a) ’n gebou wat opgerig word na die datum waarop hierdie Verordening in werking tree;
- (b) ’n gebou wat afgebreek, gebrand of gedeeltelik of geheel en al vernietig is en heropgebou word, of waarvan die heropbouing na die in werkingtreding van hierdie Verordening ’n aanvang geneem het;
- (c) ’n gebou waaraan aangebou word hetsy deur die toevoeging van nog ’n verdieping of ’n vergroting wat die kubieke ruimte van die gebou vermeerder;
- (d) ’n gebou wat struktureel omgebou word vir ’n doel wat verskil van dié waarvoor dit voorheen goedgekeur is;

“okkupeerder” enige eienaar, huurder of ander persoon sonder inagneming van die reg ingevolge waarvan die perseel beheer en okkupeer word of beheer daarvoor het en dit andersins gebruik, met dien verstande dat waar enige perseel deur meer as een huurder, of meerdere onverwante persone geokkupeer word, of waar enige perseel nie geokkupeer is nie, die eienaar van sodanige perseel as die okkupeerder daarvan beskou word;

“oorlas” enige handeling, versuim of toestand wat na die mening van die Munisipaliteit skadelik, aanstootlik of nadelig is, of wat wesenlik inbreuk maak op die gewone gemak of gerief van die inwoners of publiek of die veiligheid van die inwoners of publiek nadelig raak of wat inbreuk maak op die stilte van die omgewing en sluit oorlas ook in enige voorwerp of enigiets wat onooglik of esteties onaanvaarbaar is in die woonbuurt;

“openbare plek” enige pad, straat, deurgang, brug, voetpad, sypaadje, steeg, plein, oop ruimte, tuin, park of enige oop ruimte in die munisipale gebied;

“persoon” sluit ook in enige regspersoon, vrywillige vereniging, bestuursliggaam, ontwikkelaar, raad, staatsdepartement of beherende entiteit;

“plastiekvoering” ’n plastieksak soos deur die Munisipaliteit voorgeskryf wat binne-in ’n vullishouer geplaas word;

“sakeperseel” ook besigheidperseel of enige perseel wat vir ’n ander doel as enkelwoon, landbougrond of onbepaald soneer is ingevolge ’n soneringskema, maar sluit dit in enkelwoonpersele waar besigheidsaktiwiteite toegelaat word ingevolge ’n goedkeuring wat deur die Munisipaliteit toegestaan is;

“stortingsterrein” ’n opvul bestuursgebied amptelik bepaal en aangewys waar vullisstorting mag plaasvind;

“**spesiale geleentheid**” ’n parade, optog, resies, konsert, vertoning, uitstalling, fees, plegtigheid, verfilming of ander soortgelyke geleentheid van sport-, kulturele of ontspannings aard, wat die alleen gebruik van ’n perseel, hetsy in sy geheel of gedeeltelik, vereis;

“**sypaadjies**” die gedeelte van ’n straat tussen die buitegrens van die padoppervlak en die grenslyne van aanliggende eiendomme of geboue wat bedoel is vir die gebruik deur voetgangers;

“**tuinvullis**” enige afval wat ontstaan as gevolg van normale tuinmaak bedrywighede soos grassnysels, blare, plante, blomme, onkruid en ander dergelyke ligte afval, maar sluit massa afval uit;

“**verantwoordelike owerheid**” die Eden Distriksmunisipaliteit of enige Nasionale of Provinsiale departement wat uit hoofde van sy funksies en bevoegdhede voorskrifte, beperking of voorwaardes ten opsigte van afvalbestuur mag oplê;

“**vullis**” huishoudelike-, tuin-, kantoor- of handelsafval en omvat ook karton, plastiek, papier en ander of dergelyke materiaal. In die geval van nywerhede, slegs die afval wat die Munisipaliteit in die algemeen of in die besonder omskryf, maar vloeiwater, brandende materiaal, gevaarlike, gesondheidsorg, massa afval, boupuin of—rommel, grond of klippe word uitdruklik uitgesluit;

“**vullishouer**” ook ’n plastieksak soos deur die Munisipaliteit verskaf of goedgekeur;

“**woonperseel**” enige perseel anders as ’n sake- of kerkperseel, tensy anders aangedui of goedgekeur, maar sluit sakepersele in wat so ontwerp of ingerig is, waarvan ’n deel of gedeelte vir woondoeleindes benut word of kan word; en het enige ander woord of uitdrukking wanneer dit in hierdie Verordening gebruik word daardie betekenis wat daaraan deur ’n Wet geheg is.

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Gemeenskapsdienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan ’n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik deleger aan ’n bevoegde beampte in sy Direktoraat.

2. Toepassing

- (1) Die Verordening is van toepassing op alle persele hetsy geleë op privaat- of openbare grond en is geldig binne die regsgebied van die Munisipaliteit vir sover dit toepaslik en nie onbestaanbaar is nie of uitgesluit is deur enige wet nie. By die uitleg van die Verordening ingeval van teenstrydighede tussen verskillende tekste gee die Engelse teks die deurslag.
- (2) (a) Die bepaling van hierdie Verordening doen nie afbreuk aan die bepaling van enige ander wetgewing wat voorsiening maak vir die verwydering en wegdoening van spesifieke tipes vullis of afval soos in daardie wetgewing bedoel word nie.
- (b) Indien ’n bepaling van hierdie Verordening strydig is met enige ander of die Verantwoordelike Owerheid se wetgewing en standaard bepaal, sal sodanige wetgewing en standaard voorrang geniet.
- (3) Hierdie Verordening bind ook enige staatsorgaan, besoekers en toeriste.
- (4) In enige geval waar die okkuperder van ’n eiendom nie ook die eienaar is nie, kan die Munisipaliteit die eienaar self, in plaas van die okkuperder, aanspreeklik hou vir die nakoming van die bepaling van hierdie Verordening.

3. Verpligte gebruik van diens en gelde

- (1) In gebiede waar die Munisipaliteit ’n vullisverwyderingsdiens lewer, mag niemand, uitgesonderd die Munisipaliteit of ’n persoon deur die Munisipaliteit daartoe gemagtig, enige vullis, uitgesonderd tuinvullis, vanaf enige perseel verwyder of daarmee wegdoen nie.
- (2) Elke eienaar, uitgesluit die eienaars van landelike gebiede en kleinhoewes vir solank daar geen diens bestaan nie, moet gebruik maak van die diens wat deur die Munisipaliteit voorsien word vir die verwydering en wegdoen van vullis, ten opsigte van vullis wat afkomstig is van sodanige perseel.
- (3) (a) Die Munisipaliteit stel van tyd tot tyd gelde vas wat aan hom betaalbaar is vir die verwydering of wegdoen van vullis en storting of plasing van enige afval en vullis op die stortingsterrein en alle vereistes wat daarmee verband hou.
- (b) Die gelde soos deur die Munisipaliteit vasgestel, is verskuldig en betaalbaar deur die gebruiker van die diens of die okkuperder van ’n perseel wat van die vullisverwyderingsdiens voorsien word of as hy in gebreke bly, deur die eienaar van die eiendom;
- (c) Die gelde verskuldig is betaalbaar en sal gevorder word in terme van die Kredietbeheer en Skuldinvorderingsbeleid van die Munisipaliteit.
- (4) (a) Verskeie kategorieë vullisverwydering gebruikers kan deur die Munisipaliteit bepaal word en daar kan tussen geografiese gebiede onderskei word by die lewering van vullisverwyderingsdienste.
- (b) Die Munisipaliteit mag ’n afsonderlike vaste maandelikse vullisverwyderingstarief hef en dit van toepassing maak op verskillende kategorieë gebruikers, soos uiteengesit in die toepaslike tariewe deur die Munisipaliteit goedgekeur.
- (5) Kwalifiserende gebruikers mag aansoek doen om ’n deernis korting op huishoudelike vullisverwydering en die Munisipaliteit mag sodanige kortings toestaan vir verskillende kategorieë gebruikers onderhewig aan die voorwaardes uiteengesit in die beleide en tariewe deur die Munisipaliteit goedgekeur in elke jaarlikse begroting.
- (6) Die Munisipaliteit kan van enige persoon of ’n bepaalde kategorie van persone wat ’n afvalverwyderingsdiens teen vergoeding lewer, vereis om—
- (a) by die Afval Bestuursbeampte van die Munisipaliteit te registreer; en
- (b) alle inligting en besonderhede te verskaf wat vereis word, of wat die Afval Bestuursbeampte te redelikerwys versoek.

4. Vullis- en afvalverwyderingsdienste, voorwaardes, sortering en herwinning

- (1) Die Munisipaliteit lewer vullis- en afvalverwyderingsdienste, hetsy deur homself, of deur middel van private kontrakteurs, munisipale entiteite of gemeenskapsgebaseerde diensverskaffers; waar die Munisipaliteit nie ’n verwyderingsdiens verskaf vir die soort afval waarmee weggedoen moet word nie, moet van ’n voorgeskrewe of geakkrediteerde diensverskaffer gebruik gemaak word.

- (2) Eienaars van persele ten opsigte waarvan daar 'n regspersoon bestaan, besigheidspersonele en landbougrond is verantwoordelik om onafhanklike reëlins vir die verwydering van vullis en afval te tref, maar kan, in areas waar die Munisipaliteit 'n vullisverwyderingsdiens lewer, by die Munisipaliteit aansoek doen om 'n ooreenkoms aan te gaan vir die verwydering van vullis en afval deur die Munisipaliteit.
- (3) Die Munisipaliteit kan ten opsigte van die goedkeuring van—
 - (a) nuwe ontwikkelings, herontwikkeling en onderverdelings ingevolge die bepalings van stadsbeplanning wetgewing;
 - (b) bouplanne vir nuwe geboue in terme van die Nasionale Bouregulasies en Standaard Wet, Wet 107 van 1977 vir goedkeuring voorgelê; vereis—
 - (i) dat voorsiening gemaak word vir die berging, hantering, beveiliging en wegdoen van vullis en afval, ingesluit bouers afval;
 - (ii) dat nuwe besighede, vervaardigingsnywerhede, industriële be-dryfsplanne voorlê vir die minimalisering, hergebruik, sortering, herwinning en hersirkulering van vullis en afval; en
 - (iii) dat die bedryfsplanne bedoel in subparagraaf (ii), in werking gestel word by voltooiing van die projek, of wanneer dit deur die Munisipaliteit vereis word.
- (4) Die Munisipaliteit mag van afvalgenereerders vereis—
 - (a) dat afval en vullis in verskillende kategorieë en aard gesorteer en geskei word;
 - (b) om die generering van afval te beperk, of waar dit nie vermy kan word nie, moet die toksisiteit van, en die hoeveelheid afval geminimaliseer word;
 - (c) om afval te skei, herwin en hersirkuleer met die oog daarop om afval en die impak daarvan te minimaliseer, en om die hersirkuleerbare en nie-hersirkuleerbaar afval afsonderlik te berg; in die geval van industriële afval moet sorg gedra word dat die afval verdeel word in vloeistowwe, komponente en materiaal wat vir hersirkulering of hergebruik behandel kan word;
 - (d) om 'n ingeslote beskutte area by 'n toeganklike punt daar te stel vir die stoor en verwydering van afval, volgens standaard en spesifikasie deur die Direkteur: Gemeenskapsdienste bepaal;
 - (e) in geval van industriële afval, om 'n geïntegreerde afvalbestuursplan aan die Munisipaliteit voor te lê en moet aan die voorwaardes voldoen wat die Munisipaliteit oplê vir die generering, minimalisering, berging, hersirkulering en verwydering van, of voorgeskrewe wegdoening met sodanige afval.
- (5) Waar die Munisipaliteit 'n afvalverwyderingsdiens lewer, moet die okku-peerder van die eiendom vrye toegang verleen vir die versameling en verwydering van afval vanaf die perseel en verseker dat die verwyderaars nie gehinder of belemmer sal word in hulle taak nie.
- (6) As die Munisipaliteit vanweë die topografie of uitleg van die perseel verhinder word om die afval te hanteer of te verwyder, of dit skade of besering vir mense of eiendom inhou, mag daar vereis word dat veranderings aangebring of maatreëls getref word wat nodig mag wees en mag die diens tydelik opgeskort word en van die okkupeerder vereis word om die Munisipaliteit skriftelik te vrywaar van enige skade of beserings of eise wat mag ontstaan, waarna die diens voortgeset kan word.
- (7) Die Munisipaliteit het die reg om die lewering van 'n afvalverwyderingsdiens te beperk by versuim van 'n afvalgenereerder om enige redelike vereistes gestel of voorskrif na te kom; tensy sodanige beperking 'n gesondheids- of omgewings risiko inhou. Daar kan ingevolge hierdie Verordening of enige ander voorskrif of wetgewing teen sodanige oortreder opgetree word.

5. Huisvullis verwydering

- (1) Die Munisipaliteit moet 'n diens verskaf vir die wegdoen van huisvullis, onderworpe aan die voorwaardes, insluitend die bepalings van artikel 4(4)(a)-(d), wat die Munisipaliteit mag bepaal.
- (2) Niemand mag huisvullis, met die uitsluiting van tuinvullis, sonder die skriftelik toestemming van die Munisipaliteit in enige grond inspit nie.
- (3) Niemand mag enige ander stof, behalwe huisvullis in 'n vullishouer gooi nie.
- (4) Die okkupeerder van 'n perseel mag nie toelaat dat vullis op 'n perseel ophoop nie, of 'n gevaarlike toestand of gesondheidsrisiko skep nie.

6. Opgaar en verwydering van huisvullis

- (1) Die Munisipaliteit kan in die algemeen of in die besonder voorskrifte aan eienaars uitreik oor die wyse waarop of die reëlins waarvolgens vullis of vullissakke in vullishouers geplaas, daaruit verwyder, toegebind en daarna op die sypaadje voor die betrokke eiendom of op die aangewese plek besorg moet word.
- (2) Geen materiaal, met inbegrip van gevaarlike afval of enige vloeistof wat, weens die massa of ander eienskap daarvan, dit waarskynlik vir die vullisverwyderaars te moeilik sal maak om sodanige plastiekvoerings of vullishouers te hanteer of te dra of 'n gevaar skep of 'n gesondheids- of liggaamlike risiko inhou, mag in sodanige plastiekvoerings of vullishouers geplaas word nie.
- (3) Die Munisipaliteit verwyder die vullishouers met die tussenpose wat hy nodig ag, alleenlik indien sodanige vullishouers op die voorgeskrewe plekke soos deur die Munisipaliteit bepaal, geplaas is.
- (4) Die okkupeerder of huurder van munisipale eiendom of die okkupeerder van private eiendom waartoe die publiek toegang het, moet verseker—
 - (a) dat voldoende houers of plekke vir die storting van afval wat ontstaan, voorsien word; en
 - (b) wanneer dit vereis word, afval te skei en te herwin vir hergebruik en hersirkulasie daarvan; en
 - (c) dat oor die rommel en afval onverwyld beskik word, voordat dit 'n oorlas word, 'n rede tot klagtes gee of negatief op die omgewing impakteer.

7. Tuinvullis

- (1) Indien die Munisipaliteit voldoende vermoë beskikbaar het, kan die Munisipaliteit na goeddunke en op aansoek van die okkupeerder van 'n eiendom, kleinmaat tuinvullis daarvan verwyder word op 'n wyse en hoeveelheid soos deur die Munisipaliteit bepaal, op koste van die okkupeerder.

- (2) Tuinvullis moet vanaf die eiendom waar dit ophoop, verwyder word ooreenkomstig enige reëling wat die okkupeerder van sodanige eiendom wil tref; met dien verstande dat indien enige ophoping van tuinvullis nie verwyder word nie en sodanige ophoping na die mening van die Munisipaliteit, 'n oorlas, risiko of 'n brandgevaar uitmaak, die Munisipaliteit sodanige okkupeerder deur middel van 'n skriftelike kennisgewing kan gelas om die ophoping binne 'n vasgestelde tydperk te laat verwyder.
- (3) By versuim om aan 'n kennisgewing ingevolge sub-artikel (2) te voldoen, kan die Munisipaliteit, sonder inkorting van sy bevoegdhede om met regstappe teen die oortreder op te tree, die nodige stappe doen om op koste van die oortreder uitvoering aan sodanige kennisgewing te gee.

8. Wegdoen van gevaarlike, gesondheidsorg, lywige- en industriële afval

- (1) Die okkupeerder of, as 'n perseel deur meer as een persoon geokkupeer word, die eienaar van 'n perseel waarop—
 - (a) lywige-, handels- of industriële afval ontstaan, moet toesien dat sodanige afval ingevolge hierdie Verordening of ander voorskrif of wetgewing weggedoen word binne 'n redelike tydperk nadat dit ontstaan het;
 - (b) gevaarlike gesondheidsorg en gevaarlike industriële afval ontstaan moet toesien dat sodanige afval ingevolge die voorskrifte soos deur die Verantwoordelike Owerheid bepaal, weggedoen word.
- (2) (a) Gevaarlike, gesondheidsorg, of gevaarlike industriële afval moet nadat dit verwyder is vanaf die perseel waarop dit ontstaan het, weggedoen of oor beskik word by 'n behandelingsfasiliteit, afvalwegdoenfasiliteit of opvulterrein wat deur die Verantwoordelike Owerheid goedgekeur is as 'n behandelings- of afvalwegdoeningsfasiliteit vir die doel.
 - (b) 'n Persoon wat sodanige afval vervoer, moet seker maak dat die—
 - (i) fasiliteit of plek waarheen die afval vervoer word, gemagtig is om sodanige afval te aanvaar voordat dit van die voertuig afgelaai word; en
 - (ii) 'n skriftelike bewys van sodanige ontvangs moet verkry word vanaf die fasiliteit en moet die bewys bewaar word vir tydperk van minstens drie jaar.

9. Bou afval

- (1) (a) Bou-afval wat in die loop van die bou, verandering, opknapping of sloping van 'n struktuur of werke ophoop of ontstaan, moet vanaf die betrokke eiendom verwyder word ooreenkomstig toepaslike reëlings wat deur die eienaar van die eiendom getref moet word en die voorskrifte van die Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde Wet, Wet 107 van 1977 is van toepassing.
 - (b) Indien daar 'n onnodige vertraging met die verwydering van sodanige vullis is nadat die betrokke werke voltooi is, kan die Munisipaliteit behalwe die neem van regstappe, deur middel van 'n skriftelike kennisgewing aan sodanige eienaar opdrag gee dat die afval binne 'n bepaalde tydperk verwyder moet word waarna die Munisipaliteit dit op koste van die eienaar kan wegdoen.
 - (c) Bou afval mag op geen ander plek as 'n gemagtigde terrein gestort word nie.
 - (d) Daar kan van die eienaar van die eiendom verwag word om aan 'n boubeheerbeampte by finale inspeksie bewys te lewer dat hy met die volle massa van die bou afval weggedoen het by 'n gemagtigde afvalwegdoenfasiliteit vir die kategorie afval, voordat 'n okkupasie-sertifikaat of enige finale goedkeuring verleen word.
- (2) Die Munisipaliteit aanvaar geen verantwoordelikheid vir die verwydering van afval soos beoog in artikels 8 en 9 nie.

10. Handelsvullis

- (1) Die Munisipaliteit kan met die okkupeerder van 'n perseel 'n ooreenkoms aangaan vir die verwydering van handelsvullis deur die Munisipaliteit teen die gelde wat deur die Munisipaliteit vasgestel word.
- (2) Dit is die plig van elke eienaar van 'n besigheid, winkel of handelsperseel om toe te sien dat die sypaadjie voor of aangrensend aan die perseel skoon en vry gehou word van vullis wat van sodanige perseel afkomstig is of wat voortspruit uit die lewering van goedere aan sodanige perseel.

11. Stortingsterreine

- (1) Die Munisipaliteit kan—
 - (a) enige stortingsterrein of enige gedeelte van 'n bepaalde stortingsterrein aanwys waarop slegs 'n besondere vullis gestort of geplaas mag word;
 - (b) die tipe of grootte voertuig beperk, waaruit vullis gestort of geplaas mag word by enige stortingsterrein;
 - (c) 'n beperking stel op die hoeveelheid vullis in die algemeen of die hoeveelheid van 'n besondere tipe vullis wat gestort of geplaas mag word by enige stortingsterrein;
 - (d) vereis dat enige vullis wat by 'n stortingsterrein gestort of geplaas moet word—
 - (i) net op 'n besondere plek of op 'n voorgeskrewe wyse gestort of geplaas word of dat dit behandel, omhul of verpak moet word op 'n voorgeskrewe wyse voor storting of plasing;
 - (ii) dat bepaalde afval eers geskei en sorteer word, herwin of geminimaliseer word en hersirkuleerbare en nie-hersirkuleerbare afval eers geskei word.
- (2) Die Munisipaliteit bepaal die dae waarop en die ure waartydens storting van vullis by enige stortingsterrein mag plaasvind.
- (3) (a) Vereistes opgelê ingevolge hierdie Verordening kan aangetoon word by wyse van 'n geskikte kennisgewing opgerig by die ingang van die betrokke stortingsterrein of soos per skriftelike kennisgewing wat by die terrein beskikbaar gestel is.
 - (b) Enige opdragte van 'n werknemer van die Munisipaliteit of 'n persoon wat namens die Munisipaliteit optree, wat toegangsbeheer op die stortingsterrein reël wanneer afval by 'n terrein gestort word, moet stiptelik nagekom word;

- (4) Elke persoon wat toegang verkry tot 'n stortingsterrein, aflaaiterrein of ander fasiliteit wat deur die Munisipaliteit voorsien is ten opsigte van afvalbestuur, moet die instruksies vir die gebruik en voorwaardes vir toegang, nakom.

12. Eiendomsreg op afval

Alle afval wat die Munisipaliteit verwyder het asook alle afval op stortterreine waaroor die Munisipaliteit beheer uitoefen, is die eiendom van die Munisipaliteit. Niemand wat nie deur die Munisipaliteit daartoe gemagtig is, mag sodanige afval verwyder of hom of haar daarmee bemoei nie.

13. Voorwerpe wat agtergelaat word

Enigiets, behalwe 'n voertuig wat geag word ingevolge die Nasionale Padverkeerswet, Wet 29 van 1989, iewers gelaat of gelos te gewees het, kan met die oog op faktore soos die plek waar dit aangetref is, die tydskuur waarvoor dit op sodanige plek gelaat is en die aard en toestand daarvan, redelikerwys deur die Munisipaliteit as 'n agtergelate voorwerp beskou word, en die Munisipaliteit kan dit na goeiddunke verwyder en wegdoen.

14. Geleentheidsafval

- (1) Enige persoon wat regstreeks of onregstreeks betrokke is met die organisering, aanbied of bestuur van 'n spesiale geleentheid in die opelug wat op privaat of openbare eiendom gaan plaasvind, of wat 'n perseel besit of beheer waarop 'n spesiale geleentheid gaan plaasvind, met inbegrip van sportstadions en konferensiesentrums, moet—
- minstens vyftien (15) werksdae voor die beoogde geleentheid 'n afvalbestuursplan aan die Munisipaliteit voorlê ten opsigte van die berging, skei, herwinning, verwydering en hersirkulering van, en wegdoening met afval tydens en na sodanige geleentheid, en moet aan die bepalings en voorwaardes voldoen wat die Munisipaliteit oplê; en
 - ook 'n kosteberekeningstaat van die afvalbestuur insluit, en die organiseerder, bestuurder of eienaar sal aanspreeklik wees om die koste van die afvalbestuur, te betaal.
- (2) Die persoon in sub-artikel (1) bedoel, moet 'n self, of diensverskaffer kontrakteeur om sodanige geleentheidsafval te verwyder en by 'n goedgekeurde afvalwegdoenfasiliteit daarmee weg te doen, en moet as deel van sy geïntegreerde afvalbestuursplan bewys hiervan aan die Munisipaliteit lewer.
- (3) Ingeval sodanige persoon versuim of nalaat—
- om 'n volledige afvalbestuursplan aan die Munisipaliteit voor te lê; of
 - om sodanige afvalbestuursdienste voor die betrokke geleentheid te reël of te bekom; of
 - as daar op die plek waar die geleentheid plaasgevind het, of as gevolg van die geleentheid op die omliggende gebied ook afval agter gelaat word, kan die Munisipaliteit reël vir die verwydering, opruiming en hersirkulering van en wegdoening met die geleentheidsafval, en die koste van sodanige dienste sal deur die geleentheidsorganiseerder, aanbieder, eienaar of okkupeerder betaalbaar wees.
- (4) Die Munisipaliteit kan gelde, kostes of tariewe hef en die betaling van 'n billike deposito vereis, vir die oorweging van die aansoek, toesighouding of verwydering van enige afval en alle vereistes wat daarmee verband hou.

15. Noodgevalle wat die bestuur van afval vereis

- (1) As daar na mening van die Direkteur: Gemeenskapsdienste of sy gevolmagtigde, 'n noodgeval is wat die bestuur van enige soort afval vereis, kan die Munisipaliteit die eienaar van die eiendom/afvalgenereerder versoek om sodanige afval binne 'n gegewe tyd tot bevrediging van die Munisipaliteit te bestuur, of kan die Munisipaliteit self in 'n dringende noodgeval reël vir sodanige bestuur, met inbegrip van verwydering en opruiming van rommel en besoedelingsgevolge, en vir die vervoer van en wegdoening met die afval by 'n afvalwegdoenfasiliteit wat gelisensieer is vir die spesifieke soort afval wat gegenereer is.
- (2) Die Munisipaliteit kan ook, by versuim, die rehabilitasie en herstel van enige infrastruktuur, geboue, toerusting of natuurlike omgewing in dié proses reël, bestuur en koördineer. Die koste van sodanige bestuur, rehabilitasie en herstel, met inbegrip van alle koste wat by die benutting van die Munisipaliteit se hulpbronne, toerusting en materiaal aangegaan is, sal vir die rekening wees van die persoon wat vir die noodgeval verantwoordelik is.
- (3) As sodanige noodgeval deur 'n natuurkrag veroorsaak is en daar befondsing daarvoor bestaan, sal die Munisipaliteit sodanige noodgeval op 'n wyse behartig na gelang die omstandighede mag toelaat, en na gelang van beskikbare befondsing of hulp wat die Verantwoordelike Owerheid kan verleen.

16. Aanspreeklikheid

- (1) As die Munisipaliteit enigiets ingevolge hierdie Verordening verwyder en weggedoen het is die verantwoordelike persoon teenoor die Munisipaliteit aanspreeklik vir die betaling van die gelde wat die Munisipaliteit vasgestel het vir sodanige verwydering en wegdoening.
- (2) Vir die toepassing van sub-artikel (1) is die verantwoordelike persoon—
- die eienaar van die voorwerp, met inbegrip van iemand wat daarop geregtig is om die voorwerp in sy besit te hê kragtens 'n huuroor-eenkoms of ander kontrak op die tydstip toe die voorwerp op die plek gelaat of geplaas is waarvandaan dit aldus verwyder is, tensy hy of sy kan bewys dat hy of sy nie daarby betrokke was nie en nie geweet het dat dit daar geplaas is nie; of
 - iemand wat die voorwerp op genoemde plek geplaas het; of
 - iemand in beheer of toesighoudende posisie wat willens en wetens toegelaat het dat die voorwerp op genoemde plek geplaas word.

17. Diensleweringreëlings

- (1) Ten einde optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening te verseker, kan die Munisipaliteit ooreenkomste aangaan met enige staatsorgaan of ander instelling ten opsigte van—
- die praktiese reëlings met betrekking tot die uitvoering van die bepalings van hierdie Verordening;

- (b) die stel en afdwing van voorwaardes met betrekking tot enige aansoek ingevolge hierdie Verordening;
- (c) meganismes vir die uitoefening van funksies en bevoegdhede ingevolge hierdie Verordening of die aangeleentheid waarvoor onderling ooreengekom is;
- (d) enige ander aangeleentheid wat deur die betrokke partye nodig geag word om optimale dienslewering ingevolge hierdie Verordening of ander voorskrifte te verseker.

18. Reg van toegang en inspeksie

- (1) Enige gemagtigde persoon is gemagtig om enige grond of perseel binne die munisipale gebied te inspekteer ten einde te bepaal of daar aan die bepalings van die Verordening voldoen word.
- (2) Wanneer 'n perseel ingevolge sub-artikel (1) binnegegaan word, moet die gemagtigde persoon op versoek van enige persoon, homself identifiseer deur 'n geskrewe bewys van magtiging te toon.
- (3) Die gemagtigde persoon mag vergesel word van 'n persoon van wie dit redelikerwys verwag word om te help in die uitvoer van die inspeksie.
- (4) 'n Persoon pleeg 'n misdryf indien hy of sy—
 - (a) 'n beampte verhinder om sy amptelike pligte uit te voer, of daarmee inmeng;
 - (b) valslik beweer dat hy 'n beampte is;
 - (c) valse of misleidende inligting verstrek wanneer hy of sy aan 'n versoek van 'n beampte voldoen; of
 - (d) versuim om aan 'n versoek van 'n beampte te voldoen.

19. Vrystelling

- (1) Enigiemand mag skriftelik by die Munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening, wat binne die Munisipaliteit se bevoegdheid val.
- (2) Die Munisipaliteit mag—
 - (a) skriftelik vrystelling verleen en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen word, bepaal en vasstel;
 - (b) enige vrystelling of voorwaarde in 'n vrystelling wysig of kanselleer; of
 - (c) weier om vrystelling toe te staan.
- (3) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om te voldoen aan die voorwaardes wat deur die Munisipaliteit opgelê word nie; met dien verstande verder dat indien die aansoeker met die betrokke aktiwiteit begin voordat sodanige onderneming aan die Munisipaliteit voorgelê is die vrystelling verval.
- (4) Indien daar nie aan 'n voorwaarde van 'n vrystelling voldoen is nie, verval die vrystelling onmiddellik.

20. Bediening van dokumente en geregtelike stappe

- (1) Wanneer enige kennisgewing, bevel, aanskrywing of ander dokument gemagtig is of nodig is om bedien te word op 'n persoon ingevolge hierdie Verordening, word dit geag effektief en na behore aan sodanige persoon beteken te wees—
 - (a) wanneer dit persoonlik aan hom afgelewer is;
 - (b) wanneer dit by sy plek van inwoning of besigheid in die Republiek gelaat is by 'n persoon wat duidelik ouer as sestien jaar is;
 - (c) wanneer dit gepos is per geregistreerde of gesertifiseerde pos aan sy laaste bekende woon- of besigheidsadres in die Republiek en 'n erkenning van die versending verskaf word;
 - (d) indien sy adres in die Republiek onbekend is, wanneer dit aan sy agent of verteenwoordiger in die Republiek bedien is op so 'n manier soos bepaal deur sub-artikels (1)(a), (b) of (c); of
 - (e) indien sy adres en agent in die Republiek onbekend is, wanneer dit opsigtelik vertoon word op die vaste eiendom, indien enige, waarop dit betrekking het;
 - (f) wanneer dit by die geregistreerde kantoor van die sakeperseel van die regspersoon afgelewer is, in die geval van 'n regspersoon;
 - (g) wanneer dit op versoek van daardie persoon by sy e-pos adres gelewer is.
- (2) Diening van 'n afskrif word geag diening van die oorspronklike te wees.
- (3) Wanneer enige kennisgewing, bevel, aanskrywing of ander dokument soos die voorgenoemde gemagtig is of bedien moet word aan 'n persoon omdat hy die eienaar of bewoner is of was of 'n ander reg hou met betrekking tot vaste eiendom, sal dit nie nodig wees om hom by name te noem nie, maar sal dit voldoende wees as hy daarin beskryf word as die eienaar, bewoner of houer van sodanige vaste eiendom of ander reg, wat ook al die geval mag wees.

21. Beperking van aanspreeklikheid

- (1) Behoudens ander wetgewing, is die Munisipaliteit nie aanspreeklik vir enige skade of verlies wat veroorsaak is deur—
 - (a) die uitoefening van enige bevoegdheid of die verrigting van enige plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening; of
 - (b) die versuim om enige bevoegdheid uit te oefen of om enige funksie of plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening te verrig.

22. Skakelforums in gemeenskap

- (1) Die Munisipaliteit mag een of meer skakelforums in die gemeenskap stig vir die doel om gemeenskapsdeelname te verkry in die aangeleenthede wat in hierdie Verordening behandel word.
- (2) 'n Skakelforum of enige persoon mag op sy of haar eie inisiatief 'n inset aan die Munisipaliteit lewer vir laasgenoemde se oorweging.

23. Voorbehoud en strawwe

- (1) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (2) Enige persoon wat enige van die bepalings van hierdie Verordening oortree, nie nakom of nie uitvoering gee aan of versuim of weier om te voldoen aan enige bevel of kennisgewing wat kragtens hierdie Verordening deur die Munisipaliteit uitgereik is, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
 - (a) 'n boete of gevangenisstraf of beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of sodanige addisionele gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die Hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.
- (3) Die Hof kan, wanneer die vonnis oorweeg word, die volgende in ag neem:
 - (a) Dat 'n veroordeelde persoon gesloer of versuim het om aan die bepalings van kennisgewings of opdragte te voldoen wat ingevolge dié Verordening of wetgewing aan die betrokke persoon beteken is.
 - (b) Dat dié persoon finansiële voordeel verkry het of finansiële voordeel staan te gekry het as gevolg van die begaan van die oortreding.
 - (c) Die erns van die oortreding ten opsigte van die impak of potensiële impak daarvan op gesondheid, welsyn, openbare veiligheid en omgewing en die omvang van die stappe vir die verwydering daarvan en die rehabilitasie van die gebied.

24. Domicilium citandi

Vir die doel van die betekening van 'n kennisgewing, beveldskrif of ander dokument aan 'n verbruiker ingevolge hierdie Verordeninge, word die adres wat vir sodanige verbruiker in die boeke van die Munisipaliteit aangeteken is of vervat is in 'n skriftelike ooreenkoms of dokument vir die doel, geag sy of haar domicilium citandi te wees.

25. Herroeping

Die bepalings van alle vorige Verordeninge insake die beheer en wegdoen van vullis wat van krag was op die Munisipaliteit word hierby herroep.

26. Oorgangsbepalings

- (1) Alle handelinge verrig en oortredings gepleeg of verrigtinge ingestel, of hangende kragtens enige herroepde Verordening ingestel, word nie deur so 'n herroeping geraak nie en alle lisensies uitgereik en handelinge verrig ooreenkomstig 'n herroepde Verordening is van krag asof hulle ingevolge hierdie Verordening uitgereik en verrig is.
- (2) Enige goedkeuring wat in ooreenstemming met vorige Verordeninge verleen is, sal geldig wees ten opsigte van die persele waarvoor dit verleen is en ten opsigte van die persoon aan wie dit verleen is, maar kan nie oorgedra word nie.
- (3) Die Munisipaliteit mag enige bestaande afvalverwydering- of skoonmaak-dienste wysig, sodra 'n proses van openbare kennisgewing en kommentaar afgehandel is, en met dien verstande dat die wysiging prakties en koste-effektief is en die voorkoming van die aanwas van afval, die minimalisering van afval en/of die vermindering van afval wat verwyder moet word, ten doel het.

27. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Vullisverwydering van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO STORMWATER

To provide for the regulation of stormwater and to regulate activities which may have a detrimental effect on the development, operation or maintenance of the stormwater system and to provide for incidental matters.

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

- (1) In this By-law words used in the masculine gender also include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, unless inconsistent with the context, the English text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“**authorised agent**” means a person authorised by the Mossel Bay Municipality to perform any act, function or duty in terms of, or exercise any power under, this By-law;

“**authorised official**” means an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto to perform any act, function or duty related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law; and “official” has a corresponding meaning;

“**flood level**” means that level reached by flood waters resulting from a storm designated in terms of recognised engineering criteria as being of a frequency to be expected once in every 50 years;

“**flood plain**” means the area subject to inundation by the flood level;

“**Municipality**” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“**owner**” means the person in whom is vested the legal title to the premises, lessee, resident, director of a company, member of a close corporation, the person in control of any premises, or any person who obtains a benefit from the premises or is entitled thereto and includes the person administering an estate as curator, executor, proxy, trustee or administrator of a person in whom the legal title in immovable property is vested and who is insolvent, dead or of unsound mind;

“**private stormwater system**” means a stormwater system owned, operated or maintained by a person other than the Municipality;

“**stormwater**” means water resulting from natural precipitation and/or the damming up or accumulation thereof and includes groundwater and spring water ordinarily conveyed by the stormwater system, as well as sea water within estuaries; but excludes water in a drinking water or waste water reticulation system;

“**stormwater system**” means both the constructed and natural facilities, including pipes, culverts, watercourses and their associated floodplains, whether over or under public or privately owned land, used or required for the management, collection, conveyance, temporary storage, control, monitoring, treatment, use and disposal of stormwater;

“**water pollution incident**” means an incident or occurrence whereby a substance or matter, other than stormwater, is discharged directly or indirectly into the stormwater system and which may be a danger to health or may adversely affect the general quality of water in the stormwater system to such an extent that public health or the health of natural ecosystems may be threatened; and

“**watercourse**” bears the meaning assigned to it in the National Water Act, 1998 (Act 36 of 1998).

Introduction

- (2) The following documents are related to this By-law and should be read in context with this By-law:

- National Water Act, 1998 (Act 36 of 1998);
- National Building Regulations and Building Standards Act, (Act 103 of 1977); en
- The Municipal Code of By-laws, where applicable.

Requirements

- (3) The provisions of this By-law does not remove the need for any other permit, consent or authorisation required under any other statutory acts and regulatory documents. Where a permit, consent or authorisation is required under this By-law and any other statutory act or regulatory document enforced by the Municipality, applications for both shall be lodged at the same time.

Level of service

- (4) Stormwater disposal services are provided in accordance with the level of service contained in the Guideline for Human Settlement Planning and Design (CSIR Building and Construction Technology: 2000) or any other stormwater service levels that may be accepted by the Municipality, as amended from time to time.

Application

- (5) The By-law binds an organ of state.

Administration and enforcement

- (6) (a) The Director: Civil Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
(b) The Director may in writing delegate any power granted to him in terms of this By-law to any competent official in his Directorate.

2. Prohibited discharges

- (1) No person may, except with the written consent of the Municipality and subject to any conditions the Municipality may impose, discharge, permit to enter or place anything other than stormwater into the stormwater system.

3. Protection of stormwater system

- (1) No person may, except with the written consent of the Municipality and subject to any conditions the Municipality may impose—
 - (a) adjust, alter, damage, endanger, destroy or undertake any action likely to damage, endanger or destroy, the stormwater system or the operation thereof;
 - (b) discharge from any place, or place onto any surface, anything other than stormwater, where that substance could reasonably be expected to find its way into the stormwater system;
 - (c) discharge, permit to enter or place anything likely to damage the stormwater system or interfere with the operation thereof or contaminate or pollute the water therein;
 - (d) construct or erect any structure or thing over or in such a position or in such a manner so as to interfere with or endanger the stormwater system or the operation thereof;
 - (e) make an opening into a stormwater pipe, canal or culvert;
 - (f) drain, abstract or divert any water directly from the stormwater system;
 - (g) fill, excavate, shape, landscape, open up or remove the ground above, within, under or immediately next to any part of the stormwater system.

4. Prevention of flood risk, management and standards

- (1) No person may, except with the written consent of the Municipality and subject to any conditions the Municipality may impose—
 - (a) obstruct or reduce the capacity of the stormwater system;
 - (b) change the design or the use of, or otherwise modify any aspect of the stormwater system which, alone or in combination with other existing or future uses, may cause an increase in flood levels or create a potential flood risk; or
 - (c) undertake any activity which, alone or in combination with other existing or future activities, may cause an increase in flood levels or create a potential flood risk;
 - (d) take or divert water artificially from one catchment area over the natural watershed to another catchment area.
- (2) In relevant and lawful instances it can be required from the owner of any property—
 - (a) to allow the owner of a higher lying property at his cost, to lay a stormwater drain pipe or gutter over his property for the draining of concentrated stormwater;
 - (b) to retain stormwater on such property or, at the cost of such owner, to lay a stormwater drain pipe or gutter to a suitable place indicated by the Municipality, irrespective of whether the course of the pipe or gutter will run over private property or not.
- (3) A holistic approach should be applied to catchment development, taking into account several factors. The following are to be complied with by all developers, owners, professionals and contractors:
 - (a) Before development takes place above an existing development or in a catchment, the effects of the increased runoff on the existing downstream stormwater system must be assessed, planned and implemented in such a way that—
 - (i) the peak flow immediately downstream of the development is no greater than it was before the development took place; and
 - (ii) where existing detention storage is provided in a stormwater system, the increases in the volume of runoff due to increased impermeable areas and lower surface frictions in the upstream developments, the effectiveness of the downstream detention dams is not decreased; and therefor new development must incorporate flood attenuation measures into the town planning layout or relevant stormwater control plan.
 - (b) Where it is not possible to avoid an increase in the downstream peak flow, development will only be allowed to proceed if the Municipality is satisfied that the downstream stormwater systems have the spare capacity to accommodate the additional peak flow.
 - (c) Adequate provision must be made for stormwater servitudes where overland flow can occur, either naturally or as a result of the development, or when the minor stormwater system infrastructure is overloaded or rendered ineffective due to the block up.
 - (d) Concentration of stormwater runoff both spatially and in time must be prevented wherever possible.
 - (e) Steep slopes and soil profiles, where they occur, require careful management before, during and after construction. Detailed plans to control and prevent erosion by water must be agreed to by the Municipality prior to the commencement of any works, including site clearance on any portion of the site. Removal of vegetation cover must be carried out with care and attention to the effect that this removal will have on erosion potential.
 - (f) Stormwater control systems should be constructed before any construction commences on the site. As construction progresses, the stormwater control measures are to be monitored and adjusted to ensure complete erosion control and appropriate runoff control at all times. Earthworks on site are to be kept to an absolute minimum.
 - (g) Walls and fences around properties that cross natural drainage channels must, as far as possible, avoid concentration of flow onto downstream properties and must be designed so as not to impede the drainage process or cause a flood hazard by unsafely storing storm runoff on the property.
 - (h) Where the submission of a stormwater control plan is a condition of approval, plans detailing the proposed stormwater control measures are to be submitted to the designated official and no prior physical work is to be undertaken without the approval of the Municipality.
 - (i) Stormwater control plans must describe the control measures to be implemented before and during the construction period, as well as the final stormwater control measures required for the site on completion of site development. Plans must indicate who is responsible for the design of the control measures and who is or will be designated as the responsible person on site during each stage of the implementation of the control measures.
 - (j) In the event of failure to adequately implement the approved stormwater control plan, the owner/developer shall be responsible for making good all consequential environmental and other damages at his own cost.

- (4) The Municipality may for stormwater control purposes, regularly inspect the construction of buildings, structures and earthworks in order to minimize risk or damages to properties and for this purpose -
- (a) declare areas as stormwater management areas in respect of which special requirements will apply with regard to construction and earthworks of any activity, which in the opinion of the Municipality may reduce the risk of floods;
 - (b) require that the general plan or lay-out plans of the development or subdivision of any property indicate lines in an acceptable form, which will indicate the maximum level which will probably be reached in an average of 50 years and 100 years by the flood water;
 - (c) may, subject to other legislation, refuse any new permanent residential, commercial or industrial development or request for densification or any other plans under the 50 years line. Where such development or application is approved within the flood plain, the lowest level of any new building, structure or addition thereto, must be above the 100 year flood surface lines where possible;
 - (d) that all services required by the development shall be designed to withstand the effects of flooding without risk of environmental pollution, or risk of damage, injury or loss to the property owner, residents and general public;
 - (e) allow flood protection embankments, provided the construction of a levee does not materially affect the direction and velocity of the main stream or its tributary watercourses, that levee serves a useful purpose and that the risks of damage or injury are not increased.

5. Studies and assessments

- (1) The conditions which the Municipality may impose may include, but are not limited to—
- (a) the establishment of flood lines;
 - (b) the undertaking of a report on the influence on the environment; and
 - (c) environmental impact studies or investigations which may be required by any applicable environmental legislation.
- (2) The costs of any study undertaken in terms of the provisions of sub-section (1), shall be for the account of the applicant.

6. Water pollution incidents

- (1) Whenever a water pollution incident takes place on any property or premises—
- (a) the owner of the property or premises on which the incident took place, or is still in the process of taking place; or
 - (b) the person responsible for the incident, if the incident is not the result of natural causes;
- must immediately report the incident to the Municipality, and at own cost, take all reasonable measures which will contain and minimise the effects of the pollution.
- (2) If the owner or person responsible for the pollution incident fails to introduce measures to contain and minimise the effects of the pollution or has introduced insufficient measures, the Municipality may, at the cost of such owner or person—
- (a) undertake cleaning-up procedures;
 - (b) rehabilitate the environment;
 - (c) take any other reasonable measures to neutralise the effect of the pollution incident.

7. Stormwater systems on private land

- (1) An owner of property on which a private stormwater system is located—
- (a) may not carry out any activity which will or which, in the opinion of the Municipality, could reasonably be expected to adversely affect the functioning of such stormwater system;
 - (b) must keep such stormwater system functioning effectively at own cost; and
 - (c) must undertake the refurbishment and reconstruction thereof if, in the opinion of the Municipality, it should be reconstructed or refurbished.
- (2) In cases where the flow of stormwater in a private stormwater system has been increased as a result of new building developments or changes to the stormwater system by the Municipality, the Municipality may, either on request of the owner or on own volition, decide to take over the responsibility for the private stormwater system.
- (3) The provisions of sub-section (1) do not apply to the extent that the Municipality has accepted responsibility for any of the duties contained therein, either in a formal maintenance agreement or in terms of a condition of a servitude.

8. Provision of Infrastructure

- (1) The Municipality has the power to—
- (a) construct, expand, alter, maintain or lay any drains, pipes or other structures related to the stormwater system on or under any immovable property, and ownership of these drains, pipes or structures shall vest in the Municipality;
 - (b) drain stormwater or discharge water from any municipal service works into any natural watercourse; and
 - (c) do any other thing necessary or desirable for or incidental, supplementary or ancillary to any matter contemplated by sub- sections (a) & (b).

9. General

- (1) The Municipality may—
 - (a) demolish after due process, or alter or otherwise deal with any building, structure or other thing constructed, erected or laid in contravention with the provisions of this By-law;
 - (b) fill in, remove and make good any ground excavated, placed or removed in contravention with the provisions of this By-law and recover the costs for such action;
 - (c) repair and make good any damage done in contravention with the provisions of this By-law or resulting from a contravention and recover costs;
 - (d) remove anything discharged, permitted to enter into the stormwater system or natural watercourse in contravention of the provisions of this By-law;
 - (e) remove anything damaging, obstructing or endangering or likely to obstruct, endanger or destroy any part of the stormwater system;
 - (f) seal off or block any point of discharge from any premises if such discharge point is in contravention with the provisions of this By-law, irrespective of whether the point is used for lawful purposes;
 - (g) cancel any permission granted in terms of this By-law if the conditions under which the permission was granted are not complied with;
 - (h) discharge stormwater into any watercourse, whether on private land or not.
- (2) The Municipality may, in any case where it seems that any action or neglect by any person or owner of property may lead to a contravention of the provisions of this By-law, give notice in writing to such person or owner of property to comply with such requirements as the Municipality may deem necessary to prevent the occurrence or repetition of such contravention.
- (3) The Municipality may recover all reasonable costs incurred as a result of—
 - (i) any action taken in terms of sub-section (1) from a person who was responsible therefor; or
 - (ii) a contravention of any other provisions of this By-law, or the owner of the property on which a contravention occurred.

10. Policy

- (1) The Municipality may adopt and implement in a policy document measures for the regulation of stormwater, regulate activities and to provide for incidental matters.
- (2) The application of the provisions of the policy may be limited to specific areas and/or any categories of development premises or activities and may permit deviation and exemptions from, and the relaxation of, any of such provisions on reasonable grounds.
- (3) Any person contravening the provisions of the Policy or furnish false or misleading information, is guilty of an offence, and on conviction liable to a fine or imprisonment, or both such fine and imprisonment.
- (4) The Policy must be made public and conveyed to the community in terms of section 21A of the Municipal Systems Act, Act 32 of 2000.

11. Authentication and service of notices and other documents

- (1) An order, notice or other document requiring authentication by the Municipality must be sufficiently signed.
- (2) Any notice or other document served must be in accordance with the provision of section 115(1) of the Local Government: Municipal System Act, Act 32 of 2000
- (3) Service of a copy shall be deemed to be service of the original.
- (4) Any legal process is effectively and sufficiently served on the municipality when it is delivered to the Municipal Manager or a person in attendance at the Municipal Manager's office.

12. Exemptions

- (1) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the municipality for exemption from any provision of this By-law.
- (2) The municipality may—
 - (a) grant an exemption in writing and the conditions in terms of which, and the period for which such exemption is granted, must be stipulated therein;
 - (b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or
 - (c) refuse to grant an exemption.
- (3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed by the municipality under sub-section (2). However, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.
- (4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

13. Offences and penalties.

- (1) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.

- (2) Any person who—
- (a) contravenes any provision of this By-law;
 - (b) fails to comply with the terms of any condition or a notice issued in terms of this By-law;
 - (c) threatens, resists, hinders or obstructs a councillor or an employee or contractor of the Municipality in the exercise of any powers or performance of any duties or function in terms of this By-law;
 - (d) furnishes a false statement, or false, incorrect or misleading information;
- is guilty of an offence and, on conviction, liable to—
- (i) a fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment;
 - (ii) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
 - (iii) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention or failure.

14. Short title and commencement

This By-law shall be known as the By-law relating to Stormwater of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

18 January 2010

25744

MOSSELBAAI MUNISIPALITEIT VERORDENING INSAKE VLOEDWATER

Om voorsiening te maak vir die regulering van vloedwater en om die aktiwiteite te reguleer wat 'n nadelige uitwerking op die ontwikkeling, werking of instandhouding van die vloedwaterstelsel kan hê en om vir bykomstige aangeleenthede voorsiening te maak.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordbepaling

- (1) In hierdie Verordening, sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud ook die meervoud in en omgekeerd en, tensy onbestaanbaar met die sinsverband, geld die Engelse teks in die geval van 'n teenstrydigheid en, tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“**eienaar**” die persoon in wie die eiendomsreg van die perseel setel, huurder, bewoner, direkteur van 'n maatskappy, lid van 'n beslote korporasie, die persoon in beheer van enige perseel, of enige persoon wat 'n voordeel daaruit verkry of daarop geregtig is en sluit in 'n kurator, eksekuteur, trustee of administrateur van 'n persoon in wie die regstittel van onroerende eiendom gesetel is en wie insolvent, dood of geestesversteurd is;

“**gemagtigde beampte**” 'n werknemer van die Munisipaliteit of 'n ander persoon wat aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer; en het “beampte” 'n ooreenstemmende betekenis;

“**gevolmagtigde agent**” 'n persoon deur die Mosselbaai Munisipaliteit gemagtig om enige handeling, werksaamheid of plig uit te voer ingevolge, of enige bevoegdheid te verrig kragtens, hierdie Verordening;

“**Munisipaliteit**” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“**privaat vloedwaterstelsel**” 'n vloedwaterstelsel wat besit, bedryf of onder-hou word deur 'n persoon anders as die Munisipaliteit;

“**vloedvlakte**” die gebied wat onderhewig is aan die vloedvlak;

“**vloedvlak**” daardie vlak wat deur vloedwater bereik word as gevolg van 'n storm wat ingevolge ingenieurskriteria eenkeer in 50 jaar sal voorkom;

“**vloedwater**” water afkomstig van natuurlike neerslag en/of die opdamming of opgaar daarvan en sluit in grondwater en bronwater wat gewoonlik deur die vloedwaterstelsel vervoer word, asook seewater in riviermondings; maar sluit water in 'n drinkwater- of afvalwaterretikulasiestelsel uit;

“**vloedwaterstelsel**” opgerigte en natuurlike fasiliteite, met inbegrip van pype, slote, waterlope en die gepaardgaande vloedvlakte, hetsy oor of onderdeur eiendom wat in openbare of privaat besit is, wat gebruik word of benodig word vir die bestuur, versameling, vervoer, tydelike bewaring of berging, beheer, monitering, behandeling, gebruik en wegvoer van vloedwater;

“**waterbesoedelingsvoorval**” 'n voorval of gebeurtenis waardeur 'n stof of materie, anders as vloedwater, direk of indirek in die vloedwaterstelsel ingelaat word en wat 'n gesondheidsgevaar mag skep of 'n nadelige invloed op die algemene kwaliteit van water in die vloedwaterstelsel mag veroorsaak, tot so 'n mate dat die openbare gesondheid of die welstand van natuurlike ekosisteme daardeur bedreig mag word;

“**waterloop**” die betekenis wat ingevolge die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998) daaraan toegeskryf word.

Inleiding

(2) Die volgende dokumente hou verband met hierdie Verordening en moet in samehang geles word:

- Die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998);
- Die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1997 (Wet 103 van 1977); en
- Die Munisipale Kode van Verordeninge, waar van toepassing.

Vereistes

(3) Die bepalinge van hierdie Verordening vervang nie enige ander permit, toestemming of magtiging wat ingevolge enige ander statutêre of regulerende voorskrif benodig word nie. Waar 'n permit, toestemming of magtiging ingevolge hierdie Verordening sowel as 'n ander statutêre voorskrif benodig word moet daar gelyktydig om beide aansoek gedoen word.

Diensvlak

(4) Stormwaterstelsels word ooreenkomstig die bepalinge en riglyne van die "Guideline for Human Settlement Planning and Design (CSIR Building and Construction Technology: 2000)" sover moontlik voorsien, of enige ander stormwaterstelsel beginsels wat deur die Munisipaliteit van tyd tot tyd aangeneem mag word.

Toepassing

(5) Hierdie Verordening bind ook alle staatsorgane.

Administrasie en afdwinging

- (6) (a) Die Direkteur: Siviele Dienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan enige bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik deleger aan 'n bevoegde beampte in sy Direkoraat in ooreenstemming met artikel 19 van die Wet op Brandweerdienste.

2. Verbode uitvloeiels

(1) Niemand mag, behalwe met die skriftelike goedkeuring van die Munisipaliteit, en dan slegs in ooreenstemming met enige voorwaardes wat die Munisipaliteit mag stel, enigiets anders as vloedwater in die vloedwaterstelsel afvoer, toelaat dat dit daarin vloei, of daarin plaas nie.

3. Beskerming van die vloedwaterstelsel

- (1) Niemand mag, behalwe met die skriftelike goedkeuring van die Munisipaliteit, en dan slegs in ooreenstemming met die voorwaardes wat die Munisipaliteit mag stel—
- (a) die vloedwaterstelsel of die bedryf daarvan aanpas, verander, beskadig, vernietig of in gevaar stel nie, of enigiets doen wat dit of die bedryf daarvan kan beskadig, in gevaar stel, of vernietig nie;
 - (b) enige iets wat nie vloedwater is nie, vanaf enige plek laat uitloop, of op enige oppervlak plaas, vanwaar daardie bestanddeel moontlik toegang tot die vloedwaterstelsel mag verkry;
 - (c) enigiets wat moontlik die vloedwaterstelsel kan beskadig of die werking daarvan kan belemmer, daarin laat uitloop, toelaat dat dit binnegaan of die water daarin kan benadeel of besoedel nie;
 - (d) 'n struktuur of ding bou of oprig oor of in so 'n posisie of op so 'n manier dat dit die vloedwaterstelsel kan benadeel of in gevaar stel of die werking daarvan kan belemmer;
 - (e) 'n opening in 'n vloedwaterpyp, -kanaal, of duikslot maak nie;
 - (f) water direk vanaf die vloedwaterstelsel dreineer, onttrek of afkeer nie;
 - (g) in, onder of langs enige deel van die vloedwaterstelsel, opvul, uitgrawe, vorm, of landskapering doen of die grond bo-op oopmaak of verwyder nie.

4. Voorkoming van vloedrisiko, bestuur en standaard

- (1) Niemand mag, behalwe met die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit en dan slegs in ooreenstemming met enige voorwaardes wat die Munisipaliteit mag stel—
- (a) die kapasiteit van die vloedwaterstelsel belemmer of verminder nie;
 - (b) die ontwerp of die gebruik van, of andersins enige gedeelte van die vloedwaterstelsel sodanig verander dat dit vanself, of saam met ander bestaande of toekomstige gebruike, 'n verhoging in vloedvlakke of die moontlikheid van 'n vloedrisiko kan skep nie; of
 - (c) enigiets doen wat vanself, of saam met ander bestaande of toekomstige aktiwiteite, 'n verhoging in vloedvlakke of die moontlikheid van 'n vloedrisiko kan skep nie;
 - (d) water kunsmatig vanaf een opvangsgebied oor die natuurlike waterskeiding na 'n ander opvangsgebied neem of herlei nie.
- (2) In gepaste gevalle en regtens, kan daar van die eienaar van enige eiendom vereis word om—
- (a) toe te laat dat 'n eienaar van 'n hoër liggende eiendom op sy koste, 'n vloedwaterafvoerpyp vir die dreinerings van gekonsentreerde vloedwater oor sy laer liggende eiendom aan te lê;
 - (b) vloedwater op sodanige eiendom te behou of, op eie koste, 'n vloedwaterafvoerpyp of geut op 'n toepaslike plek wat deur die Munisipaliteit aangedui word, aan te lê, ongeag of die roete van so 'n pyp of geut oor private eiendom loop.
- (3) 'n Holistiese benadering moet toegepas word op ontwikkeling in opvangsgebiede en die volgende moet deur alle ontwikkelaars, eienaars, professionele persone en kontrakteurs nagekom word:

- (a) Voordat enige ontwikkeling bokant 'n bestaande ontwikkeling of in 'n opvang gebied plaasvind, moet die effek van die verhoogde afvloei op die laerliggende stormwaterstelsels vasgestel, beplan en geïmplementeer word op so 'n wyse dat—
- (i) die onmiddellike stroomaf spitsvloei van die ontwikkeling nie groter is as wat dit was voor die ontwikkeling plaasgevind het nie; en
 - (ii) waar bestaande studamme in stormwaterstelsels aangebring is, die verhoogde volume in die afvloei weens die verhoogde waterdigheids gebiede en verlaagde wrywingsweerstand van hoërliggende ontwikkelings, nie die effektiwiteit van die studamme verminder nie; en derhalwe moet vloedverswakings maatreëls op die dorpsuitleg of stormwaterbeheerplan aan-gebring word.
- (b) Waar dit nie moontlik is om 'n verhoging in die stroomaf spitsvloei te vermy nie, sal die voortsetting van ontwikkeling alleenlik toegelaat word indien die Munisipaliteit tevrede is dat die stormwaterstelsels stroomaf genoegsame reserwe kapasiteit het om die bykomende spitsvloei te akkommodeer.
- (c) Voldoende voorsiening moet gemaak word vir stormwaterserwitute waar vloei oor grond natuurlik of as gevolg van die ontwikkeling kan ontstaan, of wanneer die infrastruktuur van die kleiner stormwater stelsels oorlaai of oneffektief is as gevolg van opdamming.
- (d) Die konsentrasie van afvloei stormwater, beide ruimtelik en oor tyd, moet sover moontlik, voorkom word.
- (e) Waar steil hellings en grondprofiële voorkom, moet dit sorgvuldig bestuur word gedurende en na konstruksie. Volledige planne om watererosie te voorkom en te beheer moet uitgeklaar word met die Munisipaliteit voordat enige werk 'n aanvang neem, insluitend die skoonmaak van die terrein of enige gedeelte daarvan. Die verwydering van plantegroei moet versigtig gedoen word en ag moet geslaan word op die effek daarvan op erosie.
- (f) Stelsels om stormwater te beheer moet gebou word voordat enige konstruksie 'n aanvang neem op terrein. Soos wat die konstruksie vorder, moet die maatreëls om stormwater te beheer gemonitor en aangepas word ten einde volledige erosiebeheer en gepaste afvloei-beheer ten alle tye te verseker. Grondwerke op die terrein moet tot die absolute minimum beperk word.
- (g) Mure en omheinings rondom eiendomme wat dwarslegend oor natuurlike dreineringskanale is moet sover as moontlik die konsentrasie van die vloei na die laerliggende eiendomme verhoed en moet so ontwerp word om nie die dreineringsproses te belemmer of 'n vloed risiko veroorsaak deur die onveilige opdam van stormwater op die eiendom nie.
- (h) Indien die voorlegging van planne om stormwater te beheer 'n voorwaarde van 'n goedkeuring is, moet planne wat die voorgestelde stormwater beheermaatreëls uiteensit voorgelê word aan die gemagtigde amptenaar en geen vooraf fisiese werk mag sonder die goedkeuring van die Munisipaliteit onderneem word nie.
- (i) Planne om stormwater te beheer moet die beheermaatreëls wat geïmplementeer sal word voor en gedurende die konstruksie periode omskryf, sowel as die finale stormwater beheermaatreëls wat vereis word vir die terrein na voltooiing van die terreinontwikkeling. Planne moet aandui wie verantwoordelik is vir die ontwerp van die beheermaatreëls en wie aangestel is of aangestel sal word as die verantwoordelike persoon op terrein gedurende elke fase van implementering van die beheermaatreëls.
- (j) In geval van versuim om die goedgekeurde stormwater beheerplan behoorlik te implementeer, sal die eienaar/ontwikkelaar verantwoordelik wees om alle voortspruitende omgewings- en ander skades goed te maak op eie koste.
- (4) Die Munisipaliteit mag vir stormwater beheerdoeleindes, die konstruksie van geboue, strukture en grondwerke gereeld nagaan met die oog op die minimalisering van die risiko en vir dié doel—
- (a) gebiede verklaar as stormwaterbestuursgebiede ten opsigte waarvan spesiale vereistes geld met betrekking tot konstruksie- en grondwerke of enige aktiwiteit wat na die Munisipaliteit se mening vloedrisikos mag verlaag;
 - (b) vereis dat die algemene of uitlegplanne vir die ontwikkeling of onderverdeling van enige eiendom, lyne toon, in 'n aanvaarbare vorm, wat die maksimum vlak wat waarskynlik deur die vloedwaters gemiddeld in elke 50 jaar en in 100 jaar bereik, aandui;
 - (c) mag, onderhewig aan ander wetgewing, enige nuwe permanente residensiële of industriële ontwikkelings of verdigtings aansoek, of enige ander planne onder die 50 jaar vloedlyn, weier. Waar sodanige ontwikkeling of aansoek goedgekeur word binne 'n vloedvlakke, moet die laagste vloedvlak van enige nuwe gebou, struktuur of byvoeging daartoe, waar moontlik, bokant die 100 jaar vloedvlaklyne wees;
 - (d) dat alle dienste verbonde aan 'n ontwikkeling ontwerp moet word om die gevolge van vloede te weerstaan, sonder die risiko van omgewingsbesoedeling of die risiko van skade, beserings of verliese vir die eienaar van die eiendom, inwoners of algemene publiek;
 - (e) opdamnings, studamme en indykings as beskerming teen vloede toelaat, mits die konstruksie daarvan nie die rigting of spoed van die hoofstroom of vloei van die systrome wesenslik sal beïnvloed nie en dat dit 'n wesentlike bydrae lewer en nie die risiko van gevaar of skade verhoog nie.

5. Ondersoeke en waardebepalings

- (1) Die voorwaardes wat die Munisipaliteit mag stel kan insluit, maar is nie beperk nie, tot—
- (a) die bepaling van vloedlyne;
 - (b) die onderneming van 'n omgewingsinvloedverslag; en
 - (c) omgewingsimpakstudies of ondersoeke wat deur enige toepaslike omgewingswetgewing vereis mag word.
- (2) Die koste van enige ondersoek wat ingevolge die bepalinge van sub-artikel (1) onderneem word, moet deur die aansoeker gedra word.

6. Waterbesoedelingsvoorvalle

- (1) Wanneer ookal 'n waterbesoedelingsvoorval op enige eiendom of perseel voorkom, moet—
- (a) die eienaar van die eiendom of perseel waarop die voorval plaasgevind het, of besig is om plaas te vind; of
 - (b) die persoon wat vir die voorval verantwoordelik is, indien die voorval nie as gevolg is van natuurlike oorsake nie;
- dadelik die voorval by die Munisipaliteit aanmeld en, op eie koste, al die redelike maatreëls tref wat die effek van die besoedeling sal beperk en verminder.
- (2) Indien die eienaar of die persoon verantwoordelik vir die besoedeling nalaat om maatreëls te tref om die effek van die besoedeling te beperk en te verminder, of nie voldoende maatreëls getref het nie, kan die Munisipaliteit, op koste van so 'n eienaar of persoon—

- (a) die nodige opruimingsmaatreëls tref;
- (b) die omgewing rehabiliteer; en
- (c) enige ander redelike maatreëls tref om die effek van die besoedelingsvoorval te neutraliseer.

7. Vloedwaterstelsels op privaatgrond

- (1) Die eienaar van eiendom waarop 'n privaat vloedwaterstelsel bestaan—
 - (a) mag nie enige handeling uitvoer wat die vloedwaterstelsel nadelig sal beïnvloed nie of wat, na die mening van die Munisipaliteit, redelikerwys van verwag kan word om dit te benadeel nie;
 - (b) moet so 'n vloedwaterstelsel op eie koste in behoorlike werkende toestand hou; en
 - (c) moet, indien die Munisipaliteit van mening is dat dit opgeknip en herbou moet word, die opknapping en herbou daarvan onderneem.
- (2) In gevalle waar die vloei van vloedwater in 'n privaat vloedwaterstelsel verhoog word as gevolg van nuwe bouontwikkelings of veranderinge aan die vloedwaterstelsel deur die Munisipaliteit, kan die Munisipaliteit, op versoek van die eienaar, of uit eie beweging, die verantwoordelikheid vir die privaat vloedwaterstelsel oorneem.
- (3) Die bepalinge van sub-artikel (1) is nie van toepassing nie in gevalle waar die Munisipaliteit, in óf 'n formele onderhoudsooreenkomstige óf ingevolge die bepalinge van 'n serwituut, verantwoordelikheid vir enige van die pligte daarin vervat, aanvaar het.

8. Voorsiening van infrastruktuur

- (1) Die Munisipaliteit is by magte om—
 - (a) enige riole, pype of ander strukture ten opsigte van die vloedwaterstelsel, op of onder enige onroerende eiendom aan te lê, uit te brei, te verander of te onderhou en eienaarskap van hierdie riole, pype of ander strukture berus by die Munisipaliteit;
 - (b) vloedwater af te voer of water uit enige munisipale dienswerke in enige natuurlike waterloop te laat uitloop; en
 - (c) enigiets te doen wat nodig of wenslik is vir toevallig, bykomstig of aanvullend is tot enige saak wat in sub-artikels (a) & (b) beoog word.

9. Algemeen

- (1) Die Munisipaliteit mag—
 - (a) enige gebou, struktuur of voorwerp wat teenstrydig met die bepalinge van hierdie Verordening gebou, opgerig of gelê is, afbreek na 'n regsproses, of wysig, verander of andersins daarmee handel;
 - (b) enige grond wat teenstrydig met die bepalinge van hierdie Verordening uitgegrawe, verwyder of geplaas is, opvul, herstel of verwyder;
 - (c) enige skade wat teenstrydig met die bepalinge van hierdie Verordening aangerig is of die gevolg is van 'n oortreding, herstel;
 - (d) enigiets wat teenstrydig met die bepalinge van hierdie Verordening, uitgeloop het in, of toegelaat is om toegang te vind tot die vloedwaterstelsel of natuurlike waterloop, verwyder;
 - (e) enigiets wat die vloedwaterstelsel beskadig, belemmer of in gevaar stel, of wat dit moontlik kan beskadig, belemmer of in gevaar stel, verwyder;
 - (f) enige aansluiting vanaf enige perseel afseël of blokkeer as so 'n aansluiting teenstrydig is met die bepalinge van hierdie Verordening ongeag of sodanige aansluiting vir wettige doeleindes gebruik word;
 - (g) enige goedkeuring wat ingevolge die bepalinge van hierdie Verordening toegestaan is kanselleer as die voorwaardes waaronder die goedkeuring toegestaan is nie nagekom word nie;
 - (h) ongeag of dit op private eiendom is, vloedwater in enige waterloop laat uitloop.
- (2) Die Munisipaliteit kan in enige geval waar dit voorkom asof enige handeling of nalate deur enige persoon of eienaar van eiendom aanleiding mag gee tot 'n oortreding van die bepalinge van hierdie Verordening, skriftelik aan so 'n eienaar van eiendom of persoon kennis gee om aan sodanige vereistes te voldoen as wat die Munisipaliteit nodig mag ag om die voorkoms of herhaling van so 'n oortreding te verhoed.
- (3) Die Munisipaliteit kan enige redelike koste wat aangegaan is—
 - (i) as gevolg van 'n optrede ter nakoming van die bepalinge van sub-artikel (1); of
 - (ii) weens enige ander oortreding van die bepalinge van hierdie Verordening van die persoon wat verantwoordelik is, of die eienaar van die eiendom waar die oortreding plaasgevind het, verhaal.

10. Beleid

- (1) Die Munisipaliteit kan 'n beleidsdokument aanvaar en in werking stel om maatreëls te bepaal vir die regulering van vloedwater en verdere aktiwiteite te reguleer en vir bykomstige aangeleenthede voorsiening te maak.
- (2) Die toepassing van die bepalinge van die beleid kan tot 'n spesifieke gebiede en/of enige kategorie van ontwikkeling, perseel of aktiwiteite beperk word en kan op redelike gronde afwykings, vrystellings of verslappings van sodanige bepalinge gemagtig word.
- (3) Enige persoon wat valse of misleidende inligting verskaf of die bepalinge van die beleidsmaatreëls oortree, begaan 'n misdryf en is by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of met beide sodanige boete en gevangenisstraf.
- (4) Die Beleid moet openbaar gemaak word en aan die publiek oorgedra word in terme van die bepalinge van artikel 21A van die Munisipale Stelselwet, Wet 32 van 2000.

11. Waarneming en betekening van kennisgewing en ander dokumente

- (1) 'n Bevel, kennisgewing of ander dokumente wat deur die Munisipaliteit gewaarmerk moet word, moet behoorlik onderteken wees.
- (2) Enige kennisgewing of ander dokument moet ooreenkomstig die bepalings artikel 115(1) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000, beteken word.
- (3) Betekening van 'n afskrif word geag betekening van die oorspronklike te wees.
- (4) Enige regsproses is doelmatig en genoegsaam aan die Munisipaliteit beteken wanneer dit by die Munisipale Bestuurder of 'n persoon wat by die Munisipale Bestuurder se kantoor werksaam is, afgelewer is.

12. Vrystellings

- (1) Enigiemand mag by wyse van 'n skriftelike aansoek, waarin die redes volledig verstrekkend word, by die Munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.
- (2) Die Munisipaliteit mag—
 - (a) skriftelik vrystelling verleen en die voorwaardes waarvolgens en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen word, moet in die vrystelling uiteengesit word;
 - (b) enige vrystelling of voorwaardes van 'n vrystelling verander of kanselleer; of
 - (c) weier om 'n vrystelling te verleen.
- (3) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om aan alle voorwaardes wat die Munisipaliteit ingevolge sub-artikel (2) opgelê het, te voldoen nie, en indien daar met 'n aktiwiteit begin word voordat sodanige onderneming aan die Munisipaliteit voorgelê is, verval die vrystelling.
- (4) Indien daar nie aan enige voorwaardes van 'n vrystelling voldoen word nie, verval die vrystelling onmiddellik.

13. Strafbepaling

- (1) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (2) Enige persoon wat—
 - (a) 'n bepaling van hierdie Verordening oortree;
 - (b) nalaat om aan die bepalings van enige voorwaarde of 'n kennisgewing wat ingevolge hierdie Verordening uitgereik is, te voldoen; of
 - (c) 'n raadslid, 'n werknemer of 'n kontrakteur van die Munisipaliteit dreig, weerstaan, hinder of dwarsboom in die uitvoering van enige magte of die nakoming van enige pligte of funksies ingevolge die bepalings van hierdie Verordening;
 - (d) 'n valse verklaring maak of valse, onjuiste of misleidende inligting verstrekkend;
is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
 - (i) 'n boete of gevangenisstraf of beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (ii) in die geval van 'n voortdurende misdryf met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of sodanige addisionele gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (iii) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

14. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Vloedwater van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO STREETS

To provide for procedures, methods and practices to manage the use and utilisation of streets in the area of jurisdiction of the Mossel Bay Municipality.

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

- (1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the English text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“**animal**” means any tame or wild mammal, reptile, amphibia, fish, insect or bird;

“**authorised official**” an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto to perform any act, function or duly related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law; and “official” has a corresponding meaning;

“**implement**” means a piece of machinery or equipment and includes agricultural and construction machinery and any equipment drawn by or with such implement;

“**Municipality**” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“**noise nuisance**” means any sound which disturbs or impairs or may disturb or may impair the convenience of peace of any person;

“**notice, noticeboard or sign**” means an adequate notice in two of the three official languages of the Province or as acknowledged by the Municipality erected or posted in a prominent position or positions and maintained in a legible state. It includes a pictogram as approved by the Municipality;

“**park**” means to keep a vehicle, whether occupied or not, stationary for a period of time longer than is reasonably necessary for the actual loading or unloading of persons or goods from such vehicle, but does not include any such keeping of a vehicle by reason of a cause beyond the control of the person in charge of such vehicle;

“**public place**” means any road, street, thoroughfare, bridge, trail, pavement, alley square, open place, garden, park, or open space in the area of jurisdiction of Municipality to which the public has free access or declared as such in terms of applicable legislation;

“**sidewalk**” means that portion of a street between the outer boundary of the roadway and the boundary lines of adjacent properties or buildings which is intended for the use of pedestrians;

“**street**” any road, street or a sidewalk and includes a street- or roadreserve, thoroughfare, verge or any other place which is commonly used by the public and belonging to such road, street, thoroughfare or verge; and

“**vehicle**” as described in the National Road Traffic Act 1989 (Act 29 of 1989) and includes a trailer, caravan, vessel and an implement.

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Community Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
(b) The Director may delegate in writing any power or duty granted to him in terms of this By-law to a competent official in his Directorate.

2. Application of this By-law, exemptions and conditions

- (1) This By-law—
(a) does not derogate from the provisions of any other legislation; and
(b) also binds an organ of state.

Exemptions and conditions

- (2) (a) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the Municipality for exemption from any provision of this By-law.
(b) The Municipality may grant or refuse an application for exemption or impose conditions and it may alter or cancel any exemption or condition in an exemption.
(c) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed under sub-section (2), however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the Municipality, the exemption lapses immediately.
(d) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.
(e) Where the permission of the Municipality is required before a person may perform a certain action or build or erect anything or take other steps, the Municipality may grant or refuse such application and impose conditions, requirements or restrictions and it may alter or cancel any condition.

3. Sidewalks and encroachments on streets

No person shall except with the prior written permission of the Municipality—

- (a) make, construct, reconstruct or alter a street or sidewalk;
(b) construct a verandas, shed, stoep, wall on a stoep, steps, fence or any other projection over a street or erect or place any obstruction in a street.

4. Advertisements visible from streets.

- (1) No one may display, place or distribute an advertisement, placard, poster, nameboard or bill in a street, or may install, erect or place an advertising sign on a premises that is visible from a street—
 - (a) except with the prior written permission of the Municipality; and
 - (b) otherwise than in accordance with such conditions, as may be determined by the Municipality, or determines the By-law on Outdoor Advertising of the Municipality.
- (2) Application for the erection of an advertising sign must be made in writing on the application form prescribed by the Municipality, and must be accompanied by such plans as may be required by the Municipality or as determined by the By-law on Outdoor Advertising of the Municipality.
- (3) This section shall not be applicable to signs which have been exempted under the provisions of the Municipality Outdoor Advertising By-law.

5. Objects causing an obstruction

No one may—

- (a) deposit, place or leave goods or articles in a street, other than for a reasonable period during the course of the loading, off-loading or removal thereof; or
- (b) in any way obstruct the pedestrian traffic on a sidewalk by bringing or placing on or allowing to be brought or placed thereon an object, structure or vehicle, other than a perambulator or wheel-chair which is being used for the conveyance of children or the disabled; or
- (c) cause or allow a blind, awning, cord, structure or other object to project over or onto a street except with the prior written permission of the Municipality;
- (d) the Municipality may remove and impound any object or article which constitute an infringement and dispose of the objects and articles in terms of the provisions of the Street Trading By-law;
- (e) a person who refuses or fails to remove the object or article when ordered to do so by an official, or hinders or obstructs an official in the performance of his duty, commits an offence.

6. Trees in streets

- (1) No one may—
 - (a) plant any plant, tree or shrub in a street, except with the written permission of the Municipality;
 - (b) climb tree or a shrub growing in a street, or in any way cut down, chop off, saw, break, damage or remove any plant, tree or shrub in a street or public place or remove it therefrom;
 - (c) in any way mark or paint a tree, shrub or plant growing in a street or attach an advertisement thereto.
- (2) A tree, plant or shrub legally planted in a street shall become the property of the Municipality.

7. Trees causing an interference or obstruction

Whenever there is upon a street a tree or other growth which interferes with overhead wires or the functioning of the overhead wires or is a source of annoyance, danger or inconvenience to persons using a street, the Municipality may prune or remove such tree or growth.

8. Refuse, motor vehicle wrecks, containers and waste material

No one may—

- (a) dump, leave or accumulate garden refuse, litter, motor vehicle wrecks, any container, spare parts of vehicles, building or waste materials, rubbish or other waste products in a street or public place; or
- (b) permit any such objects or substances to be dumped or placed in a street from premises owned or occupied by such person;

except in special circumstances with the prior written permission of the Municipality.

9. Prohibition upon certain activities in connection with objects in streets

No one may in a street—

- (a) effect repairs or service to a vehicle, except where necessary for the purpose of removing such vehicle from the place where it was involved in an accident or broke down; or
- (b) wash or clean a vehicle or wash, clean, dry, paint or bleach any other article or thing.

10. Prohibition upon games and other acts in streets

No one may—

- (a) roll a hoop, fly a kite, shoot with a bow and arrow or catapult or throw a stone, stick or other object in, onto or across a street; or
- (b) no one may skate on roller skates or a skate board or a similar device in, or on a street or paved or tarred public place or area, except in or upon an area where skating is authorised by an applicable sign or noticeboard;
- (c) do anything in a street which may endanger the life or safety of a human, animal or thing or may be a nuisance, obstruction or annoyance to the public, unless such street or public place is provided with clear and identifiable sign or notice which authorise such actions.

11. Use of explosives and firearms

- (1) No person shall in or upon a street use explosives or undertake blasting operations except with the prior written permission of the Municipality; and
- (2) No one may discharge any fire-arm, airgun or air pistol in any street, except for self defence, or safeguarding of life and property, or for official authorised purposes, or zoned land full time used for bona-fide agricultural purposes and which does not form part of a general plan for a township.

12. Conveyance of animal carcasses or other waste products through streets

No one may carry or convey on or through a street the carcass or parts of an animal, fish, fish offal or -fluid, or polluted water thereof, or garbage, nightsoil, refuse, sand, builder's rubble, litter, rubbish, manure, gravel or sand or other offensive objects—

- (a) unless it is properly covered; and
- (b) unless it is conveyed in such type of container as will not allow any offensive liquids or parts of the load to leak out or be spilt in the street.

13. Overflow of water into streets

With the exception of rainwater no person shall cause or allow any dirty, waste, swimming pool or infected or otherwise polluted water to flow from his premises into a street or public place.

14. Poison in streets

No one, other than an official of the Municipality, or an authorised person, who administers legally approved weed-killers, poisons or chemicals, may use, set or cast poison, chemicals, toxins in a street.

15. Fences on street boundaries

No one may except with the prior written permission of the Municipality—

- (a) erect a barbed-wire, razor wire, electrified or other dangerous fence on the boundary of a street or public place; or
- (b) install gates in a fence or boundary wall which opens onto the street.

16. Building materials in streets and public places

Save for the provisions of other legislation, no person shall bore or cut stone or bricks, slake or sift lime or mix building materials, cement, concrete or store or place building materials in a street or public place, except with the written permission of the Municipality.

17. Balconies, sheds and veranda's

No one may use a balcony, shed or verandas erected beyond the boundary line of a street or public place—

- (a) for purposes of trading or the storage of goods, or for the washing or drying of clothes thereon; or
- (b) enclose, partition or use a balcony, shed or verandas as a living or bedroom.

18. Drying of washing on fences on boundaries of streets and public places

No one may dry or spread washing on or from a fence on the boundary of a street or public place.

19. Outspanning and parking in streets

No person shall outspan or allow to be outspanned in any street any vehicle drawn by animals or detach or leave in any street or public place any trailer, caravan, vessel or vehicle which is not self-propelled; provided that this provision shall not apply to the actual loading or unloading of such vehicle.

20. Protection of street surface

- (1) No one may—
 - (a) use a vehicle or machinery or allow it to be used in a street if such vehicle is in such a defective condition that it will or may cause damage to a street or public place; or
 - (b) drive, push, roll, pull or propel an object, machine or other material through or along a street in such a way or while such object, machine or material is in such a condition, as may damage, break or destroy the surface of the street in any way;
 - (c) undertake any work which may cause the surface of any street or public place to be altered, damaged or broken; except an necessary excavation, dig or a pit, trench or hole, with the prior written permission of the Municipality, which may require the deposit of an amount sufficient to cover the cost of repairing and for any damages resulted from such actions;
- (2) If the Municipality identifies a person who, as a result of the unauthorised actions referred to in sub-section (1), has damaged, broken or destroyed the surface of a street, the cost of repairs or any damages, as determined by the Municipality, may be recovered from the offender.
- (3) Any person who is the owner of land on which any work is done shall be liable for any damage to any portion of a street caused by or in connection with the execution of such work by such owner, his or her employee or any independent contractor acting on behalf of such owner.

- (4) When any work which has to be undertaken on any land entails the driving of vehicles over kerbs, sidewalks or road verges, the owner of such land shall not commence any such work unless and until such a person has deposited with the Municipality an amount sufficient to cover the cost of repairing any damage which may be caused to any portion of such street as a result of, or in connection with, the execution of such work by such owner, his or her employee or any independent contractor acting on behalf of such owner.
- (5) (a) After completion of the work referred to in sub-section (4), the Municipality may undertake the repair of any portion of such street as may have been damaged by such work and shall set off the cost of such repairs against such deposit.
- (b) If such cost is less than the amount of the deposit, the Municipality shall refund the balance to the depositor, but if the amount of the deposit does not cover such cost, the owner shall be liable for the difference, which shall become payable on receipt of an account specifying the additional amount.
- (6) No one, other than an authorised official of the Municipality in the performance of his duties, may apply, mark, paint or draw lines, marks, words, signs or advertisements on the surface of a street, kerb or public place.

21. Damaging of notice-boards

No one may deface, damage or in any way interfere with any notice-board, road traffic sign, street-name board or other similar sign or any hoarding which has been erected in a street, by or with the permission of the Municipality.

22. Street and door-to-door collections

- (1) No one may without the prior written permission of the Municipality—
- (a) collect, or attempt to collect, money in a street or public place or organise or in any way assist in the organisation of such collection; or
- (b) collect from door to door, beg or solicit or accept alms; or
- (c) distribute a handbill or similar advertising material, or cause it to be distributed, in any street or public place, or place any handbill or similar advertising material or cause it to be placed on or in any vehicle.
- (2) An application fee, as determined by the Municipality from time to time, may be levied in respect of any application in terms of sub-section (1).
- (3) Sub-section (1) is not applicable to any registered welfare or benevolent organisation.

23. Persons to be decently clad

No one may appear in a street or public place without being clothed in such manner as decency demands.

24. Behaviour in streets or public places

No one may in a street or public place—

- (a) cause a nuisance to other persons by loitering, standing, sitting or lying;
- (b) use abusive, insulting, obscene, threatening or blasphemous language;
- (c) fight or act in a riotous manner;
- (d) annoy or inconvenience any other person by yelling, shouting or making a noise in any manner whatsoever;
- (e) obey the call of nature at a place other than a sanitary convenience provided or approved for such purpose by the Municipality;
- (f) solicit or importune any person for the purpose of prostitution or immorality;
- (g) engage or participate in gambling;
- (h) use intoxicating liquor or drugs;
- (i) sleep in or on a vehicle;
- (j) spit; or
- (k) litter or leave behind, or allow, permit or cause littering, by means of cigarette-butts, matches, beer or cooldrink cans, bottles, any glass or plastic bottles, disposable nappies or any other container, rubbish or refuse.

25. Animals in a street

No owner, or person—

- (a) in charge or supervision of any wild or ferocious animal, trek-, or horned cattle, may allow such animals at any time to be insufficiently attended or at large in a street, or shall keep any such animal in such a manner as to be a danger or annoyance to the traffic or public; or
- (b) shall, allow, permit or cause any animal to graze or stray in or about any street.

26. Display of street numbers of places

- (1) The Municipality may prescribe by notice in writing, that a number allocated to premises by it shall be displayed on such premises, and may also prescribe the position where it is to be displayed and the owner or occupier of such premises shall, within 30 days of the date of such notice, display the allocated number on the premises in accordance with such notice.

- (2) A number displayed as contemplated by sub-section (1) shall-
- (a) be displayed in a conspicuous position on the premises and must at all times be visible and legible from the adjacent street; and
 - (b) be replaced by the owner of the premises as often as it gets obliterated, defaced or illegible.

27. Bridges and crossings over gutters and sidewalks

No private crossing, thoroughfare, pathway, bridge or culvert may be made or built to or in front of any dwelling or other premises in a street or public place, except with the prior written permission of the Municipality.

28. Control of amusement shows and devices

- (1) No person shall set up or use in any street or public place any circus, whirligig, roundabout or other side-show or device for the amusement or recreation of the public—
- (a) except with the prior written permission of the Municipality; and
 - (b) unless suitable and sufficient sanitary conveniences for both sexes of the staff and public have been provided;
- (2) An authorised official of the Municipality shall, for the purposes of inspection, at all reasonable times have free access to such circus, whirligig, roundabout or other side-show or device.

29. Control of animal drawn vehicles

No one may—

- (a) simultaneously drive or be in control of more than one animal drawn vehicle in a street; or
- (b) drive or be in control of an animal-drawn vehicle in a street or public place if such person is under 16 years of age;
- (c) if he is in control of an animal drawn vehicle in a street, allow a person under 16 years of age to drive or be in control of such vehicle.

30. Processions

- (1) Subject to the provisions of sub-section (6) no person shall hold, organise, initiate, control or actively participate in a procession or gathering in a street, or dance or sing or play a musical instrument, or do anything which is likely to cause a gathering of persons or the disruption or obstruction of traffic in such street or public place, or shall use any loudspeaker or other device for the reproduction or amplification of sound without the prior written permission of the Municipality.
- (2) Any person who intends to perform or carry out anyone or more of the actions described in sub-section (1) in any street shall submit a written application for permission thereto, which shall reach the Municipality at least seven days before the date upon which anyone or more of such actions is or are intended to be performed or carried out; provided that persons who intend participating actively in a procession, or gathering in any street need not apply to the Municipality for permission thereto and it shall not be illegal for such persons to participate actively in such procession or gathering if the organiser, promoter or controller thereof has obtained the permission of the Municipality. An application made in terms hereof shall contain the following—
- (a) full details of the name, address and occupation of the applicant;
 - (b) full details of the street or public place where or route along which anyone or more of the actions prescribed in sub-section (1) is or are intended to be performed or carried out, proposed starting and finishing times or anyone or more of the aforesaid actions and, in the case of processions and gatherings, the number of persons expected to attend; and
 - (c) general details of the purpose of anyone or more of the aforesaid actions intended to be performed or carried out;
 - (d) any other information deemed necessary.
- (3) (a) Any application submitted in accordance with sub-section (2) shall be considered by the Municipality, and if anyone or more of the actions to be performed or carried out as proposed in such application is or are not, in the opinion of the Municipality, likely to be in conflict with the interests of public peace, good order or safety, the Municipality may issue a certificate granting permission and authorisation for the performance or carrying out of anyone or more of such actions subject to such conditions as the Municipality may deem necessary to uphold public peace, good order or safety.
- (b) The Municipality may require the deposit of an amount sufficient to cover the cost of repairing any damage which may be caused to any street, gardens or trees and to cover the mopping up of rubbish or any other material.
- (4) The Municipality may refuse to grant permission for the performance or carrying out of anyone or more of the actions described in sub-section (1), if the performance or carrying out of such action or actions will, in the opinion of the Municipality after consultation with the South African Police Service, be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.
- (5) The Municipality may withdraw any permission granted in terms of sub-section (3), if, as a result of further information, it is of the opinion that the performance or carrying out of the action or action in question will be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.
- (6) The provisions of this section shall not apply—
- (a) to wedding, funeral or official school processions;
 - (b) to a gathering or demonstration as contemplated by the Regulation of Gatherings Act 1993 (Act 205 of 1993), in which case the provisions of the said act shall be applicable.

31. Closing of streets and public places

- (1) No person shall, without the prior written approval of the Municipality, close or barricade any street or portion of such street, public place or restrict access thereto.
- (2) The Municipality may permanently close or divert any street or part thereof or restrict or deny access to any street or portion thereof or public place.
- (3) When the Municipality decides to close or divert any street or portion thereof or public place in terms of sub-section (2)—
 - (a) it shall give notice of such intention in the Provincial Gazette, a local newspaper in at least two official languages and on the Municipality's website; and
 - (b) serve copies of the advertisement contemplated by paragraph (a) on the owners of all property abutting on the public street, public place or portion thereof which it proposes to close or divert.
- (4) Any objection against the intended action must be delivered in writing to the Municipality within 30 days from the date of notification in terms of sub-section (3) for consideration by Council.
- (5) (a) The Surveyor General must be notified of such closure or diversion, together with copies of such decision, diagrams and, if any, conditions.
 (b) The ownership of the land comprised in any public street, public place or portion thereof closed in terms of this section shall, continue so to vest in the Municipality.
- (6) The Municipality may, without complying with the provisions of sub-sections (2) to (4) temporarily close, barricade or limit entry to a street, public place or portion thereof—
 - (a) for the purpose of or pending the construction, reconstruction, maintenance or repair of such street or public place;
 - (b) for the purpose of or pending the construction, erection, laying, extension, maintenance, repair or demolition of any building, structure, works or service alongside, on, across, through, over or under such street or public place;
 - (c) if the condition of such street or place is, in the opinion of the Municipality, in a state dangerous to the public or traffic;
 - (d) by reason of any emergency or public event which, in the opinion of the Municipality, requires special measures for the control of traffic or special provision for the accommodation of crowds; or
 - (e) for any other reason which, in the opinion of the Municipality, renders the temporary closing of such street or public place necessary or desirable; and
 - (f) temporarily divert a street which has been closed in terms of sub-section (a), (b) or (c).
- (7) The Municipality must, for general information, place a notice if such temporary closure, barricade or limited entry will be for a period longer than 14 days in a local newspaper and on the Municipality's website.

32. Construction, maintenance and naming of streets and public places

Municipality may in its area of jurisdiction—

- (a) make, construct, reconstruct, alter and maintain streets and public places;
- (b) name and re-name streets and public places;
- (c) allocate and re-allocate numbers to properties abutting on streets and public places;
- (d) The naming and renaming of places is also subject to the requirements of the South African Geographical Names Council Act, 1998 (Act 118 of 1998).

33. Declaration of streets and public places

- (1) the Municipality may—
 - (a) declare any land or portion of land under its control to street, or any street or portion thereof to be a public place;
 - (b) declare any private street or portion thereof to be a public street, or any place or portion thereof to be a public place.
- (2) When the Municipality decides to act in terms of sub-section (1), it shall give notice of such intention in a local newspaper in at least two official languages and on the Municipal Website.
- (3) Any objection against the intended action, must be delivered in writing to the Municipality within 30 days from the date of notification in terms of sub-section (2), for consideration by Council.

34. Municipality may act and recover costs

- (1) Notwithstanding any other provisions of this By-law, the Municipality may—
 - (a) where the permission of the Municipality is required before a person may perform a certain action or build or erect anything, and such permission has not been obtained; and
 - (b) where a provision of this By-law is contravened under circumstances in which the contravention may be terminated by the removal or adaptation of a structure, object, material or substance without prejudice to its powers to take legal action against the offender, serve a written notice on the owner or occupier of the premises or the offender, as the case may be, to terminate such contravention, or to remove the structure, object, material or substance, or to take such other steps as the Municipality may require to rectify such contravention within the period stated in such notice.
- (2) By failure to comply with a notice in terms of sub-section (1), the Municipality may take the necessary steps to implement such notice at the expense of the owner or occupier of the premises, or the offender, as the case may be.

35. Authentication and service of order, notice or other document

- (1) An order, notice or other document requiring authentication by the Municipality must be sufficient signed.
- (2) Any notice or other document that is served on a person in terms of this By-law, is regarded as having been served when it is served in accordance with section 115(1) of the Local Government: Municipal Systems Act, Act 32 of 2000.
- (3) Service of a copy shall be deemed to be service of the original.
- (4) Any legal process is effectively and sufficiently served on the Municipality when it is delivered to the Municipal Manager or a person in attendance at the Municipal Manager's Office.

36. Levying of tariffs

The Municipality may charge fees and monies for the permission granted in terms of this By-law, and may require the deposit of an amount of money as security for damages, repair, mopping-up, losses and other costs.

37. Penalties

- (1) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.
- (2) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this By-law, or a notice issued or a condition imposed, furnish a false statement or give false or misleading information, or obstruct, hamper or handicaps any official in the performance of any duty, shall be guilty of an offence and upon conviction, liable to—
 - (a) a fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment;
 - (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
 - (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention or failure.

38. Repeal of By-laws

The provisions of any By-laws previously promulgated by the Municipality or by any of the disestablished municipalities now incorporated in the Municipality are hereby repealed as far as they relate to matters provided for in this By-law.

39. Short title and commencement

This By-law shall be known as the By-law relating to Streets of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

18 January 2010

25745

MOSELBAAI MUNISIPALITEIT VERORDENING INSAKE VAN STRATE

Om voorsiening te maak vir prosedures, metodes en praktyke om die gebruik van strate binne die regsgebied van die Mosselbaai Munisipaliteit te bestuur.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordbepaling

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“gemagtigde beampte” 'n werknemer van die Munisipaliteit of 'n ander persoon wat aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer; en het “beampte” 'n ooreenstemmende betekenis;

“dier” enige mak of wilde soogdier, reptiel, amfibie, vis, insek of voël;

“geraasoorlas” enige klank wat die gerief of rus van enige persoon versteur of aantast of kan versteur of aantast;

“implement” 'n stuk masjinerie of toerusting en sluit dit in landbou- en konstruksie masjinerie asook enige toerusting wat deur of met so 'n implement gesleep word;

“kennisgewing en kennisgewing bord” 'n geskikte en leesbare kennisgewing deur die Munisipaliteit opgestel in enige twee van die drie amptelike tale wat deur die Munisipaliteit of die Provinsie erken word, en wat by 'n ingang, of 'n opsigtelike plek of plekke aangebring is. Dit sluit ook 'n deur die Munisipaliteit goedgekeurde embleembord in;

“Munisipaliteit” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van 'n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“**openbare plek**” deurgang, brug, voetpad, sypaadjie, steeg, plein, oop ruimte, tuin, park, strand of enige oop ruimte in die regsgebied van Munisipaliteit waartoe die publiek vrye toegang het of as sodanig verklaar is in terme van toepaslike wetgewing;

“**parkeer**” om ’n voertuig, met of sonder insittendes, langer te laat stilhou as wat redelikerwys nodig is om persone of goedere werklik op of af te laai, maar nie ook die stilhou van voertuig weens die rede buite die beheer van die persoon in beheer van daardie voertuig;

“**straat**” enige pad, straat, sypaadjie en sluit ook in ’n straat- of padreserwe, deurgang, soom of ander plek of deel wat gewoonlik deur die publiek gebruik word en wat deel uitmaak van sodanige pad, straat, reserwe, deurgang of soom;

“**sypaadjie**” daardie gedeelte van ’n straat, tussen die buitengrens van die padoppervlak en die grenslyne van aanliggende eiendomme of geboue, wat bedoel is vir gebruik deur voetgangers;

“**voertuig**” soos omskryf in die Nasionale Padverkeerswet 1989 (Wet 29 van 1989) en ook ’n sleepwa, woonwa, vaartuig en ’n implement.

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Gemeenskapsdienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan ’n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik delegeer aan ’n bevoegde beampte in sy Direktoraat.

2. Toepassing van hierdie Verordening, vrystelling en voorwaardes

- (1) Hierdie Verordening—
 - (a) doen nie afbreuk aan die bepalings van enige ander wetgewing nie; en
 - (b) bind ook ’n Staatsorgaan.

Vrystellings en voorwaardes

- (2) (a) Enige persoon mag by wyse van ’n skriftelike aansoek waarin die redes volledig gegee word, by die Munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.
- (b) Die Munisipaliteit mag ’n aansoek om vrystelling goedkeur of weier, of voorwaardes oplê, en mag enige vrystelling of voorwaarde in ’n vrystelling wysig of kanselleer.
- (c) ’n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om aan alle voorwaardes opgelê ingevolge sub- artikel (2) te voldoen nie, en indien die aktiwiteit ’n aanvang neem voordat sodanige onderneming aan die Munisipaliteit voorgelê is, verval die vrystelling.
- (d) Indien enige voorwaarde van ’n vrystelling nie nagekom word nie, verval die vrystelling onmiddellik.
- (e) Waar die toestemming van die Munisipaliteit benodig word alvorens ’n persoon ’n sekere daad mag verrig, of iets mag bou of oprig, of ander stappe doen, mag die Munisipaliteit die aansoek weier of goedkeur en enige voorwaardes, vereistes of beperkings stel wat hy dienstig ag, dit wysig of herroep.

3. Strate, sypaadjies en oorskrydings op strate

Niemand mag behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit—

- (a) ’n straat, sypaadjie of motoringang in ’n straat bou, aanlê, heraanlê of verander nie;
- (b) ’n veranda, afdak, stoep, muur op ’n stoep, trappe, heinings of enige iets anders wat oor- of uitsteek oprig of ’n obstruksie in ’n straat plant, plaas of oprig nie .

4. Advertensies in strate

- (1) Niemand mag ’n advertensie, naambord, plakkaat, aanplakbiljet of biljet in ’n straat vertoon, plaas of versprei of mag ’n advertensie wat vanaf die straat sigbaar is, op eiendom aanbring, oprig of plaas nie—
 - (a) behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit; en
 - (b) andersins as in ooreenstemming, met die voorwaardes wat deur die Munisipaliteit bepaal is, of kragtens die bepalings van die Verordening op Buitelug Reklame van die Munisipaliteit.
- (2) Aansoek om toestemming om ’n advertensieteken aan te bring of op te rig, moet skriftelik op die aansoekvorm wat deur die Munisipaliteit voorgeskryf word, gedoen word en moet vergesel word van sodanige planne as wat deur die Munisipaliteit vereis mag word, of soos bepaal word deur die Verordening op Buitelug Reklame van die Munisipaliteit.
- (3) Hierdie artikel sal nie van toepassing wees ten opsigte van tekens wat ingevolge die bepalings van die Verordening op Buitelug Reklame vrygestel is van sodanige nakoming.

5. Voorwerpe wat ’n versperring veroorsaak

Niemand mag—

- (a) goedere of artikels in ’n straat neersit of laat bly nie, behalwe vir ’n redelike tydperk terwyl dit op- of afgelaai of verwyder word; of
- (b) op enige wyse die voetgangerverkeer op ’n sypaadjie belemmer deur enige struktuur, voorwerp of voertuig daarop te plaas, bring of toe te laat dat dit daarop geplaas of gebring word nie uitgesonderd ’n kinderwaentjie of rolstoel wat vir die vervoer van kinders of gestremdes gebruik word; of
- (c) ’n blinding, skerm, tou, struktuur of voorwerp oor of op ’n straat laat uitsteek of toelaat dat dit daarvoor of daarop uitsteek nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;

- (d) enige voorwerp of artikel wat sodanige oortreding meebring, mag deur die Munisipaliteit verwyder en op beslag gelê word en daarvoor beskik op die wyse soos in die Verordening op Straathandel voorgeskryf word;
- (e) enige persoon wat weier of nalaat om sodanige voorwerp of artikel te verwyder wanneer deur 'n beampte versoek word, of wat 'n beampte hinder of belemmer in die uitvoering van sy pligte, pleeg 'n oortreding.

6. Bome in strate

- (1) Niemand mag—
 - (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, 'n plant, boom of struik in 'n straat plant nie;
 - (b) in 'n boom of struik klim wat in 'n straat groei, of 'n plant, boom of struik op enige wyse in 'n straat of openbare plek afkap, afsaag, breek, afbreek, beskadig of daarvandaan verwyder nie;
 - (c) 'n boom, struik of plant wat in 'n straat groei, op enige wyse merk, beverf of 'n advertensie daarop aanbring nie.
- (2) 'n Boom, plant of struik wat wettiglik in 'n straat geplant word, word die eiendom van die Munisipaliteit.

7. Bome wat 'n hindernis of versperring veroorsaak

Wanneer daar ook al op 'n straat 'n boom of ander gewas is wat oorhoofse drade belemmer of wat die werking van oorhoofse drade belemmer of wat ergernis, gevaar of ongerief veroorsaak vir persone wat 'n straat of openbare plek gebruik, kan die Munisipaliteit sodanige boom of gewas snoei of verwyder.

8. Vullis, motorvoertuigwrakke, houers en afvalmateriaal

Niemand mag—

- (a) enige tuinvullis, motorvoertuigwrakke, enige houers, onderdele van voertuie, bou- of afvalmateriaal, rommel of ander afvalstowwe in 'n straat stort of laat lê of ophoop nie; of
- (b) toelaat dat voorwerpe of stowwe vanaf 'n perseel waarvan hy of sy die eienaar of okkupeerder is, in 'n straat of op 'n openbare plek gestort of geplaas word nie;

behalwe in uitsonderlike gevalle met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit.

9. Verbod op sekere werksaamhede in verband met voorwerpe in strate

Niemand mag in 'n straat—

- (a) 'n voertuig herstel of versien nie, behalwe waar dit nodig is om sodanige voertuig te kan verwyder van die plek waar dit in 'n ongeluk betrokke was of onklaar geraak het; of
- (b) 'n voertuig was of skoonmaak of 'n ander artikel of voorwerp was, skoonmaak, droogmaak, verf of bleik nie.

10. Verbod op speletjies en ander handelinge in strate

Niemand mag—

- (a) in, op of oor 'n straat 'n hoepel of ander voorwerp rol, 'n vlieër oplaai, met 'n pyl en boog of 'n rekker skiet of 'n klip, stok of ander voorwerp gooi nie; of
- (b) met rolskaatse of 'n skaatsplank of soortgelyke toestel in 'n openbare parkeergebied, straat, geplaveide of geteerde openbare plek of terrein, behalwe waar dit deur 'n toepaslike kennisgewingbord gemagtig word, skaats nie;
- (c) enigiets in 'n straat doen wat die lewe of veiligheid van 'n mens, dier of ding in gevaar kan stel of 'n oorlas, belemmering of ergernis vir die publiek kan wees nie, tensy sodanige straat of openbare plek voorsien is van duidelike identifiseerbare teken of kennisgewing wat sodanige optrede magtig.

11. Gebruik van springstowwe en vuurwapens

- (1) Niemand mag in of op 'n straat springstowwe gebruik of skietwerk uitvoer nie behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, en
- (2) Niemand mag 'n vuurwapen, windbuks of windpistool in enige straat, behalwe vir selfverdediging of beskerming van lewe en eiendom of vir gemagtigde amptelike doeleindes, of op 'n gesoneerde perseel of grond wat aangewend word vir voltydse en bona-fide landboudeleindes en wat nie deel vorm van 'n algemene plan van 'n dorpsgebied, afvuur nie.

12. Vervoer van karkasse van diere of ander afvalstowwe deur strate

Niemand mag die karkas of dele van 'n dier, vis, visafval of -vloeistof, of besoedelde water daarvan of afval, nagvuil, vullis, rommel, vuilgoed, mis, gruis, sand en enige ander aanstootlike voorwerp, op of deur 'n straat dra, vervoer, verskuif, stoor of plaas of dit toelaat—

- (a) tensy dit behoorlik bedek is; en
- (b) tensy dit in so 'n tipe houer vervoer word dat aanstootlike vloeistowwe of dele van die vrag nie uitlek of in die straat gestort word nie.

13. Oorloop van water in strate

Niemand mag vanaf sy eiendom enige vuil-, swembad- of besmette of andersins besoedelde water, behalwe reën water, in 'n straat en openbare plek laat loop of toelaat dat dit daarin loop nie.

14. Gif in strate

Niemand, behalwe 'n amptenaar van die Munisipaliteit, of 'n gemagtigde persoon, wat wettig goedgekeurde onkruidodders of gifstof toedien, mag gif, chemikalieë of toksiese middels in 'n straat plaas, gooi of gebruik nie.

15. Heinings op straatgrense

Niemand mag, behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit—

- (a) 'n doringdraad, lemmetjiesdraad, hakiesdraad, geëlektrifiseerde heining of enige ander gevaarlike heining op die grens van 'n straat of openbare plek oprig nie; of
- (b) hekke wat na buite oopmaak in 'n heining of muur aangrensend aan 'n straat aanbring nie.

16. Boumateriaal in strate en openbare plekke

Behoudens die bepalings van ander wetgewing, mag niemand in 'n straat of openbare plek klippe of stene boor of kap, kalk blus of sif, of enige boumateriaal, verf, sement of konkreet meng of voorberei nie, of boumateriaal opberg of plaas nie, behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit.

17. Balkonne, afdakke en verandas

Niemand mag 'n balkon, afdak of veranda of 'n gedeelte daarvan wat verby die grenslyn van 'n straat of openbare plek opgerig is—

- (a) gebruik vir die doel van handeldryf of die opberg van goedere, of vir die was of droog van klere daarop nie; of
- (b) as 'n woon- of slaapvertrek omsluit, afskort of gebruik nie.

18. Droog van wasgoed op heinings op straatgrense of openbare plekke

Niemand mag wasgoed op 'n heining of op die grens van 'n straat of openbare plek droogmaak of dit daarvoor of daaraan hang nie.

19. Uitspan en parkering in strate of openbare plekke

Niemand mag 'n voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat uitspan of laat uitspan, of enige sleepwa, woonwa, voertuig of vaartuig wat nie selfaangedrewe is nie, in 'n straat ontkoppel of laat staan nie; met dien verstande dat hierdie bepaling nie van toepassing is op die werklike op- of aflaaï van vrage van sodanige voertuig nie.

20. Beskerming van straatoppervlak en openbare plekke

(1) Niemand mag—

- (a) 'n voertuig of masjinerie in 'n straat of openbare plek gebruik of toelaat dat dit daarin gebruik word indien sodanige voertuig in so 'n gebrekkige toestand is dat dit skade aan 'n straat sal veroorsaak of moontlik sal veroorsaak nie; of
 - (b) enige voorwerp, masjien of ander materiaal deur , op of langs 'n straat bestuur, stoot, rol, trek of laat voortbeweeg op so 'n wyse, of terwyl sodanige voorwerp, masjien of materiaal in so 'n toestand is, dat die oppervlak van die straat op enige wyse daardeur beskadig, gebreek of vernietig kan word nie;
 - (c) enige werk, waardeur die oppervlakte van 'n straat verander, beskadig of gebreek word, onderneem nie; behalwe om 'n noodsaaklike uitgraving te maak of laat maak, of 'n put, sloot of gat grawe of laat grawe, met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, wat die betaling van deposito vir enige herstelwerk of skade wat kan voortvloei uit sodanige handelinge kan vereis.
- (2) Indien die Munisipaliteit 'n persoon identifiseer wat as gevolg van die ongemagtigde handelinge in sub-artikel (1) vermeld, die oppervlak van 'n straat beskadig, gebreek of vernietig het, kan die herstelkoste of enige skade, soos deur die Munisipaliteit vasgestel, van die oortreder verhaal word.
- (3) Iedereen wat die eienaar is van enige grond waarop enige werk gedoen word, is aanspreeklik vir enige skade aan enige gedeelte van 'n straat wat veroorsaak word deur of wat in verband staan met die uitvoering van sodanige werk deur sodanige eienaar, sy werknemer of enige onafhanklike aannemer wat namens sodanige eienaar handel.
- (4) Wanneer enige werk wat op enige grond onderneem moet word, meebring dat voertuie oor randstene, sypaadjies of padrande moet ry, mag die eienaar van sodanige grond nie 'n aanvang met enige sodanige werk maak of enige persoon toelaat om 'n aanvang daarmee te maak nie, tensy en voordat so 'n persoon 'n bedrag by die Munisipaliteit gedeponeer het wat vasgestel word as voldoende om die koste te bestry van die herstel van enige skade wat aan enige gedeelte van sodanige straat veroorsaak kan word as gevolg van, of in verband met die uitvoering van sodanige werk deur sodanige eienaar, sy werknemer of enige onafhanklike aannemer wat namens sodanige eienaar handel.
- (5) (a) Na die voltooiing van sodanige werk gemeld in sub-artikel (4), kan die Munisipaliteit self die herstel van enige gedeelte van sodanige straat wat deur sodanige werk beskadig is onderneem en verreken die Munisipaliteit die koste van sodanige herstelwerk teen sodanige deposito.
- (b) Indien sodanige koste minder is as die bedrag van die deposito, word die saldo aan die deponeerder terug betaal; maar indien die bedrag van die deposito nie sodanige koste dek nie, is die eienaar aanspreeklik vir die verskil, wat betaalbaar word by die ontvangs van 'n rekening waarin die addisionele bedrag wat verskuldig is, aangetoon word.

- (6) Niemand, behalwe 'n gemagtigde amptenaar van die Munisipaliteit by die vervulling van sy pligte, mag strepe, woorde, tekens of advertensies op die oppervlak van 'n straat aanbring, randsteen of openbare plek aanwend, merk, verf, teken of skilder nie.

21. Beskadiging van kennisgewingborde

Niemand mag 'n kennisgewingbord, padverkeersteken, straatnaambord of ander soortgelyke teken of enige reklamebord, wat deur of met die toestemming van die Munisipaliteit in 'n straat of openbare plek opgerig is, ontsier of beskadig of hom op enige wyse daarmee bemoei nie.

22. Straat-, huis-tot-huis kollekte en verspreiding van strooibiljette

- (1) Niemand mag sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit—
- in 'n straat of openbare plek, geld insamel of probeer insamel, of sodanige insameling organiseer of op enige wyse behulpsaam wees met die organisering daarvan nie;
 - van huis tot huis kollekteer, bedel of aalmoese vra of invorder;
 - 'n strooibiljet of soortgelyke advertensie materiaal versprei of laat versprei in enige straat of openbare plek, of enige strooibiljet of soortgelyke advertensie materiaal op of in enige voertuig plaas of laat plaas nie.
- (2) Aansoekgelde, soos van tyd tot tyd deur die Munisipaliteit bepaal kan deur die Munisipaliteit gehef word ten opsigte van enige aansoek ingevolge sub-artikel (1).
- (3) Die bepaling van sub-artikel (1) is nie van toepassing op enige geregistreerde welsyn- of weldaadsinstelling nie.

23. Persone moet behoorlik geklee wees

Niemand mag op straat of in 'n openbare plek verskyn sonder om geklee te wees op 'n wyse wat aan die eise van welvoeglikheid voldoen nie.

24. Gedrag in strate

Niemand mag in 'n straat of op 'n openbare plek—

- tot oorlas van ander persone slenter, staan, sit of lê nie;
- skel-, beledigende, onwelvoeglike, dreigende of godslasterlike taal gebruik nie;
- baklei of oproerig optree nie;
- tot ergernis of ongemak van enige ander persoon skreeu, gil of enige lawaai of geraas op watter wyse ook al maak nie;
- aan sy natuurlike behoefte voldoen, behalwe in 'n sanitêre gerief wat deur die Munisipaliteit vir sodanige doel voorsien en goedgekeur is;
- met die oog op prostitusie of onsedelikheid iemand aanspreek of lastig val nie;
- dobbelary beoefen of daaraan deelneem nie;
- bedwelvende drank of verdowingsmiddels gebruik nie;
- in of op 'n voertuig slaap nie;
- spuug nie; of
- sigaar-, sigaretstompies, vuurhoutjies, bier- of koelrankblikkies of enige glas of plastiek bottels, wegdoenbare doeke of enige ander houder of rommel, vullis strooi of dit toelaat of agterlaat nie.

25. Diere in strate

Geen eenaar of persoon—

- wat beheer of toesig het oor 'n wilde of kwaai dier, 'n trekdier of horingvee, mag toelaat dat dit te eniger tyd in 'n straat sonder voldoende beheer en toesig is, of los rondloop nie, of mag sodanige dier op so 'n wyse aanhou dat dit gevaarlik of 'n ergernis vir die verkeer of publiek kan wees nie; of
- mag toelaat, veroorsaak of duld dat enige dier in of op enige straat rondloop of wei nie.

26. Vertoning van straatnommers van plekke

- Die Munisipaliteit kan by wyse van skriftelike kennisgewing, voorskryf dat 'n nommer wat aan 'n perseel toegeken is, op sodanige perseel vertoon moet word, en kan ook die posisie voorskryf waar dit vertoon moet word, en die eenaar of okkupeerder van sodanige perseel moet binne 30 dae na die datum van sodanige kennisgewing, die toegekende nommer op die perseel aanbring in ooreenstemming met so 'n kennisgewing.
- 'n Nommer wat vertoon word soos beoog by sub-artikel (1) moet—
 - op 'n opsigtelike plek op die perseel vertoon word en moet te alle tye sig- en leesbaar vanaf die aangrensende straat wees; en
 - deur die eenaar van die perseel vervang word so dikwels as wat dit uitgewis of geskend of onleesbaar word.

27. Brûe en oorgange oor vore en syaadjies

Geen private deurgang, oorgang, voetpad, brug of afvoersloot mag na of voor 'n woning of ander perseel in 'n straat of op 'n openbare plek gemaak of gebou word nie behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit.

28. Beheer oor vermaaklikheidsvertonings en -toestelle

- (1) Niemand mag 'n sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel vir die vermaak van of ontspanning van die publiek in 'n straat of op 'n openbare plek oprig of gebruik nie—
 - (a) behalwe met die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit;
 - (b) tensy geskikte en voldoende sanitêre geriewe vir albei geslagte van die personeel en publiek aldaar verskaf is.
- (2) 'n Gemagtigde amptenaar van die Munisipaliteit het vir inspeksie doeleindes te alle redelike tye vrye toegang tot sodanige sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel.

29. Beheer oor voertuie wat deur diere getrek word

Niemand mag—

- (a) tegelykertyd meer as een voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat of openbare plek bestuur of beheer daarvoor hê nie; of
- (b) 'n voertuig wat deur diere getrek word, in 'n straat of openbare plek bestuur of beheer daarvoor hê nie as hy of sy onder die ouderdom van 16 jaar is;
- (c) as hy in 'n straat beheer het oor 'n voertuig wat deur diere getrek word, iemand onder die ouderdom van 16 jaar toelaat om sodanige voertuig te bestuur of beheer daarvoor te hê nie.

30. Optogte

- (1) Behoudens die bepalings van sub-artikel (6) mag niemand in enige straat 'n optog of byeenkoms hou, organiseer, op tou sit, beheer of daadwerklik daaraan deelneem, of dans, sing of 'n musiekinstrument bespeel, of enigiets doen wat waarskynlik 'n byeenkoms van persone of 'n verwarring of versperring van verkeer in sodanige straat sal veroorsaak, of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank gebruik, sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit nie.
- (2) Iedereen wat voornemens is om een of meer van die handeling in sub-artikel (1) beskryf, in enige straat te verrig of uit te voer, moet 'n skriftelike aansoek om toestemming daartoe indien, wat die Munisipaliteit moet bereik minstens sewe (7) dae voor die datum waarop dit die voorneme is om een of meer van sodanige handeling te verrig of uit te voer; met dien verstande dat persone wat voornemens is om daadwerklik aan 'n optog, byeenkoms in enige straat deel te neem, nie by die Munisipaliteit om toestemming daartoe aansoek hoef te doen nie en dit nie vir sodanige persone onwettig is om daadwerklik aan sodanige optog of byeenkoms deel te neem nie indien die organiseerder, ondernemer of beheerder daarvan die toestemming van die Munisipaliteit verkry het. 'n Aansoek wat hierkragens gedoen word, moet die volgende bevat—
 - (a) volledige besonderhede van die naam, adres en beroep van die aansoeker;
 - (b) volledige besonderhede van die straat of openbare plek waar en roete waarlangs dit die voorneme is om een of meer van die handeling beskryf in sub-artikel (1) te verrig of uit te voer, die voorgestelde aanvangs- en sluitingstyd van een of meer van voornoemde handeling en, in die geval van optogte, en byeenkomste, die getal persone wat na verwagting teenwoordig sal wees; en
 - (c) algemene besonderhede en die doel van een of meer van voornoemde handeling wat dit die voorneme is om te verrig of uit te voer;
 - (d) en enige ander inligting wat nodig geag word.
- (3) (a) Enige aansoek wat ooreenkomstig sub-artikel (2) ingedien word, moet deur die Munisipaliteit oorweeg word, en indien een of meer handeling wat verrig of uitgevoer gaan word soos in sodanige aansoek voorgestel, na die mening van die Munisipaliteit waarskynlik nie in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees nie, mag die Munisipaliteit 'n sertifikaat uitreik waarby toestemming en magtiging verleen word vir die verrigting of uitvoering van een of meer van sodanige handeling, onderworpe aan die voorwaardes wat die Munisipaliteit nodig ag vir die handhawing van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid.
- (b) Die Munisipaliteit mag vereis dat 'n bedrag geld gedeponeer word wat redelik is en as voldoende beskou word om enige skade aan strate, tuine en bome en opruiming van rommel en ander afval, te dek.
- (4) Die Munisipaliteit kan weier om toestemming te verleen vir die verrigting of uitvoering van een of meer van die handeling wat in sub-artikel (1) beskryf word, indien die verrigting of uitvoering van sodanige handeling of handeling na die mening van die Munisipaliteit, na konsultasie met die Suid-Afrikaanse Polisiediens, in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.
- (5) Die Munisipaliteit kan enige toestemming wat kragens sub-artikel (3) verleen is, terugtrek indien hy, as gevolg van nadere inligting van mening is dat die verrigting of uitvoering van die betrokke handeling of handeling in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.
- (6) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing nie op—
 - (a) optogte vir huwelike, begrafnisse of amptelike skool funksies;
 - (b) 'n byeenkoms of betoging soos beoog by die Wet op die Reëling van Byeenkomste 1993 (Wet 205 van 1993), in welke geval die bepalings van die betrokke wet van toepassing sal wees.

31. Sluiting van strate en openbare plekke

- (1) Niemand mag, sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, enige straat of publieke plek of gedeelte daarvan sluit of toegang daartoe versper of beperk nie.
- (2) Die Munisipaliteit kan enige straat of publieke plek of gedeelte daarvan permanent sluit of enige gedeelte van 'n straat sluit of verlê of toegang na 'n straat of publieke plek sluit of verlê of toegang na 'n straat of openbare plek beperk of weier.

- (3) Indien die Munisipaliteit ingevolge sub-artikel (2) 'n straat op openbare plek wil sluit of verlê-
- moet hy sy voorneme deur middel van 'n toepaslike kennisgewing in minstens twee van die amptelike tale van die Munisipaliteit in die Provinsiale Koerant, 'n plaaslike nuusblad en op die webtuiste van die Munisipaliteit bekend maak;
 - kopieë van die advertensie by paragraaf (a) beoog, beteken aan die eienaars van erwe wat grens aan die openbare straat of publieke plek, of gedeelte daarvan wat hy voornemens is om te sluit of te verlê.
- (4) Enige besware teen die voorgenome handeling moet binne 30 dae na datum van kennisgewing ingevolge sub-artikel (3), skriftelik by die Munisipaliteit ingedien word vir oorweging deur die Raad.
- (5) (a) Die Landmeter-generaal moet van die sluiting of verleggingsbesluit in kennis gestel word en van die besluit, diagramme en enige voorwaardes bepaal, voorsien word.
- (b) Die eienaarskap van enige straat, openbare plek of gedeelte daarvan wat gesluit word, bly gevestig in die Munisipaliteit.
- (6) Die Munisipaliteit kan, sonder nakoming van die bepalings van sub-artikels (2) tot (4), 'n straat of openbare plek of enige gedeelte daarvan tydelik sluit, versper of toegang beperk—
- vir die doeleindes of in afwagting van die aanlê, heraanlê, onderhoud of herstel van sodanige straat of openbare plek;
 - vir die doeleindes of in afwagting van die bou, oprigting, aanleg, uitbreiding, onderhoud, herstel of sloping van enige gebou, struktuur, werke of diens dwarsoor, deur, oor of onder sodanige straat of openbare plek;
 - indien sodanige straat na mening van die Munisipaliteit in 'n toestand is wat gevaarlik is vir mense of verkeer;
 - omrede van enige noodtoestand, optog of openbare geleentheid wat na die mening van die Munisipaliteit spesiale maatreëls vir die beheer van verkeer of spesiale voorsiening vir die akkommodasie van skares vereis; of
 - om enige ander rede wat na die mening van die Munisipaliteit die tydelike sluiting van sodanige straat of aangrensende openbare plek wenslik of noodsaaklik maak; en
 - 'n straat wat ingevolge sub-artikels (a), (b) of (c) gesluit is, tydelik verlê.
- (7) Die Munisipaliteit moet 'n kennisgewing van sodanige tydelike sluiting, versperring of beperking van toegang as dit vir 'n langer periode as 14 dae sal duur, vir algemene inligting in 'n plaaslike nuusblad adverteer en op die Munisipaliteit se webtuiste plaas.

32. Aanleg, onderhoud en benaming van strate en openbare plekke

Die Munisipaliteit kan binne sy regsgebied—

- strate en openbare plekke maak, aanlê, heraanlê, verander en onderhou;
- strate en openbare plekke benoem en herbenoem;
- nommers toeken en hertoeken aan eiendomme wat aan strate en openbare plekke grens;
- met die benoeming of herbenoeming van openbare plekke en strate sal die voorskrifte van Wet op die Raad vir Suid-Afrikaanse Geografiese Name, 1998 (Wet 118 van 1998) ook van toepassing wees.

33. Verklaring van strate en openbare plekke

- (1) Die Munisipaliteit kan—
- enige grond of gedeelte grond onder sy beheer tot straat, of enige straat of gedeelte daarvan tot 'n openbare plek verklaar;
 - enige privaat straat of gedeelte daarvan tot openbare straat of enige plek of gedeelte daarvan tot openbare plek verklaar.
- (2) Indien die Munisipaliteit ingevolge sub-artikel (1) wil handel moet die Munisipaliteit sy voorneme deur middel van 'n toepaslike kennisgewing in minstens twee amptelike tale in 'n plaaslike nuusblad bekend maak en op die Munisipaliteit se webtuiste plaas.
- (3) Enige besware teen die voorgenome handeling moet binne 30 dae na datum van kennisgewing ingevolge sub-artikel (2) skriftelik by die Munisipaliteit ingedien word vir oorweging deur die Raad.

34. Munisipaliteit kan oortree en koste verhaal

- (1) Ondanks enige andersluidende bepalings van hierdie Verordening kan die Munisipaliteit—
- waar die toestemming van die Munisipaliteit benodig is, alvorens 'n persoon 'n sekere daad mag verrig of iets mag bou of oprig, en sodanige toestemming nie verkry is nie; en
 - waar enige bepaling van hierdie Verordening oortree word in omstandighede waar die oortreding beëindig kan word deur die verwydering of aanpassing van enige struktuur, voorwerp, materiaal of stof, sonder inkorting van sy bevoegdhede om regstappe teen die oortreder in te stel, 'n skriftelike kennisgewing aan die eenaar, okkupeerder van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, beteken om sodanige oortreding te beëindig, of die struktuur, voorwerp, materiaal of stof te verwyder, of die ander stappe te doen wat die Munisipaliteit vereis om sodanige oortreding reg te stel binne die tydperk in sodanige kennisgewing vermeld.
- (2) By versuim om aan 'n kennisgewing ingevolge sub-artikel (1) te voldoen, kan die Munisipaliteit, die nodige stappe doen om op koste van die eenaar, okkupeerder van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, uitvoering aan sodanige kennisgewing te gee.

35. Bekragting en diening van bevel, kennisgewings en ander dokumente

- 'n Bevel, kennisgewing of ander dokument wat bekragtiging van die Munisipaliteit vereis moet behoorlik onderteken wees.
- Enige kennisgewing of ander dokument wat op 'n persoon beteken word ingevolge hierdie Verordening, word geag beteken te wees indien dit beteken is ooreenkomstig artikel 115(1) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000.

- (3) Betekening van 'n afskrif sal geag wees betekening van die oorspronklike.
- (4) Enige regsproses is effektief en voldoende op die Munisipaliteit beteken wanneer dit afgelewer word by die Munisipale Bestuurder of 'n persoon aanwesig in die Munisipale Bestuurder se kantoor.

36. Hef van tariewe

Die Munisipaliteit mag fooie en gelde hef vir enige toestemming verleen wat ingevolge hierdie Verordening benodig word en kan vereis dat 'n bedrag geld as sekuriteit gedeponeer word vir moontlike skade, verliese of herstel en opruiming of ander kostes.

37. Strafbepaling

- (1) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (2) Enige persoon wat enige bepaling van hierdie Verordening oortree of nalaat om daaraan te voldoen, of 'n kennisgewing of voorwaarde oortree of versuim om daaraan te voldoen, of 'n valse verklaring affê of valse of misleidende inligting verskaf of enige beampte in die uitvoering van enige plig of funksie dwarsboom, hinder of belemmer, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met—
 - (a) 'n boete of gevangenisstraf of beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of sodanige addisionele gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

38. Herroeping van Verordeninge

Die bepalings van enige Verordeninge wat voorheen deur die Munisipaliteit of deur enigen van die ontbinde Munisipaliteite wat nou in die Munisipaliteit geïnkorporeer is, afgekondig is, word hiermee herroep insoverre hulle betrekking het op sake waarvoor daar in hierdie Verordening voorsiening gemaak word.

39. Kort titel en inwerkingtreeding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Strate van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

MOSSEL BAY MUNICIPALITY
BY-LAW RELATING TO TRAFFIC AND PARKING

To provide for the control of traffic and the supply, regulation and control of parking in the area of jurisdiction of the Mossel Bay Municipality. Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Mossel Bay Municipality enacts as follows:—

1. Definitions

(1) In this By-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa, the English text prevails in the event of an inconsistency between the different texts and unless the context otherwise indicates—

“**coin**” means a coin of South African currency;

“**fee**” means such fee as may from time to time be fixed by resolution of the Council, shown on the parking meter or pay and display machine for a metered period in any metered parking space;

“**metered parking space**” means a parking space in respect of which a parking meter has been installed;

“**metered period**” means the maximum period for which a vehicle may be parked in any metered parking space, shown on the parking meter or pay and display machine;

“**Municipality**” means the Municipality of Mossel Bay established in terms of section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes duly authorised agent, service provider or any employee thereof acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the Municipality and delegated or sub-delegated to such agent service provider or employee;

“**notice, notice board or sign**” means an adequate notice in two of the three official languages of the Province, or as acknowledged by the Municipality, erected or posted in a prominent position or positions and maintained in a legible state. It includes an emblem board as approved by the Municipality;

“**nuisance**” means any act, omission or condition on any premises, including any building, structure or growth thereon, which is offensive, which is injurious or dangerous to health, which materially interferes with the ordinary comfort, convenience, peace or quiet of the public or which adversely affects the safety of the public;

“**officer**” means—

- (a) a traffic officer appointed under the Road Traffic Act 1989 (Act 29 of 1989);
- (b) a member of the South African Police Services as defined in the South African Police Service Act 1995 (Act 68 of 1995);
- (c) a peace officer contemplated by section 334 of the Criminal Procedure Act 1997 (Act 51 of 1977);
- (d) an employee of the Municipality or any other person who is appointed or authorised thereto by the Municipality to perform any act, function or duty related to the provisions of this By-law, or exercise any power in terms of this By-law.

“**parking**” means to keep a vehicle, whether occupied or not, stationary in a parking space for a period of time longer than is reasonably necessary for the actual loading or unloading of persons or goods, but does not include any such keeping of a vehicle by reason of a cause beyond the control of the driver of such vehicle, and park and parked has a corresponding meaning;

“**parking attendant**” means an appointed person who on his own initiative offers a service to the public, whether in expectation of a reward or out of goodwill, at the request or with the consent of the person in charge of a vehicle, to supervise or render assistance while such vehicle is being parked or in the employ of an organisation who provide a parking attendant service;

“**parking ground**” means any area of land set aside by the Municipality, or any area controlled by, or of which the Municipality has gained control, as a parking ground or garage for the parking of vehicles therein by members of the public, whether or not charges are prescribed by this By-law for use thereof;

“**parking meter**” means a device for the automatic registration and visible recording and display of the passage of the parking period, operated by the insertion of a coin therein, and includes any post or fixture to which it is attached; or a device for registering and visibly recording the passage of the parking period and operated by inserting a coin therein and turning the handle, which is attached for this purpose, as far as possible in a clockwise direction;

“**parking period**” means that period of time of parking in a metered parking space which is determined by the insertion into a parking meter or pay and display machine of the appropriate coin;

“**parking space**” means an area demarcated by means of parking lines, a parking bay painted on a street or otherwise indicated;

“**pay and display machine**” means a machine installed at a pay and display parking ground for the sale of tickets on which the following are reflected—

- (a) the date or day of issue of the ticket;
- (b) the amount paid for the ticket;
- (c) the departure time;
- (d) the machine code number;

“**public road or street**” any street, road or thoroughfare indicated on the general map of the town which has at any time been dedicated to the public, or used without interruption by the public for a period of at least thirty years, or constructed or declared as such by the Municipality and includes the shoulder of such road or street, road reserve, verges and sidewalk;

“**Road Traffic Act**” means the National Road Traffic Act, 1989 (Act 29 of 1989);

“**road traffic sign**” means any sign erected or given to enhance road safety, traffic signs are boards with letters or signs thereon to warn or inform drivers of vehicles or pedestrians;

“**vehicle**” as described in the Road Traffic Act, 1989 and includes a trailer, caravan and an implement;

and any word or expression when used in this By-law to which a meaning has assigned in an act shall have that meaning.

Administration and enforcement

- (2) (a) The Director: Community Services is responsible for the administration and enforcement of this By-law.
- (b) The Director may delegate in writing any power or duty granted to him in terms of this By-law to a competent official in his Directorate.

PART 1: TRAFFIC

2. Prohibitions

- (1) No person shall drive, draw or propel any vehicle, other than a perambulator, invalid's chair or the like, upon any footpath or sidewalk designed for use by pedestrians only, except in the case of an emergency or when it is necessary to do so to cross by the shortest route any such sidewalk or footpath for the purpose of entering or leaving any property abutting thereon.
- (2) No person shall use roller skates or a board or any similar article to which rollers or wheels are fixed and which are commonly known as "skate-boards" or cause or permit them to be used upon a public road.
- (3) No person shall use or drive or cause or permit to be used or driven in or upon any public road or sidewalk any cart of the type known as a "soap box cart" or any other cart of a like nature otherwise than in the course of or in connection with any organised sports, games or races and only with the prior written consent of the Municipality.

3. Pedestrians

- (1) No person shall sit or lie on any sidewalk, footpath or public road, neither may any person stand, congregate or walk so as to obstruct the movement of traffic or pedestrians, or to the annoyance or inconvenience of the public after being requested by an officer to move on or disperse.
- (2) No pedestrians, when in or upon a public road, shall carelessly, negligently or recklessly disregard or endanger his own safety or the safety of any person or vehicle using the public road.

PART 2: PARKING

4. Application

- (1) This By-law shall apply on all premises situated on public property and shall be valid in the area of jurisdiction of the Municipality in so far as it is applicable and not inconsistent with or excluded by the Road Traffic Act, Act 29 of 1989 or any other Act.
- (2) If a provision of this By-law is contrary to any other By-law of the Municipality, the most restrictive By-law shall be applicable.
- (3) All actions performed and contraventions committed, proceedings imposed or pending in terms of any repealed By-law shall not be affected by such repeal and all licenses issued and actions performed in accordance with a repealed By-law shall be valid and regarded to be executed and issued in terms of this By-law.

5. Parking in ticket-controlled parking grounds

- (1) No person may park a vehicle or allow it to be or to remain in a parking ground wherein parking is controlled by the issue of admittance tickets—
 - (a) without a ticket;
 - (b) except in a parking space and in compliance with any directions which may be given by an authorised official or where no such space has been marked, except in a place indicated by the authorised official;
 - (c) after an authorised official has indicated to the person that the parking ground is full;
 - (d) after the expiry of the parking period.
- (2) No person may remove or permit the removal of a vehicle from the parking ground unless—
 - (a) that person has produced to the authorised official a ticket authorising him to park in the parking ground and which was issued to that person upon entering or leaving that parking ground;
 - (b) that person has upon entering or leaving the parking ground, paid the prescribed fee.
- (3) If a person fails to produce a ticket authorising him to park in the parking ground, that person is deemed to have parked the vehicle from the beginning of a period as prescribed and indicated on a notice board in the parking ground until the time that person wants to remove the vehicle and he must pay the prescribed fee for that period.
- (4) No person may, after failing to produce a ticket, remove or cause or permit the removal of any vehicle parked in the parking ground, until that person has produced other proof, to the satisfaction of an authorised official, of his right to remove such vehicle.
- (5) If a vehicle has not been removed from a parking ground by the end of the parking period for which the prescribed fee has been paid, a further prescribed fee is payable for the next parking period.

6. Monthly tickets

- (1) Notwithstanding anything contrary contained in this By-law, the Municipality may in respect of any parking ground controlled by the issue of tickets, issue at a prescribed fee, a ticket which entitles the holder to park a vehicle in that ground for one calendar month or any lesser period specified therein, at the times specified by the ticket, if a parking space is available.

- (2) The Municipality may issue to any of its employees a ticket, which entitles the holder when using a vehicle regarding the business of the Municipality, to park free of charge in a parking ground specified in the ticket, if a parking space is available in the parking ground.
- (3) A ticket issued in terms of sub-sections (1) and (2)—
 - (a) may not be transferred to any other person, or be used in respect of any vehicle other than the vehicle specified in the ticket, without the prior written consent of the Municipality; and
 - (b) must be affixed to the vehicle in such a manner and place that it is readily legible from the outside of the vehicle.

7. Pay and display parking grounds

- (1) No person may park or permit any vehicle to be parked or allow a vehicle to be or remain in a pay and display parking ground, unless upon entering the parking ground—
 - (a) the person purchases a ticket issued by means of a pay and display machine in that parking ground, in accordance with the instructions displayed on, or within a distance not further than 2 meters from such machine;
 - (b) the person displays such ticket by affixing it to the inside of the driver's side of the front windscreen of the vehicle in such a manner and place that the information printed on the ticket by the pay and display machine is readily legible from the outside of the vehicle.
- (2) No person may allow a vehicle to remain in a pay and display parking ground after the expiry of the departure time indicated on the ticket.

8. Installation of parking meters

- (1) The Municipality may, by Council Resolution, install or cause to be installed a parking meter at any demarcated parking space within the municipal boundaries of Mossel Bay.
- (2) Every such meter shall be placed upon and fastened to the kerb, footpath or sidewalk adjoining the parking space in respect of which it is installed and each meter shall—
 - (a) clearly indicate the time allowed for parking in such metered parking space and the prescribed coin which may be inserted;
 - (b) be fitted with an easily visible device (hereinafter referred to as an indicator) which shall indicate clearly that the time allowed for parking has expired or that the parking meter has not yet been set in motion, as the case may be;
 - (c) where the meter is not automatically activated by the insertion of a prescribed coin, shall clearly indicate the action to be taken to set the meter in operation once the prescribed coin has been inserted.
- (3) All fees deposited in any parking meter or pay and display machine shall be the property of the Municipality and shall be disposed of as the Municipality deems fit.

9. Use of parking spaces and parking meters

- (1) No person shall during the hours indicated on the parking meter, park or stop any vehicle at any metered parking space, unless immediately after such vehicle has been parked at such metered parking space, he deposits the prescribed fee in the parking meter regulating parking at such parking space, and causes such meter to come into operation in accordance with any direction displayed thereon.
- (2) Any person who parks a vehicle at a metered parking space before the commencement of the hours indicated on the parking meter and allows such vehicle to remain at such metered parking space until the commencement of the hours indicated on the parking meter, shall immediately after such commencement deposit the prescribed fee in the parking meter regulating parking at such metered parking space or remove his vehicle from such metered parking space.
- (3) Where a vehicle occupies or a combination of vehicles occupy by reason of their length so much of an adjoining metered parking space or spaces, that it is not possible to park a vehicle at the adjoining metered parking space in the manner prescribed in this By-law, the person parking the first mentioned vehicle or combination of vehicles at such metered parking spaces, shall cause the parking meters of all the parking places occupied by such vehicle or combination of vehicles to be set in operation in the manner prescribed.
- (4) No person who parks any vehicle at a metered parking space shall allow such vehicle to remain at such metered parking space after the expiration of the period of parking time for which there has been deposited in the parking meter the fee prescribed on the parking meter.
- (5) Any person who parks or causes to be parked any motor vehicle at a metered parking space shall, immediately upon the expiration of the metered period—
 - (a) remove or cause such motor vehicle to be removed from such parking space; or
 - (b) deposit in the parking meter erected at such place, a coin in payment of the requisite fee, whereupon the motor vehicle may remain in the parking space for a further period as indicated on the parking meter.
- (6) When any parking meter indicates that the metered period has expired, it shall be deemed as sufficient evidence that any motor vehicle occupying the relative metered parking space, has been parked for a period in excess of the metered period.
- (7) Save for the provisions of section 13, the insertion of the prescribed coin at a metered parking space shall entitle the person inserting it to stop or park a vehicle in the appropriate metered parking space for a period corresponding with the payment made; provided that notwithstanding the making of a payment aforesaid, nothing in this By-law shall entitle any person to contravene any road traffic sign prohibiting the parking of vehicles between specified hours.
- (8) Notwithstanding anything to the contrary in this By-law, any person may stop or park any vehicle in any vacant metered parking space where the parking meter indicates that some portion of the parking time is unexpired for a period not exceeding such unexpired portion, without depositing any fee in the parking meter.
- (9) Where a person has ascertained that the parking meter at any metered parking space is not operating, he shall be entitled to leave a vehicle in that space but shall in that case immediately inform the Traffic Department of the Municipality, of the defect by the quickest possible means, as well as the parking meter number and the vehicle registration number; or remove his vehicle from such metered parking space.

- (10) The prescribed fee for parking in a parking space which is controlled by a meter, shall be as determined in the Municipality's Tariff Policy, or pending such promulgation, a decision by Council in terms of section 75A of the Municipal Systems Act, Act 31 of 2000, and such fee and parking time shall be indicated by an appropriate notice affixed to the parking meter.

10. Unlawful conduct

- (1) It shall be unlawful—
- (a) to park or leave anything except a vehicle at any parking space;
 - (b) to insert or attempt to insert into a parking meter or pay and display machine any coin other than a coin of South African currency of a denomination as indicated by any direction on the parking meter or pay and display machine;
 - (c) to insert or attempt to insert into a parking meter or pay and display machine, any false or counterfeit, damaged or bent coin or any foreign object;
 - (d) to damage or deface, soil or obliterate or otherwise render less visible the face or dial a parking meter or pay and display machine, or to write or draw thereon, or to affix any handbill, poster, placard or other article, whether or not of an advertising nature, to a parking meter;
 - (e) in any way whatsoever to cause or attempt to cause a parking meter or pay and display machine to record the passage of time otherwise than by the insertion therein of the coin referred to in sub-section (d);
 - (f) to jerk, knock, shake or in any way interfere with a parking meter or pay and display machine which is not working properly or at all, in order to make it do so, or for any other purpose;
 - (g) to deface, soil, obliterate or otherwise render less visible or to interfere with any mark painted on the roadway, or any legend, sign or notice affixed or erected for the purpose of this By-law;
 - (h) to remove or attempt to remove the mechanism or any other part of a parking meter or pay and display machine from the post or other structure to which it is attached;
 - (i) to attach any device or object to any part of a parking meter or pay and display machine;
 - (j) to place any advertisement on any part of a parking meter or pay and display machine without prior written consent from the Municipality and the payment of any fees as determined by the Municipality;
 - (k) to provide and use any parking facilities, road markings, signs, cones and barriers on any part of a public road, without the prior written consent of the Municipality;
 - (l) to defraud the Municipality, forge, imitate, deface, mutilate, alter or make any mark upon any ticket issued in terms of this By-law;
 - (m) to allow any parked vehicle to cause a nuisance in any manner whatsoever;
 - (n) to park or allow a vehicle to be parked in such a position in a parking space, parking ground or parking garage, that it is likely to obstruct or to impede the movement of other vehicles or persons;
 - (o) to clean, wash, work on or effect repairs to a vehicle, except minor emergency repairs, in a parking space, parking ground or parking garage, unless with the prior written permission of the Municipality;
 - (p) to allow or permit any vehicle to be parked in any parking space, parking ground or parking garage, except as permitted by the provisions of this By-law.

11. General provisions

- (1) The Municipality may, whenever it deems it necessary or expedient to do so in the interest of the movement or control of traffic, place or erect a road traffic sign indicating that there shall be no parking in any metered parking space or spaces, and it shall be unlawful for any person to stop or park a vehicle or cause or permit a vehicle to be stopped or parked in such metered parking space during the hours in which stopping or parking therein is prohibited in accordance with the indications on such sign.
- (2) No person in charge of a vehicle, shall park such vehicle or cause or allow any vehicle to be parked—
- (a) at any metered parking space which is being used by some other vehicle;
 - (b) at any metered parking space in such manner that any portion of the vehicle protrudes over or beyond any of the lines of demarcation of such metered parking space;
 - (c) in an area demarcated for commercial loading purposes; unless immediately utilised by such delivery vehicle for that purpose.
- (3) The Municipality may also set aside and demarcate within the parking area smaller spaces for the parking of two-wheeled vehicles, and the provisions of this By-law shall be applicable to such smaller spaces.
- (4) Any motor vehicle which has been left in a metered parking space, or a parking ground or in a parking garage for a continuous period of 7 days or more during any period within which this By-law operates, may be removed under the direction of the Chief Traffic Officer, or any other officer duly authorised by him. The vehicle shall be deemed to be an abandoned vehicle and shall be dealt with in accordance with the procedures prescribed in terms of the National Road Traffic Regulations, 2000.
- (5) The cost of such removal and custody and any other costs and expenses incurred in connection therewith shall be recovered from the person having control or being in charge of such motor vehicle, or the registered owner thereof.
- (6) The Municipality shall not be liable for any damage caused to any motor vehicle during the removal thereof or while it is in the custody of the Municipality in terms of this section.

12. Exemptions

- (1) Notwithstanding any other provision contained in this By-law contained, the driver or person in charge of the following vehicles may, subject to the provisions of this By-law, park in a metered parking space without payment of the prescribed fee—

- (a) a vehicle used as an ambulance and being used on urgent ambulance service at the time;
 - (b) a vehicle used by a fire brigade for inspection purpose or for attendance at fires and being used by the fire brigade in carrying out inspection or its duties of preventing or suppressing fires at the time;
 - (c) a vehicle used by a police or traffic officer, and being used in connection with the execution of urgent duties at the time;
 - (d) a vehicle used for rescue or urgent bona-fide medical purposes and being used in carrying out a rescue, or for professional medical reasons at the time.
- (2) Any disabled person who has been exempted from the laws relating to parking in accordance with the laws of any province, and to whom proof of such exemption has been issued, shall be deemed to be so exempted from the By-law applicable in the area of jurisdiction of the Municipality, but only to the extent to which that disabled person is originally exempted.

PART 3: PARKING OF BUSES, HEAVY VEHICLES, TRAILERS AND CARAVANS

13. Definitions

- (1) The words and expressions used in this part of the By-law, shall have the meaning assigned thereto in the National Road Traffic Act, 1996.

Parking

- (2) (a) No person shall park a vehicle with a gross vehicle mass exceeding 3 500 kg; or any trailer with a gross vehicle mass exceeding 1 000 kg on a public road or road reserve within the jurisdiction of the Municipality or property of the Municipality for a period of more than one hour between 06:00 and 19:00 daily; and no parking between 19:00 and 06:00 daily with the exception of—
- (i) when a temporary parking permit has been issued for such a vehicle or trailer by the Municipality; and
 - (ii) when a vehicle or trailer is parked in a parking bay specifically provided for the parking of such vehicles or trailers.
- (b) Subject to the provisions of the By-law on Caravan Parks, no person shall park a caravan on public road or road reserve or on the property of the Municipality or within the jurisdiction area of the Municipality for a period exceeding 24 hours, unless he is in possession of a written authorisation thereto.

Temporary parking permit

- (3) The Municipality may on application, issue a temporary parking permit to vehicles and trailers, which must park on public roads or road reserves for specific periods, because of agricultural, general heavy duty transport, business or industrial activities.

PART 4: PARKING ATTENDANTS

14. Registering as a parking attendant

- (1) No person shall operate as a parking attendant or falsely hold him out to be a parking attendant in a parking area, any public road or in any public place in the area of jurisdiction of the Municipality, unless he is in possession of a valid registration permit issued to him by the Municipality.
- (2) A person who wishes to render the service of a parking attendant must apply on the prescribed form obtainable from the Municipality, for the issuing of a permit registering him as a parking attendant for a specific area in the Municipality.
- (3) A person applying for registration in terms of sub-section (2) must submit a copy of his identity document as well as avail himself to have his fingerprints taken. The Municipality reserves the right to submit any application received in terms of sub-section (2), to the South African Police Services for a report.
- (4) (a) The Municipality may consider any application and may grant, partially grant or refuse an application and must furnish the reasons for the decision at the request of the applicant. The decision of the Municipality shall be final.
- (b) After the Municipality is satisfied with the application and the acceptability of the area where he wishes to render his services, after conclusion of a written agreement, a registration permit may be issued to the applicant, which registration permit shall be valid for a period of not more than 12 (twelve) months, subject to the stipulations of sub-section (9). The approved period may on application be extended.
- (c) Approved parking attendants must submit themselves for training before the issuing of the permit.
- (5) A registration permit issued in terms of this By-law shall indicate the identity of the parking attendant, in which area the parking attendant may render his services and the period of validity of the permit.
- (6) A registration permit must on demand be provided to an authorised officer or employee of the Municipality.
- (7) Every parking attendant must, while on duty and presenting himself as available for service, be neatly dressed in a bib or prescribed jacket and must ensure that the identification card is displayed in a visible position.
- (8) A parking attendant may only render his service in the area indicated on his registration permit.
- (9) The Municipality reserves the right to restrict the number of registered parking attendants in a particular area, and may after investigation, withdraw the registration permit granted and cancel the agreement, in terms of this By-law under the following circumstances or as may be stipulated in the agreement—
- (a) if a parking attendant has been convicted in a court of law for any contravention of this By-law or any form of criminal activity which involves dishonesty;
 - (b) if a parking attendant misbehaves or cause a nuisance at the place where he renders his services, which misbehavior or nuisance harm or may harm the image of the Municipality;

- (c) if a parking attendant operates under the influence of intoxication liquor or any narcotic substance;
 - (d) if a parking attendant partakes in gambling, fighting, or any harassment of any other person at the place where he renders his services;
 - (e) through intimidation or threat demands a donation or fee for his services as parking attendant;
 - (f) interferes with the movement of pedestrians, vehicular traffic or the parking of vehicles or tempers with parked vehicles;
 - (g) if the person lacks the aptitude, competency or suitability to perform the duties as a parking attendant or disregard the provisions of section 16 on purpose.
- (10) The issuing of a permit and the signing of a contract with a parking attendant is for purposes of suitability and to manage service providing, and does not vest or establish any relation or rights—
- (a) to practice any business activities on municipal property; or
 - (b) as an agent, representative, service provider or employee of the Municipality.
- (11) A person who parked his vehicle in an area where a parking attendant operates is not obliged to make use of the service provided by the parking attendant but his actions is on a voluntarily basis and at his own risk.

15. Conduct of parking attendant

- (1) No person that renders services as a parking attendant shall—
- (a) take up a position of place himself in such a way or manner that pedestrian traffic, vehicular traffic or the parking of vehicles is or may be obstructed or interfered with;
 - (b) in any way obstruct free access to any—
 - (i) entrance or exit from a building;
 - (ii) fire hydrant or emergency equipment;
 - (iii) municipal service or municipal service works;
 - (c) sleep overnight at the approved parking area where he renders his services;
 - (d) provide his service in such a manner as to—
 - (i) create a public nuisance;
 - (ii) create any traffic hazards;
 - (iii) prohibit proper traffic control in streets, a public area or parking area;
 - (e) disregard any notice, whether verbally or written, given by an officer to refrain from the conduct and actions as set out in this section or any other lawfully instruction;
 - (f) force or demand from any person to made use of his services;
 - (g) cleans or washes or offers to clean or wash any motor vehicle;
 - (h) damage or threaten to damage a vehicle in any way for not receiving a donation or fee;
 - (i) refuse to produce a permit on request;
 - (j) use a false permit to operate as a parking attendant in a public place or on a public road;
 - (k) Act as a parking attendant or hold himself out to be available to act as a parking attendant at any place other than the place allocated to him.
- (2) The issuing of a registration permit to a parking attendant does not indemnify or preclude him from complying with stipulations of the Private Security Industry Regulation Act, Act no 56 of 2001, if applicable, or any other legislation regarding the registration for and rendering of his services.

16. Organisations

- (1) No organisation may organise the guarding of vehicles or parking services in public places or on public roads through parking attendants without being approved and registered by the Municipality as a parking attendant organisation.
- (2) Only organisations that are registered with the Municipality as parking attendant organisations may provide a guarding or parking attendant service in public places, parking areas or on public roads of the Municipality.
- (3) (a) The Municipality, on receipt of an application for registration, may call for documentary or other proof of the capacity of the organisation to provide guarding/parking attendants, including information regarding the finances of the organisation or other relevant information.
 (b) The processing of any application must be on a fair and competitive method.
- (4) When approving an organisation's application for registration regarding a specified geographic area, the Municipality must issue a permit prescribing the geographic areas within which the organisation may operate and the period of time for which it is granted.

17. Organisations—

- (1) (a) must enter into a contract with the Municipality and adopt the prescribed code of conduct for such organisations before the issuing of the permit;

- (b) must keep detailed attendance and duty records reflecting the following in respect of their parking attendants—
 - (i) name of the parking attendant;
 - (ii) time at which the parking attendant goes on and off duty;
 - (iii) place of assignment of the parking attendant; and
 - (iv) incidents and occurrences.
 - (c) is responsible for issuing the following to its parking attendants—
 - (i) a bib or prescribed jacket and any equipment necessary;
 - (ii) a supply of vouchers as envisaged in sub-article (2); and
 - (iii) an identification card with a photo and with full particulars of the bearer thereof and the organisation.
 - (d) must train parking attendants, and may incorporate all qualifying unauthorised parking attendants who adhere to the requirements of conduct for organisations and for parking attendants;
 - (e) provide its parking attendants with supervision, preferably by means of direct supervision or radio or cellphone contact with the organisation's control office;
 - (f) handle and resolve all parking disputes of differences, claims or other problems that may arise in the assigned areas of the parking attendants;
 - (g) instruct all parking attendants under contract to comply with the Municipality's By-laws;
 - (h) ensure that the organisation's officials make themselves available to attend meetings as and when requested to do so with their clients;
 - (i) keep detailed attendance and duty records of the daily activities of its parking attendants.
- (2) A parking attendant must, whenever he assisted the parking of a vehicle, hand the driver a voucher, which identifies him and the organisation.
- (3) When a person who is a member of the organisation act illegally as a parking attendant or commits any other offence in terms of this By-law, the owner or directors of that organisation, save for normal legal requirements, are equally responsible and liable for the offence.

PART 5: GENERAL

18. Presumptions

- (1) Whenever a vehicle is parked in contravention of any provision of this By-law, it shall be presumed, until the contrary is proved, that such vehicle was so stopped or parked by the owner thereof;
- (2) For the purpose of sub-section (1), it shall be presumed, in the absence of evidence to the contrary, that, where the owner of the vehicle concerned is a corporate body, such vehicle was parked by a director or employee of the corporate body in the exercise of his powers or in the carrying out of his duties as director or employee or in furthering or endeavoring to further the interests of the corporate body;
- (3) Whenever an advertisement is placed on any part of a parking meter or pay and display machine, it shall be presumed that the owner, or director, of a business or organisation advertising goods or services, personally placed the advertising sign, poster, notice, banner or similar object on the parking meter or pay and display machine.

19. Closure of parking grounds

Notwithstanding anything to the contrary contained in this By-law, the Municipality may at any time close any parking space, ground or garage or part thereof temporarily or permanently and must indicate the fact and the period of such closure by a road traffic sign displayed at the entrance to the enclosed parking space, ground or garage or part thereof, as the case may be.

20. Limitation of liability

The Municipality is not liable for any damages or loss caused by—

- (a) the exercise of any power or the performance of any duty in good faith under this By-law; or
- (b) the failure to exercise any power, or perform any function or duty in good faith under this By-law.

21. Offences and penalties

- (1) Any person who continues to commit an offence after notice has been served on him or fails to cease committing such offence after he has been convicted of such offence, is guilty of a continuing offence.
- (2) Any person who obstructs, hampers or handicaps an authorised official or any person in the execution of any power or the performance of any duty or function in terms of any provisions of this By-law shall be guilty of an offence.
- (3) Any person who contravenes or fails to comply with any provision of this By-law, a notice issued or a condition imposed, furnishes a false statement or false, incorrect or misleading information shall be guilty of an offence and liable on conviction to—
 - (a) a fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment;
 - (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
 - (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the Municipality as result of such contravention or failure.

22. Repeal of By-laws

The By-laws listed hereunder are hereby repealed:

- (a) Mossel Bay Municipality: Regulations relating to Parking Meters—PN 710/1966 dated 1 July 1966.
- (b) Regulations relating to Public Garages—PN 871/1973 dated 19 October 1973 in so far as it is made applicable to the Mossel Bay Municipality.

23. Short title and commencement

This By-law shall be known as the By-law relating to Traffic and Parking of the Mossel Bay Municipality and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

Annexure

CODE OF CONDUCT FOR ORGANISATIONS PROVIDING A PARKING ATTENDANT SERVICE

Any organisation that provides a parking attendant service on a parking area, public road or in a public place, must undertake to do the following:

1. Register its parking attendants and train them.
2. Incorporate all qualifying unauthorised parking attendants who adhere to the company's code of conduct and employee's code of conduct.
3. Provide its parking attendants with supervision, preferably direct supervision of by means of cellphone or direct radio contact with the organisations control office.
4. Supply uniforms (bibs or prescribed jackets), identification cards and the other relevant equipment to the parking attendants.
5. Handle and resolve all parking disputes or differences, claims or other problems that may arise in the assigned areas of the parking attendants.
6. Instruct all parking attendants under contract to comply with the provisions of this By-law on public places, roads and in parking areas.
7. Ensure that the organisation's officials make themselves available to attend meetings with their clients when required.
8. Establish communication with the SA Police Services and the Municipality.
9. Make sure that all of its parking attendants have been screened and have undergone a security clearance.
10. Keep detailed attendance and duty records of the daily activities of its parking attendants and car watchers.

18 January 2010

25746

MOSSELBAAI MUNISIPALITEIT VERORDENING INSAKE VERKEER EN PARKERING

Om voorsiening te maak vir die beheer oor verkeer en die verskaffing, regulering en beheer van parkering in die regsgebied van die Munisipaliteit van Mosselbaai.

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Mosselbaai Munisipaliteit soos volg:—

1. Woordbepaling

- (1) In hierdie Verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui, ook die vroulike geslag in, sluit die enkelvoud die meervoud in en omgekeerd, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

“beampte”—

- (a) 'n verkeersbeampte soos aangestel ingevolge die Padverkeerswet, 1989 (Wet 29 van 1989);
- (b) 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie diens soos gedefinieer in die Suid-Afrikaanse Polisie diens Wet, 1995 (Wet 68 van 1995);
- (c) 'n vredesbeampte soos beskryf in artikel 334 van die Strafproseswet, 1977 (Wet 51 van 1977);
- (d) 'n werknemer van die Munisipaliteit of 'n ander persoon wat deur die Munisipaliteit aangestel of gemagtig is om enige handeling, funksie of taak te verrig wat verband hou met aangeleenthede in hierdie Verordening vervat, of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie Verordening uit te voer.

“betaal en vertoon masjien” 'n masjien wat by 'n betaal en vertoon parkeergrond geïnstalleer is vir die verkoop van kaartjies waarop die volgende gereflekteer word—

- (a) die datum waarop die kaartjie uitgereik word;
- (b) die bedrag wat vir die kaartjie betaal is;
- (c) die vertrektyd;
- (d) die masjien kode nommer;

“kennisgewing, kennisgewing bord of teken” 'n leesbare amptelike kennisgewing deur die Munisipaliteit opgestel in enige twee van die drie amptelike tale van die Provinsie, of wat deur die Munisipaliteit erken word, en in 'n opsigtelike plek aangebring is. Dit sluit ook 'n deur die Munisipaliteit goedgekeurde embleembord in;

“Munisipaliteit” die Munisipaliteit van Mosselbaai gestig in terme van artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige behoorlik gevolmagtigde agent of diensverskaffer of werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie Verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die Munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde agent, diensverskaffer of werknemer;

“muntstuk” ’n muntstuk van Suid-Afrikaanse geldwaarde wat algemeen in gebruik is;

“oorlas” enige handeling, versuim of toestand op ’n perseel met inbegrip van enige gebou, struktuur of gewas daarop wat aanstootlik, gevaarlik of nadelig is vir die gesondheid, wat die gewone gemak, gerief, rus of stilte van die publiek wesenlik belemmer of wat die veiligheid van die publiek nadelig raak;

“openbare pad of straat” enige straat, pad of deurgang getoon op die algemene kaart van die dorp wat ter enige tyd aan die publiek opgedra is, of sonder onderbreking deur die publiek gebruik is vir ten minste dertig jaar, of deur die Munisipaliteit aangelê is, of as sodanig verklaar is en sluit die skouers van sodanige pad of straat, die padreserwe, straatrand en sypaadjie in;

“padverkeersteken” enige teken wat opgerig of gegee word om padveiligheid te bevorder. Verkeerstekens is borde met letters of tekens daarop ter waarskuwing van bestuurders van voertuie en voetgangers;

“Padverkeerswet” die Nasional Padverkeerswet, 1989 (Wet 29 van 1989);

“Parkeeraanwyser” beteken ’n aangestelde persoon wat op eie inisiatief ’n diens vir die publiek aanbied, hetsy met die vooruitsig op vergoeding of bloot uit welwillendheid, met die goedkeuring of op aanvraag van die motoreienaar, om hulp aan te bied terwyl die voertuig geparkeer word of in diens is van ’n organisasie wat parkeerdienste lewer;

“parkeergrond” enige area afgesonder deur die Munisipaliteit of enige area onder beheer van of waarvan die Munisipaliteit beheer verkry het as parkeergrond of ’n parkeer garage vir die parkeer van voertuie daarop deur die publiek, ongeag of tariewe voorgeskryf word in terme van hierdie Verordening, of nie;

“parkeermeter” ’n toestel wat die verloop van die parkeer-tydperk outomaties registreer en sigbaar aanteken en deur die plasing van ’n muntstuk daarin in werking gestel word, en omvat dit enige paal of hegstuk waaraan dit vas is, of ’n toestel wat die verloop van die parkeer-tydperk registreer en sigbaar aanteken en in werking gestel word deur ’n muntstuk daarin te plaas en die handvat wat vir die doel aangeheg is, so ver moontlik na regs te draai, of in ’n parkeer ruimte die betrokke parkeerplek se knoppie te druk waarop die voertuig staan;

“parkeerplek” ’n area wat deur parkeerlyne afgemerk is, ’n gebied op ’n straat geverf of andersins aangedui;

“parkeerplek met meter” ’n parkeerplek waar ’n parkeermeter geïnstalleer is;

“parkeer tydperk” dié tydperk waarin daar in ’n parkeerplek, parkeergebied of parkeer garage geparkeer word en wat bepaal word deur die plasing van die toepaslike muntstuk in ’n parkeermeter;

“parkering” om ’n voertuig, hetsy geokkupeer of nie, stilstaande in ’n parkeergrond te laat vir ’n periode wat langer is as wat redelik nodig sou wees om goedere of persone op en/of af te laai, maar sluit nie die laat staan van ’n voertuig vir ’n rede buite die beheer van die bestuurder in nie, en het parkeer en geparkeer ’n ooreenstemmende betekenis;

“tarief” die tarief wat van tyd tot tyd by besluit van die Raad vasgestel en op die parkeermeter aangetoon word vir ’n gemete tydperk in enige parkeerplek met meters;

“verkeersbeampte” ’n beampte ingevolge die Padverkeerswet, 1989 aangestel;

“voertuig” soos omskryf in die Padverkeerswet, 1989 en ook ’n sleepwa, woonwa en ’n implement;

en het enige ander woord of uitdrukking wanneer dit in hierdie Verordening gebruik word daardie betekenis wat daaraan deur ’n wet geheg word.

Administrasie en afdwinging

- (2) (a) Die Direkteur: Gemeenskapsdienste is verantwoordelik vir die administrasie en afdwinging van hierdie Verordening.
- (b) Die Direkteur kan ’n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Verordening aan hom verleen is, skriftelik deleger aan ’n bevoegde beampte in sy Direktooraat.

DEEL 1: VERKEER

2. Verbode handeling

- (1) Geen persoon mag enige voertuig, behalwe ’n kinderwaentjie, rolstoel of iets soortgelyk op enige voetpad of sypaadjie bestuur, trek of aandryf nie, behalwe in ’n noodgeval of waar dit nodig is om op die kortste wyse sodanige sypaadjie of voetpad oor te steek vir die doel om ’n eiendom aangrensend daaraan binne te gaan of te verlaat.
- (2) Geen persoon mag enige rolskaatse of ’n skaatsbord of -plank of iets soortgelyk waaraan wiele geheg is gebruik of toelaat dat dit op ’n openbare pad gebruik word nie.
- (3) Geen persoon mag enige kar of seepkis kar of enige soortgelyke kar bestuur ry of toelaat dat dit op ’n openbare pad of sypaadjie gery word, behalwe met die vooraf toestemming van die Munisipaliteit in die geval van georganiseerde sport, spele of wedrenne.

3. Voetgangers

- (1) Geen persoon mag op enige sypaadjie, voetpad of openbare pad sit, lê, staan, bymekaarkom of loop op so ’n wyse dat dit die beweging van die verkeer of voetgangers hinder, of die publiek pla of verontref, nadat sodanige persoon deur ’n beampte gevra is om aan te beweeg of uiteen te gaan nie.
- (2) Geen voetganger mag ’n openbare pad op ’n agterlosige, nalatige of roekelose manier gebruik en daardeur sy eie lewe, of die van ’n ander persoon of voertuig, in gevaar stel nie.

DEEL 2: PARKERING**4. Toepassing**

- (1) Hierdie Verordening is van toepassing op alle persele geleë op openbare grond en is geldig binne die regsgebied van die Munisipaliteit vir sover dit toepaslik en nie onbestaanbaar is nie of uitgesluit is deur die Padverkeerswet, Wet 29 van 1989 of enige ander Wet nie.
- (2) Indien 'n bepaling van hierdie Verordening strydig is met 'n ander Verordening van die Munisipaliteit, moet daar aan die mees beperkende Verordening voldoen word.
- (3) Alle handeling verrig en oortredings gepleeg of verrigtinge ingestel, of hangende kragtens enige herroepde Verordening, word nie deur so 'n herroeping geraak nie en alle lisensies uitgereik en handeling verrig ooreenkomstig 'n herroepde Verordening is van krag asof hulle ingevolge hierdie Verordening uitgereik en verrig is nie.

5. Parkering in kaartjie-beheer parkeergronde

- (1) Geen persoon mag 'n voertuig parkeer of toelaat dat dit bly in 'n parkeergrond waar die parkering beheer word deur die uitreiking van toegangs kaartjies—
 - (a) sonder 'n kaartjie;
 - (b) behalwe in 'n parkeerplek en in ooreenstemming met enige aanwysings wat deur 'n gemagtigde beampte gegee word of waar geen parkeerplek afgemerk is, op die plek wat die gemagtigde beampte mag aandui;
 - (c) nadat 'n gemagtigde beampte aangedui het die parkeergrond is vol;
 - (d) nadat die parkeer tydperk verstryk het nie.
- (2) Geen persoon mag 'n voertuig verwyder, toelaat of poog dat dit verwyder word, behalwe—
 - (a) as sodanige persoon aan die gemagtigde beampte die kaartjie toon wat hom gemagtig het om in die parkeergrond te parkeer en wat aan hom uitgereik is toe hy die parkeergrond binnegegaan of op pad was om dit te verlaat;
 - (b) nadat sodanige persoon die voorgeskrewe tariewe betaal het toe hy die parkeergrond binnegegaan of voor hy dit verlaat het.
- (3) Indien 'n persoon nie 'n kaartjie kan toon wat hom gemagtig het om in 'n parkeergrond te parkeer nie, sal sodanige persoon geag word geparkeer te gewees het vanaf die begin van 'n parkeerperiode soos voorgeskryf en aangedui op 'n kennisgewing bord op die parkeergrond, tot met die tyd waarop sodanige persoon sy voertuig van die parkeergrond wil verwyder, waarop hy die voorgeskrewe tarief moet betaal.
- (4) Niemand mag 'n voertuig in enige parkeergrond geparkeer, waarvoor geen toegangskaartjie getoon kan word nie, verwyder of poog om te verwyder, tensy hy tot bevrediging van die gemagtigde beampte, bewyse kan voorlê van enige reg om sodanige voertuig te verwyder.
- (5) Indien 'n voertuig nie vanaf 'n parkeergrond verwyder is teen die einde van die parkeertydperk waarvoor die voorgeskrewe tarief betaal is nie, sal 'n verdere voorgeskrewe tarief ten opsigte van die volgende parkeertydperk betaalbaar wees.

6. Maand kaartjies

- (1) Die Munisipaliteit mag, ondanks enige andersluidende bepaling van hierdie Verordening, ten opsigte van enige parkeergebied wat deur die uitreiking van kaartjies beheer word, 'n kaartjie teen 'n voorgeskrewe tarief uitreik wat die kaartjie houer magtig om sy voertuig in sodanige parkeergrond vir 'n kalender maand of korter periode, soos wat die kaartjie mag aandui en indien 'n parkeer plek beskikbaar is, te parkeer.
- (2) Die Munisipaliteit mag aan enige werknemer 'n kaartjie uitreik wat sodanige werknemer magtig om, wanneer hy 'n voertuig in die uitvoering van sy pligte as munisipale amptenaar gebruik, gratis in 'n parkeergebied te parkeer soos wat deur die kaartjie gespesifiseer word en indien 'n parkeerplek in die parkeergrond beskikbaar is.
- (3) 'n Kaartjie wat kragtens sub-artikel (1) en (2) uitgereik is—
 - (a) is nie sonder die vooraf geskrewe toestemming van die Munisipaliteit, oordraagbaar tot 'n ander persoon nie en mag slegs gebruik word ten opsigte van die voertuig wat op die kaartjie gespesifiseer word; en
 - (b) moet op sodanige plek en wyse in die voertuig vertoon word dat dit redelikerwys vanaf buite die voertuig leesbaar is.

7. Betaal en vertoon parkeergronde

- (1) Geen persoon mag enige voertuig parkeer of toelaat dat dit parkeer word of staan in 'n betaal en vertoon parkeergrond, behalwe as daar nadat die parkeergrond binne gegaan is—
 - (a) deur die persoon 'n kaartjie gekoop word by 'n betaal en vertoon masjien in sodanige parkeergrond en volgens die instruksies wat op of binne 'n afstand van nie vêrder as 2 meter vanaf sodanige masjien vertoon word nie;
 - (b) die persoon die gekoopte kaartjie vertoon, deur dit aan die binnekant van die windskeerm aan die bestuurderskant te heg op so 'n wyse dat die informasie wat op kaartjie gedruk is deur die betaal en vertoon masjien, duidelik sigbaar is vanaf die buitekant van die voertuig.
- (2) Geen persoon mag toelaat dat enige voertuig in 'n betaal en vertoon parkeergrond bly, nadat die vertrektyd, soos op die kaartjie aangedui, verstreke is nie.

8. Installasie van parkeermeters

- (1) Die Munisipaliteit mag deur 'n Raadsbesluit, parkeermeters installeer of laat installeer by enige afgemerkte parkeerplek in die Munisipale gebied van Mosselbaai.
- (2) Elke sodanige parkeermeter sal bo-op die randsteen, voetpad of sypaadjie langs die parkeerplek geplaas en geheg word en elke parkeermeter sal—

- (a) die tyd toegelaat vir parkering in sodanige parkeerplek duidelik aandui sowel as die voorgeskrewe muntstuk wat gebruik moet word;
 - (b) toegeer wees met 'n duidelik sigbare toestel wat duidelik sal aantoon dat die toegelate parkeer tyd verstryk het of dat die meter nog nie in werking gestel is nie, hoe dit ook al sy;
 - (c) waar die meter nie outomaties geaktiveer word deur die ingooi van die voorgeskrewe muntstuk nie, duidelik aantoon watter prosedure gevolg moet word om die meter in werking te laat tree nadat die voorgeskrewe muntstuk ingegooi is.
- (3) Alle bedrae wat in 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien geplaas word, is die eiendom van die Munisipaliteit en sal aangewend word na die goeddunke van die Munisipaliteit.

9. Gebruik van parkeerplekke en parkeermeters

- (1) Niemand mag gedurende die ure aangedui op die parkeermeter 'n voertuig in 'n parkeerplek tot stilstand bring of parkeer nie, tensy hy onmiddellik nadat sodanige voertuig in sodanige parkeerplek geparkeer is, die voorgeskrewe tarief plaas in die parkeermeter wat parkering in sodanige parkeerplek reël en sodanige meter in werking stel ooreenkomstig enige voorskrif wat daarop aangedui word.
- (2) Enige persoon wat 'n voertuig in 'n parkeerplek parkeer voor die aanvang van die ure aangedui op die parkeermeter en toelaat dat sodanige voertuig in sodanige parkeerplek gelaat word tot die aanvang van die ure aangedui op die parkeermeter, moet onmiddellik na sodanige aanvang die voorgeskrewe gelde in die parkeermeter plaas vir parkering in die parkeerplek, of sy voertuig uit sodanige parkeerplek verwyder.
- (3) Waar 'n voertuig of 'n kombinasie van voertuie omrede die lengte daarvan soveel van 'n aangrensende parkeerplek of -plekke in beslag neem dat dit onmoontlik is om 'n voertuig in die aangrensende parkeerplek te parkeer op die wyse in hierdie Verordening voorgeskryf, moet die persoon wat eersgenoemde voertuig of kombinasie van voertuie geparkeer het, onmiddellik nadat sodanige voertuig of kombinasie van voertuie in sodanige parkeerplekke geparkeer is, die parkeermeters van al die parkeerplekke wat deur die voertuig of kombinasie van voertuie in beslag geneem word, op die voorgeskrewe wyse in werking stel.
- (4) Niemand wat 'n voertuig in 'n parkeerplek met 'n meter parkeer, mag toelaat dat sodanige voertuig in sodanige ruimte of plek bly na die parkeertydperk verstryk het waarvoor daar in die parkeermeter die bedrag geplaas is wat voorgeskryf is nie.
- (5) Enige persoon wat 'n motorvoertuig in 'n parkeerplek met 'n meter parkeer of laat parkeer, moet onmiddellik nadat die gemete tydperk verstryk het—
 - (a) sodanige motorvoertuig uit die parkeerplek verwyder of laat verwyder; of
 - (b) in die parkeermeter wat by sodanige plek aangebring is, 'n muntstuk plaas ter betaling van die vereiste tarief, en daarna kan sodanige motorvoertuig in die parkeerplek vir 'n verdere tydperk soos aangedui op sodanige parkeermeter, bly.
- (6) Wanneer 'n parkeermeter aandui dat die gemete tydperk verstryk het, word dit as voldoende bewys beskou dat 'n motorvoertuig wat op die betrokke parkeerplek met meter staan, vir 'n langer tydperk as die gemete tydperk geparkeer is.
- (7) Behoudens die bepalings van artikel 13, die plasing van die voorgeskrewe muntstuk in 'n parkeermeter maak die persoon wat die muntstuk daarin plaas, daarop geregtig om vir 'n tydperk wat ooreenstem met die betaling wat aldus gedoen is, 'n voertuig in die toepaslike parkeerplek tot stilstand te bring of te parkeer; met dien verstande dat ondanks bogenoemde betaling, niks in hierdie Verordening iemand anders daarop geregtig maak om 'n padverkeersteken te verontagsaam wat die stilhou of parkering van voertuie tussen bepaalde ure verbied nie.
- (8) Ondanks enige andersluidende bepaling van hierdie Verordening mag 'n persoon 'n voertuig op enige onbesette parkeerplek met 'n meter, wanneer die parkeermeter aantoon dat 'n gedeelte van die parkeer tydperk onverstreke is, parkeer of tot stilstand bring vir 'n tydperk wat sodanige onverstreke gedeelte nie oorskry nie, sonder om enige bedrag in sodanige parkeermeter te plaas.
- (9) Waar iemand vasgestel het dat die parkeermeter by enige parkeerplek buite werking is, is hy daarop geregtig om 'n voertuig in dié ruimte te laat, maar in so 'n geval moet hy die Verkeersdepartement van die Munisipaliteit onmiddellik van die feit in kennis stel en ook die parkeermeter nommer en die voertuig registrasienommer verstrek; of sy voertuig uit sodanige parkeermeter verwyder.
- (10) Die voorgeskrewe tarief vir parkering in 'n parkeerplek wat deur 'n meter beheer word, sal wees soos bepaal in die Munisipaliteit se Tariefbeleid, of hangende sodanige vasstelling 'n Raadsbesluit ingevolge die bepalings van artikel 75A van die Munisipale Stelselwet, Wet 32 van 2000, en sodanige bedrag en tydperk van parkering word aangedui deur 'n toepaslike kennisgewing wat op die parkeermeter aangebring is.

10. Onwettige optrede

- (1) Dit is onwettig—
 - (a) om enigiets uitgesonderd 'n voertuig in enige parkeerplek te parkeer;
 - (b) om 'n muntstuk, uitgesonderd 'n muntstuk van die Suid-Afrikaanse geldstelsel, van 'n soort soos deur die voorskrif op die parkeermeter of betaal en vertoon masjien aangedui, in 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien, te plaas of dit daarin te probeer plaas;
 - (c) om 'n vals of nagemaakte beskadigde of gebuigde muntstuk of 'n vreemde voorwerp in 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien te plaas of dit daarin te probeer plaas;
 - (d) om die voorkant of wyserplaat van 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien, te beskadig of te skend, vuil te smeer, uit te krap of om dit op 'n ander wyse minder sigbaar te maak, of om daarop te skryf of te teken, of om 'n strooi- of aanplakbiljet, plakkaat of ander voorwerp, ongeag of dit 'n advertensie is of nie, aan 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien, aan te bring;
 - (e) om op watter wyse ook al 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien die tydsverloop te laat aantekene of om te probeer om dit te laat aantekene, op 'n ander wyse as deur die plasing daarin van die muntstuk in sub-artikel (d) vermeld;
 - (f) om 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien wat nie behoorlik of glad werk nie, te ruk, te slaan, te skud of op enige wyse daaraan te peuter ten einde dit te laat werk, of vir enige ander doel;
 - (g) om enige merk wat op die pad gevef is of enige opskrif, teken of kennisgewing wat vir die toepassing van hierdie Verordening aangebring of opgerig is, te skend, vuil te smeer, uit te krap of op enige wyse minder sigbaar te maak of om daaraan te peuter;
 - (h) om die meganisme of enige ander deel van 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien vanaf die paal of ander struktuur waaraan dit vasgeheg is, te verwyder of te probeer verwyder;

- (i) om enige toestel of voorwerp aan enige deel van 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien te heg;
- (j) om enige advertensie op enige deel van 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien, sonder die vooraf geskrewe toestemming van die Munisipaliteit en die betaling van enige tariewe soos deur die Munisipaliteit bepaal, te plaas;
- (k) om enige parkeerfasiliteite, padmerke, tekens, keëls en versperrings op enige gedeelte van 'n openbare pad, sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, te voorsien en te gebruik;
- (l) om die Munisipaliteit op enige wyse te bedrieg of om enige kaartjie te vervals, na te maak, te ontsier, te skend, te verander of enige merk daarop te maak;
- (m) om toe te laat dat enige geparkeerde voertuig enige oorlas, op enige wyse, veroorsaak;
- (n) om 'n voertuig te parkeer of toe te laat dat dit in so 'n posisie parkeer word in 'n parkeerplek, parkeergrond of parkeer garage, dat dit waarskynlik die beweging van persone of voertuie kan belemmer of verhoed;
- (o) om, sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, 'n voertuig in 'n parkeerplek, parkeergrond of parkeer garage skoon te maak, te was, aan te werk of te laat herstel; behalwe in die geval van klein herstelwerk in 'n noodgeval;
- (p) om enige voertuig in enige parkeerplek, parkeergrond of parkeergarage te parkeer of toe te laat dat dit daarin geparkeer word, behalwe kragtens die bepalinge van hierdie Verordening.

11. Algemene bepalinge

- (1) Die Munisipaliteit kan, wanneer hy dit ook al in die belang van die beweging of beheer van verkeer nodig of wenslik ag, 'n padverkeersteken aanbring of oprig wat aandui dat daar nie in enige parkeerplek stilgehou of geparkeer mag word nie en niemand mag 'n voertuig in sodanige parkeerplek parkeer of laat parkeer of toelaat dat dit daarin geparkeer word gedurende die ure waarin stilhou of parkering daarin ooreenkomstig die aanduidings op sodanige teken verbied word nie.
- (2) Niemand mag 'n voertuig laat parkeer of toelaat dat dit geparkeer word in enige parkeerplek—
 - (a) wat reeds deur 'n ander voertuig gebruik word nie;
 - (b) op so 'n wyse dat enige deel van die voertuig oor of verby enige van die grenslyne van sodanige parkeerplek uitsteek nie;
 - (c) wat afgemerk is vir kommersiële op- en aflaai doeleindes tensy onmiddellik vir daardie doel aangewend met sodanige goedere voertuig.
- (3) Die Munisipaliteit kan ook binne die parkeergebied, kleiner ruimtes vir die parkering van tweewiel voertuie afsonder en afmerk, en die bepalinge van hierdie Verordening is op sodanige kleiner ruimtes van toepassing.
- (4) Enige motorvoertuig wat vir 'n onafgebroke tydperk van 7 dae of langer gedurende enige tydperk wanneer hierdie Verordening van krag is, in 'n parkeerplek met meter, parkeergrond of parkeer garage gelaat is, kan op bevel van die hoofverkeersbeampte, of enige ander beampte wat behoorlik deur hom daartoe gemagtig is, verwyder word. Die voertuig sal as 'n verlate voertuig beskou word en in ooreenstemming met die voorskrifte van die Nasionale Padverkeerswet Regulasie, 2000, gehandel word.
- (5) Die koste verbonde aan sodanige verwydering en bewaring en enige ander koste en uitgawe wat in verband daarmee aangegaan word, is verhaalbaar van die persoon in beheer van of met toesig oor sodanige motorvoertuig, of die geregistreerde eienaar daarvan.
- (6) Die Munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige skade wat aan 'n motorvoertuig aangerig word tydens die verwydering daarvan of terwyl dit in bewaring by die Munisipaliteit ingevolge hierdie artikel is nie.

12. Uitsonderings

- (1) Ondanks enige andersluidende bepalinge in hierdie Verordening vervat, mag die bestuurder of ander persoon in beheer van die volgende voertuie, sonder betaling van die gelde wat hierin beoog word, die volgende voertuie in 'n parkeerplek parkeer—
 - (a) 'n voertuig wat as ambulans gebruik word en op daardie tydperk vir dringende ambulanswerk nodig is;
 - (b) 'n voertuig wat deur 'n brandweer gebruik word vir inspeksie doeleindes of vir diens by brande en wat die brandweer op daardie tydperk gebruik vir inspeksies of om sy pligte uit te voer om 'n brand te voorkom of onder beheer te bring;
 - (c) 'n voertuig wat deur 'n polisie- of verkeers beampte gebruik word en op daardie tydperk, in verband met die dringende uitvoering van pligte gebruik word;
 - (d) 'n voertuig wat vir reddings- of dringende bona-fide mediese doeleindes gebruik word en op daardie tydperk gebruik word in 'n reddingsproses, of vir professionele mediese redes.
- (2) Enige gestremde persoon wat vrygestel is van die wette wat betrekking het op parkering, ooreenkomstig die wette van enige provinsie, en aan wie bewys van sodanige vrystelling uitgereik is, word geag aldus vrygestel te wees van die Verordening van toepassing in die regsgebied van die Munisipaliteit, maar slegs in die mate waartoe daardie gestremde persoon oorspronklik vrygestel is.

DEEL 3: PARKERING VAN BUSSE, SWAAR VOERTUIE, SLEEPWAENS EN KARAVANE.

13. Definisies

- (1) Die woorde en uitdrukkings in hierdie deel van die Verordening het betekenis wat daaraan toegeskryf is in die Nasionale Padverkeerswet van 1989 (Wet 29 van 1989) daaraan geheg word.

Parkering

- (2) (a) Niemand mag 'n voertuig met 'n bruto massa wat 3 500 kg oorskry, of enige sleepwa met 'n bruto voertuigmassa van meer as 1 000 kg oorskry, parkeer vir 'n tydperk van meer as een uur tussen 06:00 en 19:00 daaglik; en geen parkering tussen 19:00 en 06:00 daaglik op 'n openbare pad of padreserwe binne die regsgebied van die Munisipaliteit of enige eiendom van die Munisipaliteit met die volgende uisonderings—

- (i) wanneer 'n voertuig of sleepwa oor 'n tydelike parkeerpermit beskik soos uitgereik deur die Munisipaliteit; en
 - (ii) wanneer 'n voertuig of sleepwa parkeer staan op 'n parkeerplek spesifiek voorsien vir die parkering van sodanige voertuie of sleepwa.
- (b) Behoudens die voorskrifte van die Verordening op Karavaanparke, mag niemand 'n woonwa vir 'n tydperk van meer as 24 uur op 'n openbare pad of padreserwe binne die regsgebied van die Munisipaliteit of eiendom van die Munisipaliteit parkeer nie.

Tydlike parkeerpermitte

- (3) Die Munisipaliteit kan op aansoek 'n tydelike parkeerpermit aan voertuie en sleepwaens uitreik wat weens landbou, algemene swaardiens vervoer, handels of industriële bedrywighede op openbare paaie of padreserwes parkeer moet word vir bepaalde periodes.

DEEL 4: PARKEERAANWYSERS

14. Registrasie van parkeeraanwysers

- (1) Geen persoon mag optree as 'n parkeeraanwyser of sal hom valslik voordoen as 'n parkeeraanwyser by 'n parkeerarea, enige openbare pad of publieke area binne die Munisipaliteit se regsgebied nie, tensy hy in besit is van 'n geldige registrasiepermit wat deur die Munisipaliteit uitgereik is.
- (2) 'n Persoon wat 'n diens as parkeeraanwyser wil verskaf, moet aansoek doen by die Munisipaliteit vir die uitreiking van 'n permit, wat hom as parkeeraanwyser in 'n spesifieke area binne die Munisipaliteit registreer.
- (3) 'n Persoon wat aansoek doen om registrasie in terme van sub-artikel (2) moet 'n afskrif van sy identiteitsdokument verskaf en hom beskikbaar maak om sy vingerafdrukke te laat neem. Die Munisipaliteit behou die reg voor om enige aansoek wat ontvang is aan die Suid-Afrikaanse Polisie voor te lê vir 'n verslag.
- (4) (a) Die Munisipaliteit kan enige aansoek oorweeg en mag enige aansoek aanvaar, gedeeltelik aanvaar of weier en moet op aanvraag van die applikant redes verskaf vir die besluit. Die besluit van die Munisipaliteit is finaal.
 - (b) Indien die Munisipaliteit tevrede is met 'n aansoek én die area waar die aansoeker beoog om sy dienste te lewer, kan 'n registrasiepermit wat vir 'n periode van 12 (twaalf) maande geldig sal wees en onderworpe is aan die vereistes van sub-artikel (9), aan die applikant uitgereik word na die aangaan van 'n skriftelike ooreenkoms. Op aansoek mag die goedgekeurde tydperk verleng word.
 - (c) Goedgekeurde parkeeraanwysers moet homself beskikbaar stel vir op-leiding voor die uitreiking van 'n permit.
- (5) 'n Registrasiepermit wat in terme van die Verordening uitgereik is moet 'n foto, die identiteit van die parkeeraanwyser asook die area waar hy hul dienste gaan lewer en die geldigheidstydperk van die permit aandui.
- (6) 'n Registrasiepermit moet op aanvraag aan 'n gemagtigde beampte of 'n werk-nemer van die Munisipaliteit vertoon word.
- (7) Elke parkeeraanwyser moet, terwyl hy aan diens is of as hy homself beskikbaar maak vir diens, netjies gekleed wees in 'n glimbaadjie of 'n voorgeskrewe baadjie en toesien dat die identifikasiekaart op 'n sigbare plek vertoon word.
- (8) 'n Parkeeraanwyser mag slegs sy dienste aanbied in die area wat op sy permit aangedui word.
- (9) Die Munisipaliteit behou die reg voor om die aantal geregistreerde parkeeraanwysers in 'n spesifieke area te beperk; en mag na 'n behoorlike ondersoek, 'n registrasie permit terugtrek en die ooreenkoms kanselleer onder die volgende omstandighede of soos in die ooreenkoms bepaal—
 - (a) indien 'n parkeeraanwyser in 'n hof skuldig bevind word vir die oortreding van enige bepaling van hierdie Verordening of vir enige kriminele oortreding wat oneerlikheid behels;
 - (b) indien 'n parkeeraanwyser hom wangedra of 'n oorlas is op die perseel waar hy sy dienste lewer, of waar sodanige wangedrag of oorlas die beeld van die Munisipaliteit skaad of ernstig kan skaad;
 - (c) indien 'n parkeeraanwyser sy dienste onder die invloed van drank of enige verdowingsmiddel lewer of wil lewer;
 - (d) indien die parkeeraanwyser deelneem aan dobbelary, bakleiery of enigiemand lastig val op die perseel waar hy dienste lewer;
 - (e) deur intimidasie of dreigement 'n donasie of 'n diensfooie as parkeeraanwyser eis;
 - (f) inmeng met die verkeersvloei van voetgangers en voertuie of die parkering van voertuie, of peuter met geparkeerde voertuie;
 - (g) as die persoon nie die nodige aanleg, bevoegdheid of geskiktheid het om die pligte van 'n parkeeraanwyser veilig te verrig nie of op doelbewuste wyse die bepaling van artikel 16 verontagsaam.
- (10) Die uitreik van 'n permit aan en sluiting van 'n ooreenkoms met 'n plekaanwyser is vir doelmatigheidsredes en om dienslewering te bestuur en verleen of skep geen verhouding of regte—
 - (a) om op munisipale eiendom enige besigheid te bedryf nie;
 - (b) van of as 'n agent, verteenwoordiger, 'n diensverskaffer of amptenaar van die Munisipaliteit nie..
- (11) 'n Persoon wat sy voertuig in 'n area waar 'n parkeeraanwyser werk parkeer is nie verplig om van die parkeeraanwyser se dienste gebruik te maak nie, maar neem sodanige besluit op 'n vrywillige basis en op eie risiko.

15. Gedrag van parkeeraanwyser

- (1) Geen persoon wat 'n diens as parkeeraanwyser lewer sal—
 - (a) 'n plek of posisie inneem wat inmeng met voetgangerverkeer, voertuig verkeer of voertuig parkering, of dit belemmer nie;
 - (b) op enige manier vrye toegang tot die volgende belemmer—
 - (i) ingange of uitgange van geboue;
 - (ii) brand-of noodtoerusting;

- (iii) munispale dienste of munisipale dienstewerke;
 - (c) oornag op die goedgekeurde parkeerarea waar hy dienste lewer nie;
 - (d) sy dienste op so 'n wyse aanbied dat dit-
 - (i) 'n openbare oorlas tot gevolg het;
 - (ii) verkeersgevaar skep;
 - (iii) behoorlike beheer van verkeer in strate, parkeergebiede en openbare areas belemmer;
 - (e) enige kennisgewing deur 'n beampte verontsaam, hetsy gesproke of geskrewe, om hom te weerhou van aksies en gedrag soos uiteengesit in hierdie artikel of enige ander wetlike instruksie;
 - (f) 'n persoon dwing of van hom vereis om van sy dienste gebruik te maak;
 - (g) 'n motor was of skoonmaak of aanbied om 'n motor te was of skoon te maak;
 - (h) 'n voertuig op enige manier beskadig of dreig om 'n voertuig te beskadig omdat geen donasie of fooi ontvang is nie;
 - (i) weier om 'n permit op aanvraag te toon;
 - (j) gebruik maak van 'n vals permit om as motorwag/parkeeraanwyser in 'n openbare plek-of pad op te tree;
 - (k) optree as parkeeraanwyser of homself voorhou as 'n parkeeraanwyser op enige ander plek as sodanige plek wat aan hom toegewys is.
- (2) Die uitreiking van 'n registrasiepermit aan 'n parkeeraanwyser stel hom nie vry of sluit hom nie uit van die nakoming van die voorwaardes van die Wet op die Regulering van die Private Sekuriteitsbedryf Wet, 56 van 2001, indien van toepassing, of enige ander wetgewing wat handel oor die registrasie en lewering van sy dienste nie.

16. Organisasies

- (1) Geen organisasie mag die toesig oor en parkering van voertuie in openbare areas of op publieke paaie van die Munisipaliteit deur middel van parkeeraanwysers organiseer sonder die goedkeuring en registrasie as 'n parkeeraanwyserorganisasie deur die Munisipaliteit nie.
- (2) Slegs organisasies wat geregistreer is by die Munisipaliteit as parkeeraanwyser organisasie mag toesig en parkeerdienste in openbare plekke, parkeerareas en op openbare paaie van die Munisipaliteit aanbied.
- (3) (a) Die Munisipaliteit mag, by ontvangs van 'n aansoek om registrasie, dokumentêre of enige ander bewys van die organisasie se vermoë om toesig en parkeerdienste te verskaf aanvra, insluitend inligting omtrent die finansies van die organisasie of ander relevante inligting.
- (b) Die oorweging van die aansoek moet op 'n billike en deursigtige wyse gedoen word.
- (4) Wanneer 'n organisasie se aansoek vir 'n spesifieke geografiese oorweeg word, kan die Munisipaliteit voorwaardes bepaal en 'n permit uitreik wat die geografiese area voorskryf waarbinne die organisasie mag dienste lewer, sowel as die tydperk toegestaan vir die bedrywighede.

17. Organisasies—

- (1) (a) moet 'n ooreenkoms met die Munisipaliteit sluit en die voorgeskrewe gedragskode vir sodanige organisasies aanvaar voor uitreiking van die permit.
 - (b) moet 'n gedetailleerde diensure- en werksrekords ten opsigte van hul motorwagte/parkeeraanwysers byhou wat minstens die volgende inligting moet bevat—
 - (i) die naam van die parkeeraanwyser;
 - (ii) die tyd wat die parkeeraanwyser aan diens kom en wanneer hy weer van diens gaan;
 - (iii) plek wat aan die parkeeraanwyser toegewys is; en
 - (iv) insidente en voorvalle;
 - (c) is verantwoordelik vir die uitreiking van die volgende items aan die parkeeraanwyser—
 - (i) 'n glimbaadjie of ander voorgeskrewde baadjie en enige toerusting benodig;
 - (ii) voorsiening van dokumente soos bedoel in sub-artikel (2); en
 - (iii) 'n identifikasiekaart met 'n foto wat die kaarthouer en die organisasie se volle besonderhede aandui;
 - (d) moet parkeeraanwysers oplei en kan alle ongemagtigde parkeeraanwysers wat kwalifiseer inlyf en inkorporeer, wat die vereistes vir parkeeraanwysers én vir die organisasie onderskryf en toepas;
 - (e) sy parkeeraanwyser van administratiewe toesig voorsien, verkieslik deur middel van 'n toesighouer of 'n radio of selfoonkontak met die organisasie se beheerkantoor;
 - (f) moet alle parkeerdispute of verskille, eise of ander probleme wat in die toegewese areas mag ontstaan, hanteer en oplos;
 - (g) opdrag gee aan alle gekontrakteerde parkeeraanwysers om die Munisipaliteit se Verordeninge te gehoorsaam;
 - (h) verseker dat die organisasie se beamptes hulself beskikbaar stel om vergaderings by te woon wanneer hul kliënte dit aanvra;
 - (i) Gedetailleerde diensure -en werkroosters byhou van daaglikse aktiwiteite van die parkeeraanwysers.
- (2) Wanneer 'n parkeeraanwyser 'n voertuigbestuurder bystaan tydens die parkeer van die voertuig, moet hy aan die bestuurder 'n bewys toon wat hom en die organisasie identifiseer.
- (3) Wanneer 'n lid van die organisasie onwettig optree as 'n parkeeraanwyser of enige ander oortreding begaan in terme van hierdie Verordening sal die eienaar, lede of direkteure van die organisasie, behoudens normale regsbeginsels, gelykwaardig verantwoordelik gehou word en aanspreeklik wees vir die oortreding.

DEEL 5: ALGEMEEN**18. Vermoedens**

- (1) Wanneer 'n voertuig teenstrydig met enige bepaling van hierdie Verordening tot stilstand gebring of geparkeer word, sal dit veronderstel word dat totdat die teendeel bewys word, die eienaar van die voertuig dit tot stilstand gebring of geparkeer het.
- (2) Vir die doeleindes van sub-artikel (1), sal dit vermoed word dat, in die afwesigheid van getuienis wat die teendeel bewys, dat, waar die eienaar van die betrokke voertuig 'n korporatiewe liggaam is, sodanige voertuig deur die direkteur of 'n werknemer van die korporatiewe liggaam geparkeer is in die uitvoering van sy magte of pligte as direkteur of werknemer of in die bevordering of poging tot bevordering van die belange van die korporatiewe liggaam.
- (3) Wanneer 'n advertensie op enige deel van 'n parkeermeter of betaal en vertoon masjien geplaas word, sal daar vermoed word dat, in die afwesigheid van getuienis wat die teendeel bewys, die eienaar of direkteur van die besigheid of organisasie wat die goedere of dienste adverteer persoonlik die advertensie, plakkaat, kennisgewing, banier of dergelike item op die parkeermeter of betaal en vertoon masjien geplaas het.

19. Sluiting van parkeergronde

Ondanks enige andersluidende bepalings in hierdie Verordening vervat, mag die Munisipaliteit ter enige tyd enige parkeerplek, -grond of garage of 'n gedeelte daarvan tydelik of permanent sluit en moet hierdie feit asook die periode van sluiting deur 'n padverkeersteken by die ingang van die toegemaakte parkeerplek, -grond of garage of deel daarvan, wat ook al die geval mag wees, vertoon word.

20. Beperking van aanspreeklikheid

Die Munisipaliteit is nie aanspreeklik nie vir enige skade of verlies wat veroorsaak is deur—

- (a) die uitoefening van enige bevoegdheid of die verrigting van enige plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening; of
- (b) die versuim om enige bevoegdheid uit te oefen of om enige funksie of plig te goeder trou ingevolge hierdie Verordening te verrig.

21. Strafbepaling

- (1) Enige persoon wat voortgaan om 'n oortreding te pleeg nadat kennis aan hom gegee is om voortsetting van die oortreding te staak, of nadat hy skuldig bevind is aan 'n sodanige oortreding en daarmee voortgaan, is skuldig aan 'n voortdurende oortreding.
- (2) Niemand mag enige gemagtigde beampte of persoon in die uitoefening van enige bevoegdheid of die uitvoering van enige plig of funksie kragtens 'n bepaling van hierdie Verordening, dwarsboom, hinder of belemmer nie.
- (3) Enige persoon wat enige bepaling van hierdie Verordening oortree of wat versuim om aan enige bepaling daarvan te voldoen of 'n kennisgewing of voorwaarde oortree of versuim om daaraan te voldoen, 'n valse verklaring maak of valse, onjuiste of misleidende inligting verstrek, is skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met—
 - (a) 'n boete of gevangenisstraf of beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf;
 - (b) in die geval van 'n voortdurende misdryf met 'n addisionele boete of 'n addisionele tydperk van gevangenisstraf of sodanige addisionele gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige addisionele boete en gevangenisstraf vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur; en
 - (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat na bevinding van die hof deur die Munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

22. Herroeping van Verordeninge

- (1) Die Verordeninge hieronder gelys word hiermee herroep:
 - (a) Mosselbaai Munisipaliteit: Regulasie insake Parkeermeters—PK 710/1966 gedateer 1 Julie 1966.
 - (b) Regulasie insake Openbare Garages—PK 871/1973 gedateer 19 Oktober 1973 in soverre dit op die Mosselbaai Munisipaliteit van toepassing is.

23. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening heet die Verordening insake Verkeer en Parkering van die Mosselbaai Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

Aanhangsel**GEDRAGSKODE VIR ORGANISASIES WAT PARKEERAANWYSER DIENSTE VOORSIEN**

Enige organisasie wat parkeeraanwyserdienste op 'n parkeergrond, openbare pad of in 'n openbare area voorsien moet die volgende onderneem:

1. Om die parkeeraanwysers te registreer en hulle op te lei.
2. Om alle ongemagtigde parkeeraanwysers wat kwalifiseer en wat die maatskappy- en die werknemergedragkode onderskryf, te inkorporeer in sy diens.
3. Om parkeeraanwysers met administratiewe toesig te voorsien, verkieslik by wyse van 'n toesighouer of selfoon of direkte radiokontak met die organisasie se beheerkantoor.
4. Verskaf uniforms (glimbaadjies of ander voorgeskrewe baadjies), identifikasiekaarte en enige ander toepaslike toerusting aan die parkeeraanwyser.

5. Los alle parkeer dispute-of verskille, eise of ander probleme wat mag voorkom in die toegewysde areas van die parkeeraanwyser op, of wat ontstaan uit die dienslewering.
6. Lig alle gekontrakteerde parkeeraanwysers in en vereis dat die bepalings van hierdie Verordening op openbare plekke, paaie en parkeerareas gehoorsaam en nagekom word.
7. Maak seker dat die organisasie se beamptes hulself beskikbaar stel om vergaderings by te woon wat deur kliënte aangevra mag word.
8. Vestig kommunikasie kanale met die SA Polisie Diens en die Munisipaliteit.
9. Maak seker dat alle parkeeraanwysers deeglik gekeur is en die nodige sekerheidsklaring het.
10. Hou gedetailleerde diensure- en werksrekords van daaglikse aktiwiteite en rekord van gebeure of insidente van die parkeeraanwyser by.

